

Duplum

E. W. WÄLISMINISTEERIUM

EESTI LEPINGUD WÄLISRIIKIDEGA

II

1922

TALLINNAS, 1923

E. W. WÄLISMINISTEERIUM

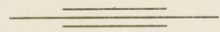
S I S U

EESTI LEPINGUD WÄLISRIIKIDEGA

II

1922

~~29/31~~

TALLINNAS, 1923

V

2.
EESTI LEPINGUD

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükkkoda. Pikk tän. 2.

B-137

12555

S I S U :

1. Eesti-Läti-Leedu posti, telegraafi ja telefoni leping	1—4
2. Eesti-Leedu konsulaarleping	5—13
3. Eesti-Läti konsulaarleping	14—21
4. Eesti-Ukraina leping	22—41
5. Leping Eesti-Soome vaheliste merealuste kaablite omamisõiguse kohta	42—43
6. Leping Eesti-Soome vaheliste kaablite korraspidamise ja kasutamise ning nende kaudu telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta	44—52
7. Poliitiline leping Eesti, Soome, Läti ja Poola vahel (Warssawi leping)	53—55
8. Konventsioon Ahwenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise asjus	56—62
9. Eesti-Soome kauba- ja laewandusleping	63—112
10. Eesti-Wene parwetamisleping	113—117
11. Alalise Rahwuswahelise kohtu põhikiri ja deklaratsioon jurisdiktsiooni sundsliku tunnustamise kohta	118—135
12. Eesti-Prantsuse kaubaleping	136—167
13. Genfi Töökonwerentsi konventsioonide eelnõud :	
a) põllumajandustöösse lastawate laste wanaduse kohta	168—171
b) maatööliste ühinemise ja koalitsioon õiguste kohta	171—174
d) tasumaksmise kohta õnnetute juhtumiste puhul põllumajanduses	174—177
e) tinawalge tarvitamise kohta maalritöodes	177—187
f) alaealiste wanaduse alammäär kindlaksmääramise kohta kütjatena ja söetööstusena	181—187
g) laewadel töötawate laste ja alaealiste sundslike arstliku järeelwaatuse kohta	187—190
14. Rahwuswaheline oopiumikonventsioon	191—208
15. Washingtoni töökonwerentsi eelnõud :	
a) tööpuuduse kohta	209—212
b) naiste öötöö kohta	212—215
d) laste wanaduse alammäär kohta tööstustöödel	215—219
e) laste öötöö kohta tööstuses	220—223
f) Berni 1906. a. rahwuswaheline konventsioon walge (kollase) fosfori tarvitamise kohta tuletikutööstuses	223—224
16. Täiendaw protokoll Eesti-Ukraina 1921 a. lepingu juurde	225—226

Nr. 3. Riigikoogu poolt 16. detsembril 1921 a. vastu võetud

Seadus Cesti, Läti ja Leedu vahelise posti, telegraafi ja telefoni lepingu finnitamise kohta*).

§ 1. Cesti, Läti ja Leedu vaheline post, telegraafi ja telefoni leping, mille algfiri nimetatud kolme riigi volinikkude poolt Riias, kaheteistkümnendal juulil üksteisega sõlmitud, on kaksikmõõnend üks allakirjutatud, tunnustatakse finnitatuks (ratifitseerituks).

Leping avaldatakse ühes selle jeadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Allakirjale allakirjutanud Riigikoogu esimees Joh. Kuff.
Sekretäär A. Dupits.

Cesti Wabariif, keda esitab välisminister herra Antor Piip ühest poolt, ning Läti Wabariif, keda esitab ministrite nõukogu president herra Siegfried Meierowics, ja Leedu Wabariif, keda esitab välisminister herra Dr. Joseph Puryckis, teisel poolt kokkuleppides lepingutelemiseks posti-telegraafi ja telefoni ühenduste üle ühinesid järgmistele määrustega:

La République d'Esthonie, représentée par le Ministre des Affaires Etrangères M. Antoine Piip d'une part, et la République de Lettonie, représentée par le Président du Conseil M. Siegfried Meierowics et la République de Lithuanie représentée par le Ministre des Affaires Etrangères, Mr. le Dr. Joseph Puryckis d'autre part, étant tombées d'accord de conclure une convention concernant les relations postales, télégraphiques et téléphoniques ont convenu des dispositions suivantes:

Art. 1. Lepingu makswuse ulatus.

Selle lepingu määrused on makswad ainult wastastikustes läbitäimistes lepinguosaliste wahel, wälja arwatud juhtumised, kus wastandid otsekohe ära on tähendatud. Kõigis juhtumistes, mis selles lepingus mitte ette nähtud ei ole, talitatakse nende määruste järgi, mis Üleilmise Postiliidu pealepingus ning postpakkide lepingus ja kokkulepetes ülesantud wäärtusena kirjade ja kastikeste mahetuse, posti transferide teenistuse ning posti wahetalituse kohta ajalehtede ja perioodiliste wäljaannete tellimisel, makswad on.

Art. 1. Etendue de la Validité de l'arrangement.

Les dispositions de cette convention sont de vigueur exclusivement dans les relations réciproques entre les contractants sauf les cas où le contraire est expressément stipulé. Dans tous les cas non prévus par cette convention sont applicables les dispositions de la Convention Principale et de la Convention concernant l'échange des colis postaux de l'Union postale universelle et des arrangements de l'Union postale universelle concernant les lettres et boîtes avec valeur déclarée, le service des mandats poste et l'intervention de la poste dans les abonnements des journaux et publications périodiques.

Art. 2. Lepingu jõusse astumiseft.

Art. 2. Entrée en Vigueur de la Convention.

Igal lepinguosaltsel maal on õigus aega

Chaque pays contractant est loisible de

*) „Riigi Teataja“ nr. 5, 1922 a.

kindlaks määrata, millest alates tema kohus-
tub lepingut täiel ulatusel täitma hakata;
liiski on vastastipuluste läbikäimiste korral-
damine ja arendamine art. 3, 4, 5 ja 9 funni
15 määruste järgi föioe hiljem läbe kuu jook-
sul pärast lepingu ratifitseerimist lunduslik.

Art. 3. Kirjavõsti saadetiied.

1) Kirjavõsti saadetiiste kohta, mis üle-
ilmise Postiliidu pealepinous aratähenda-
tud, tarvitataffe jõusolemaid sifemaalisi taf-
fe, tinoimiteaa, et nad mitte kõraamad ei
oleks, kui föioe madalamad taffid, mis läbi-
käimises ükskõik misjuguje teife maaga tar-
vitataffe.

2) Kirjavõsti saadetiiste vedu tranfiidina
toimetataffe maksuta.

Art. 4. Wäärtkirjad.

1) Art. 3 p. 1—2 määrused on analooq-
iifelt maksivad ka jelles, mis muutub ülesan-
tud wäärtusega kirjade ja kastikeste finnitus-
maksudest.

2) Wastastipuluseid arweid wastuwõetud
maksude üle ei veeta.

3) Kõal lewinuofallitel maal on õiuus
ülesantud wäärtuse summa ülemwäära kind-
laks määrata, tinoimiteaa, et see 10.000 Hel-
weetfia frongait, mis saadetiife lähtemaa ra-
hasie ümber arwataffe, mitte üle ei ulatafs.

4) Kuni uue teateni wõetataffe mahetu-
feks ainult lastiifeid wäärtkirju wastu. Pe-
winuofalliate riifide iifitel kofkufenpel wõib
ka finnitiste wäärtkirjade mahetus lubatud
faada.

Art. 5. Postpakid.

1) ülesantud wäärtuse ülemmäär on 500
frangi peole kindlaks määratud.

2) Postpakfide kaal on 15 filogrammiga
piiratud.

3) Art. 3 p. 1 määrused, mis puutuwad
kirjavõsti saadetiiste kaalirahase, maksivad
analoofiifelt ka postpakfide finnitusmaksude
 kohta, mida lähtemaa täelikult omale saa-
wad.

4) Kõa riif, kes territoriaal-transwõordist
õia wõtab, faab 50 etm. ja riif, kes meritrans-
wõordist õia wõtab — 25 etm. iga pakf kaalu 5
filogrammiga õia eest.

Art. 6. Posti transferdid.

1) üleilmise Postiliidu lepingu mää-
ruste muutmises on kofku lepitud, et arweid
lepinguõialiste maade mahel, nii kaita kui

fixer la date dès laquelle il vouldra s'obliger
de mettre à exécution la convention en
entier, toutefois la règlementation et l'exten-
sion des relations réciproques conformément
aux stipulations des Art 3, 4, 5, et 9 à 15
incl. est obligatoire dans deux mois au plus
tard après la ratification de la convention.

Art. 3. Envois de la poste aux lettres.

1) Pour les envois de la poste aux
lettres mentionés dans la Convention Prin-
cipale de l'Union postale universelle les
taxes en vigueur dans les services inté-
rieurs du pays sont applicables à condition
qu'elles n'excèdent pas les taxes les plus
basses dans les relations avec quelque
autre pays que ce soit.

2) Le transport en transit de la poste
aux lettres est effectué gratuitement.

Art. 4. Lettres avec Valeur déclarée.

1) Les stipulations de l'art. 3 p. 1—2
sont aussi valables par analogie en ce qui
concerne les droits d'assurance des lettres
et boîtes avec valeur déclarée.

2) Des décomptes réciproques sur les
droits perçus n'auront pas lieu.

3. Chaque pays contractant est loisible
de fixer le montant maximum de la valeur
à déclarer à condition qu'il n'excède pas la
somme de 10.000 francs suisses calculée en
monnaie du pays expéditeur de l'envoi.

4) Jusqu'à nouvel avis sont admis à
l'échange seulement les lettres déclarées
ouvertes. D'un commun accord des états
participants l'échange de lettres fermées
pourra être admis.

Art. 5. Colis Postaux.

1) Le maximum de la valeur déclarée
est fixé à 500 francs.

2) Les poids des colis postaux est
limité à 15 kgs.

3) Les dispositions de l'Art. 3 p. 1 con-
cernant les droits de port des envois de la
poste aux lettres sont applicables par ana-
logie aux colis postaux en ce qui concerne
les droits d'assurance desquels les pays
expéditeurs bonifient en entier.

Chaque état participant au transport
territorial perçoit 50 cts. et participant au
transport maritime 25 cts. par chaque poids
de 5 kilogrammes, ou fraction de 5 kgs., du
poids des colis.

Art. 6. Mandats de Poste.

1) Comme modification des dispositions
de la Convention de l'Union postale univer-
selle il est convenu que les décomptées

nende rahafurs weel wäga kõikum on, jef wiisil diendatakie, et iga maa teisele maale posti transferide foosumma, mida see wiimane on wälja maksnud, üle annab.

2) Posti transfertide saatjal maal on dikus saatjatekt posti transferdi summat transferdi sihtmaa rahäs siise nõuda.

3) Suhtumijel, kui posti transferdid suuresummalises on, on sihtmaa postiamelkonnal dikus telegraafi foosumma transferdi toelikkuse kohta maksuta järgi pärida.

Art. 7. Järelmaksude teenistus.

Iga maa määrab saadetiste järelmaksu ülemmäära ära, tinoimisega, et see mitte üle 1000 frangi ei ulatats.

Art. 8. Ajalehtede teelimesed.

1) Ajalehtede ja perioodiliste wäljaanete hind antakse teada selle maa rahäs, kus ajalehed ilmuvad.

2) Tellida wõib 1, 1/2 ja 1/4 aasta ehk 1 ja 2 kuu peale.

Art. 9. Telegraafid ja telefonid läbikäimised.

1) Telegraafi ühendustes naabrinaade wabel wõetakse maksu iga maa siisemaaliste taksid järoi. Merealuse kahtl tarwitamisel wõib täiendamalt maksu wõtta humitatud maade wabel selleks tehtud erilepingu järai, kuid kõifide maksude foosumma ei wõi sel maal jõusolewast kõiae madalamaft taksist, mida läbikäimises ükskõik misjuuuse teise maa-a tarwitatakie, mitte kõrgem olla. Wastastikusid arweid ei peeta, kuid iise ritq nõudmise peale organifeerib teine diawõtja riik arwepidamise ettemakstud wastufega telegrammide üle.

2) Läbikäimistes mõne kolmanda riigi territooriumi kaudu soamad wiimased enesetele jõusolewaid transiitmaksuid, neid wastastikku, niipalju kui wõimalik, alandades.

3) Et arwete pidamist reuuleerida ja taksse normeerida, kohustuvad Eesti, Läti ja Leedu abinõud tarwitufele wõtma, et nendele riikidele rahmuswahelise telegraafi lewinau määruste järgi Helweesia riitwalitfufe nõusolekul omad terminaal- ja transiitmaksid findlats määrataks.

4) Telegraafi ühenduste findlustamises tuleb raadiotelegraafi teenistus nii ruttu kui wõhégi wõimalik organifeerida. Raadiotele-

entre les pays participants, pendant que le taux d'échange de leur monnaie est encore sujet à de grandes oscillations, seront effectués de cette façon que chaque pays verse à l'autre pays le montant entier ou total des mandats payés par ce dernier.

2) Le pays expéditeur des mandats de poste a la faculté d'exiger des déposants le versement du montant du mandat dans la monnaie du pays de destination du mandat.

1) Dans les cas de mandats de poste pour une somme élevée l'office postal destinataire a le droit de s'informer par le télégraphe gratuitement de l'authenticité du mandat.

Art. 7. Service de Remboursement.

Chaque pays détermine le maximum pour chaque envoi à condition qu'il n'excède 1000 francs.

Art. 8. Abonnement aux Journaux.

1) Le prix de revient des journaux et périodiques est communiqué en monnaie du pays dans lequel les journaux paraissent.

2) Les périodes d'abonnements sont 1, 1/2 et 1/4 d'année, ou 1 et 2 mois.

Art. 9. Communications Télégraphiques et Téléphoniques.

1) Dans les relations télégraphiques entre pays limitrophes seront perçus les taxes du service interne de chaque pays. Si un cable sous-marin est employé un supplément de droits peut être perçu selon un arrangement spécial entre les pays intéressés, mais le total des droits ne pourra excéder la taxe la plus basse en vigueur dans ce pays dans les relations avec quelque autre pays que ce soit. Les décomptes réciproques n'auront pas lieu mais sur demande d'un des états l'autre des états participants organisera les décomptes pour télégrammes avec réponse payée.

2) Dans les relations par le territoire d'un tiers état les derniers perçoivent les droits de transit en vigueur en les rabaisant réciproquement autant que possible.

3) Pour régler le service des décomptes et normer les taxes l'Esthonie, la Lettonie et la Lituanie s'engagent de prendre des mesures pour fixer conformément aux dispositions de la Convention internationale télégraphique et avec l'adhésion du Gouvernement Suisse des taxes terminales et de transit propres à ces états.

4) Pour assurer les communications télégraphiques le service radiotélégraphique est à organiser le plus tôt possible.

grammide wahetus laewadega jümb selleko-
oaste rahwuswaheliste määruste järgi. Otse-
kohesüstes ühendustes lepinuosaliste maade
maajamade wahel on taffid traaditelegraafi
tassidega ühesuurused ning mingit arwet ei
peeta.

Art. 10. Arwed.

Arweid peetakse, kui wastupidiseid määrusi
jelles lepingus ei ole, üleilmise Postiliidu
määruste järgi krediteerima maa rahas,
wastawa maa poolt arwete perioodi kohta
teatud surri järgi arwates.

Art. 11. Wastastikune informa- tkoon.

Wastastikused teated jünsolewate jisseweo
teelude suhtes, jeadlused postipakkide postile
andmise tingimiste ja raha efwivalendi kohta
ning kõik muud teated, mis rahwuswaheliste
lepinoute ja nende juurde käiwate täitmise
juhikirjade järgi nõutakse, antakse kõige hil-
jem ühe kuu jooksul pärast selle lepingu rati-
fitseerimist wastastikku teada.

Art. 12. Lepingu kestmus.

Lepingu kestmus ei ole piiratud. Jaal le-
pinguosalisel maal on õianis teate läbi, mis
kuus kuud ette awaldatakse, sellest lepingust
taganeda.

Art. 13. Täitmise juhatuskirjad.

Rätti walitus wõtab täitmise juhatuskirja
väljatõdamise oma peale. Kawa toimetatakse
kätte kõioe hiljem kase kuu jooksul pärast le-
pingu allakirjutamist.

Art. 14. Tüliküsimused ja wahel- kohus.

Mõtete lahkuminekuud praeguse lepingu
seletamise suhtes otjustatakse kolme wõõra
maa wahelõhtu läbi.

Art. 15. Ratifikitseerimine.

See leping tuleb tarwilises korras ratifit-
seerida.

Selle tõenduieks kirjutati käesolew leping
Riias kaheteistkümnendamal juulil tuhat
ühelkajada kahetümne esimesel aastal kolmes
eksemplaaris.

Z. A. Meierowics (allkiri).

Ant. Piip (allkiri).

Dr. J. Puryckis (allkiri).

L'échange de radiotélégrammes avec des
navires aura lieu conformément aux dispo-
sitions internationales y relatives. Dans
les relations directes entre des stations de
terre des pays contractants les droits se-
ront égaux à la taxe des télégraphes à fils
et aucun décompte n'aura lieu.

Art. 10. Décomptes.

Les décomptes s'effectuent, sauf dispo-
sitions contraires fixées par cette conven-
tion, conformément aux stipulations de
l'Union postale universelle dans la mon-
naie du pays crédeiteur en calculant le mon-
tant d'après le taux d'échange annoncé
pour la période des décomptes par le pays
respectif.

Art. 11. Informations Réci- proques.

Les informations réciproques concer-
nant les prohibitions à entrer en vigueur,
les règlements concernant le conditionne-
ment des colis postaux l'équivalent de la
monnaie et toutes autres informations exi-
gées selon les arrangements internationaux
et les règlements d'exécution y relatifs se-
ront communiqués reciproquement dans un
mois au plus tard après la ratification de
cette convention.

Art. 12. Durée de la Convention.

La durée de la convention n'est pas li-
mitée. Chaque pays contractant a le droit
de se retirer de cette convention moyen-
nant un avis donné six mois à l'avance.

Art. 13. Règlements d'exécution.

L'administration lettonne se charge de
l'élaboration du règlement d'exécution. Le
projet sera remis dans deux mois au plus
tard après la signature de la Convention.

Art. 14. Litiges et Arbitrage.

Les cas de dissentiment relativement à
l'interprétation de la présente convention
sont décidés par l'arbitrage de trois pays
étrangers.

Art. 15. Ratification.

Cette convention doit être dûment rati-
fiée.

En foi de quoi la présente Convention
a été signée à Riga le douze juillet mil neuf
cent vingt-un en trois exemplaires.

(sign.) Ant. Piip.

(sign.) Z. A. Meierowics.

(sign.) Dr. J. Puryckis.

Nr. 4. Riigikogu poolt 16. detsembril 1921 a. vastu võetud

Seadus Eesti ja Leedu vahelise konsulaaar-lepingu finnitamise kohta*).

§ 1. Eesti ja Leedu vaheline konsulaaar-leping, mille algfiri mõlema riigi volitustunde poolt Riias, kaheteistkümnendal juulil üksteiselt üheksajada fakskümnend üks alla- kirjutatud, tunnustatakse finnitatult (ratifitseeritult).

Leping avaldatakse ühes selle seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algfirjale allakirjutanud Riigikogu esimees Joh. Kuff.

Sekretäär A. Dupits.

Eesti Wabariit, esitatud Välismini-
nistri hra Anton Piip'i läbi ühelt
poolt ja Leedu Wabariit teise poolt,
esitatud Välisministri herra Dr. Jo-
seph Puryckis'i läbi, kokku leppides
konsulaaar-konventsiiooni teha, tööta-
sid välja järgmised määrused:

A. Konjuli seijuford ja õigused.

1. Konjuliteks ehk konsulaaarameetnikku-
deks, selle konventsiiooni mõttes, loetakse õi-
ti konsulaaarteeniistuje ametnikka, kes seatiud
on täitma vastavate riikide konsulaaar-mää-
rustes tähendatud luhuseid, nimelt peakonju-
lid, konjulid, asekonjulid ja konsulaaaragendid.

Lepingutegijad riigid võivad konsulaaar-
kohustuste täitmiseks nimetada niihästi kut-
sekonjulid (consules missi), kui fa aukonju-
lid (consules electi). Viimaste kohta on selle
konventsiiooni määrused maksivad ainult sel
mõõdul, kui neid nimetaja riigi konsulaaar-
määrused õigustavad tarvitama õigusi ja
täitma kohustusi, mis järgnevatel artiklites
ühes loetud.

Iga lepingutegija poolt võib ajetada kon-
julid teise poole kõigise sadamatesse, linna-
desse ja paifadesse, väljaarvatud need ko-
had, kus need ametnikud ei näi tunnustami-
seks joovitavad olevat. Seda fiteendust ei

La République d'Esthonie, re-
présentée par le Ministre des Af-
faires Etrangères, Mr. Antoine
Piip, d'une part et la République
de Lithuanie, représentée par le
Ministre des Affaires Etrangères,
Mr. Le Dr. Joseph Puryckis d'autre
part, étant tombées d'accord de
conclure une convention consu-
laire, ont convenu des dispositions
suivantes:

A. Conditions et droits des consuls.

1. Sont considérés comme consuls ou
fonctionnaires consulaires, au sens de cette
convention, tous les fonctionnaires du ser-
vice consulaire qui sont appelés à remplir
les fonctions définies par les règlements
consulaires des États respectifs, c'est-à-dire
les consuls généraux, les consuls, les vice-
consuls, les vice niatx dgovc lly kpz hy
consuls et les agents consulaires.

Les États contractants peuvent déléguer
pour l'accomplissement des fonctions con-
sulaires aussi bien des consuls de carrière
(consules missi), que des consuls honoraires
(consules electi). A ces derniers les stipu-
lations de cette convention ne s'appliquent
que dans la mesure où le règlement consu-
laire de l'État mandant les autorise à exer-
cer les droits et à remplir les fonctions énu-
mérées dans les articles subséquents.

Chacune des parties contractantes peut
placer des consuls dans tous les ports, villes
et places de l'autre partie à l'exception des
lieux où il ne paraîtrait pas désirable de
recevoir ces fonctionnaires. Cette réserve

*), „Riigi Teataja" nr. 6, 1922 a.

tohi aga ühegi lepingute gija poole kohta muidu tarvitada, kui et ta maffew on iga teise riigi kohta.

2. Konjulid loetasse, pärast effekwatuuri jaamist wastuwõtija riigi poolt, oma walitjuse ametlikkudeks wolnikkudeks, fuid kui neil diplomaatiliste kohuste täitmiseks eriwolitus puudub, ei ole nad oma ijeloomu poolest sumerään riigi ex officio esitajad.

3. Konjulitele on nende kohuste täitmisel ehk ametlikkude ülesannete kordasaatmisel kindlustatud kõige laialdasem abi ja kõige heatahtlikum toetus oma ajuriigis tingimisel, kui see abi ja toetus kokkufõlas on üleüldise jeadusandlusega.

Samuti on neil õigus oma seisukorra ja ametikohuste täitmise juhtes kõigi eesõiguste ja prerogatiivide peale, mis ajaks jaawad kõige enam jõudustatud rahwa konjulaar-esitajatele, mis puutuwad nende iifkutesje ja kohustetäitmisesse.

4. Konjulitel on õigus, kase riigi wahel tehtud konwenfioonide ja lepingute rikkumise korral ajukoha wõimude poolt, pöörata oma piirkonnas kohtu- ja administratiiv-wõimude poole, neil teateid nõuda ja neile ettepanekuid teha oma kodumaalaste õiguste ja huwide kaitseks. Kui nende reklamatfioone konjulaar-ametnikkudele kohase tähelepanuga wastu ei wõeta, wõiwad nad riigi diplomaatilise esitaja äraolekul otsekohse oma ajuriigi walitjuse poole pöörata.

5. Konjulitel on õigus neis majades, kus nende bürood ajuwad, oma ukse kohale wolinjariigi wapi ja rahmuslipu finnitada. Samuti on neil õigus wolitajariigi suweräniteedi wäliseid märke finnitada oma iõiduriikstade ja teentijate liwreede fiilge.

6. Konjulid, kes lepingute gija poole alamad ja kes selle poolt nimetatud, ei tohi areteerida ega wangistada fimiil-õigukslistes asjus ega eeluurimiseks wangistada frimiinaal asjade pärast, wäljaarwatud need juhtumised, mida riigi jeadused kuriteoks peawad.

Peale selle on konjulid wabastatud iõjawae forterisje paigutamisest ja iõjalitsetest

ne devra cependant être appliquée à aucune des parties contractantes sans l'être également à toute autre Puissance.

2. Les consuls sont considérés, après remise de l'exequatur par l'Etat où ils sont accrédités, comme des délégués officiels de leur gouvernement, mais à moins d'être investis de fonctions diplomatiques par mandat spécial, ils n'ont pas le caractère de représentants ex officio de l'Etat souverain.

3. Les consuls sont assurés de trouver, dans l'exercice de leurs fonctions ou dans l'accomplissement de leurs missions officielles, le plus large concours et l'appui le plus bienveillant auprès du pays de leur résidence, à condition que ce concours et cet appui soient compatibles avec la législation générale.

De même ils ont droit, en ce qui regarde leur condition et l'exercice des attributions de leur charge, à tous les privilèges et prérogatives dont jouissent, dans les Etats respectifs, relativement à leur personne et à l'exercice de leurs fonctions, les représentants consulaires de la nation la plus favorisée.

4. Les consuls sont autorisés, pour rémédier à toute atteinte portée par les autorités du pays de leur résidence aux conventions et traités consuls entre les deux pays, à s'adresser dans leur circonscription aux autorités judiciaires et administratives du pays de leur résidence, à leur demander des renseignements et à leur faire des propositions en vue de la sauvegarde des droits et des intérêts de leurs compatriotes. Si leurs réclamations ne sont pas accueillies avec l'attention qui convient, les fonctionnaires consulaires, en l'absence d'un représentant diplomatique de leur pays, peuvent s'adresser directement au gouvernement du pays de leur résidence.

5. Les consuls ont le droit, dans les maisons où sont installés leurs bureaux, de suspendre au-dessus de leur porte l'écusson et d'arborer le pavillon national de l'Etat qui les délègue. Ils sont également autorisés à mettre les marques extérieures de souveraineté de l'Etat mandant sur leurs voitures et sur la livrée de leurs serviteurs.

6. Les consuls ressortissants de la partie contractante qui les a nommés ne peuvent être arrêtés ni emprisonnés pour des contestations en matière de droit civil, ni soumis à la détention préventive pour des affaires correctionnelles, à l'exception de faits que la législation du pays qualifie de crimes.

Ils sont en outre exempts des logements et des contributions militaires et, à condi-

fontributsioonidest, ja kui nad peale oma ametlikkude kohuste ei aja äri ega ole tegevad mõnejugudel tööstusalal, iifiku- ehk toredusmaksudest ning kõigist naturaalkohustustest ja maksuajutustest, millel otsekohene ja iiflikult ijeloom on. See wabastamine ei täi tollimaksude, tarwituskmaksude, kohalikkude tarwituskmaksude kohta, ega maksude kohja liikumata waranduse pealt, mis konjulid omandawad wõi neil on oma ajurtigis.

Konjulid, kes äriasju ajawad, ei tohi oma konjuli eesõigusi tarwitada faubanduslistest kohustustest kõrwalehoitudmiste.

Konjuli ehk konjulaarametniku arreteerimise korral peab selle riigi walitus, kus arreteerimine ette wõeti, sellest kohe wastawa riigi diplomaatilisele efitusele teatama.

7. Konjulid on kohustatud iiflikult kohustuse ilmuma ainult kriminaal asjus. Iifwiil asjus tuleb neilt tunnistus kas iifjalikult wõi kohtuniku kaudu sisse nõuda.

8. Konjulaararhiivid on puutumatud. Kohalikkudel wõimudel ei ole ühelgi juhtumisel ega ühegi ettefäände all õigust sealolewaid raamatuid, dokumenta ja kasjat läbi waadata wõi ära wõtta. Konjulid peawad kõik konjulaarteenistusje puutuwad raamatud ja dokumendid lahuse hoidma oma faubanduslistest dokumentideist ja teistest erapaberitest.

B. Ajuriigi wiaiwõtmise konjulaarkohustuste täitmiseft.

9. Konjuli palwe peale on ajuriik kohustatud kõigi wõimalikkude abinõudega wolitajariigi laewalt ärajooksnud iifikut laewa meeskonnast iiles otfima, arreteerima ja fapteni kätte toimetama.

Kui aga jookfif maal fordafafadetud tegude eest kohtumõistmifele allub, wõiwad kohalitud wastawad ajutusjed nõuda, et jookfifku kätetoimetamine faaks jenniks edasi liifatud, funni kohtuotfus on tehtud ja karistus ära kantud.

Selle paragrahwi määrusi wõib tarwitada ainult nende meremeeste kohta, kes selle maa alamad on, kust nad ära on põgenenud.

10. Kohtu- ja tolliwõimud ei tohi lepingutegija riigi laewadel ühtegi ametlikku akti ega läbioiimist ette wõtta, ilma et nad sellest enne asjast huwitatud riigi konjulite

tion qu'en dehors de leurs fonctions officielles ils ne fassent le commerce ou n'exercent quelque industrie, des contributions personnelles ou somptuaires et de toutes les prestations et impositions qui ont un caractère direct et personnel. Cette exemption ne s'étend pas aux droits de douane, impôts de consommation, taxes locales de consommation ou impôts portant sur les propriétés foncières que les consuls acquièrent ou possèdent dans le pays de leur résidence.

Les consuls qui traitent des affaires commerciales ne doivent pas se réclamer de leurs privilèges consulaires pour se soustraire aux obligations commerciales.

En cas d'arrestation d'un consul ou d'un fonctionnaire consulaire, la représentation diplomatique de son pays doit être immédiatement informée par le gouvernement du pays où l'arrestation a eu lieu.

7. Les consuls ne sont tenus de comparaître personnellement en justice que dans les causes criminelles. Dans les causes civiles leur témoignage est demandé par écrit ou recueilli par un magistrat.

8. Les archives consulaires sont inviolables. Les autorités locales n'ont en aucun cas et sous aucun prétexte le droit d'examiner ou de saisir les livres, documents et caisses consulaires qui s'y trouvent. Les consuls doivent tenir tous les livres et documents relatifs au service consulaire séparés de leurs documents commerciaux ou autres papiers privés.

B. Participation de l'Etat de la résidence à l'exercice des fonctions consulaires.

9. A la demande du consul, lorsque sur un bâtiment du pays mandant un homme de l'équipage vient à désertir, le pays de la résidence est obligé de faire rechercher le déserteur par tous les moyens à sa disposition, de procéder à son arrestation et de le remettre au capitaine.

Si toutefois le déserteur est justiciable des tribunaux pour des actes commis à terre, les autorités locales compétentes peuvent demander que la remise soit ajournée jusqu'au moment où le jugement sera rendu et la peine accomplie.

Les dispositions de cet article peuvent ne pas être appliquées aux gens de mer qui sont ressortissants du pays où ils désertent.

10. Les autorités judiciaires et douanières ne doivent exécuter aucun acte officiel ni aucune perquisition à bord des bâtiments de commerce d'un des Etats con-

oleks teatanud, nii et jellel võimalik oleks juures olla.

11. Kõigil neil juhtumistel, kus konsul oma volitaja riigi määruste põhjal kohtu- taks ehk vahemeheks hakkab tähtsaimuste volitaja riigi laeva kapteni ja meeskonna vahel, keelduvad kohalikud võimud asjašse jégamaist niitaua, kummi awalikku rahulikst olekut ja korda ehk kolmandate isikute huvi- fid hädaohti ei ähwarda.

3gatahes on nad artikkel 3 põhjal kohu- tatud konsulile nõudmise peale abi andma.

12. Kui iše lepingutegija riigi alam tei- fe lepingutegija riigi maaalal ära jureb, tu- leb järgmist ettekirjutust silmas pidada:

a) Kui iše lepingutegija riigi alam ju- reb teises riigis mõi jelle koha läbeduies, kus jureja rahmusest konsulit ajupaist on, peawad kohalikud wastawad võimud sellest koha kon- sulile teatama, kui konsul surmaist ejimejena teada jat, peab ta jama teadet kohalikfudele võimudele edaši andma.

Konsjuraalwõimud peawad, kas ameti po- leist mõi huwitatud poolte nõudmijel, pitjati kõigi jurnud isiku wäärtpaberite, liikuma wa- randuse ja paberite peale panema päraist se- da, kui nad sellest kohalikfudele võimudele on teatanud jedawõrd aegjasti, et wiimastel võimalik oleks juures olla ja jamuti oma pitjatid peale panna. Iše ja teije poolte pit- jatite ärawõtmijst tuleb kohalikfudele võimude- ga koos teha. Siiski, kui 48 tunni järele, ar- wates sellest silmapilgust, millal pärale on jõudnud kutse — pitjatite ärawõtmijse juures olla, kohalikud võimud ei ilmu, wõiwad kon- sulaarwõimud isjinda nimetatud talitust ette wõtta. Päraist pitjatite ärawõtmijst peawad konsjulaaragendid jurnu fogu liikuma waran- duse ja wäärtpaberite koha nimekirja kofku jeadma kohaliste võimude juuresolekul, kui wiimafed kutse peale on ilmunud. Kohalikud võimud peawad nende juuresolekul tehtud protokollidele alla kirjutama, kuid neil ei ole õigust mingit taju nõuda jelle talituse juures wiitbimijse eest.

b) Kohalikud wastawad võimud peawad awalidama riigis tarwitusel olewad ehk jea- duistes ettenähtud teadaanded päranduse awa- nimijse koha ja pärijate ehk wõlausaldajate kofkutu- nimijse koha ja konsjulaarwõimudele teatama neist teadaannetest, ilma et nad takistafid

tractants sans en aviser préalablement le consul de l'Etat intéressé de manière à ce qu'il puisse être présent.

11. Dans tous les cas où le consul, con- formément aux stipulations de l'Etat qui l'en- voie, intervient comme juge ou intermé- diaire dans une contestation entre le capi- taine et l'équipage d'un bâtiment de l'Etat mandant, les autorités locales s'abstiennent de s'y immiscer, tant que la tranquillité et l'ordre publics ou les intérêts de tierces personnes ne sont pas menacés.

Toutefois elles sont tenues, en vertu de l'article 3, de donner aide au consul sur so demande.

12. Lorsqu'un ressortissant d'un des Etats contractants décède sur le territoire d'un autre Etat contractant, les prescrip- tions suivantes doivent être observées :

a) Dans le cas où un ressortissant d'un des Etats contractants décède dans un autre pays ou dans le voisinage d'un lieu où un consul de la nation du défunt a sa rési- dence, les autorités locales compétentes doivent en aviser immédiatement le con- sul. Si l'agent est infirmé le premier du décès, il doit donner le même avis aux autorités locales.

Les autorités consulaires apposent les scellés soit d'office soit à la requête des parties intéressées, sur tous les effets, meubles et papiers du défunt après en avoir informé les autorités locales compétentes assez à temps pour qu'elles puissent être présentes et mettre également leurs scellés. La levée des scellés apposés de part et d'autre doit être faite en commun avec les autorités locales. Cependant, si dans un délai de 48 heures à partir du moment où l'invitation leur parvient d'assister à la levée des scellés, les autorités locales ne se présentent pas, les autorités consulaires pourront procéder seules à cette opération. Après la levée des scellés les agents doivent dresser un inventaire de tous les meubles et effets du défunt en présence des autorités locales, si ces dernières se sont rendues à la convocation. Les autori- tés locales doivent signer le procès-verbal rédigé devant elles, mais elles n'ont à récla- mer aucune rétribution du fait qu'elles assistent à cette opération.

b) Les autorités locales compétentes doivent faire les annonces en usage dans le pays ou prescrites par les sois, au sujet de l'ouverture de la succession et de la con- vocation des héritiers ou des créanciers et informer les autorités consulaires de ces publications sans préjudice du droit qu'ont

viimaste õigust jamajuguste teadaannete avaldamiseks.

c) Konsulaarvõimud võivad otustada ära müüa jeda liikuvat varandust, mille alalhoidmine naturaalsel püüdel juuri kuulid teeks, avalitil mäljapakkumisel jeadus-tele ja riigi kometele vastawal müüsil.

d) Konsulaarvõimud peavad inventari-jeeritud väärtpaperid ja väärtasjad, võlg-niffudest jaadud jummad ja sisetulefud ja-muti juhtuvast liikuva varanduse müügiist tulnud jummad, kui riigijeadustele allumat hoiumarandust alles hoidma kümme kyud, ar-wates viimajest teadaandest, mis kohalikud võimud on avaldanud püüduje avamiije tohta, vöi vastava teadaande puundumisel faksteistküümnend fünd jurnapüevast arwa-tes. Konsulaarvõimudei peab õigus olema püüdujest fohe maha arvota fadunu arsti-mije- ja matimijefulud, tema teenijate palgad, üüri, kohtufulud, jamuti ka juhtuvad fulud fadunu perekonna ülevaalpidaimeks.

c) Kofufölas celoleva artiffi määru-s-tega, on konsulaarvõimudel õigus tarvitu-jele võtta föifi abinöüfid fadunu liikuva ja liikumata varanduse hoidimeks ja teha, mis nad pärijate hüvides leiavad olevat. Nad võivad püüdujst walitjeda kas ijilfikult n-öi nende poolt volitatud ja nende nimel tequt-jeja ejitaja läbi. Neil peab õigus olema väl-ja nõuda föifi fadunu väärtasju, mis ava-liffudes kasjades ehf eraijitute fäes on.

f) Kui artiffel d-s nimetatud aja jooqful jama riigi alamate ehf möne kolmanda riigi alamate poolt esitatud võimaliffude nõud-miste puhul vaidlus tefib, siis on ainult riigi kohtuvõimudel õigus neid nõudmisi otjüs-tada, jel tingimisel, kui nad ei sijalda präten-siivone püüduje ega testamendi määru-ste tohta.

g) Sel juhtumisel kui fadunu varandusest võlgade fatimijeks ei jattu, vöidavad võlgni-tud, nii palju kui jeda riigijeadused luba-wad, nõuda vastavatest kohaliffudelt vöi-mudelt konkurssi avamiist, mille avamiije jä-rele föif paperid, väärtpaperid ja väärtas-

ces dernières autorités de faire de sembla-les publications.

c) Les autorités consulaires peuvent dé-cider que les objets mobiliers dont la con-servation en nature entrainerait pour la succession des frais élevés seront vendus aux enchères publiques dans la forme prescrite par les lois et les usages du pays.

d) Les autorités consulaires doivent con-server comme dépôt soumis aux lois du pays les effets et les objets de valeur in-ventoriés, le montant des créances recouv-rées et des revenus, de même que le pro-duit de la vente éventuelle des meubles jusqu'à l'expiration d'un délai de 10 mois à partir du jour de la dernière publication faite par les autorités locales pour annon-cer l'ouverture de la succession, ou, à dé-faut d'une semblable publication, jusqu'à l'expiration d'un délai de 12 mois à partir du jour du décès. Les autorités consulaires doivent avoir le droit de retirer immédia-tement de la succession les frais des soins médicaux et de l'enterrement du défunt, le salaire de ses domestiques, le loyer, les frais judiciaires, les dépenses du consulat et les frais analogues de même que les dépen-ses éventuelles pour l'entretien de la famille du défunt.

e) Conformément aux stipulations de l'ar-ticle précédent les autorités consulaires ont le droit de prendre toutes mesures utiles pour la conservation de l'héritage meuble et immeuble du défunt et de faire ce qu'elles croient être dans l'intérêt des héritiers. Elles peuvent administrer l'héritage ou per-sonnellement ou par un représentant choisi par elles et agissant en leur nom. Elles doi-vent avoir le droit d'exiger la remise de tous les objets de valeur appartenant au défunt, qui se trouvent dans les caisses publiques ou dans les mains de particuliers.

f) Si pendant le délai mentionné à l'ar-ticle d) des réclamations éventuelles éma-nant de ressortissants du pays ou de ressort-issants d'une tierce puissance provoquent un conflit, les tribunaux du pays ont le droit exclusif de juger ces réclamations à condition qu'elles ne portent ni sur une prétention à l'héritage ni sur les disposi-tions testamentaires.

Dans le cas où la succession du défunt est en déficit, les créanciers peuvent, dans la mesure où les lois du pays le permettent, demander aux autorités locales compéten-tes de se constituer à l'Etat d'union et, après cette constitution, tous les papiers,

jad tulewad ära anda wastawatele kohalik-
dele wõimudele ehk konturijuhatajatele, kuid
konjulaarwõimudele jääb füüsi ülesandeks
oma kodumaalaste huwide tahtmine.

g) Kui artikkel d-s nimetatud tähtaja lõ-
puni päranduse asjus ühtegi waidluskirja
ära ei ole antud, peawad konjulaarwõimud
päraft seda kui nad riigis maksuwel olewate
tariifide põhjal ära on matsnud ja dienda-
nud kõik tulud ja arwed, mis päranduse peal
tasuwad, lõpult päranduse waldamisele
ajuma, teda litwideerima ja jeaduslikkudele
pärjatele kätte toimetama. Sellest talitusest
on nad fohustatud ainult oma walitjusele
aru andma.

h) Kõigis tüjumustes, mis puudutawad
päranduse awamist, walitsemist ja litwidee-
rimist, ühe riigi alamate oma teises riigis,
peab konjulitel jeaduse järele õigus olema
pärjaid eitada ja tuleb neid ametlitult
jelles juhtes täewolitustega lugeda, ilma et
neil tarwis oleks oma ülesannet eriwoliu-
jega idendada. Konjulaarwõimud wõiwad
wastawate riigiwõimude asju ajada kas iif-
likult wõi riigijeaduste põhjal wolitatud esi-
taja wahetalitujel, fahista kõigil juhtumistel,
kus pärandus kaalu peal, pärjate huwijid ja
kõigi päranduste asjus tehtud waidluskirjade
pühul asjasse jegada. Kui on olemas testa-
menti täitjad ehk pärjate wolititud, on
konjulid fohustatud neile teatama kõigist
waidluskirjadeist, mis päranduse asjus tõste-
tud, nii et testamenti täitjatel ehk pärjatel
wõimalik oleks nende waidluskirjade peale
wastujelestuft ära anda.

Jeeenejst mõistetawalt ei wõi konjulid
kui oma kodumaalaste wolitiffa iiflikult
fohtulikkule wastutisele wõtta päranduse
puutuwate asjade päraft.

i) Pärandusõigus jamuti nagu ka kadunu
waranduse jagamine reguleeritakse tema maa
jeaduste järele.

Kõik nõudmised pärandusõiguse juhtes
ning waranduse jagamise fohta wõistataffe
jelle maa fohtu wõi wastawate wõimude
poolt fohutõlas seal maksimate jeadustega.

f) Kui ühe lepinuteqija riigi alam jureb

effets ou valeurs de l'héritage doivent être
remis aux autorités locales compétentes ou
aux syndics de faillite, mais les autorités
consulaires demeurent toutefois chargées
de sauvegarder les intérêts de leurs com-
patriotes.

g) Si, à l'expiration du délai fixé dans
l'article d), aucune réclamation n'est pré-
sentée contre l'héritage, les autorités con-
sulaires doivent, après avoir payé et réglé,
d'après les tarifs en vigueur dans le pays,
tous les frais et comptes qui grèvent la
succession, prendre définitivement posses-
sion de l'héritage, le liquider et le trans-
mettre aux héritiers légaux. Elles n'ont à
rendre compte de cette opération qu'à leur
propre gouvernement.

h) Dans toutes les questions relatives
à l'ouverture, à l'administration et à liqui-
dation de la succession de ressortissants
d'un des deux pays dans l'autre, les cons-
uls intéressés doivent être par la
loi autorisés à représenter les héritiers et
reconnus d'office comme munis de pleins
pouvoirs à cet effet, sans qu'ils soient obli-
gés de prouver leur mission par un mandat
particulier. Les autorités consulaires peu-
vent agir auprès des autorités compéten-
tes du pays soit en personne soit par l'in-
termédiaire d'un représentant autorisé par
les lois du pays, sauvegarder dans toutes
les circonstances où la succession est en jeu,
les intérêts des héritiers et intervenir au
sujet des réclamations soulevées contre
cette succession. Elles sont cependant obli-
gées, s'il existe des exécuteurs testamen-
taires ou des mandataires représentant les
héritiers, de leur faire connaître toutes les
réclamations soulevées contre la succes-
sion pour que les exécuteurs testamentai-
res ou les héritiers puissent faire valoir
leurs objections à ces réclamations.

Il va de soi que les consuls, en tant que
mandataires de leurs compatriotes, ne peu-
vent pas être personnellement poursuivis en
justice pour une affaire relative à la succes-
sion.

i) Le droit d'hérédité ainsi que le par-
tage de la succession du défunt se règlent
d'après les lois de son pays.

Toutes les contestations au sujet du
droit d'hérédité et du partage de la succes-
sion doivent être tranchées par les tribu-
naux ou les autorités compétentes de ce
pays et conformément aux lois qui y sont
en vigueur.

k) Si un ressortissant d'un des États

teise lepingutegija riigis, kohas, mis kaugel tema riigi konsulil ajupaigalt, siis on kohalike wastawate wõimude kohus kokku seada, wastawalt maa jeadustele, kadunu waranduse nimefiri ning finnitada seda oma piisatitega. Kõigimuses olewate dokumentide finnitatud arakirjad tulewad saata kõige lühema aja jooksul, ihes jurma aktiga, ning kõigeaga, mis tõendawad kadunu rahmuslist seisu, waranduse ajukohale kõige lähemal olewate konsulaarwõimule.

Kohalikud wastawad wõimud peawad asjus, mis puutub kadunu waranduse, täitma kõiki riigi jeadustes ettenähtud määrusi ning warandus peab üle antama, niipea kui wõimalik, peale artiklis d aratähendatud tähtaja lõppemist ülewalnimetatud konsulaarwõimule või tema wolinikule. Su iseneisjst arusaadaw, et silmapilguist peale, mil teegi wastaw konsulaarwõim või tema ehitaja waranduse ajupaika jõuab, kohalikud wõimud, kes wahpeal asjaga tegemist on teinud, peawad alluma selle artikli määrustele.

l) Käesolewa lepingu määrused peawad ühetaoliselt käsitama ükskõik misjuguise kabe riigi alama warandust, kes jurnud wäljaspool teise riigi maa-ala, ning sinna maha jättnud liikumat ning liikumata warandust.

m) Minult kummagi maa konsulid on kohustatud talitama inwentaariga ning kõigi aktidega, mis teiwad nende meremeeste, reiffiate ning muude kodumaalaste waranduste hoidmisest ja liikwiderimisest, kes jurewad teises riigis, olgu see maal või laewal.

13. Konsulid on kohustatud ameti poolest oma piirkonnas wolitaja riigi jurnud alamate alaealiste laste ajutiisiks hoolkandjaks ja eestkõrjaliks hakkama ja jarnaštena wõiwad uad kõik kohalikud seadustes lubatud tarwilifud abinõud järelijäänute huwide kaitseks tarwitufele wõtta.

14. Konsulid on õigus määrata, nagu seda nende wolitajate riifide seadused ning määrused õigustawad:

a) Wastu wõtta ning finnitada ühepoolseid juriidilisi aktiisid ning nende kodumaalaste testamentiliffe korraldusi, samuti lepin-

contractants décide dans un autre Etat contractant, en un lieu éloigné de la résidence d'un consul de son pays, il appartient aux autorités locales compétentes de dresser, en se conformant aux lois du pays, un inventaire de la succession du défunt et d'apposer leurs scellés. Des copies légalisées des documents en question doivent être adressées dans le plus bref délai, avec l'avis de décès et toutes les pièces prouvant la nationalité du défunt à l'autorité consulaire la plus rapprochée du lieu de la succession.

Les autorités locales compétentes doivent prendre, en ce qui concerne la succession du défunt, toutes les mesures prescrites par les lois du pays et la succession doit être remise, dès que faire se peut, après l'expiration du délai stipulé dans l'article d) à l'autorité consulaire mentionnée ci-dessus ou à son mandataire.

Il va de soi que, à partir du moment où une autorité consulaire compétente ou son représentant arrive au lieu de la succession, les autorités locales qui sont intervenues dans l'intervalle ont à se comporter d'après les stipulations de cet article.

l) Les stipulations de la présente convention doivent également s'appliquer à la succession des ressortissants d'un des deux pays, qui décédés hors du territoire de l'autre pays, y ont laissé des biens meubles ou immeubles.

m) Les consuls de chaque pays sont exclusivement chargés de l'inventaire et de tous les actes exigés par l'entretien et la liquidation des successions des gens de mer, passagers et autres voyageurs de leur nation, qui décèdent dans l'autre pays, soit à terre soit à bord d'un bâtiment.

13. Les consuls sont, en raison même de leurs fonctions, chargés de la curatelle et de la tutelle temporaire des enfants mineurs et des veuves des ressortissants de l'Etat qui les délègue, décédés dans leur arrondissement et, en cette qualité, ils peuvent prendre toutes les mesures nécessaires, admises par les lois locales, pour protéger les intérêts des survivants et la succession.

14. Les Consuls ont le droit, dans la mesure où les y autorisent les lois et les règlements de leur pays:

a) de recevoir et de légaliser les actes judiciaires unilatéraux et les dispositions testamentaires de leurs compatriotes ainsi

güt, mis nende eneste riikide alamate või viimaste ning nende ajuriigi teiste elanike vahel on tehtud; peale selle lepinguid isikute vahel viimajest liigist, mis puutub liikumata varandustesse, asetatud volitajariigi maa-alal, või kofkuleppesse, mis nimetatud maa-alal tuleb teha.

b) Tõlkida ja fiinitada kõik paberid, mis välja antud oma riigi võimude ja ametnikkude poolt.

Kõigil jarmastel dokumendid ja nende ära kirjel, väljavõtetel ja tõlgetel, mis fond konsulaarvõimude poolt fiinitatud ja konsulaadi ametliku pitseriga varustatud, peab funnmasis riigis jamajugune jõud ja väärtus olema, kui oleksid nad fiinitatud kas ühe või teise riigi notaariuse või mõne teise vastava ametniku ehk kohtuajutuse poolt tingimisel, et nad allüksid margi- ja teistele maksudele, mis seaduse järele maksivad on neis maades, kus nad tehtakse.

15. Konsulitel on õigus, määrat nagu jeda lepingute gija volitaja riigi seadused neid seks õigustavad, selle poole alamate abielluastumise fiinitada kofkukõlas maksivate seadustega.

See määrus ei fai nende abielluastumiste kohta, kus üks pool on konsuli ajurigi alam. Konsul on kohustatud teatama kohalikkudele võimudele neist abielluastumistest, mis ta eeloleva määruse põhjal on fiinitanud.

16. Konsulitel on õigus, kofkukõlas lepingute gijate volitajariikide seadustega ja määrustega, registreerida selle poole alamate siindimise- ja jurmajuhumise.

Majahuvilised on peale selle maa seaduste järele kohustatud siindimistest ja jurmajuhumistest teatama ajurigi kohalikkudele võimudele.

C. Ratifikatsioon ja maksu- muse kestvus.

17. See leping astub jõusse kofe päraist ratifikatsioonist lepingute gijate riikide poolt.

18. Selle lepingu kestvus ei ole piiratud. Nagal lepingute gijal riigil on õigus sellest

que les conventions passées entre des ressortissants de leur propre pays ou entre ces derniers et des ressortissants ou d'autres habitants du pays de leur résidence; en outre les conventions entre personnes de cette dernière catégorie qui se rapportent à des biens fonciers situés sur le territoire du pays qui délègue le consul ou à une affaire à y conclure.

b) de traduire et le légaliser toutes les pièces émanant des autorités ou des fonctionnaires de leur pays.

Tous les documents de cette nature de même que les copies, extraits, et traductions, une fois légalisés par les autorités consulaires mentionnées et revêtus du sceau officiel du consulat, doivent avoir la même force et la même valeur dans chacun des deux pays que s'ils avaient été reçus et légalisés par un notaire public ou par quelque autre fonctionnaire public ou de l'ordre judiciaire appartenant à l'un ou l'autre des deux pays, avec cette condition qu'ils sont soumis aux droits de timbre et aux autres droits et taxes établis par la loi dans le pays où ils doivent être exécutés.

15. Les consuls ont le droit, dans les limites où les lois de la partie contractante qui les a nommés, les y autorisent, à procéder aux mariages des ressortissants de cette partie en se conformant aux lois qui y sont en vigueur.

Cette stipulation ne s'applique pas aux mariages où l'un des conjoints est ressortissant de la partie contractante où le consul a sa résidence. Ce dernier doit informer aussitôt les autorités locales de tous les mariages auxquels il a procédé en raison de la stipulation précédente.

16. Les consuls doivent avoir le droit d'enregistrer conformément aux lois et règlements de la partie contractante qui les a nommés les naissances et les décès des ressortissants de cette partie.

Les intéressés n'en restent pas moins obligés par les lois du pays de déclarer les naissances et les décès aux autorités locales

C. Ratification et durée de validité.

17. Cette convention entre en vigueur aussitôt après la ratification par les États contractants.

18. La durée de cette convention n'est pas limitée. Chaque pays contractant a le

Nr. 5. Riigitogu poolt 16. detsembril 1921 a. vastuvõetud

Seadus Eesti ja Läti vahelise konsulaar-lepingu kinnitamise kohta *).

§ 1. Eesti ja Läti vaheline konsulaar-leping, mille algkiri mõlema riigi volinikkude poolt Riias, kaheteistkümnendal juulil ühestuhat ühetskajada kahekskümmend üks allakirjutatud, tunnistatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks).

Leping avaldatakse ühes selle seabusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algkirjale allakirjutanud Riigitogu esimees J. H. Kull.
Sekretäär A. Tupits.

Eesti Wabariik, esitatud Välisministri hra Anton Piip'i läbi ühelt poolt ja Läti Wabariik teiselt poolt, esitatud peaministri herra Siegfried Meierowics'i läbi, kokku lepides konsulaar-konventsjiooni teha, töötajad wälja järgmised määrused:

La République d'Esthonie, représentée par le Ministre des Affaires Etrangères, M. Antoine Piip, d'une part et la République de Lettonie, représentée par le Président du Conseil, M. Siegfried Meierowics d'autre part, étant tombées d'accord de conclure une convention consulaire, ont convenu des dispositions suivantes:

A. Konsuli seisuford ja õigused.

1. Konsuliteks ehk konsulaarametnikkudeks, selle konventsjiooni mõttes, loetakse kõigi konsulaarteenistuste ametnikka, kes seatud on täitma wastawate riikide konsulaarmäärustes tähendatud kohuseid, nimelt peakonsulid, konsulid, afekonsulid ja konsulaaragendid.

Lepingutegijad riigid mõtivad konsulaar-fuhustuste täitmiseks nimetada niihästi kutsufonsulid (consules missi), kui ka aukonsulid (consules electi). Viimaste kohta on selle konventsjiooni määrused maksaw ainult sel mõõdul, kui neid nimetaja riigi konsulaarmäärused õigustawad tarwitama õigusi ja täitma fuhustusi, mis järgnewates artiklites illes loetud.

Iga lepingutegija poolt mõib ajetada konsulid teise poole kõigisje sadamatesse, linnadesse ja paillacesse, wäljaarwatud need kohad, kus need ametnikud ei näi tunnistamiseks soowitawad olewat. Seda kitsendust ei tohi aga ühegi lepingutegija poole kohta muudu tarwitada, kui et ta maksaw on iga teise riigi kohta.

A. Conditions et droits des consuls.

1. Sont considérés comme consuls ou fonctionnaires consulaires, au sens de cette convention, tous les fonctionnaires du service consulaire qui sont appelés à remplir les fonctions définies par les réglemens consulaires des Etats respectifs, c'est-à-dire les consuls généraux, les consuls, les vice-consuls et les agents consulaires.

Les Etats contractants peuvent déléguer pour l'accomplissement des fonctions consulaires aussi bien des consuls de carrière (consules missi), que des consuls honoraires (consules electi). A ces derniers les stipulations de cette convention ne s'appliquent que dans la mesure où le règlement consulaire de l'Etat mandant les autorise à exercer les droits et à remplir les fonctions énumérées dans les articles subséquents.

Chacune des parties contractantes peut placer des consuls dans tous les ports, villes et places de l'autre partie à l'exception des lieux où il ne paraîtrait pas désirable de recevoir ces fonctionnaires. Cette réserve ne devra cependant être appliquée à aucune des parties contractantes sans l'être également à toute autre Puissance.

*) „Riigi Teataja“ nr. 7, 1922 a.

2. Konsulid loetakse, pärast efektiivatuuri jaamist vastuvõtja riigi poolt, oma valitsuse ametlikkudeks volinikkudeks, kuid kui neil diplomaatiliste kohuste täitmiseks erivolitus puudub, ei ole nad oma iseloomu poolest suverään riigi ex officio esitajad.

3. Konsulitele on nende kohuste täitmisel ehk ametlikkude ülesannete fordasaatmiisel kindlustatud kõige laialdasem abi ja kõige heatahtlikum toetus oma asuriigis tingimisel, kui see abi ja toetus kokkufõlas on ülesildise leadusandlusega.

Samuti on neil õigus oma seijutorra ja ametikohuste täitmise juhes kõigi eesõiguste ja prerogatiivide peale, mis ojakst jaavad kõige enam loodustatud rahva konsulaar-esitajatele, mis puutuvad nende isikutesse ja kohustetäitmisesse.

4. Konsulitel on õigus, kabe riigi vahel tehtud konventionoonide ja lepingute rikkumise korral asukoha võimude poolt, pöörata oma piirkonnas kohtu- ja administratiiv-võimude poole, neilt teateid nõuda ja neile ettepaneku- kuit teha oma loodumaalaste õiguste ja hu- wide kaitseks. Kui nende reklamatsioonid konsulaar-ametnikkudele kohase tähelepanuga vastu ei võeta, võivad nad riigi diplomaa- tilise esitaja äraolekul otsekohe oma asuriigi valitsuse poole pöörata.

5. Konsulitel on õigus neis majades, kus nende bürood asuvad, oma ukse kohale volitajariigi wapi ja rahwusliku finnitada. Sa- muti on neil õigus wolitajariigi suweränitee- di wäliseid märke finnitada oma sõiduriista- de ja teenijate liivreebe külge.

6. Konsulid, kes lepingutegeija poole ala- mad ja kes selle poolt nimetatud, ei tohi ar- reteerida ega wangistada isiwil-õigulistes asjus ega eeluurimiseks wangistada krimi- naal asjade pärast, wäljaarwatud need ju- tumised, mida riigi leadused kuriteoks pea- wad.

Peale selle on konsulid wabaastatud sõja- wae forterisse paigutamiseft ja sõjalistest kontributsioonideft, ja kui nad peale oma ametlikkude kohuste ei aja äri ega ole lege- wad mõnesugusel tööstuslalal, iifku- ehk to-

2. Les consuls sont considérés, après remise de l'exequatur par l'Etat où ils sont accrédités, comme des délégués officiels de leur gouvernement, mais à moins d'être investis de fonctions diplomatiques par mandat special, ils n'ont pas le caractère de représentants ex officio de l'Etat souverain.

3. Les consuls sont assurés de trouver, dans l'exercice de leurs fonctions ou dans l'accomplissement de leurs missions officielles, le plus large concours et l'appui le plus bienveillant auprès du pays de leur résidence, à condition que ce concours et cet appui soient compatibles avec la législation générale.

De même ils ont droit, en ce qui regarde leur condition et l'exercice des attributions de leur charge, à tous les privilèges et prérogatives dont jouissent, dans les Etats respectifs, relativement à leur personne et à l'exercice de leurs fonctions, les représentants consulaires de la nation la plus favorisée.

4. Les consuls sont autorisés, pour rémédier à toute atteinte portée par les autorités du pays de leur résidence aux conventions et traités conclus entre les deux pays, à s'adresser dans leur circonscription aux autorités judiciaires et administratives du pays de leur résidence, à leur demander des renseignements et à leur faire des propositions en vue de la sauvegarde des droits et des intérêts de leurs compatriotes. Si leurs réclamations ne sont pas accueillies avec l'attention qui convient, les fonctionnaires consulaires, en l'absence d'un représentant diplomatique de leur pays, peuvent s'adresser directement au gouvernement du pays de leur résidence.

5. Les consuls ont le droit, dans les maisons où sont installés leurs bureaux, de suspendre au-dessus de leur porte l'écusson et d'arborer le pavillon national de l'Etat qui les délègue. Ils sont également autorisés à mettre les marques extérieures de souveraineté de l'Etat mandant sur leurs voitures et sur la livrée de leurs serviteurs.

6. Les consuls ressortissants de la partie contractante qui les a nommés ne peuvent être arrêtés ni emprisonnés pour des contestations en matière de droit civil, ni soumis à la détention préventive pour des affaires correctionnelles, à l'exception de faits que la législation du pays qualifie de crimes.

Ils sont en outre exempts des logements et des contributions militaires et, à condition qu'en dehors de leurs fonctions officielles ils ne fassent le commerce ou n'exercent quelque industrie, des contributions

redusmaksudest ning kõigist naturaalkohustus-
tustest ja maksuajutustest, millel otjekohene
ja isiklik iseloom on. See wabaastamine ei
käi tollimaksude, tarwituskasude, kohalikkun-
de tarwituskasude kohta, ega maksude kohta
liikumata waranduse pealt, mis konsulid
omandavad wõi neil on oma ajuriihis.

Konsulid, kes äriasju ajavad, ei tohi oma
konsuli eesõigusi tarwitada kaubanduslikestest
kohustustest kõrvaltoimiseks.

Konsuli ehk konsulaarametniku arreteeri-
mise korral peab selle riigi walitsus, kus ar-
reterimine ette wõeti, sellest kohe wastawa
riigi diplomaatilisele esitusele teatama.

7. Konsulid on kohustatud isiklikult koh-
tusse ilmuma ainult kriminaal asjus. Täi-
wisiil asjus tuleb neil tunnistus kas kirjaki-
kult wõi kohtuniku kaudu ääse nõuda.

8. Konsulaararhiivid on puutumatud.
Kohalikkudel wõimudel ei ole ühelgi juhtu-
misel ega ühegi ettekäände all õigust sealole-
waid raamatuid, dokumenta ja kasjat läbi
waadata wõi ära wõtta. Konsulid peawad kõik
konsulaararhiivide puutumata raamatuid ja
dokumendid lahus hoidma oma kaubandus-
likest dokumentidest ja teistest erapaberitest.

B. Ajuriihi ojawõtmine konsu- laarkohustuste täitmisest.

9. Konsuli palwe peale on ajuriih kohus-
tatud kõigi wõimalikkude abinõudega wolita-
jariigi laewalt ärajooksuud isikut laewa
meeskonnast üles otsima, arreteerima ja kap-
teni kätte toimetama.

Kui aga jooksi maal fordajaadetud tegude
eest kohtumõistmisele allub, wõiwad kohali-
tud wastawad asutused nõuda, et jooksiu kät-
toimetamine saaks seniiks edasi liikatud,
kuni kohtuotsus on tehtud ja karistus ära
fantud.

Selle paragrahwi määrusi wõib tarwita-
da ainult nende meremeeste kohta, kes selle
maa alamad on, kust nad ära on põgenenud.

10. Kohu- ja tolliwõimud ei tohi lepingu-
tegija riigi laewadel ühtegi ametliku akti
ega läbitõimist ette wõtta, ilma et nad sel-
lest enne asjast huwitatud riigi konsulile
oleks teatannud, nii et sellel wõimalik oleks
juures olla.

personnelles au somptuaires et de toutes
les prestations et impositions qui ont un
caractère direct et personnel. Cette exemp-
tion ne s'étend pas aux droits de douane,
impôts de consommation, taxes locales de
consommation ou impôts portant sur les
propriétés foncières que les consuls acqui-
rent ou possèdent dans le pays de leur ré-
sidence.

Les consuls qui traitent des affaires
commerciales ne doivent pas se réclamer
de leurs privilèges consulaires pour se sous-
traire aux obligations commerciales.

En cas d'arrestation d'un consul ou d'un
fonctionnaire consulaire, la représentation
diplomatique de son pays doit en être im-
médiatement informée par le gouvernement
du pays où l'arrestation a eu lieu.

7. Les consuls ne sont tenus de com-
paraître personnellement en justice que dans
les causes criminelles. Dans les causes ci-
viles leur témoignage est demandé par écrit
ou recueilli par un magistrat.

8. Les archives consulaires sont invio-
lables. Les autorités locales n'ont en aucun
cas et sous aucun prétexte le droit d'exami-
ner ou de saisir les livres, documents et
caisses consulaires qui s'y trouvent. Les con-
suls doivent tenir tous les livres et docu-
ments relatifs au service consulaire séparés
de leurs documents commerciaux ou autres
papiers privés.

B. Participation de l'Etat de la résidence à l'exercice des fonc- tions consulaires.

9. A la demande du consul, lorsque sur
un bâtiment du pays mandant un homme
de l'équipage vient à désertir, le pays de la
résidence est obligé de faire rechercher le
déserteur par tous les moyens à sa dispo-
sition, de procéder à son arrestation et de
le remettre au capitaine.

Si toutefois le déserteur est justiciable
des tribunaux pour des actes commis à
terre, les autorités locales compétentes peu-
vent demander que la remise soit ajournée
jusqu'au moment où le jugement sera rendu
et la peine accomplie.

Les dispositions de cet article peuvent
ne pas être appliquées aux gens de mer qui
sont ressortissants du pays où ils désertent.

10. Les autorités judiciaires et dou-
anières ne doivent exécuter aucun acte offi-
ciel ni aucune perquisition à bord des bâti-
ments de commerce d'un des Etats con-
tractants, sans en aviser préalablement le
consul de l'Etat intéressé de manière à ce
qu'il puisse être présent.

11. Kõigil neil juhtumistel, kus konsul oma wolitaja riigi määruste põhjal kohtunifuts ehk wahemeheks hõltsab tiiliküsimuses wolitaja riigi laewa kapteni ja meeskonna wahel, teelduwad kohalikud wõimud asjasse seegamast niikaua, kuni awalikku rahulist olekut ja forda ehk kolmandate isikute huwifid hädaoht ei ahwarda.

Jgatahes on nad artikkel 3 põhjal kohus=tatud konsulile nõudmise peale abi andma.

12. Kui ühe lepingutegija riigi alam teise lepingutegija riigi maaalal ära jureb, tuleb järgmisi ettekirjutusi silmas pidada:

a) Kui ühe lepingutegija riigi alam teise riigis wõi selle koha läheduses, kus jureja rahwajest konsulil apuait on, peawad kohalikud wastawad wõimud sellest kobe konsulile teatama. Kui konsul jurnast esimejena teada sai, peab ta sama teadet kohalikkudele wõimudele edasi andma.

Konsulaarwõimud peawad, kas ameti poolt wõi huwitatud poolte nõudmisel, pitfati lõigi jurnud isiku wäärtparite, liikwa waranduse ja paberite peale panema pärast seda, kui nad sellest kohalikkudele wõimudele on teatanud jedawõrd aegjasti, et wiimastel wõimalik oleks juures olla ja samuti oma pitfatid peale panna. Ühe ja teise poolte pitfatite ärawõtmist tuleb kohalikkude wõimudega koos teha. Siiski, kui 48 tunni järele, arwates sellest silmapilgust, millal pärale on jõudnud kutse — pitfatite ärawõtmise juures olla, kohalikud wõimud ei ilma, wõiwad konsulaarwõimud ükfinda nimetatud talitust ette wõtta. Pärast pitfatite ärawõtmist peawad konsulaaragendid jurnu fogu liikwa waranduse ja wäärtpaberite kohta nimekirja kofku seadma kohalike wõimude juuresolekul, kui wiimased kutse peale on ilmunud. Kohalikud wõimud peawad nende juuresolekul tehtud protokollidele alla kirjutama, kuid neil ei ole õigust mingit taju nõuda selle talituse juures wiibimise eest.

b) Kohalikud wastawad wõimud peawad awaldamata riigis tarwitufel olewad ehk seadustes ettenähtud teadaand päranduse awamise ja pärijate ehk wõlausaldajate kofkufitumise kohta ja konsulaarwõimudele teatama neist teadaannetest, ilma et nad tafistakfid wiimaste õigust samasuguste teadaannete awaldamiseks.

c) Konsulaarwõimud wõiwad otjüstada

11. Dans tous les cas où le consul, conformément aux stipulations de l'Etat qui l'envoie, intervient comme juge ou intermédiaire dans une contestation entre le capitaine et l'équipage d'un bâtiment de l'Etat mandant, les autorités locales s'abstiennent de s'y immiscer, tant que la tranquillité et l'ordre publics ou les intérêts de tierces personnes ne sont pas menacés.

Toutefois elles sont tenues, en vertu de l'article 3, de donner aide au consul sur sa demande.

12. Lorsqu'un ressortissant d'un des Etats contractants décède sur le territoire d'un autre Etat contractant, les prescriptions suivantes doivent être observées:

a) Dans le cas où un ressortissant d'un des Etats contractants décède dans un autre pays ou dans le voisinage d'un lieu où un consul de la nation du défunt a sa résidence, les autorités locales compétentes doivent en aviser immédiatement le consul. Si l'agent est informé le premier du décès, il doit donner le même avis aux autorités locales.

Les autorités consulaires apposent les scellés soit d'office soit à la requête des parties intéressées, sur tous les effets meubles et papiers du défunt après en avoir informé les autorités locales compétentes assez à temps pour qu'elles puissent être présentes et mettre également leurs scellés. La levée des scellés apposés de part et d'autre doit être faite en commun avec les autorités locales. Cependant, si dans un délai de 48 heures à partir du moment où l'invitation leur parvient d'assister à la levée des scellés, les autorités locales ne se présentent pas, les autorités consulaires pourront procéder seules à cette opération. Après la levée des scellés les agents doivent dresser un inventaire de tous les meubles et effets du défunt en présence des autorités locales, si ces dernières se sont rendues à la convocation. Les autorités locales doivent signer le procès-verbal rédigé devant elles, mais elles n'ont à réclamer aucune rétribution du fait qu'elles assistent à cette opération.

b) Les autorités locales compétentes doivent faire les annonces en usage dans le pays ou prescrites par les lois, au sujet de l'ouverture de la succession et de la convocation des héritiers ou des créanciers et informer les autorités consulaires de ces publications sans préjudice du droit qu'ont ces dernières autorités de faire de semblables publications.

c) Les autorités consulaires peuvent dé-

ära müüta seda liikumat warandust, mille alalhoidmine naturas p randusele suuri kulusid teeks, avalikul w ljapakkumisel seadus-tele ja riigi kometele vastawal wiisil.

d) Konsulaarwõimud peawad inventari-ferituid w artpaberid ja w artasjad, w lgniffidest saadud summad ja sissetulekud, samuti juhtumast liikuma waranduse m uigist tulnud summad, kui riigiseaduste allewat hoitwarandust alles hoidma k imme kuud. arwates wiimastest teadaandest, mis kohalktud wõimud on awaldanud päranduse awamise kohta, wõi wastawa teadaande puudumisel faksteistk immend kuud surmap ewast arwates. Konsulaarw imudel peab õigus olema pärandusest k he maha arwata kadunu arstimise ja matmisefekud, tema teenijate palgaad, i iriit, kohtukulud, samuti ka juhtumast tulud kadunu perekonna illewalpidamifeks.

e) K okkufilas eelolewa artikli m arus-tega, on konsulaarw imudel õigus tarwitusele wõtta kõiki abinõusid kadunu liikuma ja liikumata waranduse koidmifeks ja teha, mis nad pärijate huwides letawad olewat. Nad w ilwad pärandust walitsewa kas iislikult wõi nende poolt wolkatud ja nende nimel tegutseja esitaja l agi. Neil peab õigus olema wälja nõnda kõiki kadunu w artasju, mis arwalikkudes kasjades ehk eraiisikute käes on.

f) Kui artikkel d-s nimetatud ajo jooksul sama riigi alamale ehk mõne kolmanda riigi alamate poolt e tatud wõimalikkude r ndmistele puhul waidlus tekitab, siis on ainult riigi kohtuw imudel õigus neid n udmifsi otustada, sel tingimifel, kui nad ei sifalda p atenfioone päranduse ega testamendi m aruste kohta.

Sel juhtumifel, kui kadunu warandusest w lgade katmifeks ei jatku, w imad w lgnifud, nii palju kui seda riigiseadused suhawad, nõnda wastawatelt kohalikkudest w imudelt konkurssi awamifst, mille awamifse järele kõik paberid, w artpaberid ja w artasjad tulewad ära anda wastawatele kohalikkudele wõimudele ehk konkurssi juhatajese, kuid konsulaarw imudele j  w sifiski illesandeks oma kodumaalaste huwide faktsemine.

cider que les objets mobiliers dont la conservation en nature entraînerait pour la succession des frais élevées seront vendus aux enchères publiques dans la forme prescrite par les lois et les usages du pays.

d) Les autorit es consulaires doivent conserver comme dépôt soumis aux lois du pays les effets et les objets de valeur inventoriées, le montant des créances recouvrées et des revenus, de même que le produit de la vente éventuelle des meubles jusqu'  l'expiration d'un délai de 10 mois   partir du jour de la dernière publication faite par les autorit es locales pour annoncer l'ouverture de la succession, ou,   défaut d'une semblable publication, jusqu'  l'expiration d'un délai de 12 mois   partir du jour du décès. Les autorit es consulaires doivent avoir le droit de retirer immédiatement de la succession les frais des soins médicaux et de l'enterrement du défunt, le salaire de ses domestiques, le loyer, les frais judiciaires, les dépenses du consulat et les frais analogues de même que les dépenses éventuelles pour l'entretien de la famille du défunt.

e) Conformément aux stipulations de l'article pr c dent les autorit es consulaires ont le droit de prendre toutes mesures utiles pour la conservation de l'héritage meuble et immeuble du défunt et de faire ce qu'elles croient être dans l'intérêt des héritiers. Elles peuvent administrer l'héritage ou personnellement ou par un représentant choisi par elles et agissant en leur nom. Elles doivent avoir le droit d'exiger la remise de tous les objets de valeur appartenant au défunt, qui se trouvent dans les caisses publiques ou dans les mains de particuliers.

f) Si pendant le délai mentionné   l'article d) des réclamations éventuelles émanant de ressortissants du pays ou de ressortissants d'une tierce puissance provoquent un conflit, les tribunaux du pays ont le droit exclusif de juger ces réclamations   condition qu'elles ne portent ni sur une prétention   l'héritage ni sur les dispositions testamentaires.

Dans le cas où la succession du défunt est en déficit, les créanciers peuvent, dans la mesure où les lois du pays le permettent, demander aux autorit es locales compétentes de se constituer   l'Etat d'union et, après cette constitution, tous les papiers, effets ou valeurs de l'héritage doivent être remis aux autorit es locales compétentes ou aux syndics de faillite, mais les autorit es consulaires demeurent toutefois chargées de sauvegarder les intérêts de leurs compatriotes.

g) Kui artikkel d-s nimetatud tähtaja lõpuni püüdnud asjus ühtegi vaidluskirja ära ei ole antud, peavad konsulaarvõimud pärast jeda kui nad riigis maksuvul olemate tariifide põhjal ära on maksnud ja dienda- mud kõik kulud ja arved, mis püüdnud peal lajuvad, lõpulisult püüdnud valdamisele afuma, teda litvideerima ja jeaduskiffudele pärijatele läte toimetama. Sellest talinest on nad kohustatud ainult oma valitfufjele aru andma.

h) Kõigis küsimustes, mis puudutavad püüdnud avamist, valitsemist ja litvideerimist, ühe riigi alamate oma teises riigis, peab konsulitel jeaduse järele õigus olema pärijaid ehitada ja tuleb neid ametlisult jelles suhtes täie volitustega lugeba, ilma et neil tarwis oleks oma ülesannet erivolituf- jega tõendada. Konsulaarvõimud võivad vastavate riigi võimude asju ajada kas iif- lifuld või riigifeaduste põhjal volitatud efi- taja vahetaltinufel, kaista kõigil juhtumia- tel, kus püüdnud faalu peal, pärijate huviffid ja kõigi püüdnud asjus tehtud vaidluskirja- de puhul asjasse segada. Kui on olemas testa- menti täitjad ehk pärijate volititufud, on konsulid kohustatud neile teatama kõigil vaidluskitrajadet, mis püüdnud asjus tõste- tud, nii et testamenti täitjatel ehk pärijatel võimalik oleks nende vaidluskitrajade peale vastufjeletust ära anda.

Jseenest mõistetavalt ei või konsulid kui oma kodumaalaste voliniffa iiflifuld kohulikule vastutufjele võtta püüdnud puutuvate asjade pärast.

i) Püüdnudõigus, samuti nagu fa kadunu warandufe jagamine, reguleeritaffe tema maa jeaduste järele.

Kõik nõudmiffid püüdnudõigufe suhtes ning warandufe jagamise kohta õjufatataffe jelle maa kohu või vastavate võimude poolt kokkufõlas jael maksvate jeadustega.

f) Kui ühe lepingutegija riigi alam jureb teie lepingutegija riigis, kohas, mis kangel tema riigi konsuli afupaigalt, siis on koha- liste vastavate võimude kohus kokku seada, vastavalt maa jeadustele, kadunu waran- dufe nimefiri ning finnitada jeda oma pitfa- titega. Küsimufes olemate dokumentide finni- tatud ärafirjad tulevad faata kõige lühema aja jooksul, ühes jurma affiga, ning kõigea,

g) Si, à l'expiration du délai fixé dans l'article d), aucune réclamation n'est présentée contre l'héritage, les autorités consulaires doivent après avoir payé et réglé, d'après les tarifs en vigueur dans le pays, tous les frais et comptes qui grèvent la succession, prendre définitivement possession de l'héritage, le liquider et le transmettre aux héritiers légaux. Elles n'ont à rendre compte de cette opération qu'à leur propre gouvernement.

h) Dans toutes les questions relatives à l'ouverture, à l'administration et à liquidation de la succession de ressortissants d'un des deux pays dans l'autre, les consuls intéressés doivent être par la loi autorisés à représenter les héritiers et reconnus d'office comme munis de pleins pouvoirs à cet effet, sans qu'ils soient obligés de prouver leur mission par un mandat particulier. Les autorités consulaires peuvent agir auprès des autorités compétentes du pays soit en personne soit par l'intermédiaire d'un représentant autorisé par les lois du pays, sauvegarder dans toutes les circonstances où la succession est en jeu, les intérêts des héritiers et intervenir au sujet des réclamations soulevées contre cette succession. Elles sont cependant obligées, s'il existe des exécuteurs testamentaires ou des mandataires représentant les héritiers, de leur faire connaître toutes les réclamations soulevées contre la succession pour que les exécuteurs testamentaires ou les héritiers puissent faire valoir leurs objections à ces réclamations.

Il va de soi que les consuls, en tant que mandataires de leurs compatriotes, ne peuvent pas être personnellement poursuivis en justice pour une affaire relative à la succession.

i) Le droit d'hérédité ainsi que le partage de la succession du défunt se règlent d'après les lois de son pays.

Toutes les contestations au sujet du droit d'hérédité et du partage de la succession doivent être tranchées par les tribunaux ou les autorités compétentes de ce pays et conformément aux lois qui y sont en vigueur.

k) Si un ressortissant d'un des Etats contractants décède dans un autre Etat contractant, en un lieu éloigné de la résidence d'un consul de son pays, il appartient aux autorités locales compétentes de dresser, en se conformant aux lois du pays, un inventaire de la succession du défunt et d'apposer leurs scellés. Des copies légalisées des documents en question doivent

mis tõendavad kadunu rahvuslist seisu, waranduse afkohale kõige lähemal olemate konjulaarwõimule.

Kohalikud wastawad wõimud peawad asjus, mis puutub kadunu warandusse, täitma kõiki riigi seadustes ettenähtud määrusi ning warandus peab üle antama, niipea kui võimalik, peale artikli 5 äratähendatud tähtaja lõppemist ülemalnimetatud konjulaarwõimule või tema wõimule. On iseenesest arusaadaw, et filmapilguist peale, mil keegi wastaw konjulaarwõim või tema esitaja waranduse ajupaika jõuab, kohalised wõimud, kes wahelpeal asjaga tegemist on teinud, peawad alluma selle artikli määrustele.

l) Kõesolewa lepingu määrused peawad ühetaoliselt käsutama ükskõik misjaguise kase riigi alama warandust, kes surnud wäljaspool teise riigi maa-alal, ning jünna maha jätnud liikumata ning liikumata warandust.

m) Minult kummagi maa konsulid on kohustatud talitama inventaariga ning kõigi aktidega, mis teiwad nende meremeeste, reisirijate ning muude kodumaalaste waranduste hoidmisest ja liikwideerimisest, kes surewad teises riigis, olgu see maal või laeval.

13. Konsulid on kohustatud ameti poolest oma piirkonnas wolitaja riigi surunud alamate alaealiste laste ajutiises hoolkandjaks ja eestkostjaks hakkama ja sarnastena wõiwad nad kõik kohalikkudes seadustes lubatud tarwilikud abinõud järelejäänute huwide faktiseks tarwitusele wõtta.

14. Konsullid on õigus määrata, nagu seda nende wolitajate riikide seadused ning määrused õigustawad:

a) Wastu wõtta ning finnitada ühepoolseid juriidilisi aktisid ning nende kodumaalaste testamentlike forralduji, samuti lepinguid, mis nende eneste riikide alamate wõi waimaste ning nende asuriigi teiste elanikkude wahel on tehtud; peale selle lepinguid isikute wahel waimastest liigist, mis puutub liikumata warandustesse, asetatud wolitajariigi maa-alal, wõi kokkuleppesse, mis nimetatud maa-alal tuleb teha.

b) Tõlkida ja finnitada kõik paberid, mis wälja antud oma riigi wõimude ja ametnikkude poolt.

re adressées dans le plus bref délai, avec l'avis de décès et toutes les pièces prouvant la nationalité du défunt à l'autorité consulaire la plus rapprochée du lieu de la succession.

Les autorités locales compétentes doivent prendre, en ce qui concerne la succession du défunt, toutes les mesures prescrites par les lois du pays et la succession doit être remise, dès que faire se peut, après l'expiration du délai stipulé dans l'article d) à l'autorité consulaire mentionnée ci-dessus ob à son mandataire.

Il va de soi que, à partir du moment où une autorité consulaire compétente ou son représentant arrive au lieu de la succession, les autorités locales qui sont intervenues dans l'intervalle ont à se comporter d'après les stipulations de cet article.

l) Les stipulations de la présente convention doivent également s'appliquer à la succession des ressortissants d'un des deux pays, qui décédés hor du territoire de l'autre pays, y ont laissé des biens meubles ou immeubles.

m) Les consuls de chaque pays sont exclusivement chargés de l'inventaire et de tous les actes exigés par l'entretien et la liquidation des successions des gens de mer, passagers et autres voyageurs de leur nation, qui décèdent dans l'autre pays, soit à terre soit à bord d'un bâtiment.

13. Les consuls sont, en raison même de leurs fonctions, chargés de la curatelle et de la tutelle temporaire des enfants mineurs et des veuves des ressortissants de l'Etat qui les délègue, décédés dans leur arrondissement et, en cette qualité, ils peuvent prendre toutes les mesures nécessaires, admises par les lois locales, pour protéger les intérêts des survivants et la succession.

14. Les Consuls ont le droit, dans la mesure où les y autorisent les lois et les règlements de leur pays:

a) de recevoir et de légaliser les actes judiciaires unilatéraux et les dispositions testamentaires de leurs compatriotes ainsi que les conventions passées entre des ressortissants de leur propre pays ou entre ces derniers et des ressortissants ou d'autres habitants du pays de leur résidence; en outre les conventions entre personnes de cette dernière catégorie qui se rapportent à des biens fonciers situés sur le territoire du pays qui délègue le consul ou à une affaire à y conclure.

b) de traduire et de légaliser toutes les pièces émanant des autorités ou des fonctionnaires de leur pays.

Kõigil farnastel dokumentidel ja nende ära kirjadel, väljawõtetal ja tõlgetel, mis tõrd konsulaarwõimude poolt finnitatud ja kousulaadi ametliku pitseriga warustatud, peab kummagi riigis samasugune jõud ja wäärtus olema, kui oleksid nad finnitatud kas ühe wõi teise riigi notaariuse wõi mõne teise wastawa ametniku eht koiuajutuse poolt tingimisel, et nad alluksid margi- ja teistele maksudele, mis seaduse järele maks- wad on neis maades, kus nad tehtakse.

15. Konsulitel on õigus, määräl nagu jeda lepingutegija wolitaja riigi seadused neid jeks õigustawad, selle poole alamate abielluastumisi finnitada kottutõlas maks- wate seadustega.

See määrus ei käi nende abielluastumiste kohta, kus üks pool on konsulil asuriigi alam. Konsul on kohustatud teatama kohalikkudele wõimudele neist abielluastumistest, mis ta eelolewa määruse põhjal on finnitanud.

16. Konsulitel on õigus, kottutõlas lepin- gutegijate wolitajariikide seadustega ja määrustega, registreerida selle poole alamate sündimise- ja surmajuhumisi.

Mõjahuwilised on peale selle maa seaduste järele kohustatud sündimistest ja surma- juhumistest teatama asuriigi kohalikkudele wõimudele.

C. Ratifikatsioon ja maks- wuse kestvus.

17. See leping astub jõusse kohe pärast ratifikatsioonist lepingutegijate riikide poolt.

18. Selle lepingu kestvus ei ole piiratud. Igal lepingutegijal riigil on õigus sellest lepingust taganeda, teades sellest kuus kuud ette kõigile teistele lepingutegijatele.

Selle tõendusjeks on käesolew leping kaheks eksemplaaris Riias allakirjutatud, kaheteist- kümmendal juulil üksteisest üheksajada kaks- kümmend üks.

Anton Piip (allkiri).
S. Meierowicz (allkiri).

Tous les documents de cette nature de même que les copies, extraits, et traduc- tions, une fois légalisés par les autorités consulaires mentionnées et revêtus du sceau officiel du consulat, doivent avoir la même force et la même valeur dans chacun des deux pays que s'ils avaient été reçus et légalisés par un notaire public ou par quelque autre fonctionnaire public ou de l'ordre judi- ciaire appartenant à l'un ou l'autre des deux pays, avec cette condition qu'ils sont sou- mis aux droits de timbre et aux autres droits et taxes établis par la loi dans le pays où ils doivent être exécutés.

15. Les consuls ont le droit, dans les limites où les lois de la partie contractante qui les a nommés, les y autorisent, à pro- céder aux mariages des ressortissants de cette partie en se conformant aux lois qui y sont en vigueur.

Cette stipulation ne s'applique pas aux mariages où l'un des conjoints est ressortis- sant de la partie contractante où le consul a sa résidence. Ce dernier doit informer aussitôt les autorités locales de tous les mariages auxquels il a procédé en raison de la stipu- lation précédente.

16. Les consuls doivent avoir le droit d'enregistrer conformément aux lois et règlements de la partie contractante qui les a nommés les naissances et les décès des ressortissants de cette partie.

Les intéressés n'en restent pas moins obligés par les lois du pays de déclarer les naissances et les décès aux autorités lo- cales.

C. Ratification et durée de validité.

17. Cette convention entre en vigueur aussitôt après la ratification par les États contractants.

18. La durée de cette convention n'est pas limitée. Chaque pays contractant a le droit de se retirer de cette convention moyennant un avis donné six mois à l'avance à tous les autres États contractants.

En foi de quoi présente convention a été signée à Riga le douze juillet mil neuf cent vingt-un en deux exemplaires.

(sign.) Ant. Piip.
(sign.) Z. Meierowicz.

Nr. 6. Riigifogu poolt 16. detsembril 1921 a. vastuvõetud

Seadus Eesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Nõukogude Wabariigi wahel tehtud lepingu ja sellele lepingule juurelihtatud täiendawa kokkuleppe kinnitamise kohta.

§ 1. Leping Eesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Nõukogude Wabariigi wahel ühes sellele lepingule juurelihtatud täiendawa kokkuleppega kokkulepitud opteerimise korra kohta, tehtud Moskwas 25. novembril 1921 a., tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks).

Leping ühes kokkuleppega avaldatakse ühes käesolewa seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmise järgi.

Algtirjale alla kirjutanud Riigifogu esimees J. H. Kuff. Sekretäär A. Tupits.

Leping

Eesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Nõukogude Wabariigi wahel.

Eesti Demokraatlik Wabariit ühelt poolt ning Ukraina Sotsialistlik Nõukogude Wabariit teiselt, juhitud kindlast tahtmisest luua õiguse ning õigluse pinnal püsivad alused niisugusele wastastitusele wahekorale tulewikus, mis kindlustaks mõlemale riigile ja nende rahwastele õid head, mis rahu annab, otjustajid jels läbirääkimistele asuda ja nimetajid selleks oma wolinikudeks:

Eesti Demokraatliku Wabariigi Walitsjus:

Eõnis Jüri poeg W a r e s e
ja Ferdinand Adami poeg
W e l n e r i;

Ukraina Sotsialistliku Nõukogude Wabariigi Walitsjus:

Jüri Mihaili poeg
K o t s j u b i n s k i.

Nimetatud wolinikud, kokku tulles Moskwas, leppisid, pärast wastastitust wolituste ettenäitamist, mis küllalt täielisteks ja tarwikuks wormis kokkulepeteks tunnustati, järgnewas kokku:

Договір

між Естонською Демократичною Республікою й Українською Соціалістичною Радянською Республікою.

Естонська Демократична Республіка з одної сторони й Українська Соціалістична Радянська Республіка з другої, маючи тверде бажання встановити на засадах права й справедливости міцні основи для майбутніх взаємовідносин, що забезпечували б за обома державами й їх народами блага миру, вирішили з цією метою розпочати переговори й для цього призначили своїми уповноваженими:

Уряд Естонської Демократичної Республіки:

Діонісія Григоровича
В а р е с

й Фердинанда Адамовича
В е л ь н е р ;

Уряд Української Соціалістичної Радянської Республіки:

Юрія Михайловича

К о ц ю б и н с ь к о г о.

З'їхавшись в м. Москві, означені уповноважені, після взаємного пред'явлення своїх уповноважень, визнаних правними й складеними в належній формі, погодилися на нижеслідуючому:

Договор

между Эстонской Демократической Республикой и Украинской Социалистической Советской Республикой.

Эстонская Демократическая Республика с одной стороны и Украинская Социалистическая Советская Республика с другой, руководимые твердым желанием установить на началах права и справедливости прочные основы для будущих взаимоотношений, обеспечивающих за обоими государствами и их народами блага мира, решили с этой целью вступить в переговоры и для сего назначили своими Уполномоченными:

Правительство Эстонской Демократической Республики:

Дионисия Георгиевича
В а р е с
и Фердинанда Адамовича
В е л ь н е р ;

Правительство Украинской Социалистической Советской Республики:

Юрия Михайловича
К о ц ю б и н с к о г о.

С'їхавшись в городе Москве, означенные Уполномоченные, по взаимном пред'явлении своих полномочий, признанных достаточными и составленными в надлежащей форме, согласились в нижеследующем:

Artikkel I.

Ėesti Demokraatlik Wabariit ja Ukraina Sotsialistlik R udugude Wabariit, loodud oma rahwaste tahtmisel, tunnustawad ilmingimata teineteist ijeseiswaks, rippumatus ja suver aanseks riigiks, f ikside sellest tunnustamijest tingitud juriidiliste j eldus- tega, neis riigi piirides, mis kummalgi lepinguosalisel poolel Wenemaaga ja teiste naaberriikidega kindlaks on tehtud.

Artikkel II.

Ėesti ja Ukraina teatawad, et nende maade ja rahwaste endijest Wene Keisririigi k ilge kuuluwujest ei järgne kummalegi lepinguosalijele mingijuguseid wastastikujii kohustujii.

Artikkel III.

M ilemad lepinguosalised kohustuwad:

1.  ra teelama omal pinna- l igajuguste w gede wi- bimise, peale walitijse omade ja nende j pruuriikide w - ge, kellega ijhel lepingu- osalisel sõjaline konwentioon tehtud, kes aga teije lepingu- osalijega tegelikult s jalalal ei teija, samuti oma territo- riumi piirides ära teelama meeskonna kogumise ning mobiliseerimise niijuguste riikide, organisatsioonide ja rühmade w erid esse, kes oma eesmärgiks seamad s - jariistus wõitlust teije le- pinguosalijega.

2. Mitte lubama oma tee- ritooriumil ei mingijuguste organisatsioonide ega r h- made moodustamist ega wi- bimist, kes teije lepinguosa- lijse kogu wõi oja territo- riumi walitijseks olla preten- deeriwad, samuti ka mitte lubama nende organisatjioo-

Артикул I.

 стонська Демократична Республіка и Українська Соціалістична Радянська Республіка, створені волею своїх народів, безоговорочно визнають одна одну само- стійними, незалежними и суверенними державами, з усїма впливаючими з тако- го визнання правовими наслідками в державних межах, якї кождою з укла- даючих Договір сторін встановлено з Росїєю и инши- ми сусідними державами.

Артикул II.

 стонія и Україна за- являють, що з колишньої принадежности їх земель и народів до Російської Им- перї для обох укладаючих Договір сторін не повстає ніяких взаємних зобов'язань.

Артикул III.

Обидві укладаючі Дого- вір сторони зобов'язуються:

1. Заборонити перебуван- ня на своїй території якого будь війська, за винятком державного або війська дружніх держав, з котри- ми одною з укладаючих Договір сторін складено військову конвенцію, але котрі не перебувають у фактичній стані війни з другою із укладаючих До- говір сторін, рівно ж заборонити в межах своєї тері- торїї вербування и мобілі- зацію особистого складу до лав армії держав, органі- зацій і груп, що ставлять собі метою збройну бороть- бу з другою з укладаючих Договір сторін.

2. Не допускати створен- ня и перебування на своїй території будь яких органі- зацій і груп, що претен- дують на ролю Уряду всієї території другої з укладаю- чих Договір сторін або частини її, рівно ж Пред- ставництв и урядових осіб

Статья I.

 стонская Демократиче- ская Республіка и Украин- ская Социалистическая Со- ветская Республіка, образо- вавшиеся волею своих на- родов, безоговорочно при- знают друг друга самостоя- тельными, независимыми и суверенными государствами, со всеми вытекающими из такого признания юридиче- скими последствиями, в го- сударственных границах, кои кождою из договари- вающихся сторон установле- ны с Россїєю и прочими соседними государствами.

Статья II.

 стония и Украина за- являют, что из прежней принадлежности их земель и народов к Российской Им- перии для обеих договари- вающихся сторон не возни- кают никаких взаимных обя- зательств.

Статья III.

Обе договаривающиеся стороны обязуются:

1. Воспретить пребывание на своей территории каких- либо войск, за исключением правительственных или войск дружественных госу- дарств, с которыми одной из договаривающихся сто- рон заключена военная кон- венция, но которые не на- ходятся в фактическом со- стоянии войны с другой из договаривающихся сторон, а равно воспретить в преде- лах своей территории вер- бовку и мобилизацию лич- ного состава в ряды армий государств, организаций и групп, ставящих своею целью вооруженную борьбу с другой договаривающейся стороной.

2. Не допускать образо- вания и пребывания на сво- ей территории каких бы то ни было организаций и групп, претендующих на роль правительства всей территории другой договаривающейся стороны или части ее, а равно предста-

nide ja rühmade efituste ega ametiitfude ijtute wiibimift, telle eesmärgifs ou teife lepinguofalije walitituje kufu-
tamine.

3. Ära teelama riitidele, kes teife lepinguofalijega tegeli-
tuft ijtajafal teifawad, ja or-
ganifatitioonidele ning rühma-
dele, kes endile ijtariitftus
wöitluft teife lepinguofalijega
eesmärgifs jeawad, oma ja-
damate laudu ja terriioo-
riumi mööda föige jelle wedu,
mida teifele lepinguofalijele
fallaletungimijefst wöidaif
tafutada, nagu: niijugufte
riitide, organifatitioonide ja
rühmade ijtariitftus jöud, ijt-
jaline warandus, ijtatehniil-
jed wahendid ja juurtiiti-,
intendandi-, infeneri- ja öhu-
jöiduwäe materjaalid.

4. Peale rahwuswahelijefst
öigufef etenäftud juhumiitste
äta teelama igajugufte ijtä-
laewade, juurtiiti- ning mi-
nipaatide ju. ijtsejöitmiije
oma jadamateffe ja nende
wiibimije oma terriitorial-
wetes, kui nad niijugufte or-
ganifatitioonide wöi rühmade
omad, kes oma ülesandefst
jeawad ijtariitftus wöitlufe
teife lepinguofalijega, wöi
riitide päralt, kes teife lepin-
guofalijega ijtajafal teifawad,
ja kui nende eesmärgifs ou
teifele lepinguofalijele falla-
letungimine, ning kui täben-
datud öftarwe teatawaks ou
jaanud jellele lepinguofali-
jele, felle terriitoriumi need
weed ja jadamad fuuluwad.

Artikkel IV.

Skumbfi lepinguofaliftest
fohuftud teife poole lippu ja
wappi, kui ijtpruifriigi emb-
leemi, tunnufstama ning neift
lugu pidama. Lipu ja wapi
jooniftufjed kui ka föif tule-

organifatitit ijt grup, fo ma-
lyt meöu powalennja Urya-
du drugoi z ukkladajuchih
Dogowir storin.

3. Zoboroniti derzawam,
fo perebuwajut y faktičn-
nim ftanai wöini z drugoi
ukkladajoču Dogowir storo-
noju, i organifatitiam y grup-
nam, fo majut swoeju meöu
zbrojnu borotbu z drugoi
ukkladajoču Dogowir storo-
noju y po swoei terriitöii
wefögo togo, fo möže buti
wikoriftuwano dla napadu
na drugu ukkladajoču Dogo-
wir storoju, a same: nalejn-
nih takimi derzawam, or-
ganifatitiam ta grupam zbroj-
nih sil, wöifkowno majna,
wöifkowno-techničnih zasobit
ta materjaliv-garmatnih, in-
tendantfkih, infenernih y
powitroplawta.

4. Za wöinjatkom wipadkiv,
predbawennih mižnarodnim
prawom, zaboroniti zachid w
swoi porty y plawanija w
swoih terriitörialnih wodaх
jajichud wöifkownih korab-
liv, kanonerok, minonosöiv
i t. i., nalejnih abo or-
nifatitiam i grupam, fo majut
swoeju meöu zbrojnu borotbu
z drugoi z ukkladajuchih
Dogowir storin, abo derzaw-
wam, fo perebuwajut z dru-
goju z ukkladajuchih Dogowir
storin w ftanai wöini y ma-
lyt swoeju meöu napad na
drugu ukkladajoču Dogowir
storoju, koli podobni zamiri
stajut widomimi tij z
ukkladajuchih Dogowir storin,
do terriitöii kotroji widno-
sajatsja öi wodi y porty.

Артикул IV.

Koždaz ukkladajuchih Dogo-
wir storin obow'язuetfja
wiznawat y powajawat pra-
por ta gerb drugoi storo-
ni, jak emblemy družebnoj
derzawie. Maljunki pra-
pora y gerba, rövno

witelstw y dolžnostnych
lic organifatitij y grup, im-
ejuščih swoeju cöelju niz-
wörženije prawitelstwa dru-
goji dogowarivajočej storo-
noju.

3. Wöspretiti gosudarstw-
wam, nachodjajčimsja w faktič-
nefkom stöjanii wöini s
drugoi dogowarivajočej
storoju, i organifatitiam y grup-
nam, stawjajčim swoeju
cöelju wooružennuju borotbu
s drugoi dogowarivajočej
storoju, perewözku čerez swoi
porty y po swoei terriitörii
wefögo togo, fo möže
biti ispol'zowano dla
napadenija na druguju dogo-
warivajočuju storoju, a
imenni prižadležajčih takoi-
wym gosudarstwam, or-
nifatitiam y grupam wooru-
žennych sil, wöennögo imu-
ščestwa, wöennö techničnef-
nef sredstw y materjalow—
artil'lerijskih, intendant-
fkih, infenernych y wödu-
xoplawatelnych.

4. Za isklučeniem slu-
čaw, predusmotrennych miž-
du narodnim prawom, wösp-
pretiti zachod w swoi porty
y plawanije w swoih terri-
itörialnih wodaх kakich-
libo wöennih sudow, kano-
nerok, minonosöew i t. d.,
prižadležajčih ili or-
nifatitiam y grupšam, staw-
jajčim swoeju cöelju wooru-
žennuju borotbu s drugoi
dogowarivajočej storoju
ili že gosudarstwam nacho-
djajčimsja s drugoi dogo-
warivajočej storoju w stö-
janii wöini y imejuščih
swoeju cöelju napadenije na
druguju dogowarivajočuju
storoju, bude takowije čeli
stajowatsja izwefstny toji iz
dogowarivajočušchih storin,
k terriitörii kotoroj otno-
sajatsja öti wodi y porty.

Статья IV.

Každaz iz dogowarivaj-
uščih storin obow'язuetfja
prižadawat y uwajawat flag
y gerb drugoi storo-
ni, jak emblemy družestwen-
nogo gosudarstwa. Risunki
flaga y

wafed muudatused nendes leadustatafje wastastikfu diplomaatilisel teel.

Artikkel V.

Kui Eesti alaline neutraliteet rahvuswahelisel tinnustatafje, jits kohustub Ukraina omalt poolt jeda neutraliteeti pidama ja garanteerima.

Artikkel VI.

Uhe aasta jooftul jelle lepingu ratifitseerimise pawaft armates on iiftutel, fes parit Eesti territooriumi kuulwatelt maa-aladelt ning fes uile sahesfateiftiimue aasta wanad ja niuud Ukraina territooriumil elawad, digus Eesti fodafondjufst opteerida. Samadel alustel on mitteestifti jooftul iiftutel, fes Eesti territooriumil elawad, digus Ukraina fodafondjufst opteerida.

Opteerimise ford ja tingimused on jellele lepingule juurelijatud taiendawas kof-fuleppes tahendatud.

Artikkel VII.

Malemate lepinguosaliste riiftide walitfufjed lepiwad kofku tagaji andma wastastikfu ilmajõja ajal Eesti (Ukraina) territooriumilt ewafueeritud raamatufogud, arhiituid, õpewabinõud, dofumendid, kunstiteofjed ja fõif muud enne wõi niuud Eesti (Ukraina) piirides olewate ffoolide, õpetatud, kohaliste walitfufe- ja felfskonna-afutuste, ufufoguduste ning heategemate felfside warandufjed, niipafju kui tahendatud warandufjed on praegu wõi fatitud edaspidi Eesti (Ukraina) Walitfufe ehk walitfufe-afutuste wõimkonda.

ж зміни, що в них вносятся, коли такі будуть, взаємно подаються дипломатичним шляхом.

Артикул V.

У випадку міжнародного визнання постійного нейтралітету Естонії, Україна з свого боку також зобов'язується додержувати і гарантувати його.

Артикул VI.

На протязі одного року з дня ратифікації цього Договору, особи, які належать по походженню до місцевостей, що входять в склад Естонії, які зараз перебувають на території України і досягли 18-ти літнього віку від роду, мають право оптувати естонське громадянство. На тіх же основах особи не естонського походження, перебуваючі на території Естонії, мають право оптувати українське громадянство.

Порядок й умови вчинення оптації встановлюються додатковою угодою, що буде прикладено до цього Договору.

Артикул VII.

Уряди обох укладаючих Договір сторін згоджуються взаємно повернути евакуовані з території Естонії (України) за час світової війни книгозбірні, архіви, шкільні підручники, документи, мистецькі твори та инше майно усіх шкільних, наукових, місцевих, урядових та громадянських установ, релігійних та добродійних товариств, що перебувають або перебували раніш в межах Естонії (України) оскільки зазначене майно знаходиться чи знайдеться в распоряженню Уряду та Урядових установ України Естонії).

герба, а равно вносимые в оные изменения, буде таковы последуют, будут взаимно сообщаться дипломатическим путем.

Статья V.

В случае международного признания постоянного нейтралитета Эстонии, Украина со своей стороны обязуется соблюдать и гарантировать таковой.

Статья VI.

В течение одного года со дня ратификации сего договора, лица происходящие из местностей, входящих в состав Эстонии, проживающие ныне на территории Украины и достигшие 18-ти лет от роду, вправе оптировать эстонское гражданство. На тех же основаниях лица неэстонского происхождения, проживающие на территории Эстонии, вправе оптировать украинское гражданство.

Порядок и условия произведения оптации определяются прилагаемым к сему договору дополнительным соглашением.

Статья VII.

Правительства обеих договаривающихся сторон соглашаются взаимно возвратить эвакуированные с территории Эстонии (Украины) во время мировой войны библиотечки, архивы, учебные пособия, документы, художественные произведения и прочее имущество всех находящихся или находившихся ранее в пределах Эстонии (Украины) учебных заведений, ученых, местных правительственных и общественных учреждений, религиозных и благотворительных обществ, поскольку указанное имущество находится или окажется в распоряжении Правительства или правительственных учреждений Украины (Эстонии).

U. S. N. W. *Waltitus* kohustub Eesti *Waltitus*ele tagasi andma föitsuga eraasutuste arhiivid ja asjaajamised, niisama ka waranduslikud dokumendid, nagu: õstu ja pandi frepoosteermise aktid, renbitepingud, föitsugu rahalist fohustused jne., mis Eesti fodaniffude warandus-õiguslikste wahetorade selgitamifeks tähtsad, niipalju kui niifugused 1914—1917 a. Eesti piiridest wälja wiidud ja U. S. N. W. *Waltituse* ehk *waltitusasutuste* wõimkonnas on.

Wõlemad *Waltitused* kohustuvad wastastikku tagasi andma arhiivid, raamatufogud, muuseumid ja kunstiteosed, millel *Ukrainale* (Eestile) oluline teaduslik, kunstiline wõi ajalooline tähtsus on ja mis wälja wiidud *Ukrainast* Eestisse (Eestist *Ukrainasse*) enne ilmapöda, niipalju kui nad *Ukraina* (Eesti) rahwa loowwõime jünnitus on ja Eesti (U. S. N. W.) *Waltituse* wõimkonnas olemas ja niipalju kui nende wäljawõtmine Eesti (*Ukraina*) arhiwidelle, raamatufogudele, muuseumidele, piltide galleriidele, kus neid alal hoitakse, olulift kahju ei tee.

Märkus 1. Selle lepingu artikkel VII nimetatud waranduste toomise kulud kuni Eesti (*Ukraina*) piirini kannab selle riigi *waltitus*, kust warandus tagasi tuuakse.

Märkus 2. Et selle lepingu artikkel VII äratõhendatud õiguste tähdemitmifeks Eestile (*Ukrainale*) ülihoodfamaid tingimusi luua, fohustub *Ukraina* (Eesti) *Waltitus* andma Eesti (*Ukraina*) *Waltituse*le föift andmetd ja tea-

Urad U. S. P. P. zobow'язується повернути Естонському Уряду всякого роду архиви й діловодства приватних установ, а також документи на майно, як то: купчі й закладові крїпости, арендні умови, всякого роду грошові zobow'язання і т. инше, які мають значіння для визначення маєтно-правових відносин естонських громадян, оскільки такі предмети були вивезені з меж Естонії за час з 1914 по 1917 р. й будуть у розпорядженню Уряду чи урядових Установ У. С. P. P.

Обидва Уряди погоджуються взємно повернути архиви, книгозбірні, музеї й мистецькі твори, що мають для Естонії (України) істотное наукове, мистецьке або історично значіння й вивезене з меж Естонії до України (або з України до Естонії) перед світовою війною, оскільки вони є витвором естонського (українського) народу, й знаходяться в розпорядженню Уряду У. С. P. P. (Естонії) й оскільки виділ їх не зробить істотної шкоди Українським (Естонським) архивам, книгозбірням, музеям, галеріям картин, де вони зберігаються.

Примітка 1: Витрати за доставку до кордону України (Естонії) майна, яке зазначено в артикулі VII цього Договору, несе Уряд тієї країни, з якої майно повертається.

Примітка 2: З метою предоставлення Естонії (Україні) більш кращих умов для здійснення зазначених в арт. VII цього Договору прав, Український (Естонський) Уряд обов'язується давати Уряду Естонії (Україні) всі

Правительства У. С. С. P. обязуется возвратить Правительству Эстонии всякого рода архивы и делопроизводства частных учреждений, а также имущественные документы, как то: купчие и закладные крепости, арендные договоры, всякого рода денежные обязательства и т. д., имеющие значение для определения имущественно-правовых отношений эстонских граждан, поскольку таковые были вывезены из пределов Эстонии за время с 1914 по 1917 г. и окажутся в распоряжении Правительства или правительственных учреждений У. С. С. P.

Оба Правительства соглашаются взаимно возвратить архивы, библиотеки, музеи и художественные произведения, имеющие для Эстонии (Украины) существенное научное, художественное или историческое значение и вывезенные из пределов Эстонии в Украину (из Украины в Эстонию) до мировой войны, поскольку они являются созданием эстонского (украинского) народа и находятся в ведении Правительства У. С. С. P. (Эстонии) и поскольку выдел их не причинит существенного ущерба украинским (эстонским) архивам, библиотекам, музеям, картинным галлерейм, в коих они хранятся.

Примечание 1: Расходы по доставке до границы Украины (Эстонии) имущества, указанного в статье VII настоящего договора, несет Правительство той страны, откуда имущество возвращается.

Примечание 2: В целях предоставления Эстонии (Украине) наиболее благоприятных условий осуществления указанных в VII статье настоящего договора прав, Украинское (Эстонское) Правительство обязуется давать Прави-

teid, mis jefs tarmis lähe-
wad ning taqasitoodawate
waranduste, arhiwide, do-
kumentide jne. ülesotjimise
juures igapidi taasa aitama.

M ä r k u s 3. Selle artikli
põhjal tekkunud küsimuste
lahendamise jään ühealalise
jagakomisjoni hoolets,
kus mõlemate lepinguosa-
liste poolt ühepalju liit-
meid.

ARTIKEL VIII.

Cești kodanikkudel Ukrainas ja Ukraina kodanikkudel Ceștis on needjamad õigused, mis mõlemate wabariifide seaduste järele üleüldise jöprusriitidest päritolewatel wäljamaaastel olemas.

Artikkel IX.

U. S. R. W. Walitjus õigustab Cești kodanikke, kes natsionaliseerimata omanikud: a) neid ettewõtteid juhutama ning walitjema ja neist tulu jaama, jellejuures U. S. R. W. dekreetijid ja jellekohaseid maksuid määrusi täites; b) neid ettewõtteid liiwideerima üleandmise teel teistele isikutele ehk asutustele tingimisega, et nad terweks jääwad ja neis tööwiljafus ei lange, ning jellele asutusele teatades, kus ettewõtte arwele wõetud, ja c) neid ettewõtteid ewafueerima omal fulul.

M ä r k u s. Cești esitufel on õigus wäliskomisjariaadi fandu Ukraina Rahwamajanduse Nõukogu esitapanefuga esineda Cești kodanikkude üksitute ettewõtte natsionaliseerimise küsimust uuesti läbi waadata, kusjuures Ukraina Rahwamajanduse Nõukogu otsus lõpulistus jääb.

potribni ostanьomu dla cьogo spravki i widomosti, i chiniti vsjakogo rodu dopomogu pri rozshukowanju majna, sho powergaetsja, arhiwiv, dokumentiv i in.

Примітка 3. Розв'язання питань, які повстають з приводу цього артикулу покладається на Особливу Мішану Комісію, з рівною кількістю членів од обох укладаючих Договір сторін.

Артикул VIII.

Естонські громадяне в Україні й українські громадяне в Естонії будут користуватись такими ж правами, які взагалі надані законами обох Республік, чужинцям, що належать до дружніх держав.

Артикул IX.

Уряд У. С. Р. Р. надає естонським громадянам власникам ненаціоналізованих підприємств: а) заряджувати й керуати ними визискуючи з них прибутки, з додержанням декретів й істнуючих на цей випадок правил в У. С. Р. Р.; б) ліквідувати підприємства шляхом передачі иншим особам й установам, при умові збережіння цілости й виробничтва підприємств і з відому тієї установи, де воно знаходиться на учоті, й в) евакуувати за свій рахунок зазначені підприємства.

Примітка: Естонське Представництво має право подавати заяву через Народній Комісаріят Закордонних Справ перед Українською Радою Народнього Господарства про перегляд питань про націоналізацію окремих підприємств, що належать естонським громадянам, при чому постанова Української Ради Народ-

тельству Эстонии (Украины) все необходимые последнему для этого справки и сведения и оказывать всякого рода содействие при розыске возвращаемых имущества, архивов, документов и пр.

Примечание 3: разрешение возникающих по этой статье вопросов возлагается на особую смешанную комиссию с равным числом членов от обоих договаривающихся сторон.

Статья VIII.

Эстонские граждане в Украине и украинские граждане в Эстонии будут пользоваться теми же правами, какие вообще предоставлены законами обеих Республик иностранцам, принадлежащим к гражданам дружественных государств.

Статья IX.

Правительство У. С. С. Р. предоставляет эстонским гражданам-владельцам ненационализированных предприятий: а) руководить и управлять таковыми, извлекая из них доходы, с соблюдением декретов и существующих на сей предмет в У. С. С. Р. правил; б) ликвидировать таковые путем передачи другим лицам или учреждениям, при условии сохранения цельности и производительности предприятий и с ведома учреждения, на учете которого эти предприятия находятся, и в) эвакуировать за свой счет означенные предприятия.

Примечание: Эстонское Представительство имеет право возбуждать ходатайство через Народный Комиссаріят по Иностранным Делама перед Украинским Советом Народного Хозяйства о пересмотре вопроса о национализации отдельных предприятий, принадлежащих эстонским гражданам, причем решение

Artikkel X.
Ukraina Sootsialistliku Nõu-
fogude Wabariigi Wälitjus
kohustub Eesti Wabariigi
Wälitjusele taju wälja mat-
ma rekwiisioonide eest, mis
Eesti kodanikkudest toime
pannud Nõufogude ajutused,
kui need ajutused olid õigus-
tatud rekwiisioonij toimeta-
ma, wäljaarwatud juhtumit-
sed, kus rekwiisimine U. S.
N. W. Wälitjuse dekreetides
ja määrustes on ette nähtud.

Märkus. Kõik maffu
nõudmised rekwiisimistele
eest waadatakse läbi ja ot-
sustatakse segakommissjoni
poolt, mis pariteetalusel
kõtku seatud.

Artikkel XI.
Eitkun warandus, mis
peale ühe lepinguosalise poole
kodanikkude jurma maha jääb
ja teise poole territooriumil
asub, läheb selle riigi konfu-
laarse wõi mõne muu diplo-
maatilise ehituse hoolde alla,
selle kodanik jurmu oli. Pä-
randuse õigused ja waranduse
jagamise määravad ära pä-
randaja isamaa seadused.

Artikkel XII.
Lepinguosalised pooled on
nõus wiibimata peale selle
lepingu ratifitseerimisest kau-
bandus- ja transpordilepingut
ning posti-telegraafi kon-
wentfiooni tegema.

Artikkel XIII.
Kunni kaubalepingu tege-
miseni reguleeritakse Eesti ja
Ukraina wahelorda kauban-
duslikel alal kokkufõlas järg-
mise põhimõteteга, mis ka
tulewase kaubanduslepingu
alusel pannakse: a) kaubad,
mis ühest lepinguosalisest rit-
gist eht sinna transiidina läbi

ного Господарства не
подлежат обмёркованию на
далі.

Артикул X.
Уряд Українскої Соція-
лістичної Радянської Рес-
публіки зобов'язується вчи-
нити разрахунок з Урядом
Естонської Республіки за
реквізиції, зроблені у Естон-
ських громадян Радянськи-
ми органами, що мають пра-
во на переведення реквізи-
цій, за винятком випадків
реквізицій, предбачених
декретами та постановами
Уряду У. С. Р. Р.

Примітка: Всі ви-
моги на виплату за вчи-
нені реквізиції розгляда-
ються й вирішуються Мі-
шаною Комісією, склади-
ною на паритетних заса-
дах.

Артикул XI.
Рухоме майно, яке зали-
шилось після смерті грома-
дянина одної з Укладаючих До-
говір сторін й яке знаход-
ється на території дру-
гої сторони, йде в распоряд-
ження консульського чи ин-
шого дипломатичного пред-
ставника тієї держави, до
якої померший належав, при-
чому право наслідування й
розділ майна встановля-
ються по законам батьків-
щини наслідодавця.

Артикул XII.
Укладаючі Договір сторо-
ни негайно після ратифіку-
вання цього Договору згод-
ні уложити торговельний та
транзитівый Договори, а та-
кож поштово-телеграфну
конвенцію.

Артикул XIII.
До уложення торговель-
ного Договору взаємовідно-
сини між Естонією та
Україною в галузі торговлі
регулюються слідующими
принципами, що будуть
покладені в основу буду-
чого торговельного Дого-
віру;

Украинского Совета На-
родного Хозяйства не
подлежит дальнейшему
обсуждению.

Статья X.
Правительство Украин-
ской Социалистической Со-
ветской Республики обяза-
ется произвести расчет с
Правительством Эстонской
Республики за реквизиции,
произведенные у эстонских
граждан Советскими орга-
нами, имеющими право на
производство реквизиций, за
исключением случаев рек-
визиций, предусмотренных
декретами и постановления-
ми Правительства У. С. С. Р.

Примечание: Все
требования по расплате за
произведенные реквизи-
ции рассматриваются и ре-
шаются Смешанной Ко-
миссией, составленной на
паритетных началах.

Статья XI.
Движимое имущество,
оставшееся после смерти
гражданина одной из договаривающихся сторон и находящееся на территории другой стороны, поступает в ведение консульского или иного дипломатического представителя того государства, к которому умерший принадлежал, причем право наследования и раздел имуще-
ства определяются по отечественным законам наследодателя.

Статья XII.
Договаривающиеся сторо-
ны согласны немедленно
по ратификации настоящего
договора заключить торго-
вый и транзитный договор,
а также почтово-телеграф-
ную конвенцию.

Статья XIII.
До заключения торгового
договора взаимоотношения
между Эстонией и Украиной
в области торговли регули-
руются слідующими при-
нципами, которые будут по-
ложены в основу будущего
торгового договора:

teise lepinguosalise riigi territooriumi tulewad, ei käi teise lepinguosalise maal, kust kaubad läbi tulevad, ei siñse ei wäljameo tolli, ega transiitmaksu alla; b) punkt a äratähendatud läbiwiidamate kaupade weotariifid ei nõi samajuguste kohaliste kaupade weotariifidest förgemad olla; c) Geesti ja Ukraina kaubalaewastikud on õigustatud lepinguosaliste sadamaid kajutana samadel alustel, kui teiste föprusriitide kaubalaewastikud.

Artikkel XIV.

Diplomaatilisjed ja konsulaarsed läbitõimised lepinguosaliste poolte wahel seatakse siñse kohe peale selle lepingu ratifitseerimist.

Peale tähendatud ratifitseerimist on mõlemad pooled nõus wiibimata konsulaarkonwentsiooni tegemisele ajuma; jenni aga, kui see tegemata, määravad konsulte õiguseid ja kohuseid kummagi lepinguosalistes riigis sellekohaselt maksmas olewad seadused ja rahmuswahelise õiguse üleühtised põhijooned.

Artikkel XV.

1. Peale selle lepingu ratifitseerimist wabastab Geesti Walitsus wiibimata Ukraina kodanikud ja tema kohafondist opteerinud isikud, ning Ukraina Walitsus — Geesti kodanikud ja tema kohafondist opteerinud isikud, sõjawäelased kui ka mitte-sõjawäelased, karistustest kõikide poliitiliste ja dissiplinaar kuritegude eest, kusjuures wanajätsuse kohitadest wabastatud isikud peawad wiibimata selle riigi piiridest lahkuma, kus nad wangis olid. Kui aga

a) товари, які йдуть з одної чи в одну з укладаючих Договір сторін транзитом через територію другої укладаючої Договір сторони, не обкладаються в тій укладаючій Договір країні, через котру вони пересилаються, ні ввозним ні вивозним митами, ні транзитними податками;

б) провозні тарифи на транзитні товари, зазначені в точці «а» не можуть бути вище таких-же тарифів на однородні товари місцевого призначення;

в) естонська та українська торговельні флоты користуються гаванями укладаючих Договір сторін на рівних правах з торговельними флотами других дружніх держав.

Артикул XIV.

Дипломатичні та консульські зносини між укладаючими Договір сторонами встановлюються зараз-же після ратифікації цього Договору.

Після цієї ратифікації обидві сторони згідні негайно приступити до уложення консульської конвенції, а до того уложення права та зобовязки консулів определяються узаконеннями, які існують в цьому випадку в кожній з укладаючих Договір сторін, та загальними підвалинами міжнародного права.

Артикул XV.

Після ратифікації цього Договору Естонський Уряд негайно звільняє українських громадян й оптувавших таке громадянство, а Український Уряд — естонських громадян й оптувавших таке громадянство, військового та громадського станів, від кар по всім політичним і дисциплінарним справам, при чому звільнені з міст замкнення повинні негайно залишити межі цієї країни, де вони були в замкненні. Коли ж

а) товари, идущие из одной или в одну из договаривающихся сторон транзитом через территорию другой договаривающейся стороны, не облагаются в той договаривающейся стране, через которую они следуют, ни ввозными или вывозными пошлинами, ни транзитными налогами;

б) провозные тарифы на транзитные товары, означенные в пункте «а», не могут быть выше таких же тарифов на однородные товары местного назначения;

в) Эстонский и Украинский торговые флоты пользуются гаванями договаривающихся сторон на равных правах с торговыми флотами других дружественных стран.

Статья XIV.

Дипломатические и консульские сношения между договаривающимися сторонами устанавливаются немедленно после ратификации настоящего договора.

После этой ратификации обе стороны согласны немедленно приступити к заключению консульской конвенции, а впредь до заключения ее права и обязанности консулов определяются узаконениями, существующими на сей предмет в каждой из договаривающихся сторон и общими началами международного права.

Статья XV.

1. После ратификации настоящего договора Эстонское Правительство немедленно освобождает украинских граждан и оптировавших таковое гражданство, а Украинское Правительство — эстонских граждан и оптировавших таковое гражданство, военного и гражданского званий, от наказания по всем политическим и дисциплинарным делам, причем освобожденные из мест заключения должны немедленно покинуть пределы

kohtu otsus neis asjus veel tehtud ei ole, siis lõpetatakse nende asjade ajamine.

Amnestia alla ei käi isikud, kes ülemäärastatult kuriteo pärast selle lepingu alla kirjutamist on teinud.

Märkus. Kui vangistuse kohtadest vabastamise alla käivate isikute priiksõlmimine seltskondlikule korrale hädavajalik on, siis ei vabastata neid, vaid antakse teise lepinguosalise valituse nõudmise peale temale wälja.

2. Isikud, kes juurdluse ehk kohtu all, niisama ka kinnipeetud kaebakohtulaste kuriteo ja süüteo pärast, mis enne selle lepingu alla kirjutamist toime saadud, kui ka nõukogu kaudu isikud järele kuriteo eest, antakse wiihimata wälja nende waltituse nõudmise peale. Wäljaandmisel antakse samal ajal üle ka kõik juurdluse ja kohtumaterjalid.

Artikkel XVI.

Analüüs- ehk eradiagnostik- kütümuste lahendamise, mis lepinguosaliste kodanike wäljel tehtud, samuti ühiskütümuste korraldamise mõlemate riikide wõi ühe riigi ja teise poole kodanike wäljel, sünnib isiklike teaduskommissjoni kaudu, millele ühepoolsi kiitmeid on mõlemal poolt ja mis peale käesolewa lepingu ratifitseerimist wiihimata antatakse. Kommissjoni koosseis, õigused ja kohused teha järelekirjastatud, mõlema lepinguosalise poole kokkuleppel.

Artikkel XVII.

Käesolew leping on kokku teatud Eesti, Ukraina ja We-

присуди по цим справам не відбулися, то судовництво шо до них припиняється.

Не користуються амністією особи, які учинили вищезазначені вчинки після підпису цього Договору.

Примітка: Коли перебування на волі осіб, належних до звільнення з міст замкнення є загрозою громадському порядку, то такі особи не звільнюються, а по вимозі Уряду противної сторони, передаються останьому.

2. Особи, що перебувають під слідством або судом, або затримані по обвинуваченню в здійсненні до підписання цього Договору карних злочинах й провинках, рівно ж ті, що відбувають кару за них, видаються негайно після вимоги їх Уряду. При їх видачі одночасно видаються слідчі й судові матеріали.

Артикул XVI.

Розв'язання питань публично-правної й приватно-правної природи, які повстають між громадянами укладаючих Договір сторін, рівно-ж регулювання окремих питань між обома державами, або між одною з держав та громадянами другої сторони, покладаються на Особливу Мішаду Комісію з рівною кількістю членів від обох сторін, котра негайно встановлюється після ратифікації цього Договору. Склад, права та обов'язки Комісії встановлюються інструкцією, за згодою обох укладаючих Договір сторін.

Артикул XVII.

Договір цей складено Естонською, Українською,

страны, в которой они находились в заключении. Если же приговоры по этим делам не постановлены, то производство по ним прекращается.

Не пользуются амнистией лица, совершившие вышеуказанные деяния после подписания сего договора.

Примечание: Если пребывание на свободе лиц, подлежащих освобождению из мест заключения, представляет угрозу общественному порядку, то такие не освобождаются, а по требованию Правительства противной стороны передаются последнему.

2. Лица, находящиеся под следствием или судом, а равно задержанные по обвинению в совершенных до подписания сего договора уголовных преступлениях и проступках или отбывающие наказания по таковому, выдаются немедленно по требованию их Правительства. При выдаче одновременно передаются следственные и судебные материалы.

Статья XVI.

Разрешение вопросов публично-правового или частного-правового характера, возникающих между гражданами договаривающихся сторон, а равно регулирование отдельных вопросов между обоими государствами или между одним из государств и гражданами другой стороны, возлагаются на особую смешанную комиссию с равным числом членов от обеих сторон, учреждаемую немедленно по ратификации настоящего договора. Состав, права и обязанности комиссии определяются инструкцией по соглашению обеих договаривающихся сторон.

Статья XVII.

Настоящий договор составлен на эстонском, ук-

ne keeles. Seletamisel loetakse autentilisiks kõik kolm teksti.

Artikkel XVIII.

Käesolev leping tuleb ratifitseerida kuu aja jooksul, allakirjutamise päeval arvestes, ning astub jõusse ratifitseerimise ilmapiigust.

Ratifikatsioonid kirjade vahetamine peab sündima Moskvas.

Jgal pool, kus käesolevas lepingus nimetatakse ratifitseerimise ilmapiiku, mõistetakse selle all aega, mil vastastikku ratifikatsioonid kirjad vahetatakse.

Selle täendamiseks kirjutatakse mõlema poole volinikud käesolevale lepingule kahe eksemplaris oma käega alla ja kinnitatakse tema oma pitserega. Moskvas, novembri kuu kahekümne viiendal päeval tühjal üheksajada kahekümne esimesel aastal.

L. Wares (L. S.).
Ferd. Wellner (L. S.).
J. Kotsjubiński (L. S.).

та Російською мовами. При його інтерпретації всі три тексти вважаються автентичними.

Артикул XVIII.

Цей Договір належить до ратифікації в місячний термін з дня підпису й входить в силу з менту ратифікації.

Обмін ратифікацій ними грамотами повинен відбутися в місті Москві.

Скрізь, де в цім Договорі згадується мент ратифікації, під цім розуміється мент взаємного обміну ратифікаційними грамотами.

В засвідчення цього Уповноважені обох сторін власноручно підписали цей Договір в двох примірниках й зміцнили його своїми печатками. Місто Москва, листопада двадцять п'ятого дня, тисячу дев'яносто двадцять першого року.

D. Wares (L. S.).
Ferd. Wellner (L. S.).
J. Kotsjubiński (L. S.).

раинском и русском языках. При толковании все три текста считаются аутентичными.

Статья XVIII.

Настоящий договор подлежит ратификации в месячный срок со дня подписания и вступает в силу с момента ратификации.

Обмен ратификационными грамотами должен произойти в городе Москве.

Повсюду, где в настоящем договоре упоминается момент ратификации, под этим понимается время взаимного обмена ратификационными грамотами.

В удостоверение сего уполномоченные обеих сторон собственноручно подписали настоящий договор в двух экземплярах и скрепили его своими печатями. Город Москва, ноября двадцать пятого дня тысяча девятьсот двадцать первого года.

D. Wares (L. S.).
Ferd. Wellner (L. S.).
J. Kotsjubiński (L. S.).

Kokkulepe

Cesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Riigivõimude Wabariigi wahel kodafondsuse opteerimise korra kohta.

Cesti Demokraatliku Wabariigi Walitsus ühelt poolt ja Ukraina Sotsialistliku Riigivõimude Wabariigi Walitsus teiselt, soovides kindlaks määrata kodafondsuse opteerimise korra ühise kohta, fellel jels õigus on täna nel päeval allakirjutatud Cesti-Ukraina Lepingu artikkel VI põhjal, otustasid selles asjas eri kokkuleppe teha, milleks nimetasid oma volinikufelks:

Угода

між естонською Демократичною Республікою й Українською Соціалістичною Радянською Республікою про порядок оптації громадянства.

Уряд естонської Демократичної Республіки з одної сторони й Уряд Української Соціалістичної Республіки з другої, маючи бажання встановити порядок оптації громадянства для осіб, котрим таке право надано артикулом VI естонсько-Українського Договору від цього числа, вирішили заключити особливу угоду на цей випадок, й для цього призначили своїми Уповноваженими:

Соглашение

между Эстонской Демократической Республикой и Украинской Социалистической Советской Республикой о порядке оптации гражданства.

Правительство Эстонской Демократической Республики с одной стороны и Правительство Украинской Социалистической Советской Республики с другой, желая установить порядок оптации гражданства для лиц, которым это право предоставлено статьей VI Эстонско-Украинского договора от сего числа, решили заключить особое соглашение по сему предмету, для чего назначили своими Уполномоченными:

Ceesti Demokraatliku Wabariigi Waltlus:
Tõnis Jüri poeg Wares'e
ja Ferdinand Adamowitsch
Welleri;
Ukraina Sotsialistliku Nõu-
koode Wabariigi Waltlus:
Jüri Mihaili poeg
Kotsjubinski.

Kimetatud wõltnikud, kof-
tu tulnud Moskwas, Iepfiid,
pärasit wastastikust wõltnuse
ettewõtamiist, mis küllalt
tähtsusteks ja tarwilikust wor-
mis kofkufeatuteks tunnista-
tati, järgnewas kofku:

Artikkel I.

Tänasel päewal allafirjutat-
tud Ceesti Demokraatliku
Wabariigi ja Ukraina Sot-
sialistliku Nõufoode Waba-
riigi wahekorra Iepingu rati-
fitseerimise päewast arwates
on iifituel, kes Ceestise
kuuluwatelt maa-aladelt pä-
rit ja nüüd Ukraina territoo-
riumil elamad ning 18 aastat
wanad, õigus ühe aasta joo-
sul Ceesti kodafondsust optee-
rida, kusjuures nende koda-
fondsusse kuuluwad ka Iapfed
alla 18 aasta wanad ja naine,
kui mitmase pooli et ole teh-
tud wastupidist teadaannet
ning kui abikaasade wahel
laste kodafondsuse kofsta ife-
äralist kofkulepet et ole.

Tänasel päewal allafirjutat-
tud Ceesti Demokraatliku Wa-
bariigi ja Ukraina Sotsialisti-
liku Nõufoode Wabariigi
wahekorra Iepingu ratifitseer-
imise päewast arwates on
iifituel, kes Ceesti jooft ei ole
ja Ceesti territooriumil ela-
wad ning 18 aastat wanad,
õigus ühe aasta jooksul
Ukraina kodafondsust optee-
rida, kusjuures nende koda-
fondsusse kuuluwad ka Iap-
fed alla 18 aasta wanad ja
naine, kui mitmase pooli et
ole tehtud wastupidist teada-

Urad Estonskoj Demokra-
tichnoy Respubliki: Deo-
nisiya Grigorowitscha Wares
i Ferdinanda Adamowitscha
Welleri;

Urad Ukrainскоj Sotsialistichnoy Ryadanskoj Respubliki:
Yuriya Mihajlowitscha
Kotsjubinskogo.

Зіхавшись в місті Мос-
кві, зазначені уповнова-
жені, після взаємного пред-
явлення своїх уповнова-
жень, визнаних правними
й складеними в належній
формі, погодилися на ни-
жеслідуючим:

Артикул I.

На протязі одного року з
дня ратифікації Договору
про взаємовідносини між
естонською Демократичною
Республікою й Українською
Соціалістичною Радянською
Республікою від цього чис-
ла, особи по походженню з
місцевостей, належних до
Естонії, які перебувають за-
раз на території України й
досягли 18-ти літнього віку
від роду, мають право оп-
тувати естонське громадян-
ство, при чому за їх гро-
мадянством ідуть діти мо-
лодші 18-ти років і дру-
жина, коли не нею буде
зроблено иншої заяви й
коли між подружжам не
відбулося окремої умови,
що до громадянства їх ді-
тей.

На протязі одного року з
дня ратифікації Договору
о взаємовідносинах між ес-
тонською Демократичною
Республікою й Українською
Соціалістичною Радянською
Республікою від цього числа,
особи неестонського походження,
котрі проживають на терито-
рії Естонії й досягли 18-ти
літнього віку від роду,
мають право оптувати ук-
раїнське громадянство, при
чому за їх громадянством
ідуть діти молодші 18-ти

Правительство Эстонской
Демократической Респуб-
лики:

Дионисио Георгиевича
Варес

и Фердинанда Адамовича
Вельнер;

Правительство Украинской
Социалистической Советской
Республики:

Юрия Михайловича

Кочубинского.

С'ехавшись в городе Мос-
кве, означенные Уполно-
моченные, по взаимном
предъявлении своих полномо-
чий, признанных доста-
точными и составленными
в надлежащей форме, согла-
сились в нижеследующем:

Статья I.

В течение одного года
со дня ратификации Догово-
ра о взаимоотношениях
между Эстонской Демокра-
тической Республикой и Ук-
раинской Социалистиче-
ской Советской Республи-
кой от сего числа, лица,
происходящие из местно-
стей, входящих в состав
Эстонии, проживающие ны-
не на территории Украины
и достигшие 18-ти лет от
роду, вправе оптировать
эстонское гражданство, при-
чем их гражданству сле-
дуют идти моложе 18-ти лет
и жена, если ею не будет
сделано противного заявле-
ния и если между супругами
не состоялось особого
соглашения относительно
гражданства их детей.

В течение одного года со
дня ратификации Договора
о взаимоотношениях между
Эстонской Демократической
Республикой и Украинской
Социалистической Совет-
ской Республики от
сего числа, лица, неэстон-
ского происхождения на
территории Эстонии и
достигшие 18-ти лет от роду,
вправе оптировать украин-
ское гражданство, причем
их гражданству следуют
дети моложе 18-ти лет и
жена, если ею не будет сле-

annet ning kui abikaasade vahel laste kodafondisuse kohta tšeraalst kottulepet ei ole.

Märkus 1. Rajulaste, kes enne selle kottuleppe allakirjutamist seaduslikus korras seks tunnistatud, on opteerimisel iseseisvunud õigused lihaste lasteaga. Seetõttuise all seisavad isikud ning iseseisvade elamisela viimetus võivad enda eestkostja ning hoolekandja kodafondisust omandada. Opteerimise õigust on lesel, kelle mehel selle artikli järelse seks õigus olemas, samuti ka lesel's jäänud ja enne selle kottuleppe allakirjutamist lahutatud U. S. N. W. ja Eesti Vabariigi kodanikkude naised, kui nad oma opteerimise õigust sellesamas artiklis tähendatu tundemärgide järele tõendavad; leskede alacalkised lapsed kuuluvad nende kodafondisusse, kuna lahutatud naise lapsed ainult sel juhulmõnel ema kodafondisusse kuuluvad, kui ta neid üles pida.

Märkus 2. Eesti (Ukraina) elufewate Eesti (Ukraina) kodanikkude naised, kes praegu U. S. N. W. (Eesti) territooriumil elavad ja nende lapsed ning lapselapsed alla 18 aasta wanad tunnistatakse nende teadaandmise järele Eesti (Ukraina) kodanikkudeks.

Artikkel II.

Eesti Demokraatliku Vabariigi maa-aladek paritolekut wõib mõneka jaramistest dokumentidek tõendada:

rokw i družina, koln neko ne bude зроблено иншої зайви й коли мiх подружкам не відбулося окремої умови, що до громадянства их дітей.

Примітка 1: Діти, законно усиновлені перед підписанням цієї угоди, користуються при оптації всіми правами рідних дітей. Ті особи, що знаходяться в опікуванні, або нездатні до самостійного існування, можуть слідувати, за громадянством своїх опекунів або попечителів. Правом оптації користуються вдови осіб, які мають це право, згідно з цим артикулом, а також вдови й розведені перед підписанням цього Договору жінки громадян Естонської Республіки и У. С. Р. Р., коли вони докажуть свої права на оптацію згідно з ознаками, вказаними в тим самім артикулі, при чому неповнолітні діти вдов слідувать за громадянством матері, а діти розведеної жінки слідувать за її громадянством, в тім випадку, коли діти ці залишені на опікуванні матері.

Примітка 2: Жінки естонських (українських) громадян, що мешкають в Естонії (У. С. Р. Р.), які зараз перебувають на території У. С. Р. Р. (Естонії) i их діти й внуки, котрі не досягли 18-ти років, визнаються, до их заяві, громадянами Естонії (У. С. Р. Р.).

Артикул II.

Проходження з місцевостей, які належать естонській Демократичній Республіці, може бути доказано яким небудь з слідуких документів:

лано противного заявления и если между супругами не состоялось особого соглашения относительно гражданства их детей.

Примечание 1. Дети, законно усыновленные до подписания сего соглашения, пользуются при оптации всеми правами родных детей. Находящиеся под опекой лица и неспособные к самостоятельному существованию могут следовать гражданству своих опекунов или попечителей. Правом оптации пользуются вдовы лиц, имеющих это право, согласно настоящей статьи, а также вдовы и разведенные, до подписания сего соглашения, жены граждан Эстонской республики и У. С. С. Р., если они докажут свои права на оптацию по признакам, указанным в той же статье, причем несовершеннолетние дети вдов следуют гражданству матери, а таковые разведенной жены следуют ее гражданству в том случае, если дети эти находились на попечении матери.

Примечание 2. Жены эстонских (украинских) граждан, проживающих в Эстонии (УССР), находящиеся, в настоящее время, на территории УССР (Эстонии) и их дети и внуки, не достигшие 18-ти лет, признаются, по их заявлению, гражданами Эстонии (УССР).

Статья II.

Происхождение из местностей, входящих ныне в состав Эстонской Демократической Республики, может быть доказано каким-либо из слідующих документов:

a) sündimise ja ristimise tunnistustega;
 b) seisuse kirjade ja tunnistustega;
 c) teenistuslehega;
 d) tunnistustega liisuvõtmise piirfonna kohta;
 e) koolitunnistustega ehk õpeasutuse diplomiga;
 f) passiga ehk mõne teiste farnaste dokumentidega, mis tõendavad isiku ehk tema vanemate päritolekut Eesti territooriumil oleva linna, küla ehk seisuse koostonnast.

Eesti Demokraatliku Vabariigi territooriumil asuvate isikute mitte-estifooni päritolekut võib mõne eelpool ülesloetud vastava dokumendiga tõendada.

Artikkel III.

Peale artikli I ja II tähen-
 datud isikute on õigustatud Eesti kodafondisust opteerima:

a) isikud, kes ilmasõja ajal Eesti piirides U. S. R. W. territooriumile evakueeritud;
 b) ilmasõjast osavõtnud isikud, kes Eesti ise kuuluvateks maa-aladeks sõjaväkke tulnud või mobiliseeritud ning nüüd Ukrainas elavad.

Vastavalt on ilmasõjast osavõtnutel mitte-estifooni isikutel, kes Eesti territooriumil elavad, õigus Ukraina kodafondisust opteerida.

Selles artiklis äratähendatud isikutele peab taqasitulemist kodumaale esimeses järjekorras võimaldama.

Artikkel IV.

Isik, kes Eesti (Ukraina) kodafondisust opteerida tahab, annab selle kohta Eesti (Uk-

a) метричною выпискою про народження й хрещення;
 б) сословною грамотою й посвідченням;
 в) Формулярним списком про посаду;
 г) посвідченням про приписку до призывного по військової повинності участку;
 д) аттестатом та Дипломом академічної установи;
 е) паспортним й т. ин. документами. Які б посвідчували приналежність данної особи чи її батьків до тої чи иншої мійської, сільської або станової установи на Естонській території.

Неестонське походження осіб, які перебувають на території, що зараз входить в склад Естонської Демократичної Республіки, може бути доведено якими-небудь з відповідаючих перерахованим вище документам.

Артикул III

Крім осіб, вказаних в артикулі I й II правом на оптацію естонського громадянства користуються:

a) особи евакуовані під час світової війни, з місцевостей Естонії на територію У. С. Р. Р.;
 б) особи, які брали участь в світовій війні, призвані чи мобілізовані до війська з місцевостей, які входять в склад Естонії, и проживають на Україні.

Відповідно учасники світової війни неестонського походження, що проживають на території Естонії, користуються правом оптації Українського громадянства.

Зазначеним в цим артикулі особам повинна бути дана змога повернутися до рідного краю в першу чергу.

Артикул IV.

Особа, котра бажає оптаувати естонське (українське) громадянство, подає про

a) метрической выпиской о рождении и крещении;
 б) сословной грамотой и удостоверением;
 в) формулярным списком о службе;
 г) удостоверением о приписке к призывному по воинской повинности участку;
 д) аттестатом и дипломом учебного заведения;
 е) паспортом и т. п. документами, удостоверяющими принадлежность данного лица или его родителей к тому или иному городскому, сельскому или сословному обществу на эстонской территории.

Неэстонское происхождение лиц, проживающих на территории, входящей ныне в состав Эстонской Демократической Республики, может быть доказано каким-либо из соответствующих вышеперечисленным документам.

Статья III.

Кроме лиц, указанных в статье I и II. правом на оптацию эстонского гражданства пользуются:

a) лица, эвакуированные во время мировой войны из пределов Эстонии на территорию УССР;
 б) участники мировой войны, призванные или мобилизованные в войска из местностей, входящих в состав Эстонии, и проживающие в Украине.

Соответственно участники мировой войны неэстонского происхождения, проживающие на территории Эстонии, пользуются правом оптации украинского гражданства.

Означенным в сей статье лицам должна быть предоставлена возможность вернуться на родину в первую очередь.

Статья IV.

Лицо, желающее оптаувать эстонское (украинское) гражданство, подает

raina) diplomaatilisele esitusele ehk konsulaar-asutusele Ukrainas (Eesti) vastava teadaande.

Teadaande peavad dokumendid, mis teadaandja opteerimise õigust tõendavad (art. I, II, III), juurdelisatud olema.

Dokumendid pannakse kahes eksemplaaris ligi, kusjuures ärakirjad peavad forras finititud peavad olema.

Mutus, kes opteerimise teadaande vastu võtnud, annab teadaandjale selle üle vastava tunnistuse välja, mis temalt siis ära võetakse, kui ta Ukraina (Eesti) fondifondest lahsumise dokumendi fätte saab.

Artikkel V.

Siis, kes opteerimise teadaande siise andnud, ei omanda veel sellega walitawa fondifondest õigusi.

Kui siis, kes opteerimise teadaande siise andnud, käes olewa kokkuleppe artikkel I, II või III nõudmistele vastab, siis teeb selle riigi konsulaar- või mõni muu ametnik esitaja, selle fondifondest opteeritakse, selle üle otsuse ja laadab sellekohase tunnistuse ühes optandi dokumentidega väliskomisariaati (välisministriteeriumi). Väliskomisariaat (välisministriteerium) ka teatab kuu aja jooksul üleandmise päewast arwates tähendatud esitajale oma mitte nõusolemifest ja siis lahendab küsimuse segafondest, kus sihepalju liikmeid mälemate sepinguosaliste poolt, ehk on nõus esitaja otsusega ning laadab temale dokumendi opteerija lahsumise üle endifest fondifondest, ühes kõia muude dokumentidega peale paßfi.

Ei anna väliskomisariaat (välisministriteerium) kuu aja jooksul wastust, siis loetakse, et ta esitaja otsusega nõus on.

це відповідну заяву з Дипломатичне представництво чи Консульську установу естонії (У. С. Р. Р.) в Україні (Естонії).

До заяви повинні бути прикладені документи, що свідчили б про право заявляючого на оптацію (арт. I, II й III).

Документи подаються в двох примірниках, при чому копії повинні бути, в установленним порядку, засвідченими.

Установа, яка прийняла заяву про оптацію, видає заявнику в тім відповідне посвідчення, котре відбирається у нього при видачі йому документа, що він виїшов з Українського (Естонського) громадянина.

Артикул V

Особа, яка зробила заяву про оптацію, не набуває ще цим прав выбраного ним громадянства.

Колі особа, що зробила заяву про оптацію, задовольняє вимогам артикула I, II чи III цієї угоди, консульський або инший офіційний представник держави, на користь котрої відбувається оптація, складає про це постанову, про що надсилає до Народнього Комісаріату (Міністерства) Закардонних Справ посвідчення, разом з документами оптанта. Народній Комісаріат (Міністерство) Закардонних Справ, протягом місяшного з дня передачі терміна, або повідомляє означеного представника про свою незгоду з його постановою, й тоді питання розв'язується Мішаною Комісією, складеною з рівної кількості членів од обох укладаючих Договір сторін, або визнає постанову представника й надсилає останьому документ про вид оптанта з колишнього громадянства з усіма иншими його, документами,

об этом соответствующее заявление в дипломатическое Представительство или консульские учреждения Эстонии (У. С. С. Р.) в Украине (Эстонии).

К заявлению должны быть приложены документы, удостоверяющие право заявителя на оптацію (ст. I, II и III).

Документы представляются в двух экземплярах, причем копии должны быть в установленном порядке засвидетельствованы.

Учреждение, принявшее оптационное заявление, выдает заявителю в том соответствующее удостоверение, которое отбирается у него при выдаче ему документа о выбытии из Украинского (Эстонского) гражданства.

Статья V.

Лицо, сделавшее заявление об оптации, не приобретает этим еще прав избранного гражданства.

Если лицо, сделавшее заявление об оптации, удовлетворяет требованиям статьи I, II или III настоящего соглашения, консульский или иной официальный представитель государства, в пользу которого совершается оптация, составляет о сем постановление, о чем препроводжает в Народный Комисариат (Министерство) Иностраных Дел удостоверение, вместе с документами оптанта. Народный Комисариат (Министерство) Иностраных Дел, в течение месячного дня передачи срока, либо сообщает означенному представителю о своем несогласии с его постановлением, и тогда вопрос разрешается Смешанной Комиссией, составленной из равного количества членов от обоих договаривающихся сторон, либо признает постановление представителя и препроводжает последнему документ о вы-

Kui opteerija artikkel I ja II wõi III tähendatud nõudmistele wastab, siis ei ole õigust riigil, kelle kafuks opteerimine sünnib, opteerijale oma kodafondijusse wastuwõtmiseft ära ütelda ja riigil, kus nimetatud ifik elab, ei ole õigust temale oma kodafondijust lahsumist keelata.

Konsulaar- wõi mõni muu ametlik riigi esitaja, kelle kafuks opteerimine sünnib, peab asja ofustama hiljemalt kofe kuu jooksul peale opteerimise teadaande ja tarwiliste dokumetide üksteandmist.

Artikkel VI.

Kodanikud, kes kofitu ehft juurdluse all on wõi kuritegude ehft nihtlust kannawad, annawad opteerimise teadaande nende asutuste fandu fiske, kelle wõimfonnaas nad on.

Artikkel VII.

Zffikud, kes opteerimise ifpetonud, omandawad fõif õigused ja eesõitõied, mis on antud wäljamaalastele II. § 2. W. (Ukraina kodafondijust opteerijad — Geesti territooriumil. Ürafõidu teadaande filmawilõust wabaštataffe neid riitõis, fust nad ära fõidawad, fõifift kofuštõist, mil riitõine ja kofufondõine ifeloom.

krim po swidki na meshkani. Neoderžannja powidomlennja Narodnogo Komisarjatu (Ministerstwa) Zakordonnih Spraw u mjasnõi termiñ viznaetsja jak zğoda z postanowoj predstawnika.

Koли оптант задовольняє вказаним в арт. I й II чи III вимогам, то держава, на користь котрої відбувається оптація, не має права відмовити в прийнятї оптанта до свого громадянства, а держава, в котрій ця особа перебуває, не має права відмовити у виходї с громадянства.

Консульський або инший офіціальний представник держави, на користь котрої відбувається оптація, мусить винести рішення не пізній як в двохмісясний термін зо дня одержання заяви про оптацію й представлення необхідних докуметів.

Артикул VI

Громадяне, що перебувають під судом або слідством, або відбувають кару за вчиненї ними злочинства, подають заяви про оптацію за посередництвом тих установ, в распорядженню котрих вони перебувають.

Артикул VII

Оптанти, що закінчили оптацію, користуються всіма правами й пільгами, наданими чужинцями в У. С. Р. (для осіб, оптуючих українське громадянство — в Естонї).

З моменту заявлення про виїзд, вони звільняються від усіх повинностей державної й муниципальної природи в країні, з котрої вони відїжають.

ходе лица оптировавшего из прежнего гражданства, со всеми другими его документами, кроме вида на жительство. Неполучение сообщения Народного Комиссариата (Министерства) Иностранных Дел в месячный срок признается за согласие с постановлением представителя.

Если оптирующий удовлетворяет указанным в ст. I, II или III требованиям, то государство, в пользу которого совершается оптация, не имеет права отказать оптирующему в принятии в свое гражданство, а государство, в котором данное лицо проживает, не имеет права отказать ему в увольнении из своего гражданства.

Консульский или иной официальный представитель государства, в пользу которого совершается оптация, должен вынести решение не позже чем в двухмесячный срок со дня получения заявления об оптации и представления необходимых документов.

Статья VI.

Граждане, находящиеся под судом или следствием или отбывающие наказание за совершенные преступные деяния, подают заявления об оптации через посредство тех учреждений, в распоряджении которых они находятся.

Статья VII.

Закончившие оптацию пользуются всеми правами и льготами, предоставленными иностранцами в У. С. С. Р. (для лиц, оптирующих украинское гражданство — в Эстонии). С момента же заявления о выезде они освобождаются от всех повинностей государственного и муниципального характера в стране, из которой они выезжают.

Artikkel VIII.

Kumbki lepinguosalistest pooltest kohustub isikutele, kes teise poole fondafondjust opteerinud, ühe aasta jooksul, fondafondjuste opteerimise pääwast arwates, wõimalust andma fodumaale jõita. Tähen-datud aja jooksul peawad opteerinud isikud lastuma riigi piiridest, kus nad elafid.

Märkus 1. Kui opteerimist lõpetanud isikud, mitte neist ärarippuwatel põhjustel, ei saa aasta jooksul U. S. M. W. (Eesti) piiridest lastuda, siis wõib tähtsaga pikendada isearalise luba järele igal üksikul juh-tumisel.

Märkus 2. Isikud, kes Eesti (Ukraina) fondafondjust opteerinud, sõidawad fodu-maale omal kulul. Üksnes inwaliidid ja ilmaõijaist osa-wõtnud isikud (art. III p. b),awatueeritud õpilased ning isikud, kes riigi ules-pidamisel elawad, wõiwad nende teadaandmise peale selle riigi kulul, kust nad wälja sõidawad, riigi pii-rini wiitud saada.

Artikkel IX.

Isikud, kes opteerimise lõpetanud, niisama ka need, kes nende fondafondjustesse kuul-wad, hoiawad alal omad õigu-jed liikuma ja liikumata waranduse peale selle riigi jear-duste piirides, kus nad elawad. Wäljasõidul on neil õi-cus oma warandust wälja wiia sellele artiklile juurdelt-fatud määruse järele.

Artikkel X.

Käesolew kokkulepe astub jõusse selle lepingu ratifitseerimise silmapilguist, mis Eesti

Артикул VIII

Уряд кождої з укладаючих Договор сторін обов'язується надати особам, що оптували громадянство другої сторони, можливість, протягом одного року від дня оптації громадянства, виїхати на батьківщину; протягом згаданого термину особи, що оптували громадянство, повинні покинути межі країни, в котрій вони жили.

Примітка 1: Коли завершивши оптацію особи не мають змоги по незалежним від них обставинам виїхати в річний термін в меж У. С. Р. Р. (Естонії), то цей термін може бути продовжений, з окромого на кождий раз дозволу.

Примітка 2: Особи, що оптували естонське (українське) громадянство, виїзжають на батьківщину за свій рахунок. Мен иншим инвалиди, участники світової війни (арт. III т. б), евакуовані учні і особи, які знаходяться на державнім утриманню можуть бути отправлені по їх заяві, за рахунок тієї держави, з котрої вони відїзжають, до її меж.

Артикул IX.

Особи, що скінчили оптацію, а також ті, хто слидує за їх громадянством, зберігають свої права на рухоме й нерухоме майно, в межах законів, які існують в тій державі, де вони перебувають. При виїзді вони мають право вивезти свое майно, згідно з правилами, прикладеними до цього артикулу.

Артикул X.

Ця угода вступає в силу з менту ратифікації договору від цього числа між

Статья VIII.

Правительство каждой из договаривающихся сторон обязуется предоставить лицам, оптировавшим гражданство другой стороны, возможность в течение одного года со дня оптации гражданства выехать на родину; в течение указанного срока лица, оптировавшие гражданство, должны покинуть пределы страны, в которой они жили.

Примечание 1. Если завершившие оптацию лица не в состоянии, по независящим от них причинам, выехать в годичный срок из пределов У. С. Р. Р. (Эстонии), то таковой может быть продлен с особого на каждый раз разрешения.

Примечание 2. Лица, оптировавшие эстонское (украинское) гражданство, выезжают на родину за свой счет. Однако инвалиды, участники мировой войны (ст. III, п. б), эвакуированные учащиеся и лица, находящиеся на государственном иждивении, могут быть отправлены, по их заявлению, за счет того государства, из которого они выезжают, до его границы.

Статья IX.

Лица, закончившие оптацию, а также те, кто слудует их гражданству, сохраняют свои права на движимое и недвижимое имущество, в пределах законов, существующих в том государстве, где они проживают. При выезде они имеют право вывезти свое имущество согласно правил, приложенных к настоящей статье.

Статья X.

Настоящее соглашение вступает в силу с момента ратификации договора от

Demokraatliku Wabariigi ja ukraina Sotsialistliku Riikfooguide Wabariigi wabel täna allakirjutatud.

Selle finnitamises kirjutasid mõlemate poolte wolinikud käesotemate kofikuleppele fahes efsemplaaris oma käega alla ning finnitajid oma pitseritega. Moskwas, nowembri suu kahesümme wiiendamal päewal tuhat iihesajada kahesümme efsimefel aastal.

Э. Варес (L. S.).
Ферд. Вельнер (L. S.).
Ю. Коцюбинский (L. S.).

EW ja UENW wabel fofatondsufe opteeimise korra kohta tehtud kofikuleppe artikfel IX lita.

Määrus

Geesti (Ukraina) fofatondsufit opteeritud isifit warandufe wälja wiimise fohta.

Geesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Riikfooguide Wabariigi wabel fofatondsufe opteerimise korra fohta tehtud kofikuleppe artikfel IX täienduseks tegid nimetatud poolled findfaks optantide warandufe wäljawiimise fohta järkamise määrufe:

1. Warandufe koguraksus, mis foitjad optandid fillanooris ja wäljamaa laewadel Geesti (Ukraina) sadamatest wälja wiitwad, ei fai piiramise alla.

Märkus. Optandid, kes foibawad wäljamaa maanteed mööda, seawad kaafawobetawa warandufe nimefirja kofku. Nimefirja finnitatafse freiji Jspolkomi (maatonna walitusajutuiste) poolt. Nimefirja iieswõetud warandus ei fuulu teel kunnj piiriäärsete kontrollpunktideni ei mingi konfiseerimise ega rekwireerimise alla.

2. Raudteel wäljawiitawagaasi koguraksus, peale fäfibagaasi, ei wõi olla enam kui fümme puuda iga isifu fohta.

eстонской Демократичною Республикою и Украинскою Социалистичною Радянскою Республикою.

В засвідчення чього Уповноважені обох сторін власноручно підписали цю угоду в двох примірниках й скріпили своїми печатками. Місто Москва, листопада двадцять пятого дня тисячу девятьсот двадцять першого року.

Д. Варес (L. S.).
Ферд. Вельнер (L. S.).
Ю. Коцюбинский (L. S.).

Додаток до артикула IX Угоди між Е. Д. Р. й У. С. Р. Р. про чинність оптації громадянства.

Правила

провивід осіб, оптувавших eстонське (Українське) громадянство.

В розвиток арт. IX Угоди між eстонською Демократичною Республикою й Українською Соціалістичною Радянскою Республикою про чинність оптації громадянства, зазначені сторони ухwalили слідуочі правила про вивіз майна оптантів:

1. Загальна вага майна, що вивозиться оптантами, якi посуваються гужом й на чужоземних пароплавах з морських портів України (eстоні), обмеженню що до ваги не підлягає.

Примітка: Оптанти, що ідуть гужом, складають спис майна, яке вивозиться ними з собою. Спис засвідчується новітовими виконкомом (повітовими органами Управління). Майно, внесене в спис при пересуванні до приграничних контрольних пунктів, ніякій конфіскації й реквізиції не підлягає.

2. При пересуванні залізницею, загальна вага багажу, крім ручного, не повинна перевищувати 10-ти пудів на кожду особу.

сего числа между Эстонской Демократической Республикой и Украинской Социалистической Советской Республикой.

В удостоверение сего Уполномоченные обеих сторон собственноручно подписали настоящее соглашение в двух экземплярах и скрепили своими печатями. Город Москва ноябрь двадцать пятого дня тысяча девятьсот двадцать первого года.

Д. Варес (L. S.).
Ферд. Вельнер (L. S.).
Ю. Коцюбинский (L. S.).

Приложение к статье IX Соглашения между Э. Д. Р. и У. С. С. Р. о порядке оптации гражданства.

Правила

о вывозе имущества лиц, оптировавших Эстонское (Украинское) гражданство.

В развитие ст. IX Соглашения между Эстонской Демократической Республикой и Украинской Социалистической Советской Республикой о порядке оптации гражданства, поименованные стороны установили следующие правила о вывозе имущества оптантов:

1. Общий вес имущества, вывозимого оптантами, слідуочими гужем и на иностранных пароплодах из морских портов Украины (Эстонии), ограничению не подлeжит.

Примечание: Оптанти, едущие гужем, составляют опись имущества, вывозимого с собою. Опись заверяется уездным исполкомом (уездными органами управления). Имущество, внесенное в опись, не подлeжит при следовании до пограничных контрольных пунктов никакой конфіскации или реквизиции.

2. При следовании по железной дороге общий вес провозимого багажа, кроме ручного, не должен превышать десяти пудов на каждое лицо.

Mäljameetaw bagaas on waba igajugustest tollist ja maffuwõtmistest.

Märkus. Etialadel töötawatele isikutele, nagu: tööliised, käsitöölised, põllumehed, tunnistatud, õpetajad, muusikamehed jne. lubatakse enesega kaasa wõtta nende tööstusalal tarwilikfa asju üle määratud kaalu normi, kuid igal isikul juhtumisel wälislaubanduse komisjariaadi (rahaministeeriumi) eriluba järele.

3. Keelatakse üle piiri wita:

a) paberraha igajuguses wäljaandes, mis liikumas on jeadusliku maffuwajendina wäljajaatma riigi territooriumil, üleajatubande rubla ehtest margaga iga isiku kohta, niitumuti ka wäliswaluuta;

Märkus. Rahajummade wäljawiimine üle selles punktis tähendatud normi, niifama ka wäliswaluuta üle piiri wiimine wõimaldatakse ainult ijeäralijele loaga.

b) kuld- ja plaatina asju, mille koguraskus üle 25 sol. ühe isiku kohta, ja hõbeasju üle 5 naela ühe isiku kohta;

Märkus. Kuld- ja hõbekeelad fetiga ja laulatusejõrmused, hõbe paberosiitoidid ja naiserahwa hõberahakotid lubatakse wälja wita igast liigist üks aini täiskaswanud isiku kohta, fusjuures nende asjade kaal ei arwata normi, mis kuld- ja hõbeasju kohta punktiis.

c) kalliskiwid ilma pesata;

d) kalliskiwid asjad (teemandid, briliandid, safiirid, smaragdid ja rubinid), mille üld-

Bagaj, який вивозиться, звільняється від всякого мита й податків.

Примітка: Особам спеціальних професій, як то: робітникам, ремісникам, хліборобам, медикам, малярам, ученим, музикам і т. інше, дозволяється брати з собою предмети, потрібні їм для їх професійної діяльності, по над встановлену норму ваги, по окремому, для кожного випадку, дозволу Наркомзовнішторгу (Міністерства Фінансів).

3. Не допускається до вивозу за кордон:

a) папирові гроші будь-якого випуску з тих, що мають законний обіг на території держави, яка їх відправляє по над сто тисяч рублів естонських марок на кожду особу, а також чужестороння валюта;

Примітка. Вивіз сум сверх означеної в цім пункті норми, а також чужеземної валюти, дозволяється лише з особливого дозволу.

b) Золоті й платинові виробы в кількості, що перевищує загальну вагу 25 золоту на одну особу, й виробы з срібла в кількості, що перевищує 5 фунт. на одну особу;

Примітка. Золоті й срібні годинники з ланцюжками й обручки, срібні сигарниці і срібні жіночі гаманці дозволяються до вивозу по одній штуці кожного назвіска на дорослу особу, при чому вага цих річей не включається в норму, встановлену цєю точкою.

в) Коштовні камінці без оправ;

г) Виробы з коштовних камінців (алмазів, брилліантів, сапфірів, смарагдів й

Вывозимый багаж освобождается от всяких пошлин и обложений.

Примечание: Лицам специальных профессий, как то: рабочим, ремесленникам, земледельцам, медикам, художникам, ученым, музыкантам и т. п. разрешается брать с собою предметы, необходимые для их профессиональной деятельности, свыше установленной нормы веса по особому в каждом случае разрешению Министерства Финансов (Наркомвнешторга).

3. Запрещается к вывозу за границу:

a) бумажные деньги любого выпуска из имеющих законное хождение на территории отправляющего государства на сумму свыше ста тысяча рублей или эстонских марок на каждое лицо, а также иностранная валюта;

Примечание: Вывоз сумм, превышающих означенную в этом пункте норму, а также иностранной валюты допускается лишь с особого разрешения.

b) Золотые и платиновые изделия в количестве, превышающем общий вес в 25 зол. на одно лицо, и изделия из серебра в количестве, превышающем 5 фунтов на одно лицо;

Примечание: Золотые и серебряные часы с цепочкой и обручальные кольца, серебряные портсигары и серебряные дамские портмоне разрешается к вывозу по одному предмету каждого наименования на взрослое лицо, причем вес этих предметов не включается в норму, установленную настоящим пунктом.

в) Драгоценные камни без оправ;

г) Изделия из драгоценных камней (алмазов, бриллиантов, сапфиров, изум-

ttinnitatud jõjatjenjuuri viijumita.

n) päewapildid, aetid, do-
fumendid ja föifjugu pabe-
rid, wäljaarwatud need, mis
punktides „f“ ja „l“ tähen-
datud, ilma jõjatjenjuuri
märkujeta nende läbiwaata-
mise üle;

o) riidefabrad, walnitsrii-
ded, metall ja metallasjad, fa-
jufat, muu nahk ja galante-
rii asjad, mis määratud
fauplemiseks, mitte aga iif-
lituks tarwitamiseks;

p) jõjariistad ja asjad, mis
tarwitised jõjaliseks otstar-
beks;

Märkus: Etufutjelised
jahimehed wälja jõites
Eestist (Ukrainast) on õi-
gustatud, igafordiselt ije-
äralise loaga, wälja wiima
enefega iist jahipüüsi iita-
dustega.

r) pildigalleriid, foqad ja
kollektioonid, mil on kunsti-
line wäärtus, ilma haridus-
komissariaadi (haridusmi-
nisteeriumi) eriloata.

4. Wälja wedada raudtee-
del kunni weolude parane-
mise ei lubata: juurt ruu-
mi tarwitawat mööblit lahti-
wõtmata, ijduriistu, wank-
reid ja jaane, elawat inwen-
taari, masinaid ja nende osa-
sid: juurt ruumi tarwitawaid
fiiijika ja õirurgia riistu ja
teisi juurt ruumi tarwita-
waid asju.

5. See määrus astub jõns-
je ihes tänafel päewal ieta-
tud fokkuleppega EEW ja
UENW wabel fodafondjuse
opteerimise korra kohta.

L. Wares (L. S.).
Ferd. Wellner (L. S.).
J. Kotsjubinski (L. S.).

ми шкільними радами)
без візи військової цен-
зури.

м) фотографії, акти, до-
кументи й всякого роду па-
пери, за винятком згадан-
них в точках «е» й «к», на
яких немає помітки про пере-
гляд їх військовою цензу-
рою;

н) мануфактура, готова
одяг, металі й вироби з них,
кушнірські, шкиряні й га-
лантерейні предмети, при-
значені для торгівлі, а не
для особистого вжитку;

о) Зброя і предмети, не-
обхідні для військових по-
треб;

Примітка. Стрільці
(ловці) — професіоналісти,
при виїзді в Естонію (Ук-
раїну) мають право, з ок-
ремого для кожного разу
дозволу, вивезти з собою
по одній ружниці для по-
лювання з приладдям.

п) Галерії, збірки й ко-
лекції, що мають мистецьке
значіння, без спеціального
дозволу Народнього Коміса-
р'яту (Міністерства) Освіти.

4) До вивозу залізницею,
до покращення транспорту,
не допускається важкі меб-
лі в нерозібранім стані,
екіпажі, вози й сані, живий
інвентарь, машини й їх ча-
сті, важке физичне й хирур-
гичне приладдя й инші
важкі предмети.

5. Ці правила мають си-
лу одночасно з угодою між
Е. Д. Р. и У. С. Р. Р. от
цього числа про порядок
оптації громадянства.

Д. Варес (L. S.).
Ферд. Вельнер (L. S.).
Ю. Коцюбинський
(L. S.).

(уездными училищными
советами), без визы воен-
ной цензуры.

м) Фотографии, акты, до-
кументы и всякого рода
бумаги, за исключением
указанных в пунктах «е» и
«к», не снабженные помет-
кою о просмотре их воен-
ною цензурою;

н) Мануфактура, готовая
одежда, металлы и изделия
из них, скорняжные, ко-
жевенные и галантерейные
предметы, предназначенные
для торговли, а не для
личного употребления;

о) Оружие и предметы,
необходимые для военных
целей;

Примечание: Охот-
ники - профессионалисты
при выезде в Эстонию
(Украину) имеют право,
з особого на каждый раз
разрешения, вывезти с
собой по одному охот-
ничьему ружью с при-
надлежностями.

п) Галереи, собрания и
коллекции, имеющие худо-
жественное значение, без
специального разрешения
Министерства (Народного
Коммисариата) Просвеще-
ния.

4. К вывозу по железным
дорогам до улучшения
транспорта не допускают-
ся: громоздкая мебель в
неразобранном виде, эки-
пажи, телеги и сані, живой
инвентарь, машины и их
части, громоздкие физиче-
ские и хирургические при-
боры и другие громоздкие
предметы.

5. Настоящие правила
вступают в силу одновре-
менно с Соглашением меж-
ду Э. Д. Р. и У. С. С. Р. от
сего числа о порядке опта-
ции гражданства.

Д. Варес (L. S.).
Ферд. Вельнер (L. S.).
Ю. Коцюбинский
(L. S.).

Nr. 7. Riigikogu poolt 16. detsembril 1921 a. vastuvõetud

Seadus Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite omamisõiguse lepingu finitamisõiguse kohta. *)

§ 1. Leping Eesti ja Soome vahel Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite omamisõiguse kohta, mis algkirjas mõlema riigi valitsusvolinike poolt Helsingis oktoobrituu kahekümne üheksandal päeval üksteisega üheksakümne üheksel aastal alla kirjutatud, tunnustatakse finitamisõiguse (ratifitseeritakse).

Leping avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algkirjale alla kirjutatud Riigikogu esimees Joh. Ruff.
Sekretäär A. Tupits.

Leping
Eesti ja Soome vaheliste
meraaluste kaablite omamisõiguse kohta.

Eesti Vabariigi Valitsus ja Soome Vabariigi Valitsus, soovides mõlemate riikide omamisõigust Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite kohta korraldada, on otsustanud sellekohase lepingu teha ja on oma volinikefudeks nimetanud,

Eesti Vabariigi Valitsus:
cand. phil. Max Hurt'i,
eraforralise jaaditu ja täisvolilise ministri Dr. Oskar Philipp Kallaks'e,
kapten Johannes Loosbergi;

Soome Vabariigi Valitsus:
telegraafivalitijuse peadirektori Emil Ohmann'i,
kes, peale heas ning tarvilises korras leitud olemate volituste vastastikkü läbi vaatamist, järgmiste artiklite kohta kokku on leppinud:

Sopimus
Suomen ja Eestin välisten
merenalaisten kaapellen
omistusoikeudesta.

Suomen Tasavallan Hallitus ja Eestin Tasavallan Hallitus ovat, haluten järjestyää molempien valtioiden omistusoikeuden Suomen ja Eestin välisiin merenalaisiin kaapeleihin, päättäneet solmia sitä koskevan sopimuksen, ja ovat valtuutetuikseen nimittäneet Suomen Tasavallan Hallitus:

Ylijohataja
Emil Ohmann'in
Eestin Tasavallan Hallitus:
Filologian kandidaatti Max Hurtin.

Ylimääräisen lähettilään ja täysivaltaisen ministerin, tohtori Oskar Philipp Kallaksen ja Kapteeni Johannes Loosberg'in,

jotka toisilleen esitettyään hyvässä ja asianmukaisessa muodossa oleviksi havaitut valtakirjansa ovat sopineet seuraavista artikloista:

Fördrag
rörande äganderätten till de emellan Finland och Estland dragna undervattenskab-larna.

Republiken Finlands Regering och Regeringen i Republiken Estland hava, besjälade av önskan att för de bada staternas vidkommande reglera eganderätten till de emellan Finland och Estland dragna undervattenskab-larna, överenskommit att avsluta ett fördrag i detta avseende och till sina befullmäktigare representanter utsett,

Republiken Finlands Regering: Generaldirektören
Emil Ohmann.

Republiken Estlands Regering: Filologie kandidaten
Max Hurt,

Utomordentliga sändebudet och befullmäktigade ministern Oskar Philipp Kallaks
samt Kaptenen

Johannes Loosberg,
vilka efter utväxling av sina i god och behörig form befunna fullmakter sig emellan överenskommit om följande artiklar:

*) „Riigi Teataja“ nr. 11/12, 1922 a.

Artikkel I.

Gesti ja Soome randade wahel olewad kuus (6) merealust faablit, nimelt: 1) Tallinn—Santahamina (2-jooneline), 2) Pirita—Kaivopuisto (1-jooneline), 3) Tammneeme—Santahamina (2-jooneline), 4) Rohuneeme—Makiluoto—Stuura-Treste (4-jooneline, pupintseeritud), 5) Kunda—Suurjaare (1-jooneline) ja 6) Rohuneeme—Makiluoto—Porkkala (2-jooneline), mille joomepoolne ots sõjaaegs wigastatud ja praegusel ajal üles leidmata, tunnistatakse mõlemate lepinguosaliste riikide ühiselt omanduseks.

Artikkel II.

See leping on Gesti, Soome ja Rootsi keeles tehtud ja on kõik kolm teksti autentilised. Leping tuleb ratifitseerida. Ratifitseerimisaktid wahetatakse võimalikult pea Helsingis.

Artikkel III.

See leping astub jõusse järgmisel päeval pärast ratifitseerimisaktide wahetamist.

Selle tõendamiseks kirjutati mõlema poole wolinikud käesolewale lepingule oma käega alla ja finnitati tema oma pitsatitega.

Algkiri tehtud ning alla kirjutatud kahes esemplaaris Gesti, Soome ja Rootsi keeles Helsingis, oktoobri kuu 29. päeval, üksteisutal üheksanda kaheksanne esimesel aastal.

(L. S.) Max Hurt.
(L. S.) Oskar Kallas.
(L. S.) J. Loosberg.

I artikla.

Suomen ja Eestin rannikkoitten välillä olevat kuusi (6) merenalaista kaapelia, nimittäin: 1) Santahamina—Tallinna (2-johtoinen), 2) Kaivopuisto—Pirita (1-johtoinen), 3) Santahamina—Tammneeme (2-johtoinen), 4) Stora Träskö—Makiluoto—Rohuneeme (4-johtoinen, pupinisoitu), 5) Suurisaari—Kunda (1-johtoinen) ja 6) Porkkala—Makilouo—Rohuneeme (2-johtoinen), jonka suomenpuoleinen pää on sodan aikana vahingoittunut eikä nykyisin ole löydettävissä, ovat molempien sopimusvaltioitten yhteistä omaisuutta.

ii artikla.

Tämä sopimus on laadittu suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja ovat kaikki tekstit yhtä toidistusvoimaisia. Tämä sopimus on ratifioitava. Ratifioimisasiakirjat ovat mahdollisimman pian vaihdettavat Helsingissä.

III artikla.

Tämä sopimus astuu voimaan ratifioimisasiakirjain vaihtamispäivän jälkeisenä päivänä.

Tämän vakuudeksi ovat molempien sopimuspuolten valtuutetut omakätisesti allekirjoittaneet tämän sopimuksen ja sen sineteillään varustaneet.

Alkuperäinen tehty kahdena kappaleena suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja allekirjoitettu Helsingissä lokakuun 29 päivänä yhdeksäntoistasataakaksikymmentäyksi.

Artikel I.

De emellan Finlands och Estlands kuster nedlagda sex (6) undervattenskablar, nämligen: 1) Sandhamn—Reval (2-ådrig); 2) Brunnsparken—Pirita (1-ådrig); 3) Sandhamn—Tammneeme (2-ådrig); 4) Stora Träskö—Mac Elliot—Rohuneeme (4-ådrig pupiniserad); 5) Hogland—Kunda (1-ådrig); 6) Porkkala—Mac Elliot—Rohuneeme (2-ådrig), vars på finska sidan befintliga ända under kriget skadats och för närvarande icke kan anträffas, erkänns vara de båda fördragslutande staternas gemensamma egendom.

Artikel II.

Detta fördrag är upprättat på finska, svenska och estniska språken och äro samtliga texter i lika grad autentiska. Detta fördrag bör ratificeras. Ratifikationerna skola snarast möjligt utbytas i Helsingfors.

Artikel III.

Detta fördrag träder i kraft dagen efter utväxlingen av ratifikationerna.

TILL BEKRÄFTANDE VARAV de båda fördragslutande staternas befullmäktigade representanter egenhändigt undertecknat detta fördrag samt försett detsamma med sina sigill.

Originalt upprättat i tvänne exemplar, med text på finska, svenska och estniska språken samt undertecknat i Helsingfors, den 29 oktober nittonhundra-tjuuett.

(L. S.) E. Öhmann.

Seadus Eesti-Sooime wahelise lepingu kiinitamiseks „Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korraspidamise ja fajutamise kohta, jamuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja faugefönelise läbitäimise kohta Eesti ja Soome wahel“.

§ 1. Leping Eesti ja Soome wahel Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korraspidamise ja fajutamise kohta, jamuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja faugefönelise läbitäimise kohta Eesti ja Soome wahel, mis algustirjas mölema riigi walituswolinnitufe poolt felsingie oktoobri kuu kahetümne üheksandamal päewal ükstuhat üheksajada kahetümne esimejel aastal allatirjutatud, tunnistasatse k nmitatusks (ratifitseeritufe).

Leping awaldatitse ühes kusolewama seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema wastumõtmisega.

Algkirjale allatirjutanud Riigikogu esimees Joh. Ruff.
Sekretäär A. Dupits.

Leping

Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korraspidamise ja fajutamise kohta, jamuti ka nende kaablite abil toimetatawa telegraafilise ja faugefönelise läbitäimise kohta Eesti ja Soome wahel.

Eesti Wabariigi Walitus ja Soome Wabariigi Walitus, soowides Eesti ja Soome waheliste merealuste kaablite korraspidamist ja fajutamist, jamuti ka nende kaablite abil toimetatawat telegraafilist ja faugefönelist läbitäimist Eesti ja Soome wahel forradada, on otsustanud sellekohase lepingu teha ja on oma woliniffudeks nimetanud,

Eesti Wabariigi Walitus:

aud. phil. Max Hurti,
erakorralise faaditu ja täiswoliklise ministri Dr. Oskar Philipp Kallaks'e,
kapten Johannes Loosberg'i;

Soome Wabariigi Walitus:
telegraafiwalitsufe peadirektori Emil Ohmann'i.

Peale heas ning tarwikises korras leitud olewate wolituste wastastikku läbiwaata-

Sopimus

Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien kunnossapidosta ja käytöstä sekä näitten kaapelien välityksellä tapahtuvasta sähkösanoma- ja puhelinliikenteestä Suomen ja Eestin välillä.

Suomen Tasavallan Hallitus ja Eestin Tasavallan Hallitus ovat, haluten järjestää Suomen ja Eestin välisten merenalaisten kaapelien kunnossapidon ja käytön sekä näitten kaapelien välityksellä tapahtuvan sähkösanoma- ja puhelinliikenteen Suomen ja Eestin välillä, päättäneet solmia sitä koskevan sopimuksen, ja ovat valtuutetuikseen nimitäneet.

Suomen Tasavallan Hallitus:

Ylijohataja
Emil Ohmann'in.

Eestin Tasavallan Hallitus:
Filologiankandidaatti Max Hurtin,

Ylimääräisen lähettilään ja täysivaltaisen ministerin, tohtori Oskar Philipp Kallaksen ja
Kapteeni Johannes Loosberg'in.

Esitettyään toisilleen hyvässä ja asianmukaisessa muodossa oleviksi havaitut

Fördrag

angående underhållet och nyttjandet av de finsk-estniska undervattenskablarerna samt rörande förmedlingen av telegram- och telefontrafik medels dessa kablar emellan Finland och Estland.

Republiken Finlands Regering och Regeringen i Republiken Estland hava, besjälade av önskan att reglera frågan om underhållet och nyttjandet av de finsk-estniska undervattenskablarerna samt att organisera telegraf- och telefontrafiken medels dessa kablar emellan Finland och Estland, beslutat avsluta ett fördrag och i detta avseende till sina befullmäktigade representanter utsett,

Republiken Finlands Regering: Generaldirektören
Emil Ohmann.

Republiken Estlands Regering: Filologie kandidaten
Max Hurt.

Utomordentliga sändebudet och befullmäktigade ministern Oskar Philipp Kallas
samt Kaptenen
Johannes Loosberg.

Efter utväxling av sina i god och behörig form befunna fullmakter, och sedan

niit ja selle järel, kui wolinud iseäralise lepingu on teinud, mille järel Eesti ja Soome rannade wahel olewad fuus (6) merealust kaablit, nimelt: 1) Tallinn—Santahamina (2-sooneline), 2) Piirita—Kaivopuisto (1-sooneline), 3) Tammneeme—Santahamina (2-sooneline), 4) Rohuneeme—Makiluoto—Stuura—Träskö (4-sooneline, pupiniseeritud), 5) Kunda—Suurjaare (1-sooneline) ja 6) Rohuneeme—Makiluoto—Porkkala (2-sooneline), mille soomepoolne ots sõjaaegus wigastatud ja praegusel ajal ühes leidmata, mõlemate lepinguosaliste riikide ühiseks omanduseks on tunnistatud, on wolinud järgmiste artiklite kohta kokku leppinud.

Artikkel I

Eesti ja Soome telegraafialalitsus määrab omawahelisel kokkuleppel finlase, misjupuseid kaablid telegraafeerimiseks, taugekonelemiseks ehk üheajaliseks telegraferimiseks ja taugekonelemiseks tarwitada tuleb.

Artikkel II.

Mõlemate lepinguosaliste riikide telegraafialalitsused muretsewad ja peawad korras tarwilised kaablite mõõtmise aparaadid ning muud abinõud.

Artikkel III.

Kaablite wigastuse puhul korraldawat Eesti ja Soome telegraafialalitsus tarwilisi kaabli mõõtmisi wigastuse kohta wäljajelgitamiseks ja wastawal korral, riike kõrvaldamist ning teatavad üksteisele mõõtmise kui ta tehtud paranduste tagajärgedest.

valtakirjansa ja tehtyään erikoissopimukseen, jonka mukaan Suomen ja Eestin rannikkoitten välillä olevat kuusi (6) merenalaista kaapelia, nimittäin: 1) Santahamina—Tallinna (2-johtoinen), 2) Kaivopuisto—Piirita (1-johtoinen) 3) Santahamina—Tammneeme (2-johtoinen), 4) Stora Träskö—Makiluoto—Rohuneeme (4-johtoinen, pupinisoitu). 5) Suursaari—Kunda (1-johtoinen) ja 6) Porkkala—Makiluoto—Rohuneeme (2-johtoinen), jonka suomenpuoleinen pää on sodan aikana vahingoittunut eikä nykyisin ole löydettyissä, ovat tunnustetut molempien sopimuspuolten yhteiseksi omaisuudeksi, ovat valtuutetut sopineet seuraavista artikloista:

I artikla.

Suomen ja Eestin lennätinhallitukset päättävät keskinäisellä sopimuksella, mitä kaapeleita on käytettävä sähkösanomien, puhelujen tai samalla kertaa sähkösanomien ja puhelujen välitykseen.

II artikla.

Molempien sopimusvaltioiden lennätinhallituksien on hankittava tarvitavat kaapelimittauskoneet ja muut välttämättömät laitteet sekä pidettävä ne kunnossa.

III artikla.

Kaapelien vikaantussa on Suomen ja Eestin lennätinhallituksien toimeenpantava tarvitavat kaapelimittaukset vikaantumipaikan selvittämiseksi sekä kysymykseen tulevissa tapauksissa korjattava viat ja on heidän ilmoitettava toinen toiselleen sekä mittauksen että toimeenpantujen korjausten tulokset.

de sig emellan avslutat ett särskilt fördrag, enligt vilket de emellan Finlands och Estlands kuster medlagda sex (6) undervattenskablar, nämligen: 1) Sandhamn—Reval (2-ådrig); 2) Brunnsparcken—Piirita (1-ådrig); 3) Sandhamn—Tammneeme (2-ådrig); 4) Stora Träskö—Mac. Elliot—Rohuneeme (4-ådrig pupiniserad); 5) Hoggland—Kunda (1-ådrig); 6) Porkkala—Mac. Elliot—Rohuneeme (2-ådrig), vars på finska sidan befintliga ända under kriget skadats och för närvarande icke kan anträffas, erkännas vara de båda fördragsslutande staternas gemensamma egendom, hvarva de befullmäktigade representerarna sig emellan överenskommit om följande artiklar.

Artikel I.

Telegraufförvaltningarna i Finland och Estland besluta genom ömsesidig överenskommelse, vilka kablar skola användas till förmedling av telegram, vilka till förmedling av telefonsamtal samt vilka till förmedling av såväl telegram som telefonsamtal.

Artikel II.

De båda kontraherande staternas telegraufförvaltningar äga anskaffa nödiga kabelmätningssinstrument och andra erforderliga apparater samt underhålla dem.

Artikel III.

I fall av kabelskada böra telegraufförvaltningarna i Finland och Estland vidtaga nödiga kabelmätningar i och för skadans lokaliseraende, samt i förekommande fall vidtaga åtgärder för skadans avhjälpande, och ega desamma underrätta varandra om resultatet såväl av mätningarna som av de vidtagna reparationerna.

Artikkel IV.

Jga telegraafivalitlus kan-
nab hoolt jelle poole kaablite
fordajadmise, forraspidamise
ja paranduse eest, mis tema-
poolsele kaldale wälja tule-
wad. Mainitud tööde läbi
tekkinud kulud tajutakse möle-
mate riikide poolt ühesuurus-
tes osades, nii et Eesti jelle-
kohastest Soome kuuludest poole
ja Soome samaks otstarbeks
Eesti poolt wäljaantud kulu-
dest poole osa ära tasub. Jgal
telegraafivalitlusel on õigus
parandustööde juurde oma
afemikku wälja jaata. Tööde
toimepanemist aga ei tohi far-
nase ehitaja ootamisel mitte
edasi lükata.

Rende wäljaminefute üle
mõlemal pool kokkuseatud ar-
wete wõrdlemine ja saldo ta-
jumine sünnib iga aasta det-
sembri kuul.

Artikkel V.

Maa ja õhu telegraafi- ning
kaufonejuhede forrasus-
kulud, mis 1-ses artiklis mai-
nitud kaablid wastawate tele-
graafi- ehf kaufoneafutuse-
tega ühendawad, samuti kui
ta kaablite osade ühest kohast
teise ümberpaigutamise kulud
peawad kummagi lepinguofa-
lise riigi telegraafivalitluse
poolt omal poolel tajutama,
ilma et teine lepinguofaline
nendest kuludest osa wõtaks.

Artikkel VI.

Tallinna ja Helsingi tele-
graafikontorid toimetawad te-
legrammide wahetamist töö-
rohkuse järele kas Morse,
Hughesi ehf mingi teise süs-
teemi aparate abil. Tele-
grammide wahetus sünnib
wahetpidamata ööpäewa jook-
sul.

IV artikla.

Kumpikin molemmista len-
nätinhallituksista pitää huol-
ta rannikoltaan lähtevän
kaapelipuoliskon kuntoon-
saatamisesta, kunnossapi-
dosta ja korjauksesta. Mai-
nituista töistä aiheutuvat kul-
ut jaetaan tasan, niin että
Suomi suorittaa puolet Ees-
tille täten aiheutuneista me-
noista ja Eesti puolet Suo-
melle täten aiheutuneista
menoista. Kummallakin len-
nätinhallituksella on oikeus
lähettää edustajansa yllä-
mainittuihin töihin. Töiden
suoritusta ei kuitenkaan sel-
laisen edustajan odottamisen
vuoksi saa siirtää tuonnem-
maksi.

Näistä menoista molem-
millä puolilla laaditut laskut
verataan ja saldo suorit-
taan vuosittain joulukuun
kuluessa.

V artikla.

Yllämainitut kaapelit vas-
taaviin lennätin- tai puhelin-
toimistoihin yhdistävien len-
nätin- ja puhelinlinjojen maa-
ja ilmajohtojen kunnossapi-
dosta aiheutuvat menot, sa-
moin kuin kaikki merenalais-
ten kaapelipäiden siirrosta
toisesta paikasta toiseen
aiheutuvat kustannukset
suorittaa kummankin sopi-
musmaan lennätinhallitus
omalla puolellaan toisen so-
pimusmaan ottamatta osaa
näihin menoihin.

VI artikla.

Helsingin ja Tallinnan len-
nätinkontorit välittävät säh-
kösanomata käyttäen joko
Morse-, Hughes- tai jotakin
muuta konetta riippuen lii-
kenteen vilkkaudesta. Säh-
kösanomata välitetään lak-
kaamatta läpi vuorokauden.

Artikel IV.

Envar av de båda tele-
grafförvaltningarna äger
draga försorg om intändsät-
tandet, underhållet och repa-
rationerna av den kabelläuft
som utlöper vid dess kust.
Av nämnda arbeten försorsa-
kade utgifter fördelas jämt,
sålunda att Finland ersätter
hälften av de av Estland er-
lagda utgifterna och Estland
erlägger hälften av det be-
lopp som i detta avseende
kommer på Finlands anpart.
Vardera telegrafförvaltning-
en eger rättighet att sända
en representant att närvara
vid nämnda arbeten. Arbet-
ets utförande fas dock icke
uppskjutas i avvaktan på en
sådan representant.

De på grund av dessa ut-
gifter å ömse sidor uppgjor-
da räkningarna jämföras och
saldobeloppen likvideras år-
ligen inom december månad.

Artikel V.

Kostnaderna för underhål-
let av telegrafeller telefon-
linjernas respektive land-
och luftledningar, vilka fö-
rena ovannämnda kablar
med motsvarande telegraf-
eller telefonstationer, såväl
som alla på grund av för-
läggning av kabeländar från
en ort till en annan föran-
ledda utgifter bestridas av
båda de kontraherande län-
dernas telegrafförvaltningar
var för sitt område, utan att
det andra kontraherande lan-
det behöwer deltaga i gäl-
dandet av dessa kostnader.

Artikel VI.

Telegrafkontoren i Hel-
singfors och Reval befordra
telegrammen med använ-
dande av Morse-, Hughes-
eller någon annan apparat,
beroende av trafikens inten-
sitet. Telegrammen förmed-
las utan avbrott dygnet om.

Artikkel VII.

Telegrafeerimisel tarvitatawa elektriwoolu pinge määratawad mõlemad telegraafialtitudes kokkuleppel ära.

Artikkel VIII.

Kaablitel toimetatakse nii mõlemate lepinguosalistite riikide omawaheliste, kui ka transiittelegrammide wahetamist.

Artikkel IX.

Kaablitte kaudu Eesti ja Soome wahel wahetatatawate terminal- ja transiittelegrammide eest wõetakse peale wõetatatawate terminal- ja transiitmaksude weel kaablimaksu, mille suuruse üle lepinguosalistite riikide walitsused omawahel kokku lepivad.

See kaablimaks kaotatakse ära kahe aasta järele selle lepingu ratifitseerimise päewast arwates, kui teine lepinguosalistitest jeda nõuab.

Artikkel X.

Telegrammide wastastikku wahetamine, armete pidamine ja õiendamine, salbdode tasumine, samuti ka igasugune telegraafiteenistuslik läbikäimine tulewad lepinguosalistite riikide telegraafialtitudes poolst Peterburis tehtud rahuswahelise telegraafikonwentšiooni (Lissaboni rewisjon 1908) a.) põhjal täita, nii palju kui see käesolewas lepingus mitte teifiti ette ei ole nähtud.

Artikkel XI.

Kaugefõnede andmist toimetatawad Eestiis Tallinna magistraal ja Soomes Helsingi keisrijam.

Teiste linnade ja kohtade üle, millede wahel kaugefõneshid antakse, lepatakse mõlemate telegraafialtitudes wahel kokku.

VII artikla.

Mõlemat lennatinhallitukset sopivat sähköttämiiseen käytettävän sähkövirran voimakkuudesta.

VIII artikla.

Kaapeleitse välitetään sekä molempien sopimusvaltioiden keskinäisiä sähkösanomia että myös kauttakulku-sähkösanomia.

IX artikla.

Kaapeleitse Suomen ja Eestin välillä välitettävistä terminali- ja kauttakulku-sähkösanomista kannetaan, paitsi vastaavia terminali- ja kauttakulumaksuja, kaapelimaksu, jonka suuruudesta sopimusvaltioiden hallitusten on sovittava.

Kahden vuoden kuluttua tämän sopimuskirjan ratifimisesta lukien on tämä kaapelimaksu lakkautettava, jos jompikumpi sopimuspuoli sitä vaatii.

X artikla.

Sopimusvaltioiden lennatinhallituksien tulee suoritta sähkösanomavaihto, tilien laatiminen ja vertaaminen, tilien tasointu samoinkuin lennatinviranteko, ukoon se mitä laatua tahansa, noudatuen Pietarissa tehdyn kansainvälisen lennatinliitokirjan määräyksiä (Lissabonis a. v. 1908 tarkistettu painos), sikäli kuin tässä sopimuksessa ei toisin määrätä.

XI artikla.

Puhelut välittää Suomesa Helsingissä sijaitseva valtion keskus, Eestiis Tallinnan ulkolinjakeskus. Lennatinhallitukset sopivat siitä, mihin muihin kaupunkiin ja paikkakuntiin puheluja voidaan välittää.

Artikel VII.

De båda telegraförvaltningarna överenskomma sig emellan om styrkan av den elektriska strömen, som vid telegrafering bör användas.

Artikel VIII.

Genom kablarna frambefordras de båda kontraherandestaternas såväl ömsesidiga telegram som ock transitotelegram.

Artikel IX.

För de medels kablar emellan Finland och Estland frambefordrade terminal- och transitotelegrammen uppbares, förutom terminal- och transitoavgifter, en kabelavgift, om vars storlek de fördragsslutande ländernas Regeringar äga sig emellan överenskomma.

Efter förloppet av två år sedan fördraget ratificerats skall den avgift annulleras, därest någon av de fördragsslutande parterna betfordrar.

Artikel X.

Vid förmedling av telegramkorrespondens, upprättande och jämförande av avräkningar, likvidering av skuldbelopp samt vid telegraftjänstgöring, av vad slag den vara må, skola de fördragsslutande ländernas telegraftörvaltningar iakttaga bestämmelserna i den i Petersburg ingångna internationella telegrafkonventionen (den i Lissabon år 1908 reviderade upplagan), såvida i detta fördrag ej annorlunda bestämmes.

Artikel XI.

Telefonsamtalen förmedlas i Finland genom den i Helsingfors befintliga statscentralen i Estland genom interurbana centralen i Reval. Telegraförvaltningarna överenskomma sig emellan till vilka andra städer och orter samtal kunna förmedlas.

Artikkel XII.

Kõnelemise jaoks peavad saugedõnejaamad nii Tallinnas kui ka Helsingis lahti olema iga päew kella 8 kuni 24 Ida-Euroopa aja järel.

Märkus 1. Kõik enne kella 24 tellitud kõned tulewad siiski mõlemalt poolt lubada, enne kui töö lõpetatakse.

Märkus 2. Kui tarvilikuks leitakse jaamade lahtioleku aega muuta, siis võib jeda mõlemate telegraafivahetiste omavahelisel kokkuleppel teha.

Artikkel XIII.

Kõne wältuse üksuseks, mille järgi maksud arvatakse, on kolmeminutilise segamata kõneaeg. Kõne loetakse alganud jellest ajast, kui soowitud nummer wäljafutse peale on wastanud ja liin kõnelemiseks antud.

Kõnet võib jatkata üle kolme minuti, kuid mitte üle järgmise kolme minuti. Minuult juhtumisel, kui mingit teist kõnenõudumist ei ole, võib kõne mitu ajaperioodi kesta. Kolm minutit ehk lühemat aega kestnud kõne loetakse maksu mõttes ühefordseks kõneks, kuna üle kolme minuti kestnud kõnede maksu kolmeminutilise kõneüksuse järgi arvatakse.

Riikliste ametiwõimude ja telegraafivahetiste ehitajate kõnede kestmist ei piirata.

Artikkel XIV.

Kõned liigitatakse järgmiselt:

- 1) riikliste ametiwõimude kõned,
- 2) telegraafi-ametiwõimude

XII artikla.

Puhelujen välitystä varthen tulee puhelinkeskuksien sekä Helsingissä että Tallinnassa olla päivittäin auki kello 8—24 itäeurooppalaisen ajan mukaan.

Muistutus 1. Kaikki ennen kello 24 tilatut puhelut tulee kuitenkin molemin puolin välittää ennen viiranteon lopettamista.

Muistutus 2. Jos havaitaan vältämättömäksi muuttaa puhelinkeskuksien aukioloaikaa, voivat lennätinhallitukset siitä keskenänsä sopia.

XIII artikla.

Puhelujen perusyksikkönä, jonka mukaan maksut lasketaan, on 3 minuutin keskeymätön puheluaika. Puhelu lasketaan alkaneeksi siitä hetkestä lähtien, jolloin puhuteltava numero vastaa puhujalle ja linja on vapaa puhelulle.

Puhelua voidaan jatkaa yli 3 minuutin, mutta ei yli sitä seuraavaa 3 minuutin jaksoa. Ainoastaan siinä tapauksessa, ettei ole muita puhelutilauksia, voidaan sallia puhelun kestävän useampia puheluyksikköjä. Kolme minuuttia tai lyhemmän ajan kostänyt puhelu lasketaan maksuun nähden yksinkertaiseksi puheluksi, jotavastoin yli kolme minuuttia kestänyt puhelu lasketaan niin moneksi puheluksi, kuinka monta kolmen minuutin jaksoa se sisältää.

Hallitusvirastojen ja lennätinhallituksien edustajain puheluaika on rajoittamaton.

XIV artikla.

Puhelut luokitellaan seuraavasti:

- 1) hallitusvirastojen puhelut;
- 2) lennätinvirastojen puhe-

Artikel XII.

För förmedling av telefonsamtal böra telefoncentralerna såväl i Helsingfors som i Reval hållas öppna dagligen från kl. 8—24 osteuropeisk tid.

Anmärkning 1. Alla före kl. 24 beställda samtal böra å ömse sidor expedieras före tjänstetidens utgång.

Anmärkning 2. Därest det befinnes nödvändigt att förändra telefoncentralernas tjänstetid, kunna telegrafförvaltningarna därom träffa en överenskommelse.

Artikel XIII.

Såsom den samtalsenhet, enligt vilken avgifterna uppbäras, gäller en ostörd period av 3 minuter. Ett samtal anses påbörjat i och med det moment då rekvisenten erhåller svar från den anropade nummern och linjen är öppen för samtal.

Ett samtal kan utsträckas över 3 minuter men ej utöver därpåföljande period av 3 minuter. Endast i fall andra samtalsbeställningar icke finnas, kan ett samtal fortsättas utöver flere perioder. Med avseende å avgiften beräknas ett samtal som varat tre minuter eller kortare tid såsom enkelt samtal, varemot ett samtal på mer än tre minuter beräknas såsom flere samtal, allt efter det antal perioder om 3 minuter, som det varat.

Tiden för samtal som föras av regeringens ämbetsverk eller av telegrafförvaltningarnas representanter är obegränsad.

Artikel XIV.

Samtalen klassificeras på följande sätt:

- 1) regeringsämbetsverkens samtal;
- 2) telegrafämbetsverkens

fõned, telegraafi ja fauge-
fõne asjus;

3) fiir-fõned;

4) meteoroloogia fõned;

5) harilikud erafõned;

6) ajakirjanduse fõned (selle mõiste alla käivad ka teadete-agentuuride fõned).

Peale nende fõnelitide an-
tasse veel tähtajalisi erafõ-
nesid.

Artikkel XV.

Põhimaks kolmeminutilise
hariliku erafõne eest on neli
ja pool (4 : 50) Soome marka;
selle maksu põhjal määratakse
ära maks tähtajaliste, fiir-
ajakirjanduse ja nende fõne-
de eest, mis üle kolme minuti
kestavad.

Tähtajaliste erafõnede eest
võetakse neljafordne hariliku
fõne maks.

Kiir-ametivõimude fõnede
eest võetakse maksu nagu haril-
like erafõnede eest. Tele-
graafi- ja kaugefõneametivõ-
imude ametlikud fõned on
maksust vabad.

Kiir-erafõnede eest võetakse
kolmefordne hariliku fõne
maks.

Meteoroloogiliste ja ajakir-
janduse fõnede eest võetakse
pool hariliku erafõne maksust.
Ajakirjanduse fõnesid võib,
kui nad mõlemate riikide tele-
graafi- ja kaugefõneametivõimude
koostööleppel lubatud on, kella
21—24 vahel toimetada. Aja-
kirjanduse fõnede aeg on piir-
ramata, kui teisi fõneleida too-
wijaid ei ole, vastasel korral
piiratakse fõneaga poole tun-
niaga. Kõnemaafu arvatakse
jooksu iga kolme minuti eest.

Kella 8 ja 21 vahel peetud
ajakirjanduse fõned käivad

lut lennätintä ja puhelinta
koskevissa asioissa;

3) kiireelliset yksityispu-
helut;

4) meteorologiset puhelut;

5) tavalliset puhelut;

6) sanomalehtipuhelut (tä-
hän ryhmään kuuluvat myös
tietotoimistojen puhelut).

Paitsi yllämainittuja puhe-
lujä välitetään vielä yksityi-
sää aikapuhelujä.

XV artikla.

Perusmaksu kolme mi-
nuuttia kestävästä tavalli-
sesta yksityispuhelusta on
neljä ja puoli (4 : 50) Suo-
men markkaa; tämän mu-
kaan lasketaan maksu aika-
puhelusta, pikapuhelusta, sa-
nomalehtipuhelusta ja kol-
me minuuttia ylittävistä pu-
heluista.

Yksityisistä aikapuheluis-
ta kannetaan tavallisen pu-
helun nelinkertainen maksu.

Hallitusvirastojen puheluis-
ta kannetaan sama maksu
kuin tavallisista yksityispu-
heluista. Lennätin- ja puhe-
linvirastojen virkapuhelut
ovat maksuttomia.

Yksityisistä pikapuheluis-
ta kannetaan tavallisen pu-
helun kolminkertainen mak-
su.

Meteorologisista ja sano-
malehtipuheluista kannetaan
puolet tavallisesta yksityis-
puhelusta kannettavasta
maksusta. Sanomalehtipuhe-
lujä, jos ne molempien val-
tioiden lennätinhallituksen
sopimuksen mukaan ovat
sallittuja, voidaan välittää
kello 21—24. Sanomalehti-
puhelujen kestämisäika ei ole
rajoitettu, ellei ole muita pu-
helutilauksia; päinvastaises-
sa tapauksessa rajoitetaan
puheluaika puoleen tuntiin.
Puhelumaksu lasketaan kui-
tenkin kultakin 3 minuutin
jaksolta.

Kello 8 ja 21 välillä välite-
tyistä sanomalehtipuheluista

samtal i frågor berörande te-
legrafen eller telefonen;

3) privata ilsamtal;

4) meteorologiska samtal;

5) vanliga samtal;

6) press-samtal (till denna
kategori hänföres även notis-
byråernas samtal).

Utom ovan anförda samtäl
befordras dessutom privata
tidssamtal.

Artikel XV.

Grundavgiften för ett van-
ligt privatsamtal om tre mi-
nuter är fyra och en halv
(4:50) finska mark; på grund
av denna avgift beräknas av-
giften för tidssamtal, ilsamtal,
press-samtal och för samtäl
vars längd är över tre mi-
nuter.

För privata tidssamtal upp-
bäres den fyradubbla avgif-
ten för ett vanligt samtäl.

För regeringsämbetsver-
kens samtäl uppbäres samma
avgift som för vanliga privat-
samtäl. Telegraf- och tele-
fonämbetsverkens tjänste-
samtäl äro avgiftsfria.

För ett privat ilsamtäl upp-
bäres den tredubbla avgiften
för ett vanligt samtäl.

För meteorologiska- och
press-samtäl uppbäres hälft-
en av avgiften för vanliga
privatsamtäl. Press-samtäl,
därest sådana på grund av
överenskommelse emellan
de båda staternas telegraf-
förvaltningar äro tillättna,
kunna förmedlas emellan kl.
21 och 24. Tiden för press-
samtäl är obegränsad, förut-
satt att icke andra samtäl-
beställningar finnas; i mot-
satt fall begränsas tiden för
dessa samtäl att omfatta en
halv timme. Avgiften beräk-
nas dock efter antalet perio-
der om tre minuter.

För press-samtäl, vilka för-
medlas emellan kl. 8 och 21

Jariliffude erafõnede maffu
alla ilma hinna alandufeta.

Märkus. Tarwidufe jä-
rel mõib põhimaks mõlemate
riikide malitufuste koftufupeppel
muundetud jaada.

Artikkel XVI.

Mõlemate lepinguafalifte
riikide wahel peetud kõnede
eest nii Eestis kui ka Soomes
fifsetulnud mafjudeft arwa-
taffe üks pool Eesti ja teine
pool Soome heaks.

Artikkel XVII.

Kõnede andmist toimetatafje
felles järjekorras, milles kõned
tellitud on, ja antafje eesõig-
us artikkel 14. tähendatud
liigistufe järele. Kõnejid an-
taffe waheldamifi Eesti ja
Soome poolt.

Kui üks lepinguafalifteft
riikideft sõjajalal on, siis an-
taffe sõjasse puutuwait riik-
liste ametiwõimude kõnefid
wiibimata, kaftestades kõi
muid kõnefid.

Kui sõjalifelt ühijel wälja-
astumifel sõjawõimud omale
kaablid wajawad, siis antafje
neile sõjawõimudele üks kaab-
lifoon telegrafeerimifeks ja
üks kahejooneline kaabel kau-
gekõnelemifeks kohe, ilma fel-
les lepingus ettenähtud taju-
maksimife forrata, tarwitami-
feks üle. Mõlemate riikide jö-
jaminifteenimud hoolitfjewad
kumbki omal pooltel kaablite
forraspidamife ja tarwifiste
parandufte eest. Sõja lõppe-
mifega lähewad kaablid kohe
telegraafiwalitufuftele tagafi.

Kui kõneks määratud kofaht
wastuft ei jaada ehk kui kõ-
neft loobutafje, enne kui liin
kõnelemifeks korda on featud,
jäetafje maks nõudmata.

Kui liin fowwijale kõnele-
mife jaoks walmis on ja kõ-
neleja seda tarwitada ei fow-

kannetaan tavallisen yksi-
tyispuhelun maksu alennuk-
setta.

Muistutus. Tarpeen
mukaan voidaan perusmak-
sua molempien valtioiden
hallituskien välisellä sopi-
muksella muuttaa.

XVI artikla.

Molempien sopimusvaltioi-
den välillä välitetyistä puhe-
luista sekä Suomessa että
Eestissä kannetuista mak-
suista lankeaa puolet Suo-
men, puolet Eestin hyväksi.

XVII artikla.

Puhelujä välitetään siinä
järjestyksessä kuin niitä on
tilattu ja etuoikeus myönne-
tään XIV artiklassa maini-
tuun luokituksen mukaan. Pu-
heluja välitetään vuorottain
Suomen ja Eestin puolelta.

Jos toinen sopimusvaltioi-
sta on sodassa, niin välite-
tään hallitusvirastojen sota-
asioita koskevat puhelut vii-
pymättä, keskeyttäen kaikki
muut puhelut.

Jos sotilasviranomaiset,
molempien valtioiden yhtei-
sesti ottaessa osaa sotaan,
tarvitsevat käytettäväkseen
kaapeleita, asetetaan sotilas-
virastojen käytettäväksi yk-
si kaapelijohto lennätystä ja
yksi kaksijohtoinen kaapeli
puhelemista varten. Molem-
pien valtioidensotaministe-
riöt pitävät huolen näiden
kaapelien kunnossapidosta
ja mahdollisista korjauksis-
ta, kumpikin omalla puolel-
laan. Sodan loputtua luovu-
tetaan kaapelit viipymättä
lennätinhallituksile takaisin.

Jos puhelua varten pyy-
detty numero ei vastaa tai
jos tilattu puhelu peruute-
taan, ennenkuin linja on
avattu puhelulle, ei maksua
kanneta.

Jos linja on tilaajalle
avattu puhelua varten eikä
kysymyksenalainen henkilö

uppbäres vanlig privatsamt-
alsavgift utan reduktion.

Anmärkning. Efter
behov kan grundavgiften
omregleras genom överens-
kommelse emellan de båda
staternas telegrafförvaltnin-
gar.

Artikel XVI.

Av de för samtal emellan
de fördragsslutande staterna
så väl i Finland som Estland
uppburna avgifterna, tillfal-
ler den ena hälften Finland,
den andra Estland.

Artikel XVII.

Samtal förmedlas i den
ordning i vilken de beställts
och företrädesrätt beviljas i
enlighet med klassifikation-
en i artikel 14. Samtalen
förmedlas turvis från Fin-
land och turvis från Estland.

Om den ena av de för-
dragsslutande staterna befin-
ner sig i krig, förmedlas re-
geringsämbetsverkens sam-
tal rörande krigsangelägen-
heter utan dröjsmål och fram-
mom alla andra samtal.

Om de militära ämbets-
verken, i fall av ett gemen-
samt uppträdande i krig
önska förfoga över kablarna,
ställes till dessa militäräm-
betsverks förfogande en kab-
elåder för telegrafering och
en två-ådrig kabel för tele-
fonering. De båda rikenas
krigsministerier hava var på
sitt omrode hand om under-
hållet och eventuella repa-
rationer av dessa kablar.
Efter avslutad fred över-
lämnas kablarna ofördröjligen
åt telegrafförvaltningarna.

Därest svar ej inlöper från
nummer till vilken samtal
rekvirerats, eller om ett
samtal annulleras förrän lin-
jen öppnats för samtal, upp-
bäres ingen avgift.

Om linjen öppnats för rek-
virerat samtal men rekvi-
renten ej önskar begagna

wi, tuleb kõnemaks siiski ära tasuda.

Artikkel XVIII.

Armed Eesti ja Soome wahel wahetatud telegrammide kui ka kaugekõnede üle seatakse mõlemate lepinguosaliste poolt iga möödaläänud kuu eest sellekohaste kontroll-journaalide järele loetu.

Maks tähendatakse kontroll-journaalides; wahetatud telegrammide eest kuldfrankides ja kaugekõnede eest Soome markades.

Lepinguosaline, kelle jaoks arwete saldo kujuneb, saadab oma kontrolljournaalid teisele lepinguosalisele läbiwaatamiseks. See läbiwaatamine peab hiljemalt kolme nädala jooksul peale kontroll-journaalide kohalejõudmisest jündima ja peawad kontroll-journaalid wastawate määrustega warustatult sellesama aja sees tagasi saadetama.

Juhtumisel, kui krediitori poolt saadetud arwete saldo debiitori arwete saldole wõrdub ehk kui mõlemate saldode wahel mitte üle ühe protsendi (1%) sellest summast ei tõuse, mis krediitori maksta on, talutakse arwed ilma läbiwaatamata.

Artikkel XIX.

Wõla tasumine debiitori poolt sünnib hiljemalt kolme nädala jooksul peale arwete õigesti tunnistamisest.

Artikkel XX.

Kui lepinguosaliste wahel selle lepingu seletamise ehk täjitamise juures lahkarwamine tekib, siis antakse see lahkarwamine, ühe wõi teise poole nõudmisel, wahelkohtu otsustada.

Wahelkohus seatakse iga tüüritumise lahendamiseks nii

halua käyttää sitä, on puhelumaksu kuitenkin kannettava.

XVIII artikla.

Kumpikin sopimuspuoli laatii sekä Suomen ja Eestin välillä välitetystä lennätinettä puhelinliikenteestä tarkastuspäiväkirjojen perusteella tilitykset kultakin edelliseltä kuukaudelta.

Päiväkirjoissa lasketaan maksu lennätinliikenteestä kultafraangeissa ja puhelinliikenteestä Suomen markkoissa.

Sopimuspuoli, jonka hyväksi saldo lankeaa, lähettää tarkastuspäiväkirjat toiselle sopimusmaalle tarkastettaviksi. Tämä tarkastus on suoritettava viimeistään kolmen viikon kuluessa päiväkirjojen saapumisesta lukien ja on päiväkirjat, asianomaisilla merkinnöillä varustettuina, lähetettävä takaisin saman ajan kuluessa.

Siinä tapauksessa, että velkojamaan saldo vastaa velallisen maan saldoa tai jos saldojen eroitus ei tee 1 prosenttia enempää niistä eristä, jotka velallisen on maksettava, hyväksytään tilit tarkastuksesta.

XIX artikla.

Velallinen valtio suorittaa velan viimeistään 3 viikon kuluessa siitä lukien kun kysymyksessäolevat tilit on hyväksytty.

XX artikla.

Tämän sopimuksen tulkinna ja sovelluttamisen antaessa aihetta erimielisyyteen sopimuspuolten kesken, on erimielisyys, jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta, jätettävä sovinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Sovinto-oikeus muodostetaan jokaista riitakysy-

sig av sitt samtal, uppbäres dock samtalsavgift.

Artikkel XVIII.

De båda kontraherande parterna upprätta på grund av kontrolljournaler för varje föregående månad avräkningar för såväl telegraf som telefontrafiken emellan Finland och Estland.

Avgifterna uppföras i journalerna, för telegraftrafiken i guldfrang, för telefontrafiken i finska mark.

Den av kontrahenterna, för vilken saldot utvisar tillgodohavande, översänder kontrolljournalerna till granskning åt den andra kontrahenten. Denna granskning bör verkställas senast inom tre veckor efter det journalerna emottagits, och böra dessa, försedda med nödig påteckning, inom samma tid återsändas.

I fall det krediterande landets saldo överensstämmer med det debiterande landets, eller därest emellan räkenskapsavsluten ej förefinnes en skillnad öfverstigande 1 procent av de belopp, som det krediterande landet har att erlægga, godkännas avräkningarna utan granskning.

Artikkel XIX.

Den skyldige parten erlägger betalning för sin skuld senast inom 3 veckor efter det ifrågavarande avräkningar blivit godkända.

Artikkel XX.

I händelse meningsskiljaktighet yppar sig emellan de fördragsslutande parterna beträffande tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag bör, detsamma på anfordran av någondera av dem hänskjutas till avgörande av skilje domstol.

Skiljedomstolen skall för varje tvistefråga samman-

loflu, et kumbft lepinguofa-
line oma poolt faks kohasti iifi-
kut oma fodaufitudest wahes-
fohtuniffudefs määrab ning
mõlemad pooled koos iife
jõbraltitu kolmanda riigi ko-
danitu efiimehefs walivad.

Ofufed tehakse häälteena-
musega. Wahesofitu fulud ta-
futakse lepinguofaliate poolt
iifewõrdjefes ofades.

Artikkel XXI.

See leping on Gefti, Soome ja Rootfi keeles tehtud ja on föif kolm teksti iifewõrd-
felt autentilifed. Leping rüleb
ratifitfeerida. Ratifitfeerimis-
firjad wahetatatfe wõimali-
fult pea Helsingis.

Artikkel XXII.

See leping astub jõusse
järgamifel päewal peale rati-
fifseerimisfirjade wahetamifst
ja on maksew Gefti ja Soome
wahel merealuste faadlite
tarwitamife afjus uuesti teh-
taw lepingu jõusse astumife
päewani.

Jga lepinguofaline jätab
enefele wahadufe selleft lewin-
guft tagafi astuda, fufjuures
ta selleft teifele poolele faks-
teifftümmend (12) kuud ette
peab teatama.

Selle tõendamife fs
firjutatid mõlema poole wo-
linifud käesolewale lepin-
gule oma käega alla ja finni-
fatsid tema oma pitsatitega.

Mgafiri tehtud ning alla
firjutatud fahes effemplaaris
Gefti, Soome ja Rootfi keeles
Helsingis, oktoobri kuu 29.
päewal, iifstufat iifefafada
fahetümne efiimefel aastal.

(L. S.) Max Hurt.

(L. S.) Oskar Kallas.

62 (L. S.) J. Loosberg.

mystä warten siten, että
kumpikin sopimuspuoli va-
litsee kansalaisistaan kaksi
sopivaa henkilöä sovintotuo-
mareiksi sekä, että molem-
mat sopimuspuolet yhdessä
valitsevat puheenjohtajaksi,
jonkun kolmannen, ystäväil-
lisessä suhteessa olevan val-
tion kansalaisen.

Päätökset tehdään äänen
enemmistöllä.

Sopimuspuolet jakavat so-
vinto-oikeuskustannukset ta-
san keskenään.

XXI artikla.

Tämä sopimus on laadittu
suomen-, ruotsin- ja eestin-
kielillä ja ovat kaikki tekstit
yhtä todistusvoimaisia.

Tämä sopimus on ratifioi-
tava. Ratifioimisasiakirjat
ovat vaihdettavat Helsingis-
sä mahdollisimman pian.

XXII artikla.

Tämä sopimus astuu voi-
maan ratifioimisasiakirjain
vaihtamispäivän jälkeisenä
päivänä ja on voimassa sii-
hen asti, kunnes Suomen
ja Eestin välillä on astunut
voimaan uusi merenalaisten
kaapelien käyttöä koskeva
sopimus.

Kumpikin sopimuspuoli pi-
dättää itselleen oikeuden
kahdentoista kuukauden ir-
tisanomisajalla ilmoittaa toi-
selle sopimuspuolelle luopu-
vansa sopimuksesta.

T ä m ä n v a k u u d e k s i
ovat molempien sopimus-
puolten valtuutetut omakäti-
sesti allekirjoittaneet tämän
sopimuksen ja sen sineteil-
lään varustaneet.

Alkuperäinen tehty kah-
tena kappaleena suomen-,
ruotsin- ja eestinkielillä ja
allekirjoitettu Helsingissä. Lo-
kakuun 29 päivänä uhdek-
sän-toistasataakaksikymmen-
täykksi.

sättas sålunda att vardera
parten bland sina undersåtar
till skiljomän utser tvänne
lämpliga personer, och att
båge parterna till ordförän-
de utse en person tillhörande
någon vänskapligt sinnad
tredje makt.

Utslaget fattas på grund
av röstmajoritet.

De fördragssludande par-
terna fördela sig emellan om-
kostnaderna för skiljedoms-
förfarandet.

Artikel XXI.

Detta fördrag är upprättat
på finska, svenska och est-
niska språken och äro samt-
liga texter i lika grad auten-
tiska.

Detta fördrag bör ratifice-
ras. Ratifikationerna skola
snarast möjligt utväxlas i
Helsingfors.

Artikel XXII.

Detta fördrag träder i
kraft dagen efter ratifikatio-
nernas utväxling och förblir
gällande intill dess ett nytt
fördrag beträffande nyttjan-
det av undervattenskablar
emellan Finland och Estland
trätt i gällande kraft.

De fördragssludande par-
terna förbehålla sig ömsesi-
dig rätt att mud iakttagande
av en 12 månaders frist upp-
säga detta fördrag.

TILL BEKRÄFTANDE HÄ-
RAV hava de båda fördrags-
sludande parternas befull-
mäktinade representanter
egenhändigt undertecknat
detta fördrag samt försett
detsamma med sina sigill.

Originalen upprättat i tven-
ne exemplar, med text på
finska, svenska och estniska
språken samt undertecknat i
Helsingfors, den 29 oktober
nittonhundratjuuguett.

(L. S.) E. Ö h m a n n.

Nr. 26. Riigikogu poolt 8. aprillil 1922 a. vastuvõetud
Seadus Eesti, Soome, Läti ja Poola vahel tehtud poliitilise lepingu kinnitamise kohta. *)

§ 1. Poliitiline leping Eesti, Soome, Läti ja Poola vahel, tehtud Warsjavis neljas effem-
plaaris, 17. märtsil 1922 a. tunnistatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks).

Leping ühes eestikeelse tõlkega avaldatakse alamajärgnevalt ühes käesoleva seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algfirjale allakirjutanud Riigikogu esimees Joh. Kuff.
Abifekretäär J. Bergman.

**Poliitiline leping
Eesti, Soome, Läti ja Poola vahel.**

Wälisministrid, nimelt:

Hans Piip, Eesti Wabariigi Wälisminister,

Rudolf Holsti, Soome Wabariigi Wälis-
minister,

Zigfrid Meierowitsh, Läti Wabariigi
Pea- ja Wälisminister,

Konstantin Skirmunt, Poola Wabariigi
Wälisminister,

kokku tülles Warsjawi Konverentšile 13.
märtsil 1922, Poola Walitsuse kutjel ja kokku-
tõlas Helsingi 29. juuli Konverentšil otsejaga,
püüdes nende wastastifuste poliitiliste
ja majandusliste huwide iihklust kinni-
tada, soowides oma wastastifuseid juh-
teid, mis nii õnnelikult alustatud, kind-
lustada, kindlas tõearwamises olles, et
rahu alalhoidmine ida Euroopas on tema
majanduslise jaluletoomise ärajäämata
tingimiseks,

leppijid kokku järgmistes määrustes:

Artikkel I.

Warsjawi Konverentšil esitatud Walitsu-
sed kinnitawad rahulepingute wastastifust
tunnistamist, mis lõpetasid sõjaseisukorra
2. webruaril 1920 Eesti ja Wene, 11. au-

**ACCORD POLITIQUE
entre l'Esthonie, la Finlande, la Lettonie
et la Pologne.**

Les Ministres des Affaires Etrangères,
à savoir :

S. E. M. Antoine Piip, Ministre des Affai-
res Etrangères de la République
d'Esthonie,

S. E. M. Rudolf Holsti, Ministre des Affai-
res Etrangères de la Républi-
que de Finlande,

S. E. M. Zigfrids A. Meierovicz, Pré-
sident du Conseil et Ministre des
Affaires Etrangères de la Ré-
publique de Lettonie,

S. E. M. Constantin Skirmunt, Ministre
des Affaires Etrangères de la
République de Pologne,

s'étant réunis en Conférence à Varsovie le
13. Mars 1922, sur l'invitation du Gouverne-
ment Polonais et conformément à la déci-
sion de la Conférence de Helsingfors en
date du 29 Juillet 1921,

soucieux d'affirmer la communauté de
leurs intérêts politiques et économiques
mutuels,

désireux de raffermir leurs relations
réciproques si heureusement inaugurées,
fermement convaincus que la maintien
de la paix en Europe Orientale est une
condition indispensable de son relève-
ment économique,

ont convenu des dispositions suivantes :

Article I.

Les Gouvernements représentés à la
Conférence de Varsovie confirment la re-
connaissance réciproque des Traités de Paix
qui ont terminé l'état de guerre à la date

*) „Riigi Teataja“ nr. 52, 1922 a.

guustil 1920 Väti ja Wene, 14. oktoobril 1920 Soome ja Wene ja 13. märtil 1921 Poola ja Wene, Ukraina ning Walgerwene wahel.

Artikkel II.

Konwerentfil esitatud Walitjused kohus-
tuwad ei ühtegi lepingut tegema, mis otse-
koheselt wõi faudseli wastu käiks ühele
nende riikide jaast.

Artikkel III.

Et oma iselaskiisi juhteid täiele selgusele
wiia ja nende isidust garanteerida, peab iga-
üks Konwerentfil esitatud Walitjusest siit
jaadik kolmele teijele Walitjusele teadusta-
ma lepingute teksti, mis tema ja ühe wõi
mitme wõdra Walitjuse wahel tehtud.

Artikkel IV.

Konwerentfil esitatud Walitjused kohustu-
wad kõige lähemas tähtajas läbirääkimisi
alustama, et eneste keskul neid adminiitra-
tiiwseid ja majandusliisi lepinguid ja kon-
wenitjioone teha, mis weel puuduwad, eest-
fätt kaubandus, konsulaar, optjiooni ja kur-
jategijate wäljaandmise lepinguid.

Artikkel V.

Riigid, kus ajuwad rahwuswähemused,
kes kuuluwad teije kokkuleppima riigi arwu-
liselt enamuses olewasie idusie, kindlusta-
wad neile wähemusteie kõik digused ja wa-
badused, neile nende rahwuskultuuriliste
organitjioonide alalhoidmist ja waba are-
nemist wõimaldades.

Artikkel VI.

Konwerentfil esitatud Walitjused lepiwad
koffu, et nad kõifi oma riikide wahelisi tü-
lisiid ja waielusji ainuüfisi rahuliste abinõu-
dega jaawad lahendamata. Kõigis juurema
tähtjusega küsimustes jaawad nad wahekohtu
poole pöörama, mis huwitatud riikide ühifel
nõusolekul koffu seatud, olgu need siis „Ad
hoc“ walitud wahekohtunikud wõi Rahwus-
waheline Kõhus, mis rahwaste Liidu lepin-
gus ette nähtud.

Artikkel VII.

Warsjawi Konwerentfil esitatud riigid
deklareeriwad, et juhtumisel, kui üks neist
ilma oma poolt jeda wäljakuutmata oleks
attakeeritud teije riigi poolt, nemand heataht-
liku seisukohta wõtawad attackeeritud riigi

du 2 Fevrier 1920 entre l'Esthonie et la
Russie, à la date du 11 Août 1920 entre la
Lettonie et la Russie, à la date du 14 Octo-
bre 1920 entre la Finlande et la Russie, et
à la date du 18 Mars 1921 entre la Pologne
d'une part et la Russie, l'Ukraine et la
Ruthénie Blanche de l'autre.

Article II.

Les Gouvernements représentés à la
Conférence s'engagent à ne conclure aucun
accord dirigé d'une façon directe ou indi-
recte contre l'un de leurs Etats respectifs.

Article III.

Pour mettre leurs mutuels rapports en
pleine clarté et pour en garantir la sincérité,
chacun des Gouvernements représentés
à la Conférence sera tenu de communiquer
des à présent aux trois autres Gouverne-
ments le texte des traités conclus entre lui
et un ou plusieurs autres Etats.

Article IV.

Les Gouvernements représentés à la
Conférence s'engagent à entamer dans le
plus bref délai des négociations en vue de
conclure entre eux ceux des Traités et Con-
ventions administratifs et économiques qui
seraient encore défaut, et en premier lieu
des Traités commerciaux et des Conven-
tions consulaires, d'option et d'extradition.

Article V.

Les Etats dans lesquels se trouvent des
minorités ethniques appartenant à la race
numériquement supérieure de l'un des autres
Etats contractants, garantissent à ces mino-
rités tous les droits et libertés leur assurant
la conservation et le libre développement
de leurs organisations culturelles nationales.

Article VI.

Les Gouvernements représentés à la
Conférence conviennent de régler exclusi-
vement par des moyens pacifiques tout litige
ou contestation entre leurs Etats respectifs.
Dans toutes les questions d'une plus haute
portée ils auront recours à l'arbitrage con-
fié d'un commun accord des Etats inté-
ressés, soit à des arbitres choisis „ad hoc”,
soit à la Cour de Justice Internationale, con-
formément au Pacte de la Société des Na-
tions.

Article VII.

Les Etats représentés à la Conférence
de Varsovie déclarent qu'au cas où l'un
d'eux serait attaqué sans provocation par
un autre Etat, — ils observeront une atti-
tude bienveillante à l'égard de l'Etat attaqué

waštu ja wiibimata kofku lepinad sammude
fohta, mitda ette wõtta.

Artikkel VIII.

Praeguse kofkuleppe kehtvus on 5 aastat,
lugedes wiimase ratifikatsiooni kättemdmis-
jeft; see tähtaeg pikendatakse wiimawa edasi-
kestmise teel aastast aastasse; ülesütelda tu-
leb 6 kuud ette.

Artikkel IX.

Käesolew leping ratifitseeritakse ja rati-
fitseerimise paberid antakse wälisministee-
riumi Warsšawis.

Tehtud Warsšawis, neljas eksemplaaris,
17. märtsil 1922.

(Allkirjad) S. Piip.
Rudolf Holsti.
Z. A. Meierowicz.
Skirmunt.

et se concerteront immédiatement sur les
mesures à prendre.

Article VIII.

La durée du présent accord sera de cinq
ans à partir de la date du dépôt de la der-
nière ratification et sera prorogée par tacite
reconduction d'année en année, sauf dénon-
ciation de six mois d'avance.

Article IX.

Le présent accord sera ratifié et les
instruments de ratification seront déposés
au Ministère des Affaires Etrangères à Var-
sovie.

Fait à Varsovie en quatre expéditions le
dixsept Mars l'An mil neuf cent vingt deux.

(Sign.) Ant. Piip.
Rudolf Holsti.
Z. A. Meierowicz.
Skirmunt.

Nr. 60. Riigifogu poolt 11. mail 1922 a. vastuwõetud

Seadus Ahvenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise konventsiooni kiinitamise kohta.

§ 1. Konventsioon Ahvenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise kohta, tehtud Genfis, oktoobrikuu 20. päeval 1921 aastal ühesajainsas eksemplaaris, mis deponeeritud Rahwaste Viidu alalise sekretariaadi arhiivis, tunnustatakse kiinitatuks (ratifitseeritaks).

Konventsioon ühes eestikeelse tõllega avaldatakse alljärgnevalt ühes käesolewa seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuwõtmisega.

Algkirjale allkirjutanud

Riigifogu abiesimees R. Wirma.

Abisekretäär W. Pezold.

Konventsioon. *)

Ahvenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise asjus.

Saksamaa President, Teme Majesteet Daani ja Iislandi Kuningas, Eesti Wabariigi Riigivanem, Soome Wabariigi President, Prantšuse Wabariigi President, Teme Majesteet Ühendatud Suur-Britannia ja Irimaa Kuningriigi ja meretaguste Briti territoriumite Kuningas, India Keiser, Teme Majesteet Itaalia Kuningas, Läti Wabariigi Riigipea, Poola Riigipea ja Teme Majesteet Rootsi Kuningas, kokku leppides Rahwaste Viidu Nõukogu poolt tema resolutsioonis 24. juunist 1921, avaldatud joowi teostamiseks asjahuwilitiste riikide wahel konventsiooni teha Ahvenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise üle, kindlustuseks, et need saared kunagi ei saaks sõjalise hädaohu põhjusel: Otsustati selleks täiendada, ilma selle muutmata, kohustust, mida Wenemaa oma peale wõttis Konventsiooniga 30. märtsist 1856, Ahvenamaa saarte asjus, mis Pariisis Iepingule jamast päewast juurde liisatud;

Ja määrasid endi Täiswolinikkudeks:

Saksamaalt:

Hr. Oskar Trautmann, tegelik Saatkonna Nõunik.

Convention.

Relative à la non-fortification et à la neutralisation des îles d'Aland.

Le Président de l'Allemagne, Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande, le Chef d'Etat de la République d'Esthonie, le Président de la République de Finlande, le Président de la République Française, Sa Majesté le Roi du Royaume Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des territoires britanniques au delà des mers, Empereur des Indes, Sa Majesté le Roi d'Italie, le Chef d'Etat de la République de Lettonie, le Chef de l'Etat Polonais, et Sa Majesté le Roi de Suède, étant tombés d'accord pour réaliser le voeu émis par le Conseil de la Société des Nations dans sa résolution du 24 juin 1921, visant la conclusion d'une Convention entre les Puissances intéressées, en vue de la non-fortification et de la neutralisation des îles d'Aland, afin de garantir que ces îles ne deviendront jamais une cause de danger au point de vue militaire :

Ont résolu à cette fin de compléter, sans y porter atteinte, l'engagement pris par la Russie dans la Convention du 30 mars 1856, relative aux îles d'Aland, annexée au Traité de Paris du même jour;

Et ont désigné comme leurs Plénipotentiaires, savoir :

Pour l'Allemagne :

M. Oskar TRAUTMANN, Conseiller actuel de Légation.

*) „Riigi Teataja“ nr. 88, 1922 a.

Daanist:

Hr. Hermann Anker Bernhoff, eraforraline Saadik ja täisvoliline Minister Pariisis, ja hr. Henri Lucien Erik Wend, Laemakapten, Daani Meremäe Peastaabi ülem.

Eestist:

Hr. Ants Piip, Välisminister.

Soomest:

Hr. Rindral Oskar Paul Enckell, Soome sõjaväe Rindralistaabi ülem.

Hr. Rafael Waldemar Erich, endine peapeaminister, Helsingi ülikooli õigusteaduskonna professor.

Hr. Karl Enckel, eraforraline Saadik ja täisvoliline Minister Pariisis.

Prantsusmaalt

Hr. Jean Gout, esimene järgu täisvoliline Minister.

Briti riigist:

Hr. John Duncan Gregory, C. M. G., Saadikonna Nõunik, Saadikonna ülem Briti Välisministereiumis.

Itaaliast:

Hr. Arturo Ricci Busatti, esimene järgu täisvoliline Minister.

Räiist:

Hr. Michael Walters, eraforraline Saadik ja täisvoliline Minister Roomas.

Poolamaalt:

Hr. Szymon Askenazy, eraforraline Saadik ja täisvoliline Minister, Saadik Rahwaste Liidus.

Rootsist:

Hr. Eric Birger de Trolle, maadonna Valitseja, endine Välisminister. Barun Erik Theodor Marks von Würtemberg, Svea Appellatsioonikohtu Esimees, endine Minister, kes, ära andes omad täielikud volitused, mis leiiti heas ja tarvilikus vormis, jõudis järgmistele kokkulepetele:

Artikkel 1.

Soome, kinnitades jarnasel tarvilisel määral, nagu see temasse puutub, Wenemaa poolt tehtud deklaratsiooni 30. märtsi 1856 a.

Pour le Danemark:

M. Herman Anker BERNHOFF, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris.

et M. Henri Lucien Erik WENCK, Capitaine de vaisseau, Chef de l'Etat-Major de la Marine danoise.

Pour l'Esthonie:

M. Antoine PIIP, Ministre des Affaires étrangères.

Pour la Finlande:

M. le Général Oscar Paul ENCKELL, Chef d'Etat-Major général de l'armée finlandaise.

M. Rafael Waldemar ERICH, ancien Président du Conseil, Professeur à la Faculté de Droit de l'Université de Helsingfors.

M. Carl ENCKELL, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Paris.

Pour la France:

M. Jean GOUT, Ministre plénipotentiaire de première classe.

Pour l'Empire Britannique:

M. John Duncan GREGORY, C. M. G., Conseiller d'Ambassade, Chef de Section au Foreign Office.

Pour l'Italie:

M. Arturo RICCI BUSATTI, Ministre plénipotentiaire de première classe.

Pour la Lettonie:

M. Michael WALTERS, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Rome.

Pour la Pologne:

M. Szymon ASKENAZY, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Délégué à la Société des Nations.

Pour la Suède:

M. Eric Birger de TROLLE, Gouverneur de Province, ancien Ministre des Affaires étrangères.

Le Baron Erik Teodor Marks von WÜRTEMBERG, Président de la Cour d'Appel de Svea, ancien Ministre.

Lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des stipulations suivantes:

Article 1.

La Finlande, confirmant en tant que de besoin, en ce qui la concerne, la déclaration faite par la Russie dans la Convention

Konventsionis Ahvenamaa saarte asjus, mis juurdle istatud Saariisi lepingule jamaft päewast, kohustab ennaft mitte-kindlustama Soome saareftiku oja, nõndanimetatud „Ahvenamaa saari“.

Artikkel 2.

1. Nimetuſe all „Ahvenamaa saared“ mõiſtab käesolew Konventſioon mere saarte, saarekette ja falſulaarte togu; miſ järgmiſteft joontest piiratud:

a) Põhjaſ, laiuiſ paralleel 60° 41' N.

b) Jõuaſ, järgmiſi geograafilii punkte ühendawateft õigeteft joontest:

1)	laiuiſ 60° 41'. 0N ja pikkuiſ 21° 00'. 0E	Greenwich
2)	60° 35'. 9N „ „ 21° 06'. 9E	„
3)	60° 33'. 3N „ „ 21° 08'. 6E	„
4)	60° 15'. 8N „ „ 21° 05'. 5E	„
5)	60° 11'. 4N „ „ 21° 00'. 4E	„
6)	60° 09'. 4N „ „ 21° 01'. 2E	„
7)	60° 05'. 5N „ „ 21° 04'. 3E	„
8)	60° 01'. 1N „ „ 21° 11'. 3E	„
9)	59° 59'. 0N „ „ 21° 08'. 3E	„
10)	59° 53'. 0N „ „ 21° 20'. 0E	„
11)	59° 48'. 5N „ „ 21° 20'. 0E	„
12)	59° 27'. 0N „ „ 20° 46'. 3E	„

c) Lõunaſ, laiuiſ — paralleel 59° 27' N.

d) Läänēſ, järgmiſi geograafilii punkte ühendawateft õigeteft joontest:

13)	laiuiſ 59° 27'. 0N ja pikkuiſ 20° 09'. 7E	Greenwich
14)	59° 47'. 8N „ „ 19° 40'. 0E	„
15)	60° 11'. 8N „ „ 19° 05'. 5E	„
16)	„ Kaljuſaare Märket'i keskoht	„
	laiuiſ 60° 18'. 4N ja pikkuiſ 19° 08'. 5E	Greenwich
17)	60° 41'. 9N „ „ 19° 14'. 4E	„

Punkte 14, 15 ja 16 ühendawad jooned on need, miſ kindlakſ määratud „Topograafilise piirifirjelduſega Rootſi kuningriigi ja Wene keifer-riigi wahel 1810 aasta demarkatſiooni järele, parandatud 1888 aasta läbiwaatuſe põhjal.“

Käesolewa artikliſ ära tähendatud kõikide punktide afukohad kuuluwad peaaſjalifult Briti admiraliteedi kaardisje nr. 2297 — 1872 aastaft 1921 a. anguſtikuu ni tehtud paranduiſtega; täipealfemalt kuuluwad punktide I ja II afukohad järgmiſteſſe kaartideſſe: Soome kaardid nr. 92 — 1921 aastaft, nr. 29 — 1920 aastaft, ja Wene kaart nr. 742 — 1916 aastaft (parandatud märtsifiuul 1916 a.).

Jgaſt kaardift on deponeeritud üiſ ekſemplaar Rahwaste Liidu alaliſe ſekretariaadi arhiwiſi.

du 30 mars 1856, relative aux îles d'Aland, annexée au Traité de Paris du même jour, s'engage à ne pas fortifier la partie de l'archipel finlandais, dite „les îles d'Aland“.

Article 2.

1. Par la dénomination „les îles d'Aland“ la présente Convention entend l'ensemble des îles, îlots et récifs, situés dans l'étendue de mer délimitée par les lignes suivantes :

a) Au Nord, par le parallèle de latitude 60° 41' N.

b) A l'Est, par les lignes droites reliant successivement les points géographiques suivants :

1)	lat. 60° 41'. 0N et long. 21° 00'. 0E	de Greenwich
2)	60° 35'. 9N „ „ 21° 06'. 9E	„
3)	60° 33'. 3N „ „ 21° 08'. 6E	„
4)	60° 15'. 8N „ „ 21° 05'. 5E	„
5)	60° 11'. 4N „ „ 21° 00'. 4E	„
6)	60° 09'. 4N „ „ 21° 01'. 2E	„
7)	60° 05'. 5N „ „ 21° 04'. 3E	„
8)	60° 01'. 1N „ „ 21° 11'. 3E	„
9)	59° 59'. 0N „ „ 21° 08'. 3E	„
10)	59° 53'. 0N „ „ 21° 20'. 0E	„
11)	59° 48'. 5N „ „ 21° 20'. 0E	„
12)	59° 27'. 0N „ „ 20° 46'. 3E	„

c) Au Sud par le parallèle de latitude 59° 27' N.

d) A l'Ouest par les lignes droites reliant successivement les points géographiques suivants :

13)	lat. 59° 27'. 0N et long. 20° 09'. 7E	de Greenwich
14)	59° 47'. 8N „ „ 19° 40'. 0E	„
15)	60° 11'. 8N „ „ 19° 05'. 5E	„
16)	„ Milieu du rocher Märket	„
	60° 18'. 4N et long. 19° 08'. 5E	de Greenwich
17)	60° 41'. 0N „ „ 19° 14'. 4E	„

Les lignes reliant les points 14, 15 et 16 sont celles qui ont été fixées par la „Description topographique de la frontière entre le Royaume de Suède et l'Empire de Russie d'après la démarcation de l'année 1810 corrigée d'après la revision de 1888“.

La position de tous les points indiqués dans le présent article se réfère généralement à la carte de l'Amirauté britannique Nr. 2297 de 1872 (avec les corrections apportées jusqu'au mois d'août 1921); toutefois, pour plus de précision, la position des points I à II se réfère aux cartes suivantes: cartes finlandaises Nr. 32 de 1921, Nr. 29 de 1920, et carte russe Nr. 742 de 1916 (corrigée en mars 1916).

Un exemplaire de chacune de ces différentes cartes est déposé aux archives du Secrétariat permanent de la Société des Nations.

II. Ohvenamaa saarte territoriaalsed veed loetakse ulatawaks kolme meripenifoorma kauguseni ülemaalmimetatud mitte alati wec all olewate saarte, saarekese ja kaljuasaarte rannas olewast merimöönade joonest arwatud. Igatahes ei ulata need weed kulgagi üle joonte, mis käesolewa artikli paragrahw I findlaks määratud.

III. Paragrahw 1-ga piiratud saarte, saarekese ja kaljuasaarte fogu ja paragrahw 2-ga aramääratud territoriaalsed weed loewad „Zooni“, mida käsitawad järgnewad artiklid.

Artikkel 3.

Ühtegi sõja ehk merewäe operatsioonide asutus ei baasi, ühtegi sõjaõhujõudu operatsioonide asutus ehk baasi ega ühtegi teist sõjalisel ostarbel arafasutatud asutust ei wõi ülewal pidada ega luua artikkel 2-s kirjeldatud zoonis.

Artikkel 4.

Artikkel 7-da määrusi eeldades, ei wõi ühegi riigi ükski sõja-, mere- ehk õhuväe jõud artikkel 2-es kirjeldatud zooni sisse tungida ega seal peatada; sõjariistade ja sõjamaterjaali walmistamine, sisetoomine, transiit ja uuesti wäljawimine on seal täiesti keelatud. Rahu ajal talitatakse igatahes järgmist määruste järele:

a) Wäljaspool forralist politsei koosseisu, mis awaliku torra ja rahwa julgeoleku kaitseks zoonis tarwiline, nagu see Soome wabariigis makswatele üleilidistele määrustele wastab, wõib Soome eratorraliste olude sunnil sinna sisse wiia ja seal ajutiselt alal hoida jarnaseid sõjariistatus jõudusid, mis awaliku torra kaitseks tingimata tarwilisud.

b) Samuti jätab Soome omale õiguse negajalt saata nende saartele üht ehk kahte kerget weepealist sõjalaewa, mis niisugusel juhtumisel ajutiselt nende saarte wetes wõiwad wiibida. Wäljaspool neid laewu wõib Soome ifeäraliste tähtsate olude sunnil zooni wetesse sisse wiia ja seal ajutiselt pidada muud kerget weepealist laewu, mille fogu mahutumus mingil tingimisel üle 6000 tonni ei tohi ulatada.

Soome walitus wõib teistele riikidele wõimalda ainult ühe nende sõjalaewale sa-

II. Les eaux territoriales des îles d'Aland sont considérées comme s'étendant à une distance de trois milles marins de la laisse de basse mer des îles, îlots et récifs non constamment submergés, délimités ci-dessus; toutefois, sur aucun point ces eaux ne s'étendent au delà des lignes fixées dans le paragraphe I du présent article.

III. L'ensemble des îles, îlots et récifs délimités par le paragraphe I, et des eaux territoriales définies par le paragraphe II, constituent la „zone“ à laquelle s'appliquent les articles suivants.

Article 3.

Aucun établissement ou base d'opérations militaires ou navales, aucun établissement ou base d'opérations d'aéronautique militaire, ni aucune autre installation utilisée à des fins de guerre ne pourra être maintenue ou créée dans la zone décrite à l'article 2.

Article 4.

Sous réserve des dispositions de l'article 7, aucune force militaire, navale ou aérienne d'aucune Puissance ne pourra pénétrer ni séjourner dans la zone décrite à l'article 2; la fabrication, l'importation, le transit et la réexportation des armes et du matériel de guerre y sont formellement interdits.

Les dispositions suivantes seront toutefois appliquées en temps de paix:

a) en dehors du personnel de police régulière nécessaire pour le maintien de l'ordre et de la sécurité publique dans la zone, conformément aux dispositions générales en vigueur dans la République finlandaise, la Finlande pourra, si des circonstances exceptionnelles l'exigent, y introduire et y entretenir temporairement telles autres forces armées qui seront strictement nécessaires au maintien de l'ordre.

b) La Finlande se réserve également le droit de faire visiter les îles, de temps à autre, par un ou deux de ses navires de guerre légers de surface, qui pourront, dans ce cas, mouiller temporairement dans leurs eaux. En dehors de ces navires, la Finlande pourra, si des circonstances particulières importantes l'exigent, introduire dans les eaux de la zone et y entretenir temporairement d'autres navires de surface ne devant en aucun cas dépasser le déplacement total de 6.000 tonnes.

La faculté d'entrer dans l'archipel et d'y mouiller temporairement ne pourra

restitku jõe jõitmit ja seal ajutiselt vii-
bimist.

c) Soome võib zooni kohal lennutada oma
sõjaväe ehk mere-lennumajainaid, kuid nende
maandumine on seal keelatud, välja arvatud
juhtumistel, kus loodusjõud põhjusteks.

Artikkel 5.

Artikkel 2-s kirjeldatud zooni sõjalaevade
järeletoomisele ja nende sinna asetamisele
kõigi teel ei puuduta mitte territoriaalsetes
vetes mitte-vaenulise läbivõidu vabadust,
mis allub maksivatele rahmusvaheliste
määrustele ja kommetele.

Artikkel 6.

Sõja ajal on artikkel 2-s kirjeldatud zoon
erapooletuks loetud ja teda ei tohi sõjalis-
teks operatsioonideks ei otsekohe ega ka kaud-
selt kuidagi ära kasutada.

Uuetegi on juhtumisel, kui mõni sõda
Balti merd puudutaks, Soome õigustatud
zooni erapooletuse ees lugupidamise kindlus-
tamiseks zooni vetesse ajutiselt minisid pa-
nema ja selleks ette võtma tingimata tarvi-
sij forraduži merel. Soome teatab sellest
kohe Rahvaste Liidu nõukogule.

Artikkel 7.

I. Käesoleva konventiooni eesõnas
ettenähtud garantii kindlustuseks pööravad
Kõrgeid Vepinguosalised Poolad, kas ühiskult ehk
ühijelt, Rahvaste Liidu nõukogu poole, et ta
otsustaks, misjulgused abinõud tuleks tarvi-
tusele võtta selle konventiooni määruste
maksuse ehk nende rikkumiste ärahoidmise
fiinituseks.

Kõrgeid Vepinguosalised Poolad kohustuvad
tarvitusele võtta abinõusid, mis Rahvaste
Liidu nõukogu seks juhtumiseks võiks ot-
sustada.

Kui nõukogu selle kohustuse tõttu üleval-
nimetatud tingimistes forraduži peab tegema,
kutsub ta käesoleva konventiooni osalisi riik-
süd nõukogu istumisest aja võtma, olgu
nad Liidu liifmed või mitte. Käesoleva kon-
ventiooni määruste rikkumises süüdistata-
tava riigi esitaja hää ei tule armesse ühe-
meelsete häälte lugemisel, mis nõukogu otsuse
vastuvõtmiseks tarviline.

Üksmeelsuse mitte-kaavutamise puhul on
iga Kõrge Vepinguosaline Pool õigustatud sam-
me astuma, mida nõukogu kahkolmandiku

être accordée par le Gouvernement fin-
landais qu'à un seul navire de guerre
de toute autre Puissance.

c) La Finlande pourra faire survoler la
zone par ses aéronefs militaires ou navals,
mais leur atterrissage y est interdit hors
le cas de force majeure.

Article 5.

L'interdiction de faire entrer et station-
ner des navires de guerre dans la zone
décrite à l'article 2 ne porte pas atteinte
à la liberté du passage inoffensif à travers
les eaux territoriales, passage qui reste
soumis aux règles et usages internationaux
en vigueur.

Article 6.

En temps de guerre, la zone décrite
à l'article 2 sera considérée comme zone
neutre et ne sera, directement ni indirecte-
ment, l'objet d'une utilisation quelconque
ayant trait à des opérations militaires.

Néanmoins, au cas où une guerre
intéresserait la mer Baltique, il sera loisible
à la Finlande, en vue d'assurer le respect
de la neutralité de la zone, de poser des
mines à titre temporaire dans ses eaux et
de prendre à cet effet les dispositions
d'ordre maritime strictement nécessaires.

La Finlande en référera immédiatement
au Conseil de la Société des Nations.

Articles 7.

I. En vue de donner efficacité à la
garantie prévue dans le préambule de la
présente Convention, les Hautes Parties
Contractantes s'adresseront, soit indivi-
duellement, soit conjointement, au Conseil
de la Société des Nations, afin qu'il décide
des mesures à prendre soit pour assurer
le maintien des dispositions de cette Con-
vention, soit pour en réprimer la violation.

Les Hautes Parties Contractantes s'en-
gagent à contribuer aux mesures que le
Conseil de la Société des Nations décidera
à cet effet.

Lorsque, aux fins de cet engagement, le
Conseil aura à statuer dans les conditions
indiquées ci-dessus, il appellera à siéger
les Puissances qui sont parties à la présente
Convention, qu'elles soient ou non Membres
de la Société. Le vote du représentant de
la Puissance accusée d'avoir violé les
dispositions de cette Convention ne com-
ptera pas dans le calcul de l'unanimité re-
quise pour la décision du Conseil.

Si l'unanimité ne peut pas se former,
chacune des Hautes Parties Contractantes
sera autorisée à prendre les mesures que

hääte enamusega on soowitanud, kusjuures selle konwentfiooni määruste rikkumises süüdistatama riigi esitaja häält arwesse ei wõeta.

II. Juhtumisel, kui zooni erapooletus hädaohtu latab waenulise akti läbi, mis äritfelt sihitud kas Ahwenamaa saarte ehk nende kaudu Soome mannermaa territoriumi wastu, wõtab Soomemaa tarwilikud abinõud zoonis käpile lallalctungija takistamifeks ja taqastitõrjumifeks kunni sõrgetel Lepinguosalistel Pooltel wõimalif on käesolewa konwentfiooni määruste wastawalt asjale wahela astuda, et erapooletust austama fundida.

Soome peab sellest nõufogule kohe teatama.

Artikkel 8.

Käesolewa konwentfiooni määrused jääwad jõusse wõimalikkude ettetulewate muudatuste peale Balti mere kohta maksima status quo juhtes waatamata.

Artikkel 9.

Rahwaste Liidu nõufogu palutakse käesolewat konwentfiooni Liidu liikmetele teatada selleks, et sõit hindats Ahwenamaa saarte kui Soome Wabariigi külge kuuluma osa õiguslist forda, nagu see käesolewa konwentfiooni määrusest jalgub üleüldijie rahu huwides, mis on osa wallisuuste tegewust juhtiwatest põhitmõtetest.

Käesolew konwentfioon wõib antud olla sõrgete Lepinguosalistele Poolte üksmeelsel nõusolekul igale mitteallatirjutatud riigile, kelle poolehoidmine ja wormiline liitumine sellega soowitaw näib olewat.

Artikkel 10.

Käesolew konwentfioon ratifitseeritakse. Esimene ratifikatsiooni äraandmise protokoll seatakse kohe kokku, niipea kui allatirjutatud riikide enamusel, Soome ja Rootsi ühes arwatud, wõimalus on seda teha.

Konwentfioon astub jõusse iga allatirjutatud ehk liituma riigi kohta tema poolt ratifikatsiooni äraandmifelt ehk liitumise aktift peale arwates.

Ratifikatsioonide äraandmine sünnib Genfis Rahwaste Liidu alalise sekretariaadi juu-

le Conseil aurait recommandées à la majorité des deux tiers, le vote du représentant de la Puissance accusée d'avoir violé les dispositions de cette Convention ne comptant pas dans le calcul.

II. Dans le cas où la neutralité de la zone serait mise en péril par un coup de main dirigé soudainement, soit contre les îles d'Aland, soit à travers celles-ci contre le territoire continental finlandais, la Finlande prendra les mesures nécessaires dans la zone pour contenir et repousser l'agresseur jusqu'au moment où les Hautes Parties Contractantes, conformément aux dispositions de la présente Convention, seront en état d'intervenir pour faire respecter la neutralité.

La Finlande devra en référer immédiatement au Conseil.

Article 8.

Les dispositions de la présente Convention demeureront en vigueur quelles que soient les modifications qui pourraient être apportées au statu quo actuel dans le mer Baltique.

Article 9.

Le Conseil de la Société des Nations est prié de vouloir bien porter la présente Convention à la connaissance des Membres de la Société afin que le régime juridique des îles d'Aland, partie intégrante de la République de Finlande, tel qu'il ressort des dispositions de cette Convention, soit respecté par tous dans l'intérêt de la paix générale comme faisant partie des règles de conduite effectives des Gouvernements.

La présente Convention pourra, du consentement unanime des Hautes Parties Contractantes, être présentée à toute Puissance non signataire dont l'accession paraîtrait ultérieurement souhaitable en vue de son adhésion formelle.

Article 10.

La présente Convention sera ratifiée. Le procès-verbal du premier dépôt de ratification sera dressé aussitôt que la majorité des Puissances signataires, y compris la Finlande et la Suède, seront en mesure d'y procéder.

La Convention entrera en vigueur pour chaque Puissance signataire ou adhérente dès le dépôt de sa ratification ou de son acte d'adhésion.

Le dépôt des ratifications se fera à Genève, auprès du Secrétariat permanent

reš ja seal antakse samuti ka ära wõimalikud liitumise aktid.

Mille tõenduseks käesolewale lepingule täismõlinalikud alla kirjutasid ja sellele oma pitšatid juurde lisasid.

Tõhtud Genfis, kahekümnenadal oktoobrit tuhat üheksajada kakskümmend üks, ühes ainsa efsemplaaris, mis jääb Rahwaste Viidu alalise sekretariaadi arhiivi ja millest üks läbiपालने kinnitatud ärakiri sekretariaadi hoolde kätte saadetakse igale allakirjutanud riigile.

(Järgnenud allkirjad.)

- (L. S.) Trautmann.
- (L. S.) H. A. Bernhoff.
- (L. S.) Wenz.
- (L. S.) Ant. Piip.
- (L. S.) D. Enckell.
- (L. S.) R. Erich.
- (L. S.) Carl Enckell.
- (L. S.) Jean Gout.
- (L. S.) J. D. Gregory.
- (L. S.) M. Ricci Busatti.
- (L. S.) M. Walters.
- (L. S.) S. Askénazy.
- (L. S.) Eric Trolle.
- (L. S.) E. Marks von Württemberg.

de la Société des Nations, et les actes d'adhésion éventuels y seront également déposés.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et y ont apposé leur sceau.

Fait à Genève, le vingt octobre mil neuf cent vingt et un, en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Secrétariat permanent de la Société des Nations et dont une copie certifiée conforme sera transmise par les soins du Secrétariat à chacune des Puissances signataires.

(Signé.)

- (L. S.) Trautmann.
- (L. S.) H. A. Bernhoff.
- (L. S.) Wenz.
- (L. S.) Ant. Piip.
- (L. S.) O. Enckell.
- (L. S.) R. Erich.
- (L. S.) Carl Enckell.
- (L. S.) Jean Gout.
- (L. S.) J. D. Gregory.
- (L. S.) A. Ricci Busatti.
- (L. S.) M. Walters.
- (L. S.) S. Askénazy.
- (L. S.) Eric Trolle.
- (L. S.) E. Marks von Württemberg.

Nr. 75. Riigikogu poolt 29. juunil 1922 a. vastu võetud

Cesti-Sooime vahelise kauba- ja laevanduslepingu kinnitamise seadus.

§ 1. Leping Cesti ja Soome vahel kaubanduse ja laevanduse üle ühes juuresoleva kuue lisaga, mis alguskirjas mõlema riigi valitsusvolinikute poolt Helsingis oktoobri kuu kaheteinneheljal päeval üksteist üheksajada kahekümne esimesel aastal alla kirjutatud, tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks).

Leping ühes lisabega avaldatakse ühes selle seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algkirjale allakirjutanud

Riigikogu esimees J. H. Kull.

Sekretäär A. Tupits.

Cesti Soome kauba- ja laevandusleping. *)

Cesti Wabariigi Valitsus ja Soome Wabariigi Valitsus, juhtitud tahtmisest vastastikkult kaubanduslikku ja majanduslikku vahetorda edendada, otjustasid ühiselt sellekohase lepingu teha ja määrasid oma volinikudets,

Cesti Wabariigi Waiitjus:

cand. phil. Max Hurti, eraforralise saadiku ja täiskaswolilise ministri Dr. Oskar Philipp Kallas, Soome Wabariigi Waiitjus:

juhataja, inseneer Wäinö Matti Juho Wiljanen'i,

wälisministeeriumi kaubapolitilise oja a. t. juhataja Lauri Ilmari Saari, kes, heas ning tarwilikus vormis leitud olevate wolituste wastastikuse ettenäitmisel järele, järgmiste artiklite kohta omawahel kokku on leppinud.

Kauba- ja merenkulkusopimus Suomen ja Eestin wälillä.

Suomen Tasavallan Hallitus ja Eestin Tasavallan Hallitus ovat, haluten edistää keskinäisiä kaupallisia ja taloudellisia suhteitaan, päättäneet solmia sitä tarkoittavan sopimuksen, ja ovat valtuutetuikseen nimittäneet,

Suomen Tasavallan Hallitus:

Johtaja, insinööri Väinö Matti Juho Wiljanen ja

Ulkoasiainministeriön kaupapoliittisen osaston v. t. päällikön Lauri Ilmari Saaren.

Eestin Tasavallan Hallitus:

Filologiankandidaatti Max Hurtin ja

Ylimääräisen lähettilään ja täysivaltaisen ministerin, tohtori Oskar Philipp Kallaksen,

jotka toisilleen esitettyään hyvässä ja asianmukaisessa muodossa oleviksi havaitut valtakirjansa ovat sopineet seuraavista artikloista:

Handels- och Sjöfartsfördrag mellan Finland och Estland.

Republiken Finlands Regering och Regeringen i Republiken Estland, ledda av önskan att befrämja sina ömsesidiga handels- och ekonomiska förbindelser, hava överenskommit att för sådant ändamål avsluta ett fördrag och till sina befullmäktigade representanter utsett,

Republiken Finlands Regering:

Direktören, ingenieuren Väinö Matti Iuhö Wiljanen och

T. f. chefen för handelspolitiska avdelningen vid Ministeriet för utrikesärendena Lauri Ilmari Saari,

Republiken Estlands Regering:

Filologiekandidaten Max Hurt och

Utomordentliga sändebudet och befullmäktigade ministern, doktorn Oskar Philipp Kallas,

vilka, efter att hava meddelat varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande artiklar:

*) „Riigi Teataja“ nr. 91/92, 1922 a.

Artikkel I.

Mõlema lepinguosalise kodanikud peavad teise lepinguosalise maa-alal kaubanduslikus ja muu ameti suhtes, niipalju kui käesolew leping jeda teist ei määra, nende jamade föiffugu õiguste ja soodiste ofalised olema, mis mõne teise enam soodustatud riigi kodanikkudel on ehf edaspidi antakse.

Ühe lepinguosalise kodanikkudel peab teise lepinguosalise maa-alal õigus olema ühejuguifel alusel mõne kolmanda riigi kodanikkudega liitumata warandust omandada, omada, walitjeda ja käjutada sel juhtumisel ja määral, kui need õigused wiimase kodanikkudele efitimeje lepinguosalise maa-alal antakse.

Riigi palju kui käesolew leping jeda mitte teist ei määra, ei pea ühe lepinguosalise kodanikud teise lepinguosalise maa-alal oma isiku, kaubanduse ja ameti etewõtete, liitumata waranduse, siisjetuleku ehf waranduse suhtes suuremate üleüldiste ehf kohalikkude maksude ja koormatuste alla käima, kui oma riigi kodanikud.

Artikkel II.

Ühe lepinguosalise kodanikfa, kes teise lepinguosalise maa-alale on ajunud ehf seal wiitivad, ei wõi määrata isiklikku teenistusse maa- ehf merewäkke ehf mõnesse teistjuguksesse sõjawäelisel forwatdud ühingusse ega ka mingijuguksesse aseteenistusse.

Nemad ei wõi mingi teistjugu teenistusse ja rekwiit-

I artikla.

Kummankin sopimuspuolen kansalaiset nauttikoot, ellei tämä sopimus sisällä poikkeuksia, toisen sopimuspuolen alueella kauppaan ja muihin ammatteihin nähden samoja oikeuksia ja etuja, olkootna ne mitä laatua tahansa, jotka suosituimman valtion kansalaisilla nyt tai vastedes on.

Toisen sopimuspuolen kansalaiset ovat toisen sopimuspuolen alueella, sikäli ja siinä määrässä kuin viimeksimainitun kansalaisille edellisen alueella myönnetään samat oikeudet, oikeutetut samalla tavalla kuin minkä kolmannen valtion kansalaiset tahansa hankkimaan, omistamaan, hoitamaan ja hallitsemaan, irtainta ja kiinteätä omaisuutta.

Ellei tämä sopimus sisällä poikkeuksia, älkööt toisen sopimuspuolen kansalaiset olko velvollisia toisen sopimuspuolen alueella suorittamaan henkilöstään, liikkeestään tai ammattinsa harjoittamisesta, taikka kiinteästä omaisuudestaan, tuloistaan tai varallisuudestaan korkeampia yleisiä tai paikallisia maksuja tai rasituksia kuin oman valtion kansalaiset.

II artikla.

Toisen sopimuspuolen kansalaisia, jotka ovat asettuneet asumaan toisen sopimuspuolen alueelle tai oleskelevat siellä, ei voida kutsua henkilökohtaisesti palvelemaan siellä armeijassa, laivastossa tai muussa sotilaallisesti järjestetvässä joukossa, eikä myöskään velvoittaa minkäänlaisella sijaisuuorituksella sitä korvaamaan.

He eivät ole minkään muiden sotilaallisiin tarkoituk-

Artikel I.

De båda fördragsslutande parternas medborgare skola, såframt icke genom detta fördrag undantag göras, inom den andra partens område, i avseende å handel och andra näringar, åtnjuta samma rättigheter och förmåner av alla slag, vilka tillkomma eller framdeles tillerkännas mest gynnad nations medborgare.

Den ena partens medborgare skola inom den andra partens område, såvitt och i den omfattning den senares medborgare beviljas samma rättigheter inom den förstnämndas område, vara berättigade, på samma sätt som vilken som helst tredje stats medborgare, förvärva, besitta och förvalta ävensom förfoga över såväl lös som fast egendom.

Såframt icke genom detta fördrag undantag göras, skola den ena fördragsslutande partens medborgare inom den andra partens område varken för sin person eller för sin affärs- eller yrkesutövning ei eller i avseende å sin fasta egendom, sin inkomst eller sin förmögenhet vara underkastade högre allmänna eller lokala avgifter eller pålagor än den egna statens medborgare.

Artikel II.

Den ena fördragsslutande partens medborgare, vilka bosatt sig eller tillfälligtvis uppehålla sig inom den andra partens område, kunna därstädes varken förpliktas att göra personling tjänst i armén, marinen eller någon annan militärt organiserad institution eller att lämna någon häremot svarande prestation.

De skola icke vara skyldiga utgöra andra militära

siooni kohustustele sõjaväeliseks otstarbeks alluda, kui oma riigi kodanikud, ja on vastastikkü digustatud selle eest jeda taju saama, mis mõlemates maades maksimate seaduste järele oma riigi kodanikkude tarwis findlaks on määratud.

Artikkel III.

Alttiaseltid, seltsid piiratud vastutusega ja teised kaubanduse-, tööstus- ja finantsi- seltsid ja ühingud, ühes arwatus ja finnitusseltsid, mis ühe lepinguosalise maa-alal asuwad ja wiimase seaduste järele asutatud, peawad ka teise lepinguosalise maa-alal seaduslikult maksuaks tunnistatama, ning neil peab eriti digus olema kohtus nõudjana ja kohtjana esineda. Luubaandmine ühe lepinguosalise niifugustele seltsidele ameti- ehk äritegemuse arwattiseks, kui ka liikumata ja teistfuguse waranduse omandamiseks teise lepinguosalise maa-alal sünnib sellekohaste seal maksimate määruste põhjal. Igatahes peawad seltsidele ses suhtes needfamad digufed ofaks saama, mis mõne kolmanda riigi selletaoliste seltsidele on antud.

Artikkel IV.

Mõlemad lepinguosali sed kohustawad endid vastastikku igat soodust, eesdiqst ja tariifi alanõust, mis ühele kolmandale riigile antud ehk tulewitus antakse siise- ja wäljameo tollide ning maksude suurusel, findlustusel, maksuwõtmisel, tranfittusel, tolliatade, litsentfide, kohalikkude maksude, tolliwormaliteetide, tolli käsitamise ja läbilaskmife, niifama ka riigi, ühe maafonna, fogufonna ehk korporatfiooni kaks wõetawate siifemiste maksude, igafugu aktiifimaksude suhtes —

siin tapahtuwien suoritusten tai pakkoluouwtusten alaisia kuin oman valtion kansalaiset: ja olkoon heillä molemmin puolin oikeus niihin korvauksiin, jotka kummassakin valtiossa voimassaolevien lakien mukaan on määrätty oman valtion kansalaisille.

III artikla.

Osakeyhtiöt, yhtiöt rajoitetulla lisämaksuvelvollisuudella sekä muut kauppa-, teollisuus- ja finanssiyhtiöt ja osuuskunnat samoin kuin vakuutusyhtiöt, joiden kotipaikka on toisen sopimuspuolen alueella, ja jotka ovat perustetut tämän lakien mukaisesti, tunnustettakoot toisen sopimuspuolen alueella laillisiksi ja olkoon niillä erittäinkin oikeus esiintyä oikeudessa kantajina ja vastaajina. Saavtko tällaiset toisen sopimuspuolen yhtiöt harjoittaa elinkeinoa tai kauppaaliikettä sekä hankkia kiinteistöä tai muuta omaisuutta toisen alueella, ratkaistaan siellä voimassaolevain säännösten mukaan. Kuitenkin nauttikoot yhtiöt tässä suhteessa ioka tapauksessa samoia oikeuksia, iotka myönnetään ionkun kolmannen maan samanlaatuissille yhtiöille.

IV artikla.

Tuonti- ja vientitullien ja -maksujen määrään, kantoon sekä niistä asetettavaan vakuuteen nähden samoin kuin läpikulkun, tullivarastoihin, lisenssi- ja paikallisiin maksuihin, tullimoodollisuuksiin, tullikäsittelyvn ja tulliselvittelvvn, edelleen valtion, maakunnan, kunnan tai yhdyskunnan laskuun kannettaviin kaikenlaatuisiin sisäisiin veroihin ja akssiimaksuihin nähden, sitoutuu kumpikin sopimuspuoli mwöntämään toiselle sopimuspuolelle heti, ehdoitta ja ilman

prestationer och rekvisitioner än den egna statens medborgare, och skola de ömsesidigt äga anspråk på det skadestånd, som genom i vardera staten gällande lagar är för den egna statens medborgare fastställt.

Artikel III.

Aktiebolag, bolag med begränsad tillskottsplikt ävensom andra kommersiella, industriella och finansiella bolag och andelslag, försäkringsbolag däri inbegripna, vilka hava hemortsrätt inom den ena fördragsslutande partens område, samt äro stiftade i enlighet med dess lagar, skola jämväl inom den andra partens område erkännas som lagligt bestående, och särskilt hava rätt att inför domstol kära eller svara. Tillstånd för sådant bolag, tillhörande den ena fördragsslutande parten, att driva näring eller handelsrörelse ävensom att förvärva fastighet och annan egendom å den andra partens område är beroende av därstädes gällande föreskrifte. Dock skola bolagen i detta avseende i varje fall åtnjuta samma rättigheter, vilka tillkomma likartade bolag tillhörande någon tredje stat.

Artikel IV.

Med avseende å beloppet, säkerställandet och uppbärandet av införsel- och utförseltullar och avgifter samt beträffande transitering, uppbevarande i tullnedrager, licens- och lokala avgifter, tullformaliteter tullbehandling och tullklarering, ävensom med avseende å vid uppbörd för statens, landskapens, kommunernas och korporationernas räkning föreskrivna inre skatter och accisavgifter av alla slag, förplikta sig de båda kon-

ifutimata ja viibimata oma lepinguosalifele ofaks faada lasta.

Artikkel V.

Lijas „A“ tähendatud Soome faaduste pealt ei võeta nende sisfetoomisel Eesti tollipiirkonda mingisuguseid sisfeseotolle ega muid sisfeseo-
maksusi.

Lijas „B“ tähendatud Eesti faaduste pealt ei võeta nende sisfetoomisel Soome tollipiirkonda mingisuguseid sisfeseotolle ega muid sisfeseo-
maksusi.

Lijas „C“ tähendatud Soome faaduste pealt ei võeta nende sisfetoomisel Eesti tollipiirkonda mingisuguseid teisi ega kõrgemaid sisfeseotolle kui neid, mis jelles lijas kindlaks on määratud. Kui Eesti selle lepingu maksuse ajal praegu autonoomise tollitariifis ettenähtud tollimää-
rased lijas „C“ nimetatud kaupadele alandab, siis tule-
vad lijas „C“ ettenähtud vastavad tollimäärad prot-
sentsuaalselt alandada poole-
wõrra autonoomise alanduse
protfendimääraft.

Lijas „D“ tähendatud Eesti faaduste pealt antakse sisfetoomisel Soome tollipiirkonda nimestikus kindlaksmääratud protfentuaalne alandus antud ajal maksusealolewateft autonoomseteft tollideft.

Lijas „E“ nimetatud Eesti faadustele antakse sisfetoomisel Soome tollipiirkonda nimestikus kindlaksmääratud protfentuaalne alandus lija-
tollideft, milledega walitfjus
Kiiqipäewa poolt antud ajal
määratud alustoll on kõr-
gendanud.

muuta kaikki ne edut ja etuoikeudet ja kaikki tarifialennukset, jotka se on myöntänyt tai vastedes myöntää jollekulle kolman-
nelle vallalle.

V artikla.

Liitteessä „A“ luetelluista suomalaisista tuotteista alkoon, niitä Eestin tullialueelle tuotaessa, kannettako mitään tulleja tai muita tuontimaksuja.

Liitteessä „B“ luetelluista eestiläisistä tuotteista alkoon, niitä Suomen tullialueelle tuotaessa, kannettako mitään tulleja tai muita tuontimaksuja.

Liitteessä „C“ luetelluista suomalaisista tuotteista alkoon, niitä Eestin tullialueelle tuotaessa, kannettako muita eikä korkeampia tuontitulleja kuin tässä liitteessä määrätään. Jos Eesti tämän sopimuksen voimassaolajana alentaa liitteessä „C“ mainituille tavaroille nykyisen autonoomisen tullitariffin määräämiä tullimääriä, niin ovat liitteessä „C“ määrätty vastaavat tullimäärät alennettavat prosentissa uolella autonoomisen alennuksen prosenttimäärästä.

Liitteessä „D“ luetelluille eestiläisille tuotteille myönnetään niitä Suomen tullialueelle tuotaessa, tässä liitteessä määrätty prosentittainen alennus kulloinkin voimassaolevista autonoomista tulleista.

Liitteessä „E“ luetelluille eestiläisille tuotteille myönnetään, niitä Suomen tullialueelle tuotaessa, tässä luettelossa määrätty prosentittainen alennus niistä lisätulleista, joilla hallitus on korottanut eduskunnan kulloinkin määräämiä perustulleja.

traherande parterna att gennast, obetingat och utan vidare medgiva den andra kontraherande parten alla förmåner, företrädesrättigheter och tariffnedsättningar, vilka den beviljat eller framdeles kommer att bevilja någon tredje makt.

Artikel V.

För i bilagan „A“ uppräknade finska produkter skola vid deras införsel å det estniska tullområdet inga tullar eller andra importavgifter uppbäras.

För i bilagen „B“ uppräknade estniska produkter skola vid deras införsel å det finska tullområdet inga tullar eller andra importavgifter uppbäras.

För i bilagan „C“ uppräknade finska produkter skola vid deras införsel å det estniska tullområdet inga andra eller högre importtullar uppbäras än de i denna bilaga nämnda. Skulle Estland medan detta fördrag är gällande, nedsätta de i den nuvarande autonoma tulltariffen föreskrivna tullsatserna för i bilagan „C“ nämnda varor, skola de i bilagan „C“ bestämda motsvarande tullsatserna undergå en till hälften av den autonoma nedsättningens procentuella reduktion.

De i bilagan „D“ uppräknade estniska produkterna skola vid deras införsel å det finska tullområdet åtnjuta en i förteckningen fastställd procentuell nedsättning å de för tiden gällande autonoma tullsatserna.

De i bilagan „E“ uppräknade estniska produkterna skola vid deras införsel å det finska tullområdet åtnjuta en i förteckningen fastställd procentuell nedsättning å de tillskottstullar, med vilka regeringen höjt de av riksdagen för tiden bestämda grundtullarna.

Eiisft on kokku lepitud, et alandus liias „E“ nimetatud kaupadele ei tohi milgi tingimisel olla wähem kui kümme (10) protienti autonoomsetest tollimääradest.

Liias „F“ nimetatud Eesti jaaduste le antaffe iisjetoomisest Soome tollipiirkonda wiiskümme (50) % saja pealt alandust sellest summast, millega jaaduses 28. webruarist 1921 findlaksmääratud tollid selles liias nimetatud kaupade pealt antud ajal on fõrgendatud.

Eiisft on kokku lepitud, et alandus liias „F“ nimetatud kaupadele ei tohi milgi tingimisel olla wähem kui kümme (10) ehk rohkem kui kakskümme (25) % saja pealt autonoomsetest tollimääradest.

Veingu artikkel IV määratud käiwad wastawalt liisades „A“, „B“, „C“, „D“, „E“ ja „F“ ettenähtud kaupade kohta.

Artikkel VI.

Mõlemad lepinguosalised on õigustatud nõudma, et need jaadused ja kaubad, mis iise lepinguosalise maa-alalt teise poole maa-alale iisise weetakse ja mille kohta käesolewa lepingu tingimuste järel tollinormide kohta kokku on lepitud, ainult iis kokkulepitud tollinormide põhjal tollitud wõiwad jaada, kui nendele päritolusumistus juurde on lisatud, milles näha:

1) tooresainete juhtes lähe- mas mõttes kui ka loodus- jaaduste juhtes, et nad teise lepinguosalise maalt pärit ehk et nad seal ümberõidatuna uue fuju omandanud, mille tõttu nad oma esialgse iiearalduse on kaotanud;

2) pool- ja walmistooted juhtes, et teise lepinguosalise

Kuitenkin on sovittu, ettei alennus liitteessä „E“ luettelulle tavaraille saa missään tapauksessa olla pienempi kuin 10 prosenttia autonoomisista tullimääristä.

Liitteessä „F“ luettelulle eestiläisille tuotteille myönnetään, niitä Suomen tullialueelle tuotaessa, 50 prosentin alennus siitä määrästä, jolla tässä liitteessä luettujen tavarain helmikuun 26 päivänä 1921 annettulla lailla määrättyjä tulleja kulloinkin on korotettu.

Kuitenkin on sovittu, ettei alennus liitteessä „F“ luettelulle tavaraille saa missään tapauksessa olla pienempi kuin 10 eikä suurempi kuin 25 prosenttia autonoomisista tullimääristä.

Tämän sopimuksen IV:n artiklan määräyksiä on vastaavasti sovellettava kaikissa yllämainituissa liitteissä luettuihin tavaroihin.

VI artikla.

Kumpikin sopimuspuoli on oikeutettu vaatimaan, että ne tuotteet ja tavarat, jotka toisen sopimuspuolen valtioalueelta tuodaan toisen sopimuspuolen valtioalueelle, ja joiden tulleista tämän sopimuksen määräysten mukaisesti on sovittu, vain silloin voidaan tullata sovittujen tullimäärien mukaisesti, kun niitä seuraa alkuperätodistus, josta käy selville:

1) jos on kysymyksessä raaka-aineet sanan alhaimmassa merkityksessä samoin kuin luonnontuotteet, että ne ovat saadut toisesta maasta tai että ne ovat siellä joutuneet sellaisen muodonmuutoksen alaiseksi, että ne ovat menettäneet alkuperästään johtuvan erikoisuutensa;

2) jos on kysymyksessä puoli- tai täysvalmisteet, et-

Överenskommelse har dock träffats därom, att nedsättningen för i bilagan „E“ uppräknade varor i intet fall får understiga 10 procent av de autonoma tullsatserna.

De i bilagan „F“ uppräknade estniska produkterna åtnjuta vid deras införelse å finskt tullområde en nedsättning av 50 procent å det belopp, med vilket de genom lagen av den 28 februari 1921 å de i bilagan uppräknade varorna fastställda tullarna för tiden förhöfts.

Överenskommelse har dock träffats därom att nedsättningen för i bilagan „F“ uppräknade varor i intet fall får uppgå till mindre än 10 eller mera än 25 procent å de autonoma tullsatserna.

Bestämmelserna i artikel IV av detta fördrag finna motsvarande tillämpning å alla i ovan nämnda bilagor uppräknade varor.

Artikel VI.

Båda de kontraherande parterna hava rätt att fordra, att de produkter och varor, vilka från den ena fördragslutande partens statsområde införas till den andra partens statsområde, och för vilka enligt de i detta fördrag ingående bestämmelserna, tullsatserna äro fastställda, skola kunna förtullas enligt de föreskrivna tullsatserna allenast då de åtföljas av ursprungsbewis, utvisande:

1) i fråga om såväl råvaror i egentlig mening som ock naturprodukter, att de äro framställda i det andra landet, eller att de därstädes underkastats en omarbetning i ny form, varigenom deras ursprungliga egenart gått förlorad;

2) i fråga om halv- eller helfabrikat, att värdet av

maalt päritolewa tooresaine ja ümbertöötamisel tarvitatud tööväärtus vähemalt toodete poolele väärtufete wastab.

Sarnased päritolutunnistused peawad mõlema lepinguosalise poolt kompetentfeks tunnistatud ametiwõimult ehk ametiasutufelt wälja antud olema. Tunnistused peawad fiksimeemaa konsulaar- ehk diplomaatlikke ehitaja poolt tõestatud olema.

Postipatid on päritolutunnistufest wabad, kui seal mitte fiksimeemaa kaubanduslikuks otstarbeks tegemist ei ole.

Siksimeemaa kompetentfetele ametiwõimudel on otustada, misfugustel oludel postipatid kaubanduslikufeks tulenevad armata.

Artikkel VII.

Mõlemad lepinguosalifed kohustuwad mitte takistada wastastikufest läbikäimist miinifuguste fiks- ehk wälfameofoeldude kaudu.

Grandid wõiwad ette tulla fcl määrad, kui palju need maksuwad fõifide ehk wälfemalt kui palju need nende riifide kohta maksuwaf tunnistatafje, kelle kohta needfamad eeldused olemas ja nimelt järgmistel juhtumistel:

- 1) sõjavarustufe fufte;
- 2) üleüldife julgeoleku huwides;
- 3) waluita seisukorra huwides, iaatahes aga mitte nende faaduste ja kaupade kohta, mis fäesolewa lepingu fifades ära tähendatud;
- 4) termifshoiupolitife nõuetele ehk loomade ja fajulifude taimele kaitfeks haiguste ja fahjulifude puukate wastu;
- 5) wõõraсте kaupade feelu ehk fittendufe otstarbeks, mis ffeemifele feadusandlikul teel fõdumaa famafuguste kaupade walmistamife, laialifiaotamife, edaifioimetamife

tä toisesta maasta saatujen raaka-aineiden arvo ja valmistukseen käytetty työ vastaavat vähintään puolta valmisteen arvosta.

Tällaisia alkuperätodistuksia antaa molempien sopimuspuolten hyväksymä viranomainen tai laitos. Todistusten pitää olla tuontimaan konsuli- tai diplomaattisen edustuksen vahvistamat.

Postipaketit ovat vapauteut alkuperätodistuksista, jos on kysymyksessä tuonti, jolla ei ole kaupallista luonnetta. Tuontimaan asianomaiset viranomaiset ratkaisevat, milloin postipaketeilla on katsottava olevan kaupallinen luonne.

VII artikla.

Sopimuspuolet sitoutuvat olemaan estämättä keskinäistä liikennettä minkäänlaisilla tuonti- tai läpikulukielloilla.

Poikkeuksia, mikäli ne koskevat kaikkia tai ainakin kaikkia niitä valtioita, joihin samat edellytykset soveltuvat, voidaan tehdä seuraavissa tapauksissa:

- 1) sotatarpeiden suhteen;
- 2) yleistä turvallisuutta silmällä pitäen;
- 3) valuuttaolojen takia, ei kuitenkaan missään tapauksessa tämän sopimuksen liitteissä mainittuihin tavaroihin nähden;
- 4) terveyspoliittisista svistä taikka eläinten tai hyötykasvien suojelemiseksi taudelta tai loisilta;
- 5) sovellettaessa vieraisiin tavaroihin samanlaatuisten kotimaisten tavarain valmistamisesta, myynnistä, kuljetuksesta tai käytöstä sisäistä lainsäädäntötietä sää-

de i det andra landet framställa råämnena och det vid bearbetningen å dem nedlagda arbetet uppgå till minst hälften av deras värde.

Ursprungsbevis av detta slag utfärdas av någon av de båda fördragslutande parterna såsom behörig erkänd myndighet eller institution. Bevisen skola bestyrkas av det införande landets konsulära eller diplomatiska representation.

Postpaket äro befriade från ursprungsbevis, då fråga är om införsel, som icke sker för handelsändamål. På vederbörande myndighet i det införande landet ankommer att avgöra, när postpaket skall anses infört för handelsändamål.

Artikkel VII.

De kontraherande parterna förplikta sig att icke genom några införsel- eller transiteringsförbud hämma den ömsesidiga samfärdseln.

Undantag, såvida desamma tillämpas på samtliga eller åtminstone på alla de stater, för vilka likartade förutsättningar gälla, äro medgivna i följande fall:

- 1) med avseende å krigsförnödenheter;
- 2) av hänsyn till den offentliga säkerheten;
- 3) av hänsyn till valutaförhållanden, dock i intet fall för de i bilagorna till detta fördrag uppräknade varorna;
- 4) av sundhetspolitiska skäl eller för skyddande av djur och kulturväxter mot sjukdomar och skadedjur;
- 5) i avsikt att å främmande varor tillämpa förbud och inskränkningar, som i lagstiftningsväg äro föreskrivna inom landet eller framdeles komma att föres-

ehf tarwitamije juhtes mää-
ratud on ehf edaspidi mää-
ratatje.

Artikkel VIII.

Kui üks lepinguosalistest
teatawate jaaduste ehf tau-
pade siise- ehf wäljawa nen-
dest hindadest olenewaks
teeb, mis walituse ehf mõne
teije jelleks wolitatud ajutuse
poolt findatse määratud, siis
peawad teijele pooltele ette-
firjutatamad tingimused kõige
enam jõudistatud olema, nii
kui need lubatud ehf tule-
witus lubatakse mõnele kol-
mandele riigile ehf tema ko-
mandidele.

Artikkel IX.

Ühe lepinguosalije maa-alal
mõne toote efiletoomije, wal-
mistamije, edaiftoinetamije,
jellega kauplemije ehf tarwi-
tamije pealt praegu wõdeta-
waid ehf edaspidi peale-
pandawaid siisemiji maksusid
riigi, kogufondade ehf forpo-
ratifoonide kasuks wõib ka
teije lepinguosalije jelletao-
liste toodete pealt wõtta, kuid
need maksud ei wõi mingis-
guiselt ettefäändel juuremad
ehf koormawamad olla, kui
oma riigi toodetel.

Kui tooresainete ehf pool-
walmistis toodete pealt siisemiji
maksusid wõetakse, siis wõib
wastawat tolliwahemaksu ka
nendest ehf nende abil wal-
mistatud ja sel kujul siise-
weetawate jaaduste peale
panna ka sel juhumiisel, kui
jelletaolised kodumaa tooted
otsekohe niijugastele maksu-
dele ei allu.

Artikkel X.

Mõlemal lepinguosalisel
jääb õigus jellekohast kaupra
ehf monopolists tunnistada
ehf riigi siisjetulefu juuren-
damije otstarbeks monopoli-
toolijele foraldusele allu-
waks teha. Kui üks lepingu-
osaline jeda õigust tarwitab,

dettyjä tai vastedes säadet-
täviä kieltoja tai rajoituksia.

VIII artikla.

Jos jompikumpi sopimus-
puoli asettaa joidenkuiden
tuotteiden tai tavarain tuon-
nin tai viennin ehdoksi hin-
nat, jotka hallitus tai sen
valuuttama järjestö määrää,
tulee toiselle sopimuspuolel-
le määrättävään ehtojen olla
edullisimmat, joita sovelle-
taan tai vastedes tullaan so-
veltamaan kolmanteen val-
tioon tai sen kansalaisiin.

IX artikla.

Sisäisiä maksuja, joita nyt
tai vastedes kannetaan toi-
sen sopimuspuolen alueella
valtion, kunnan tai yhdys-
kunnan laskuun jonkun tuot-
teen tuotannosta, valmistam-
isesta, kuljetuksesta, myyn-
nistä tai käytöstä, voidaan
asettaa myöskin toisen sopi-
muspuolen samanlaatuksille
tuotteille; kuitenkin ne ei-
vät saa millään verukkeella
kohdata niitä korkeampina
tai vaikeuttavampina, kuin
oman maan tuotteita. Mikäli
raaka-aineille ja puolivalmis-
teille asetetaan sisäisiä mak-
suja, olkoon sallittu määrätä
kohtuullinen verotasoitus sel-
laisten tuotteiden tuonnille,
jotka on saatu tuollaisista
raaka-aineista tai puolival-
misteista, vaikkei samanlaa-
tuksille kotimaisille tuotteille
olekaan välittömästi asetettu
maksua.

X artikla.

Kumpikin sopimuspuoli pi-
dättää itselleen oikeuden
asettaa sopivat tavarat val-
tion monopolin tai valtio-
tulojen kartuttamista tar-
koittavan monopoliluontoisen
säännöstelyn alaiseksi.
Jos jompikumpi sopimuspuo-

krivas i fråga om tillverk-
ning, försäljning, transport
eller förbrukande av in-
hemska varor av samma
slag.

Artikel VIII.

Om den ena av de kontra-
herande parterna gör inför-
seln eller utförseln av vissa
produkter eller varor be-
roende av pris, som fast-
ställts av regeringen eller
någon av denna bemyndi-
gad organisation, skola de
med avseende å den andra
parten föreskrivna betingel-
serna vara de gynnsam-
aste, som tillämpas eller
framedes komma att tilläm-
pas i fråga om någon tredje
stat eller dess medborgare.

Artikel IX.

Inre avgifter, vilka å den
ena fördragsslutande par-
tens område för statens,
kommunens eller någon kor-
porations räkning för när-
varande eller framedes upp-
bäras för framställning, till-
verkning, transport, försälj-
ning eller förbrukning av
någon produkt, kunna även
åläggas den andra partens
likartade produkter; dock få
de under ingen förevänd-
ning träffa dessa till högre
belopp eller mera hindrande
än det egna landets produk-
ter. I fall inre avgifter före-
skrivs i fråga om råvaror
eller halvfabrikat, är en
skälig skatteutjämning vid
införseln av produkter, vilka
vinnas ur eller förmedels
sådana råvaror eller halv-
fabrikat tillåten, även om
likartade inhemska produk-
ter icke omedelbart utgöra
föremål för en sådan avgift.

Artikel X.

Det är vardera av de
båda kontraherande parter-
na obetaget att för upp-
nående av statsinkomst un-
derkasta därtill egnade va-
ror ett statsmonopol eller
en monopolartad reglemen-
tering. Därest någondera av

fiis peab tema teije lepingu-
ofalije fodoriffudele nende
ärilijes läbikäimijes mono-
polivalitjuustega igas juhtes
needitamad õigused andma,
mis mõne teije enamjoodus-
tatud riigi fodoriffudele an-
tud ehk edaspidi antafje.

Mõlemad lepinguofalifid
konstateerivad, et kummagi
riigis joovitaw oleks wõ-
malikult ühejaguü jaoduü
riigi monopolifis ehk mono-
politaolijele forraldujete al-
luwaks teha ja et igajaguüte
uuenduste ehk muudatuste
kohta ses juhtes teije le-
pinguofalijele wähemalt üks
kuu enne nende jõusse as-
tumist teada antafje.

Artikkel XI.

Liitumisabinõude ja teiste
niifuguste jissejeadete tel-
limisel, tarwitamisel ja ära-
jaatamisel raudteedel kui ka
weohindade ja teiste maksude
maksimisel ei pea mingiü-
guft wahet tehtama Cesti
Wabariigi fodoriffude ja
Soome Wabariigi fodoriffude
ja nende waranduste wahel.

Artikkel XII.

Ühe lepinguofalije merefõ-
du laewadega ja nende weo-
foormatega tuleb teije lepi-
nguofalije piirfomas niifama
talitada, kui fodoruma lae-
wadega ja foormatega, jelle
peale waatamata, kust need
laewad wälja jõitnud ehk ku-
hu nad määratud, kust lae-
wakoorem pärit ehk kuhu see
määratud.

Jseärans ei pea ühe le-
pinguofalije riigi laewad teije
lepinguofalije riigi piir-
fomas teiftjuguüte ehk för-
gemate maksude ja foorma-

li käyttää tätä oikeutta, my-
önnettäköön toisen sopimus-
puolen kansalaisille liiketoiminnassa monopolihallintojen kanssa joka suhteessa samat oikeudet kuin suosituimman valtior kansalaisilla on, tai jotka heille vastedes annetaan.

Molemmat sopimuspuolet
pitävät suotavana, että kum-
massakin valtiossa, mikäli
mahdollista, samat tavarat
asetetaan valtiomonopoliin
tai monopoliintapaisen sää-
nöstelyn alaisiksi, sekä että
kaikki uudistukset tai muu-
tokset tässä suhteessa on il-
moitettava toiselle sopimus-
puolelle vähintään kuukautta
ennen niiden voimaantumista.

XI artikla.

Rautateillä ei kuljetusväli-
neiden ja muiden laitosten
tilaamiseen tai täyttöön
enempää kuin tavarain lähe-
tykseen tai kuljetushintoihin
tai muihin maksuihin nähden
ole tehtävä mitään eroa
Suomen tasavallan ja Eestin
tasavallan kansalaisten
enempää kuin heidän tava-
rainsakaan välillä.

XII artikla.

Toisen sopimuspuolen lai-
voja ja niiden lasteja on toisen
sopimuspuolen alueella
käsiteltävä aivan samoin
kuin kotimaisia laivoja ja
lasteja katsomatta siihen,
mistä laivat ovat lähteneet
ja minne ne ovat matkalla
tai mistä lastit ovat kotoi-
sin tai minne ne ovat mat-
kalla.

Erityisesti ei toisen sopi-
muspuolen laivoille saa toisen
sopimuspuolen alueella
panna muita tai korkeampia
maksuja tai rasiuksia, ol-

de fördragslutande staterna
gör bruk av denna rätt,
skola den andra kontrahe-
rande partens medborgare
beträffande sina affärsför-
bindelser med monopolför-
valtningen i alla avseende
tillerkännas samma rättig-
heter, vilka tillkomma eller
framdeles kunna komma att
beviljas mest gynnad na-
tions medborgare.

Båda de kontraheranda
parterna fastslå såsom önsk-
värt, att i båda staterna,
såvitt möjligt, samma artik-
lar underkastas monopol
eller en monopolartad reg-
lementering, och att varje
förnyelse eller ändring i
detta avseende meddelas
den andra kontraherande
parten minst en månad före
dess ikraftträdande.

Artikel XI.

I fråga om järnvägarna
skall med avseende å be-
ställning och begagnande av
befordringsmedel och övriga
inrättningar, vid expedie-
ring samt beträffande be-
fordringspris och övriga av-
gifter ingen skillrad göras
emellan Republiken Finlands
och Republiken Estlands
medborgare eller deras
gods.

Artikel XII.

Skepp jämte lasten till-
hörande den ena av de båda
fördragslutande parterna
skola å den andra partens
områda undergå fullkomligt
samma behandling som in-
hemska skepp och laster
utan att avseende fastes
varifrån skeppen utlöpt eller
till vilken ort de äro desti-
nerade, varifrån lasterna
härstamma eller till vilken
ort desamma äro destine-
rade.

Särskilt äro den ena kon-
traherande partens skepp å
den andra kontraherande
partens område befriade
från andra eller högre av-

tuuste alla läima, olgu mis-
juugused ehk misnimelised need
tabes, kui need, mis oma
maa laevade tarvis findlaks
on määratud ehk tulewifus
määratakse.

Geograimetatud tingimustest
on tehtud järgmised erandid:

1) nende ijeäraliste jõodus-
te kohta, mis ühes kui teises
riigis praegu makswad ehk
tulewifus maksma pannaakse
kõdumaa kalapüügi ja selle
toodete kohta;

2) mis rannajõidu kohta
käiwad.

Artikkel XIII.

Ühe lepinguosalise poolt
väljaantud laevamõõdu tun-
nistused loetakse maksmaks
teise lepinguosalise poolt,
kuni mõõdimine juunio
Moorjomi jüüsteemi järele.
Bruttoarumiit lubatud maha-
arvamiste väljarehendamise
ne juunis lepinguosaliste
wahel edaspidi tehtawa ije-
äralise kokkuleppe alusel.

Artikkel XIV.

Mõlemad lepinguosalised
konsulteeriwad, et ühel ajal
käesolewa lepinguga ka Eesti-
Soome waheliste mere-
aluste faablitte omamise, for-
raspidamise ja kasutamise
kohta käiwad lepingud on
tehtud.

Artikkel XV.

Mõlemad lepinguosalised
annawad wastastikkü õiguse
konjultid ametisse määrata
nendes jadamates ja kaup-
luskohtades, kus see mõnele
kolmandale riigile lubatud,
ühe lepinguosalise konjultitel
peawad teise lepinguosalise
maa-alal neesjamad õigused,
hõlbustused ja eesõigused ole-
ma, mis ühe kolmanda riigi

koot nämä minkälaatuisia
tai -nimisiä tahansa kuin ne,
joiden alaisia nyt tai waste-
des oman maan laivat ovat.

Yllämainituista määräyk-
sistä tehdään kuitenkin
poikkeuksia seuraavissa ta-
pauksissa:

1) kun on kysymyksessä
ne erityiset edut, jotka on an-
nettu tai vastedes annetaan
kotimaiselle kalastukselle
tai sen tuotteille jommassa-
kummassa maassa;

2) ra:nikkolaivaliikentee-
seen nähden.

XIII artikla.

Toisen sopimuspuolen an-
tamad laivanmittauskirjat
ovat, niin kauan kuin mit-
taus tapahtuu Moorsom-jär-
jestelmän mukaan, toisen
sopimuspuolen tunnustetta-
wa. Bruttoilavuudesta sallit-
tawien poistojen laskeminen
tapahtuu sopimuspuolen
välillä tehtävien erikois-
sopimusten mukaisesti.

XIV artikla.

Molemmat sopimuspuolet
toteawat, että tämän sopi-
muksen kanssa on yhtai-
kaa tehty erityiset sopimuk-
set suomalais-eestiläisten
vedenalaisten kaapeleitten
tunnustamisesta yhteisomai-
sudeksi samoim kuin niitten
konnossapidosta ja käy-
töstä.

XV artikla.

Sopimuspuolet myöntäwät
toisillen oikeuden nimittää
konsuleita kaikkiin niihin
toisen sopimuspuolen sata-
miin ja kauppapaikkoihin.
joihin jonkun kolmannen
maan sallitaan asettaa kon-
suleita.

Toisen sopimuspuolen
konsulit nauttikoot toisen

gifter och pålagor, av vad
slag och benämning de vara
må, än sådana, som det
egna landets skepp äro
underkastade eller framde-
les kunna bliva underkas-
tade.

Från ovanstående bestäm-
melser medgives likväl un-
dantag:

1) i fråga om sådana särs-
kilda förmåner, vilka för
näryrande eller framdeles
i någotdera landet kunde
komma att beviljas den in-
hemska fiskerieringen eller
dess produkter,

2) i fråga om kustsjöf-
arten.

Artikel XIII.

De av den ena kontra-
herande parten utställda
skeppsmätebrevens erkänns
av den andra parten såsom
giltiga såframt mätningför-
farandet skett i enlighet med
Moorsom-systemet. Beräk-
ningen av de tillätta avdra-
gen från bruttodräktigheten
sker i enlighet med emellan
de kontraherande parterna
träffade särskilda överens-
kommelser.

Artikel XIV.

De båda kontraherande
parterna fastslå att, samt-
digt med detta, fördrag av-
slutats angående de finsk-
estniska undervattenskab-
larnas förklarande för ge-
mensam egendom och an-
gående deras underhåll och
nyttjande.

Artikel XV.

De kontraherande par-
terna tillerkänna varandra
ömsesidig rättighet att ut-
nämna konsulter i alla den
andra parten tillhöriga ham-
nar och på alla handels-
platser, där anställande av
konsulter medgives någon
tredje makt.

Konsulter, som äro an-
ställda hos endera av de för-

fonjulite tohta praegu maks-
wad ehf edaspidi maksma
pannaffe. Kuid need eesõi-
gused, hõlbustused ja õigused
ei wõi ühe lepinguosalise fon-
julitel juuremad olla, kui tei-
se lepinguosalise fonjulitel
ei meje maa-alal.

Mõlemad lepinguosalised
on nõus, et käesolewa artikli
lijana ijeäraline tofulepe
fonjulaarametnikkude wõimu-
piiride ja eesõiguste kui ta
pärandufe asjus teha tuleb.

Artikkel XVI.

Mõlemad lepinguosalised
on nõus, et ühe poole koda-
nikkude jissejõit teise poole
maa-alale wõimalikult taksis-
tamata peab jündima ja eji-
meje poole kompetentse ame-
tiwõimu poolt wäljaantud
pašji ettenäitamisel wõib
jündida. Lepinguosalistel riit-
fidel jääb jisse õigus mitte-
wastuwõetawaid ifituid wäl-
ja jaata.

Artikkel XVII.

Käesolewa lepingu määrus-
jed ei õigusta ojawõimijit
nendest joodustest ja õigus-
test:

a) mis antud ehf edaspidi
antakse piiriäärsetele riitidele
fohalktu läbitõimise hõlbus-
tamiseks wiieteistkümnne (15)
kilomeetri maariba ulatuses;

b) mis kumbki lepinguosa-
listest annab praegu ehf
edaspidi enefega tolliühen-
duses ehf mõnes muus liidus
olewale riitile ehf maa-alale.

Artikkel XVIII.

Mõlemad lepinguosalised
deklareeriwad seega, et föe-

sopimuspuolen alueella sa-
moja etuoikeuksia, vapau-
tuksia ja valtuuksia, joita
jonkun kolmannen valtion
konsulit nyt tai vastedes
nauttivat. Alkoon heille kui-
tenkaan myönnettäkö näitä
etuoikeuksia, vapautuksia ja
valtuuksia laajempina kuin
millaisina ne myönnetään
jälkimäisen sopimuspuolen
konsuleille edellisen alu-
eella.

Molemmat sopimuspuolet
ovat yksimielisiä siitä, että
tähän artiklaan nojautuen
on tehtävä erityiset sopi-
mukset konsulinviranomais-
ten valtuuksista ja etuoike-
uksista sekä jäämistöjen
käsitteystä.

XVI artikla.

Molemmat sopimuspuolet
ovat yksimielisiä siitä, että
toisen sopimuspuolen kan-
salaisten pitää päästä toisea
alueelle mahdollisimman es-
teettömästi ja esittämällä
edellisen maan asianomai-
sen viranomaisen antaman
passin. Oikeuden maasta-
karkoittaa henkilöitä, joita
ei voida ottaa vastaan, pi-
dättävät kuitenkin molem-
mat sopimuspuolet itselleen.

XVII artikla.

Tämän sopimuksen mää-
räykset eivät oikeuta niihin
etuihin ja oikeuksiin.

a) jotka nyt tai vastedes
myönnetään naapurivaltioil-
le paikallisen liikenteen hel-
poittamiseksi viisitoista (15)
kilometriä leveällä raja-alu-
eella;

b) jotka jompikumpi sopi-
muspuoli nyt tai vastedes
myöntää kanssaan tulliliit-
tossa tai muussa liitosuh-
teessa oleville valtioille tai
alueille.

XVIII artikla.

Molemmat sopimuspuolet
selittävät täten, että tässä

dragsslutande parterna skola
inom den andra partens
område åtnjuta samma före-
trädesrättigheter, befrielser
och behörighet icke medgi-
vas dem i större utsträck-
ning, än som tillkommer
den senare partens konsu-
lära representanter inom den
föres område.

De båda kontraherande
parterna äro ense om att
i anslutning till denna arti-
kel avsluta särskilda öve-
renskommelser beträffande
konsulatstjänstemän tillkom-
mande befogenheter och
privilegier samt i fråga om
kvarlåtenskap.

Artikel XVI.

De kontraherande par-
terna äro ense om att den
ena partens medborgare å
den andra partens område
böra ega i möjligaste mån
obehindrat tillträde emot
företeende av ett av veder-
börande myndighet i det
förstämnda landet utställt
pass. Båda parterna förbe-
hålla sig emellertid rättig-
het att ur landet utvisa per-
soner, vilka icke kunna
emottagas.

Artikel XVII.

I detta fördrag ingående
bestämmelser berättiga icke
till delaktighet i de förmå-
ner eller rättigheter.

a) vilka för närvarande
eller framdeles beviljas till
detsamma gränsande stater
för underlättande av grän-
strafik inom en zon i bredd
icke överstigande femton
(15) kilometer;

b) vilka någondera av de
kontraherande parterna för
närvarande eller framdeles
beviljar med densamma i
tullunion eller i något annat
förbundsförhållande stående
stater eller områden.

Artikel XVIII.

Båda de kontraherande
parterna förklara härmed,

olemas lepingus findlaks määratud foodused, õigused ja eesõigused, eraldi tollialandused mingil juhtumisel ega tingimisel teistele riikidele enam foodustuse tingimuste põhjal üleantavad ei ole ja foodustavad endid waastami, tulewikus rahwuswaheliste lepingute tegemisel käesolewat (XVIII) artiklit tähele panema.

Artikkel XIX.

Kui lepinguosaliste wahel käesolewa lepingu jeletamise ehk käitumise juhtes lahkarwamisi tekib, siis tuleb neid ühe ehk teise poole nõudmisel wahekohtu teel lahendada. Wahekohtus jeatakse iga tüli-kiijumise tarwis nii kofku, et mõlemad pooled oma foodamifudest faks kohast iijit wahekohtuinfudest määravad ja mõlemad pooled ühe jöbralifu folmanda riigi foodanifu wahekohtu esimieheks walivad. Mõlematel pooltel jääb õigus tarbeforral teatud aja peale walitawa esimiehe iifiku kohta juba ette kofku leppida. Esimies on ühtlasi wahekohtu eesistuja. Ii otjustatakse häälte enamusega.

Lepinguosaltsed lepitwad tulude jaotamise üle kofku kas alafijelt ehk eraldi igal iifikul juhtumisel. Kui mõlemad pooled iifeseks wastawa esimiehe iifiku kohta kofkufullepele ei jõna, siis tuleb jee lahkimine ühe ehk teise poole nõudmisel hgaagi alafise wahekohtu ehk mõne teise wastawa rahwuswahelise afutuse kaudu otjustada.

Artikkel XX.

Käesolew leping on GeSti,

sopimuksesta määrättyjä etuuksia, oikeuksia ja etuoikeuksia erittäinkin tullialennuksia ei missään tapauksessa eikä millään ehdolla voida suosituimmuusnääräyksien nojalla myöntää muille valtioille ja sitoutuvat vastedes valtioidenvälisiä sopimuksia tehdessään ottamaan tämän artiklan huomioonansa.

XIX artikla.

Jos sopimuspuolien välillä syntyy erimielisyyksiä tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, niin on tämä jommankumman vaatimuksesta sovintopäätöksellä ratkaistava.

Sovinto-oikeus määrätään jokaista riitatapausta varten siten, että kumpikin puoli määrää kansalaisistaan kaksi soveliasta henkilöä sovintuomareiksi, ja että molemmat puolet yhdessä valitsevat jonkun ystävällisen kolmannen valtion kansalaisen esimieheksi. Sopimuspuolet pidättävät itselleen oikeuden edeltäpäin ja määrääjäksi sopia esimieheksi nimitetävästä henkilöstä. Esimies on sovinto-oikeuden puheenjohtaja. Päätökset tehdään äänten enemmistöllä.

Sopimuspuolet sopivat kussakin erikoistapauksessa tai kerta kaikkiaan kustannusten jakamisesta.

Elleivät molemmat puolet pääsisi yksimielisyyteen nimitetävästä esimiehestä, niin on syntynyt erimielisyys, jommankumman puolen vaatimuksesta, ratkaistava Haagin pysyväisin sovintuomioistuimen tai jonkun muun vastaavan kansainvälisen laitoksen sovintuomiolla.

XX artikla.

Tämä sopimus on laadit-

att de i detta fördrag fastställda förmånerna, rättigheterna och privilegierna, och särskilt tullnedsättningarna i intet fall och på inga villkor kunna på grund av överenskommelse om mestgynnad nations rätt överföras på andra stater, och äro de ömsesidigt förpliktade att framdeles vid ingående av mellanstatliga fördrag taga hänsyn till denna artikel.

Artikel XIX.

Uppstår emellan de kontraherande parterna meningsskiljaktighet ifråga om tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag, skall frågan på yrkande av någondera parten avgöras medels skiljedom.

Skiljedomstol bildas för varje tvistefråga sålunda, att båda parterna bland sina landsmän till skiljedomare utse tvåmne jämpliga personer, och att de båda parterna gemensamt välja någon, en tredje vänskapligt sinnad stat tillhörig medborgare till ordförande. Båda parterna förbehålla sig rätt att på förhand och för en viss tidrymd utse den person, som skall väljas till ordförande. Ordföranden leder förhandlingarna i skiljedomstolen. Besluten fattas på grund av röstmajoritet.

De kontraherande parterna träffa för varje fall särskilt eller ock en gång för alla beslut om fördelningen av kostnaderna.

Kunna parterna icke enas om vem som bör till ordförande utses, skall den uppkomna meningsskiljaktigheten på yrkande av någondera av de båda parterna hänskjutas till avgörande av den ständiga skiljedomstolen i Haag eller av någon annan liknande internationell institution.

Artikel XX.

Detta fördrag är avfattat

Eoome ja Rootsi keeles tehtud ja on kõik tolm tekstid üheinguelet autentiilid. Leping tuleb ratifitseerida. Ratifitseerimiskirjad tulewad võimalikult pea Helsingis wabetada.

Artikkel XXI.

Käesolew leping astub jõusse üks päew peale ratifitseerimiskirjade wabetamist, kusjuures mõlematel lepinguosalistel õigus jääb kahe teistkümmet (12) kuulise etteühtlemise juures teisele poolele teatada, et tema lepingust tagasi astub.

Selle tõendamiseks kirjutasid mõlema poole wolinutud käesolewale lepingule oma käega alla ja sinuitasid tema oma pitsatitega.

Algkiri tehtud ning alla kirjutatud kahes eksemplaris Eesti, Eoome ja Rootsi keeles, Helsingis, oktoobrikuu 29. päewal, aastal üksteisuhalt üheksajada faksümünd üks.

(L. E.) Max Hurt.

(L. E.) Oskar Kallas.

tu suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja ovat kaikki tekstit yhtä todistusvoimaisia. Sopimus on ratifioitava. Ratifioimisasiakirjat ovat mahdollisimman pian vaihdettavat Helsingissä.

XXI artikla.

Tämä sopimus astuu voimaan ratifioimisasiakirjain vaihtamispäivän jälkeisenä päivänä, pidättäen kumpikin sopimuspuoli itselleen oikeuden kahdenoista kuukauden irtisanomisajalla ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle luopuvansa sopimuksesta.

Tämän vakuudeksi ovat molempien sopimuspuolten valtuutetut omakätisesti allekirjoittaneet tämän sopimuksen ja sen sineteillään varustaneet.

Alkuperäinen tehty kahdena kappaleena suomen-, ruotsin- ja eestinkielillä ja allekirjoitettu lokakuun 29 päivänä yhdeksäntoistasaataakaksikymmentäyksi.

(L. S.) V. M. J. Viljanen.

(L. S.) Ilmari Saari.

på finska, svenska och estniska språken och äro samtliga texter i lika grad autentiska. Detta fördrag bör ratificeras. Ratifikationsurkunderna skola så snart som möjligt utväxlas i Helsingfors.

Artikel XXI.

Detta fördrag träder i kraft dagen efter ratifikationsurkundernas utväxling, varvid båda de kontraherande parterna förbehålla sig rätt att med iakttagande av en uppsägningstid av tolv månader anmäla om sitt fränträdande av fördraget.

TILL BEKRÄFTANDE HÄRAV hava de båda fördragslutande staternas befullmäktigade representanter egenhändigt undertecknat detta fördrag samt försett detsamma med sina sigill.

Originalt upprättat i tvänne exemplar med text på finska, svenska och estniska språken samt undertecknat i Helsingfors, den 29 oktober år ettuseniohundraåtugoett.

Liisa A.

Eesti tollitariifi 23. IV 1921 paragrahvivid ja punktid.	Kaupade nimetus.
Ez 37, ez punkt 1 b	Värssted jilgud.
ez punkt 4	Silgud, foolatud ja juitsetatud.
ez 40	Kariloomad ja hobused.
ez 58,	Puuksaup:
ez punkt 1	kaff, tamm, kuusf, vaher, lepp, haav, kulerkuusf, männ, jaar:
c	palkides, plaatides, tahatud ehk jaetud palkides ning
d	laudades [paksus üle kolme ja poole (3½) tolli];
ez 62, ez punkt 3	nimetatud puujordid laudades ja väikestes neljandilistest tahatud palkides [paksus üle üheneljandiku (¼) funni kolme ja poole (3½) tollini laaja arvatud], hõõveldamata.
ez 66, ez punkt 1	Turnipi ristifheina, herne, timoti ja alopekuuruse seemned.
ez punkt 3	Kivid tänavate prügitamiseks, ka jämedalt järel aidatud, parallelopiipide ja kuubikute kujul.
a	Ehituskivid, välja arvatud tariifis eraldi nimetatud: väljatöötamata ehk jämedalt lõhutud, palkide ja tahvlite kujul, pind ilma mingisuguse kunstliku väljatöötamiseta (jämedalt ehk puhtalt tahatud ehk jaetud).
ez 106	Niädifa pulber (puunäädikahapu lubi, puhastamata).
ez 138, ez punkt 1	Wafemuld.
ez 176,	Paberimasje:
punkt 2	Paberimasje mehaaniliselt valmistatud (puumasje), kutu ja märg.
märkus	Puumasje, kartoni kujul lehtedes jisse toodud, kui ka makulaatuur on selle punkti põhjal ainult sel korral tollivabab, kui nad väikeks katkildõigatud ehk tihedalt antudega läbi torgitud.
punkt 4	Paberimasje keemilisel teel valmistatud (tjelluloos, kalfjudeft masje, ölest, turbast j. n. e.), kutu ja märg.

Liisa B.

Soome tollitariifi 26. III 1919 paragrahvivid.	Kaupade nimetus.
1	Elavad loomad:
2	hobused:
3	warjad, alla ühe aasta wanad.
Ez 51	teised.
52	kariloomad.
53	Seemned:
54	linaseemned.
55	punase ja walge ristifheina seemned.
56	teistjugu ristifheina seemned.
57	timotiseemned.
58	teistjugu heinaseemned.
59	naeri- ja kaalikaseemned.
60	kapsa-, peedi-, figuri-, kaunwilja- ja loomanaeri-seemned.
61	Kartulid:
62	toored.
63	lõigatud ja kuivatatud.
64	Sigurid, kuivatatud.
65	Sünad, toored.
66	
67	
68	
69	
70	
71	
72	
73	
74	
75	

356	Puuksup: vineeri tahvlid (platiid), paksus alla 7 mm., samuti ka kõtkliimitud vineeri ehk puutahvlid (n. n. liimitud lauad) männi, kaje, kuuse ja haava puust.
735	Gips, igasugune.
ex 741	Põlevkivi.
ex 809	
ex 811	
ex 812	
ex 848	igasugused õlid põlevkivist.
	Wärwipuu ja teistjuguised wärwideks pruugitud taimed ja nende osad, teiste tollitariifi paragrahwide all nimetatata, terwed ehk tiikkides, raspeetatud, jahwatatud ehk teisel wiisil eraldatud, kui ka ekstraktid taimelistest wärwiate- test, wedelad ehk kõwad.
906	Natriumbiulfaat (glauberjool), natriumbiulfaat, kaliumbiulfaat ja kaliumbiulfaat.

Liiga C.

Gesti tollitariifi 23. IV 1921 paragrahwid ja punktid.	K a u p a d e n i m e t u s .	Tollimäär Gesti mardades
Ex 4, ex punkt 1	Mafaronid, puudast	120.—
ex 21, punkt 3	Sigarid, sigaretid, paberosšid, naelast	800.—
ex 24, ex punkt 3 b	Kondenseeritud piim ja piimajahu, suhkru- ja ilma suhkruta, brutto puudast	80.—
35	Juust, puudast	300.—
ex 36, ex punkt 1	Lehmavõi, puudast	140.—
ex 37, ex punkt 3	Margariin, puudast	30.—
ex 37, ex punkt 1 b	Kõifjugu wärsked kalad, wälja arwatud punkt 1-a nimetatud ja silgad, brutto puudast	540.—
ex 37, ex punkt 3	Kõifjugu kalad, joolatud ja suitsetatud, wälja arwa- tud heeringad ja silgad brutto puudast	300.—
ex 42	Kiirruis, puudast	60.—
ex 43, ex punkt 2	Konditiin, puudast	300.—
ex märkus	Rahaltin, puudast	360.—
	Selatiini ja glitseriini segu, tehniliseks otstarbeks, taubandus-tööstusministeeriumi tunnistusega, puudast	360.—
ex 46, ex punkt 2	Pihjad harjad ja pintslid harjastest, (kui nad par. 215 alla ei kuulu), puudast	480.—
ex 53	Küünlad steariinist, puudast	240.—
ex 55,	Küünlad teised, puudast	400.—
ex punkt 1 a	Walmistõttatud nahad: wäikesed, wälja arwatud punktides 1-b ja 2 nime- tatud, pargitud, maarjajää (alann) abil wal- mistatud, walgeks pargitud, lakeerimata; wal- geks pargitud rihmakesed masinarihmade sidu- mises, puudast:	1260.—
ex punkt 3	Juured nahad: pulli, härja, lehma, hobuse ja sea nahad, terwetes ehk pooltes nahkades, ilma sisepresjitud mustriteta, olguqi armilised ehk wärvitud; pergament, puudast	600.—
ex 57,	Nahatöö:	
punkt 1 a	jalanõud, wälja arwatud siidaga ehk poolsiidiga, kaalus kaks üks neljandit ($2\frac{1}{4}$) naela ehk wä- hem paar, naelast	120.—
punkt 1 b	needjamad, kaalus üle kabe ühe neljandiku ($2\frac{1}{4}$) naela paar, naelast	60.—

punkt 3	fõisjugu nahkkindad; väiksed nahkasjad, tükk pool ($\frac{1}{2}$) naela ja vähem, nagu: fotid, paunad, rahatotid, sigaritoojid, kirjatasud; seemis- ja glacenahast, saffiaanist, pergamendist asjad, peale jalanõude ja haavarsttmiie riietade, naelast	1080.—
punkt 4 a	hobuseriistad ühes nende garnituuridega; sadul-šepatõõ, piitjanõõrid nahkrihmadeist, peale töö- hõõnste jedelgate ja rangide, naelast	200.—
punkt 5	reiifõhwririd, reiifikotid, fotid, peale selle para- grahwi kolmandas (3) punktis nimetatud, ning jahiriistad nahast, jämedatest juute- ja fane- pifangasteist; nahast märfuštaraamatud ja kir- jatasud, peale kolmandas (3) punktis nimeta- tud; nahk fõidete jaoks valmistatud; fõisjugu nahatõõ, eraldi nimetamata, ka ühenbuses osa- dega metallist ehk teistjugušest materjaalist, nii palju, kui nemad hinnaliste ilu- ja ehteasjade (galanterii) alla ei kuulu, naelast	540.—
ex punkt 6	majuarihmad, õmmeldud ja õmblemata, ja piit- jad, naelast	15.—
ex 61, ex märkus 2 b	Puust riimaratad, puudast	200.—
ex 65, ex punkt 4	kuštutatud lubi, puudast	15.—
ex 66, ex punkt 3	Šhtuštivid, wälja arwatud tariištis eraldi nime- tatud: b) pakfide ning tahwlite fujul, pakšus üle kolme ja poole ($3\frac{1}{2}$) wersjofi, šaetud ehk ta- hutud pindadega ehk pinna ofadega; trepi ašt- med ja jalgteet tahwliid, puudast	4.—
	c) tahwliid, pakšus kolm ja pool ($3\frac{1}{2}$) wersjofi ehk vähem, šaetud ehk tahutud pindadega, puu- dast	15.—
ex punkt 4	Poomuliftid tahuktiwid, plaatide, tahwlite ehk ratašte fujul, ihumise, lihwiimise ehk poleerimise otš- tarbeks, wäljatõõtatud ehk wäljatõõtamata, puu- dast	3 —
ex 70, ex punkt 2	Saunatiwid raudtiwišt ja gneišt, lihštis kwišjapa tõõs, ilma lõike ja fujuraimise tõõta, ka fõwera pinnaga: a) poleeritud pinnaga ehk pinna ofadega, puu- dast	225.—
	b) šiledalt tahutud ja haamvriga wälja tõõtatud, aga poleerimata pinnaga, puudast	150.—
ex 71, punkt 7	Sõisjugu määrded telgede, ratašte, rihmade juu. mää- rimiseks ja šegud metalli puhastamiseks, portie- laani, klaasi juu. fõkkušimimiseks, ühendujes waha, raswa, õli ehk liimiga, puudast	100.—
ex 74, ex punkt 2	Alju potiwiid ja fõisjugu tellisitiwi potiššepatõõ materjaalist, šiledad ja reliefmustritega: a) ühewärwilišed, ka klašeeritud, puudast	30.—
	b) mitmewärwilišed, ka klašeeritud, puudast	60.—
ex punkt 4	Rõõd lihštawiš, ka klašeeritud: a) muštriteta ja iluštusteta, puudast	30.
	b) iluštustega, maalidega ehk fujuraimise tõõ- dega, puudast	150.—
75, punkt 1	Šajauksasjad: walged ja ühewärwilišed, wärwitud ollušešt, iluštusteta, ka wormitud muštritega, wälja	

		arvatud kolmandas punktis nimetatud, puu- daft	100.—
	punkt 2	neeldamad, ühevärviliste muustritega, joonis- tustega, äärtega ja servadega; fajanfsasjad värvitud, aga mitte olluses, välja arvatud 3-s punktis nimetatud, puudaft	120.—
	punkt 3	neeldamad maalidega, fullatud ja mitmevärvi- liste muustritega kui ka kõõfjugu asjad majade ja tubade ilustamiseks, puudaft	300.—
ex 77,		Klaasfaubad:	
	punkt 1	nõud vedelikku ja teiste faupade hoidmiseks, nagu: kõõfjugu pudelid, klaasid, potid ilma ilustusteta ja mustriteta, ka walatud tähte- dega, pealfirjadega ehk wappidega, fantimata ja lihvimata: a) pudeliwärvilistest klaasist (robeltises, oliiv- wärvilises, pruunis ja jarnastes loomuliku- des, mitte kunstlikudes pudeliwärvides), lihvimata kaelaga ja ilma lihvimata korki- deta ja faanteta ja järelaitamata põhjata ja äärteta, puudaft	50.—
		b) walgest, poolwalgest ja wärvilistest klaasist (wärvitud olluses) lihvimata kaelaga ja ilma lihwitud korkideta ja faanteta ja järel- aitamata põhjata ja äärteta, puudaft	75.—
	ex punkt 2	klaasasjad majapidamise jaoks ja tehniliseks otstarbeks, välja arvatud tollitariifis eraldi nimetatud, walgest ja poolwalgest klaasist, lih- wimata, poleerimata, fantimata, ka lihwitud ehk järelaidatud põhjade, äärte, korkide ja faan- tega, ka walatud ehk sissepresitud wappide, pealfirjade ja muustritega, aga ilma teifijugu ilustusteta: a) presitud ehk walatud, puudaft	90.—
		b) puhitud, ka wormis, puudaft	225.—
	punkt 3	asjad walgest ja poolwalgest klaasist, lihwitud, poleeritud, kanditud, aga ilma teifijugu ilus- tusteta, puudaft	450.—
	punkt 6 a	tahwelklaas, puhitud ehk walatud, lihvimata ja poleerimata, paksus wiis (5) mm. ja wähem- walges, poolwalges ja loomulikus pudeliwärv- wis, üle, ilma mustriteta ja ilustusteta, pik- kuse ja laiuse kogumõõdudes kuni wiiekümne (50) werfotini, puudaft	75.—
ex 86		Terpentiin, puudaft	200.—
ex 105, ex punkt 3 a		Natrium fange (seebikivi), puhastamata, puudaft	65.—
ex 107		Kloorlatbi, puudaft	15.—
ex 108, ex punkt 4		Puuäädihape, puudaft	300.—
ex 112, ex punkt 1 b		Puupiiritus, brutto puudaft	300.—
	ex märkus 2	Karbiit, waiguseev ja waigupoolad, brutto puudaft	240.—
		Wedel lõhabe, metallpudelites, tehniliseks otstar- beks, faubandus-tööstusministeeriumi tunnis- tusega, brutto puudaft	300.—
		fusjuures 80% (kahesajakümne protsenti) fogu kaaluft tollitakse pudeli materjaali järele.	
ex 117,	punkt 1 b	Wärniis, puudaft	300.—
	punkt 5	Glitseriin, puhastamata, puudaft	50.—

120,		Seep:	
	punkt 1	fosmeetiline, vedelas ja kõvas oluses, ka pulb- ris, brutto puudast	900.—
	punkt 2	fõit muu, peale fosmeetilise, puudast	160.—
121,	punkt 1	Piirituslaht, puudast	600.—
	punkt 2	Terpentiini- ja õlilakid, puudast	300.—
123,		Kõikjugu keemilised tuletitud, peale ilutule-tikkude, puudast	240.—
ex 124,		Pakstimate ained kuuse, paju ja männi koorest:	
	ex punkt 1	mitte pulbrifis hõõrutud, brutto puudast	4.—
	ex punkt 2	pulbrifis hõõrutud, puudast	10.—
	ex punkt 3	efstrahti fujul, puudast	40.—
ex 135,		Orgaanilised sünteetilised värvimise ained (pig- mendid) kõikjugu, puudast	1000.—
ex 137,		Saapaviks; kõikjugu tint, vedel ja kuum, puudast	300.—
	märkus 2	Muist triikivärv triikifodade jaoks, kaubandus-töös- tusministeeriumi tunnustusega, puudast	120.—
150,		Malm, ümbertöötatud:	
	punkt 1	malmist valatijed ilma järel aitamata, olangi wiilitud walamiseäärtega, puudast	90.—
	punkt 2	malmist nõud, emailitud, puudast	90.—
	punkt 3	malmist asjad ümbertöötatult, treititud, poleeri- tud, lihvitud, wärvitud, pronksitud, tinutatud, lakiga, emailiga (välja arvatud nõud), tšingiga ja teiste lihtfate metallidega kaetud, ka ova- dega puust, wasest ja wasefulatijest, puudast	170.—
	märkus.	Asjad taotawast malmist tollitakse kui raud- ehk terasasjad.	
ex 151		Rangid ja ankrud rauast ja terasest, taotud ja walatud, wiilimata ehk wiilitud äärite ja kan- tidega, kuid ilma mingijuguse muu ümbertööta- mijeta; taotud raud- ja terasnaelad, puudast	90.—
ex 152		Murnfaklad, puudast	90.—
ex 153, ex punkt 1		Raud- ja terasrangid, fetid, propellerid, tiirid, stee- wenid, kiilud, wanriwedrud, ümber töötatud, treititud, poleeritud, lihvitud ehk teifiti ümber töö- tatud, wasest ja wasefulatistest ojadega ehk ilma nendeta, puudast	160.—
	ex punkt 2	Patenteeritud raud- ja teras-uffelufud (shnepperid), puudast	100.—
ex 154,		Raudplekist asjad:	
	ex punkt 1	emailitud majapidamise asjad ja ämbrid, ta- riifis eraldi nimetamata, puudast	170.—
		piimanõud, lihtfad, tinaga ehk tšingiga kaetud, puudast	150.—
ex 155,		Traat:	
	punkt 1 a	raud- ja terastraat laiuses ehk läbimõõdus kuus ja neljandik ($6\frac{1}{4}$) kunni üks (1) mm. kaasa arvatud, puudast	20.—
	märkus	Traat kaetud tinaga, tšingiga ja teiste lihtfate metal- lidega ehk lakiga tollitakse selle punkti järele 50% liiaga, kaetud hõbedaga — 100% liiaga.	
ex 156,		Traataasjad:	
	ex punkt 1	rauast ja terasest:	
		a) spiraalwedrud, igajugused, puudast	150.—
		b) traatnaelad, lõigatud naelad, hobuseraia naelad, naelad taotawast malmist, puudast	95.—

		c) raud- ja terastraat, ka tinutatud ja tšingi- tud, üle tõmmatud kiulise materjaaliga ehk guttapertšhaga; föied ja trosšid raud- ja te- rastraadist:		
		caa) milles traat ei ole peenem kui üks (1) mm., puudaft	130.—	
		cbb) milles on traat peenem kui üks (1) mm., puudaft	160.—	
ex	punkt 2	wafest ja wajejulatistest:		
		c) traat (ka kimbukeje ehk föie kujul), üle tõmmatud kiulise materjaaliga, guttapertšha- ga, fautšhufiga ehk teistfuguste lihtjate ma- terjaalidega, puudaft	500.—	
	märkus	Traat ja föifjugu troatasjad, faetud šidiga, olgugi ühendujes teistfugu kiuliste materjaalidega, tol- litafte jelle (156) paragrahwi waštawate punk- tide järele 50% lišaga.		
ex	158,	Terariistad:		
	ex	punkt 1	föifjugu noad (wälja arwatud majinanoad) ja fäärid, peadega ja päradega lihtjast materja- list, walmistatud rauaft, terašest, wajeft ja wajejulatistest, alumiiniumist ja niifliit:	
		a)	nimetatud faubad, peale lauauugade ja =fahwite, puudaft	1000 —
		b)	lauanoad ja =fahwliid, puudaft	400.—
	punkt 3	lambaniitnise fäärid, metalliitkamise fäärid, rätšepa ja aedniku fäärid ja teised, fäšitööliste jaošs išeäraldi walmistatud, puudaft	160.—	
160,	punkt 1	Šikatid, fiinid ja širbid, puudaft	40.—	
	punkt 2	Šelšöife noad, föifjugu labidad, hargid, hangud ja föifjugu firkad, puudaft	40.—	
161,		šäšitöörriistad töölistele, kunnitnikudele, töökodadele ja wabrikutele:		
	punkt 1	wiilid ja rapšlid, ka fluped, windipuurid ja windipatid, puudaft	180.—	
	punkt 2	föifjugušed peale fäesolewa (161) paragrahwi 1. punktis nimetatute kui ka peale terariistade paragrahwile alluwate, ka teistfugu lihtjateft materjaalideft ofadega, puudaft	105.— 200.—	
ex	162, ex	šlišheed, puudaft		
ex	167,	Mafinad ja aparaadid, täielikud ehk mittetätelikud, koffkupandud ehk lahtiwöetud:		
	ex	punkt 1	malmist, rauaft, terašest, teistfugušest materjaalift ofadega ehk ilma nendeta, ka ühendujes wa- jega, kui wafst kogu mafina faaluft mitte üle 25% ei ulata:	
		a)	igafjugu tollitariištis eraldi nimetatamata, puudaft	20.—
		b)	naftamootorid ja aurumafinad kuni 500 puuda tüktis, lokomobiilid kuni 150 puuda tü- ktis, puutööstufemafinad kuni 200 puuda tü- ktis, pumbad kuni 50 puuda tüktis, fäšipritšid ja turbamafinad, puudaft	160.—
	punkt 3	Dinamo-elektrimafinad ja elektrimootorid, igafjugu, puudaft	400 —	
	punkt 4	Tollitariištis eraldi nimetatamata igafjugu põlluma- jandufemafinad ja traktorid, puudaft	10.—	

ex punkt 6 punkt 7 b	<p>ühe- ja kahehobuse adrad, puudast . . . . . 40.—</p> <p>Masinate ja aparaatide jaod, eraldi sisse toodud, peale tollitariifis eraldi nimetatute, malmist, rauast ja terasest, ka teistsugu materjaalidest osadega ja ühenduses wafega, wäsk kogusummas mitte üle 25% iga üksiku jao kaaluft, puudast . . . . . 160.—</p>
punkt 9	<p>Masinate ja aparaatide tagawarajaod, ühes masinate ja aparaatidega sisse toodud, malmist, rauast ja terasest, ka ühenduses wafega, wäsk kogusummas mitte üle 25% iga üksiku jao kaaluft:</p> <p>a) selle paragrahwi (167) punktis I-a nimetatud masinatega sisse toodud, puudast . . . . . 20.—</p> <p>b) selle (167) paragrahwi punktis I-b nimetatud masinatega sisse toodud, puudast . . . . . 160.—</p>
ex punkt 10	<p>Dünamo-elektrimasinate ja transformatorite jaod, nimelt:</p> <p>a) poolid, puudast . . . . . 480.—</p> <p>b) ankrud ja kollektorid, puudast . . . . . 450.—</p> <p>c) raamid wäseft jagudega, wälja arwatud laagrid, puudast . . . . . 240.—</p>
ex punkt 11	<p>Põllumajanduse- masinate ja riistade tagawarajaod ühes nendega sisse toodud:</p> <p>a) ühe- ja kahehobuse atrade tarwis minewad, puudast . . . . . 40.—</p> <p>b) kõiksugu teiste selles lihas „G“ nimetatud põllumajanduse- masinate tarwis minewad, puudast . . . . . 10.—</p>
märkus 1	<p>Tagawarajagudeks loetakse ühes masinatega sisse toodawad nende wastawad jaod: põllumajanduse- masinate juures kuni 25% masina kaaluft, teiste masinate juures: kuni 10% masina kaaluft.</p>
märkus 6	<p>Igasugu lihas „G“ ettenähtud põllumajanduse- masinate labus sisse toodud jaod wõiwad tollitud faada 10 Gesti marla puudast põlluiõõminis- teeriumi tunnistuse ettenäitamisel.</p>
ex 168,	<p>Kaalud, wälja arwatud apteegi ja laboratooriumi kaalud, ühes nende garnituuridega ja kaalude osad:</p>
punkt 1 b	<p>lauakaalud, puudast . . . . . 630.—</p>
ex punkt 2	<p>kümnendifu-kaalud ja teised seda jorti kaalud:</p> <p>a) esimese kolme ja poole (3½) puuda eeft tüftis, puudast . . . . . 325.—</p> <p>b) iga järgmise puuda eeft tüftis üle kolme ja poole (3½) puuda, puudast . . . . . 160.—</p>
märkus 2	<p>Kaalupommid igasugu kaalude jaoks tollitakse pom- nide materjaali järele.</p>
ex 173	<p>Wankrid:</p>
punkt 4	<p>lihtjad talupojawankrid ja nende farnased sõidu- riistad ja faanid koormate ja iiftute tarwis; lapjewankrid; haigete sõidutoolid, tüftis . . . . . 75.—</p>
ex punkt 5a	<p>kered ja rattad selles (173) paragrahwis punktis 4 nimetatud wankrite jaoks, puudast . . . . . 150.—</p>
ex 177,	<p>Paberifaup:</p>
ex punkt 1	<p>papp, papiermache ja fiwipapp:</p> <p>a) puupapp, wärwimata, lehtedes, puudast . . . . . 30.—</p> <p>b) puupapp wärwitud olluses, kaltiudeft, õlest ja iga teistsugu papp, peale tollitariifis eral-</p>

	di nimetatud, lehtedes, ribad ehk kaardifeste viisi katti lõigatud, ka värvitud olluses; papp ja paber tõrvaga, antiseptiliste abinõudega, putrefaktsioonide abinõudega, kalpeetriga ehk väävliga läbi leotatud ehk üle tõmmatud; satineerimata kaardid Zuaquardtoolide tarvis, papiermaché ja kiviapp, ümber töötamata, puudaft	45.—
	c) igajugu papp, nii kui jee lit. a) ja b) nimetatud, rullides, puudaft	50.—
	d) Bristolkarton (papp) üle 650 gr. ruutmeeter; satineeritud ja filedaks tehtud papp, ka värvitud, mitte aga omas olluses, rullides ja lehtedes; satineeritud papist kaardid Zuaquardtoolide tarvis; torufesed niidi ferimiseks, papist, papiermachést ja kiviapapist tööd, peale tollitariifis eraldi nimetatute, ka lakeeritud, puudaft	75.—
	e) Bristolkarton (papp) 650 gr. ja vähem ruutmeeter, puudaft	300.—
	igajugu bristolkarton veemärkide, sissepressitud mustrite ja joonistustega, ehk kaardidesse ehk ribadesse lõigatud, puudaft	375.—
er punkt 2	Paber:	
	a) pakkimispaber, ainult puuainest (keedetud puu), puudaft	75.—
	baa) igajugu paber tollitariifis eraldi nimetatamata, walge ja värviline (omas olluses värvitud), ilustusteta; paber õreda kuduga, liinaseritde ehk mekkali peale fleebitud; faustitud ka ümbrifuduga, kuid poofimata; lineeritud paber, puudaft	40.—
	bbb) rotatsiooni paber ajalehtede tarvis, faubandus- ja tööstusministeeriumi tunnustusega, puudaft	100.—
	c) lit b. äratähendatud paber igajugu veemärkidega, puudaft	360.—
	d) paberitapeedid ja poordid nende jaoks, puudaft	90.—
	e) pergamiin, puudaft	100.—
	pergament taimeollustest pakkimise otstarbeks, puudaft	200.—
	pergament, eraldi nimetatamata taimeollustest, ka õreda kude peale fleebitud; wahaapaber ja wahariie (kalka); waha ja teiste farnaste ollustega läbileotatud paber, puudaft	400.—
	f) õhufene kopereerimispaber, puudaft	400.—
	paberosspaber, walge ja värviline (raamatu-kestes ja rullides sisse toodud, ümbrifud ja seesmised ristpaelad ühes arvatud), puudaft	450.—
	õhufene pakkimispaber (siidipaber ehk hiinapaber), nii ka igajugune paber, mis mitte omas olluses, waid ühest ehk mõlemast küljest ka walge wärwiga värvitud, peale tollitariifis eraldi nimetatute, walgufemõjule alluw paber, puudaft	600.—
er punkt 3 b	ümbrifud lihtpaberist, ilma mingi ilustusteta, postpaberist eraldatud pakkidena sisse toodud ja lihtpaberist totifesed, puudaft	600.—

	punkt 4	36ajugu raamatufõite ja kartonaashtööd, peale tolli- tariifile punkt 1 paragrahv 215 alluvate; fon- tori- ja fopeerimise- raamatud fõidetult; raa- matute ja albumi fõited eraldi sisse toodud, puudast	2400.—
190,		Trossid, fõied ja nõõrid juuntest, kanepist, linaist, la- nepi- ja linatakkudest ja teistest 179 paragrahvi 3. punktis nimetatud taimelistest ketramise- ainetest, tõrvatud ja tõrvamata, kalavõrgud: trossid, fõied ja nõõrid, puudast	225.— 80 —
ex 192,	punkt 1 punkt 2	Kangad juuntest, linaist, kanepist ja teistest 179 para- grahvi 3. punktis nimetatud materjalidest, wäl- ja arvatud paragrahvides 191 ja 193 nimeta- tud:	
	punkt 1	madratsi- ja mööbliriie (tiif), waipade, mööb- lite ja telletaolised raske kangad, naelast	55.—
	punkt 2	ferge, jatiin, trell, kutil ja teised kangad riiete jaoks, naelast	72.—
ex 194		Puuwillased Walata majinarihmad, naelast	15.—

Viia D.

Soome tollitariifi 26. III 1919 paragrahvivid.		K a u p a d e n i m e t u s .	Mandus protsentides
	9	Sealiha, wälja arvatud õhufindlates nõudes: foolatud ja suitsetatud	35
	10	teistfugune	35
	48	Kõõksugu kartulijahu ja -tärklis	33 ¹ / ₃
	82	Sibulad, toored	50
	85	Kapiad, toored, mitte õhufindlates nõudes	50
	87	Kapiad, foolatud ja kuivatatud, mitte õhufindlates nõudes	80
	104	Juust, kõõksugune, mitte õhufindlates nõudes	50
	106	Wõi, loomulik	50
Ex 122		Kartulijirup	25
		Kõied, sidumisnõõr ja purjeniid, ka ühenduses raudraadiga: puumata:	
	229	jämedus wiis (5) mm. ja enam	20
	230	peenemad, kui wiis (5) mm.	25
		Willased kangad, teistfugused, tollitariifis eraldi nimetatamata, ka wanutatud, findumata wilt willast, ka segatud taime- liste ketramiseainetega:	
	274	ihes ruutmeetris mitte rohkem kui 200 gr.	33 ¹ / ₃
	275	ihes ruutmeetris rohkem kui 200 gr., aga mitte rohkem kui 500 gr.	10
	276	ihes ruutmeetris rohkem kui 500 gr.	25
ex 330		Kampjonid (sweatrid), ja naiserahwa jafid, willased	33 ¹ / ₃
		Puufaan: walmistatud puufaan tollitariifis eraldi nimetatamata: ihes tiikis rohkem kui faks-(2) fg. netto:	
	375	peititud, wahatud, lakeeritud, poleeritud ehk muul jarnajel kujuk walmistatud	80
	376	wärwitud ehk wärnitfaga faetud	80
	380	ihes tiikis mitte üle fahe (2) fg. netto: peititud, wahatud, lakeeritud, poleeritud kui ka wär- witud ehk wärnitfaga faetud	80
	381	teistfugune, wälja arvatud paragrahvides 379 ja 380 nimetatud	80

Ex 514	Rähipumbad	50
" 653	Põllutööriistad ja masinad: adrad, eraldi nimetatud	10
" 654	fõifjugu turbamašinal	50
" 654	wiljatunnamise, sorteerimise ja rehepefju mašinal	40
" 657	Meiereimašinal: jäawaalmistamise mašinal ühes komprešsoritega ja taga- warajaqubega	50
" 658	Elektromootorid: ühes tüüfis mitte üle 500 kg. netto	20
" 659	ühes tüüfis rohkem kui 500 kg. netto, aga mitte rohkem kui 1.500 kg. netto	20
" 660	ühes tüüfis rohkem kui 1.500 kg. netto, iga järgmise üle- kaalufilo pealt	20
" 676	Telefoni aparaadid ja nende jaod	50
" 677	Elektrotehnilised eriaparaadid, eraldi nimetatud	20
" 678	Murukatlad igasugused: ühes tüüfis mitte rohkem kui 5.000 kg. netto	10
" 679	ühes tüüfis üle 5.000 kg. netto, iga järgmise ülekaalufilo pealt	10
" 680	aurukatla jaod, pakujst plefist, nagu kääglid (giebel), maulid, tuletorud j. n. e.	10
" 681	Muruokomobiilid: ühes tüüfis mitte rohkem kui 4.000 kg. netto	25
" 682	ühes tüüfis üle 4.000 kg. netto, iga järgmise ülekaalufilo pealt	20
" 683	Muruurbiimid, benjiini-, petrooleumi-, tooresõli (nafta), gaasi- ja muud põletis- ehk plahwatusmootorid, külmetamise- mašinal, tsentrifugaalpumbad ja imewad pumbad:	20
" 684	ühes tüüfis mitte rohkem kui 500 kg. netto	25
" 684	ühes tüüfis rohkem kui 500 kg. netto, aga mitte üle 2.500 kg. netto	25
" 687	Muruwafarad: ühes tüüfis üle 100 kg. netto, aga mitte üle 500 kg. netto	50
" 688	ühes tüüfis üle 500 kg. netto iga järgmise ülekaalufilo pealt	50
märkus	alusplaadid ja teised auruwafarate osad tollitakse tariifi wastawate paragrahwide järele 10% alandusega.	
700	Tollitariiſis eraldi nimetatud mašinal ja aparaadid	50
märkus	kui impordib wõib ſelgetis teha, et jelle (700) para- grahwi järele ſiſetoodawaid mašinalid Soomes ei wal- mistata, ſiis arwatakse tolliks pool paragrahwi 700 kohta lokkulepitund tolli juurusest.	
742	Rubi: kuſtutamata rubi	50
743	kuſtutatud rubi	50
744	Tſement, Portlandi, harilik, hall, walge ehk wärwitund, jah- watamata ehk jahwatatud, ſhlatſſſement, traſſ ja teised ehitamiseks tarwitatawad tſemendisjordid	20
786	Telliſkiwi: ehitustelliſkiwi harilik, klaſeerimata (ka mitte õhufindel), kui ka liiwatelliſkiwi	75
787	teised telliſkiwi jordid, tollitariiſis eraldi nimetatud, nagu kõifſugused tulekindlad klinkrid, hapnikufindlad wormitud telliſkiwid kui ka teemta ja tehnika oſtarbeks määratud tahwliid, faſſaandi- ja wormitud telliſkiwid ehi- tufe oſtarbeks, tattetahwliid kui ka kõifſugu katufe- telliſkiwid, klaſeerimata	75
825	Piirituſelafid	20

829	Seep: fõif teised jeebifordid (välja arvatud paragrahvis 828 nimetatud)	10
845	Tinavalge, tšinkvalge, menninge, bariiti wääwlihape (blancifire) Nigrosiin:	50
" 849	wäiksemates detailmüügis määratud pakfides	50
" 850	fõifjugu teistes pakfides	50
" 884	Tuletifud	25
" 890	Soolahape	75
" 891	Salpeetrihape	75
" 894	Oksaalhape ja piimahape	50
" 907	Raua ja wase witriol	38 ^{1/3}
" 919	Tinajuhkur	50
" 922	Metalloidid, happed, soolad ja muud algainete ühendused (nitriidid), tollitariifis eraldi nimetamata	50
981	Tisleriliim ja muu kõwa liim, eraldi nimetamata	10

Liisa E.

Soome tollitariifi 26 II 1919 paragrahv. id.	K a u p a d e n i m e t u s .	Muudus protfentides
142	Kilud, angerjad ja muud kalad, konjerweeritud	75
	Seep:	
828	parfümeeritud, toaleti, arstilised ja teised jarnased jeebid, ka medelad ja pehmed jeebifordid kõifjugaused, tunkades, pubelites ja jarnastes nõudes kui ka läbipaistwad jeebid Võhna= ja toaletiveed, mis eerit ehk piiritust sijaldamad, siin hulgas ka kõifjugu juufjetinktuurid:	75
870	nõudes mitte alla kolme (3) kg. brutto	80
871	nõudes alla kolme (3) kg. brutto	80

Liisa F.

Soome tollitariifi 26. III 1919 paragrahv. id.	K a u p a d e n i m e t u s .
	Puuwilla lõngad: üheniidilised:
	toored (pleektimata):
177	funni nr. 20 (inglise märgid), ka eellõng (Vorgarn).
178	üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
179	üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
	pleegitud, wärwitud ehk trükitud:
181	funni nr. 20 (inglise märgid).
182	üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
188	üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
	fahe= ehk rohlemantidilised, ühefordfelt forrutatud:
	toored (pleektimata):
185	funni nr. 20 (inglise märgid).
186	üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
187	üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
	pleegitud, wärwitud ehk trükitud:
189	funni nr. 20 (inglise märgid).
190	üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
191	üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
	fahe= ehk rohlemantidilised, rohkem kui ühefordfelt forrutatud:
	toored (pleektimata):
193	funni nr. 20 (inglise märgid).

- 194 üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
 195 üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
 pleegitud, värvitud ehk trükitud:
 197 funni nr. 20 (inglise märgid).
 198 üle nr. 20, aga mitte üle nr. 40.
 199 üle nr. 40, aga mitte üle nr. 60.
 202 kõifjugu puuvilla lõimed, väiksemates, detailmüügiks määratud pakfides.
- Linased ja takused lõngad:**
 ühendiidilised:
 toored (pleekimata):
 212 funni nr. 18 (inglise märgid).
 213 üle nr. 18, aga mitte üle nr. 65.
 pleegitud, värvitud ehk trükitud:
 215 funni nr. 18 (inglise märgid).
 216 üle nr. 18, aga mitte üle nr. 65.
- kahel- ehk rohkemaniidilised:**
 toored (pleekimata):
 218 funni nr. 18 (inglise märgid).
 219 üle nr. 18, aga mitte üle nr. 65.
 pleegitud, värvitud ehk trükitud:
 221 funni nr. 18 (inglise märgid).
 222 üle nr. 18, aga mitte üle nr. 65.
 224 kõifjugu linased ja takused lõimed, väiksemates, detailmüügiks määratud pakfides.
- Puuvilla kangad, ka ühenduses juutega:**
 kangad tollitariifis eraldi nimetamata, mille fogu pind ühetajafelt foetud:
 ühes ruutmeetris 250 gr. ja rohkem:
 238 pleekimata ja värvimata.
 239 pleegitud, värvitud ehk trükitud.
 ühes ruutmeetris vähem kui 250 gr, aga mitte vähem kui 100 gr:
 240 pleekimata ja värvimata.
 241 pleegitud, värvitud ehk trükitud.
 ühes ruutmeetris vähem kui 100 gr:
 242 pleekimata ja värvimata.
 pleegitud, värvitud ehk trükitud, mis ühes ruutsentimeetrilises pinnas sifaldavad:
 243 mitte üle 40 foe ja lõime.
 244 üle 40 foe ja lõime.
- teifjuguused kangad, tollitariifis eraldi nimetamata, ka muustritega:**
 ühes ruutmeetris 100 gr. ehk rohkem:
 245 pleekimata ja värvimata.
 246 pleegitud, värvitud ehk trükitud.
 ühes ruutmeetris vähem kui 100 gr:
 247 pleekimata ja värvimata.
 248 pleegitud, värvitud ehk trükitud.
- Linased ja takused kangad:**
 juutest ehk paberilõngast, teiste tetramiicainetega segamata, foetud:
 251 koti- ja pakfimiieriie, pleekimata, värvimata, liimimata, mis kahel ruutsentimeetrilises pinnas mitte rohkem kui 15 fude ja lõime sifaldavad.
 252 teifjuguused.
 kangad teifjuguusest sija kuuluvatest tetramiicainetest, ka juutega ja puuvillaga segatult, kui ka paberikangad, mujal nimetamata:
 teifjuguused kangad (välja arvatud paragrahvides 253 ja 254 nimetatud), mille fogupind ühetajafelt foetud:

255	pleekimata ja värvimata, ühes ruutmeetris 500 gr. ehf rohkem. teijifuguid:
	mis ühes ruutsentimeetrilises pinnas mitte rohkem kui 25 fude ja lõime jäaldatavad:
256	pleekimata ja värvimata.
257	pleegitud, värvitud ehf trüüitud.
	mis ühes ruutsentimeetrilises pinnas rohkem kui 25, aga mitte rohkem kui 35 fude ja lõime jäaldatavad:
258	pleekimata ja värvimata.
259	pleegitud, värvitud ehf trüüitud.

Liite A.

Eestin 23. IV. 1921 annetun tullitaksan nimike.	Tavaranimitys.
Nimikk. 37 kohd. I b	Silakat, tuoret.
kohd. 4	Silakat, suolatud ja savustetud.
Nimikk. 40	Kotieläimet ja hevoseid.
Nimikk. 58	Puutavarat:
kohd. 1	koivusta, tammesta, vaahterasta, haavasta, lepästä, kuusesta, männystä, saarnesta:
c)	pölkkyinä, lankkuina, veistettyinä tai sabattuina tukeina ja lautoina (yli 3½ tuumaa paksut):
d)	mainitut puulajit lautoina tai pieninä nelikulmaisina pelkkoina (yli ¼ tuumasta 3½ tuumaan asti), höyläämättöminä.
Nimikk. 62 kohd. 3	Siemenet: turnipsin, apilan, herneen, timotein, alopekuuruksen.
Nimikk. 66 kohd. 1	Kivet kadunlaskemista varten, myös karkeasti muovatud, paralellipipeedin tai kuution muotoiset.
kohd. 3	Rakennuskivet, paitsi tullitaksassa erikseen mainitut:
a)	valmistamattomat tai karkeaksi hakatud, möhkäleinä tai levyinä pinta taiteellisesti valmistamaton (karkeiksi tai tasaiseks hakatud, sahatud).
Nimikk. 106	Etikkapulveri (puuetikkahappoinen kalkki, puldistamaton).
Nimikk. 138	Kuparimalmi.
Nimikk. 176	Paperimassa:
kohta 2	paperimassa, mekaanisesti valmistettu, (puumassa) märkä ja kuiva.
Muist.	Puumassa, joka tuodaan maahan, kartonkina, arkkeina, samoinkuin makulatuuri on tämän kohdan mukaan tullivapaa vain silloin, kun se on hienoksi hakattu tai tiheään reijitty.
kohta 4	paperimassa, kemiallisesti valmistettu (selluloosa, lumpu-, olki-, turve- j. n. e. massa), märkä ja kuiva.

Liite B.

Suomen 26. III. 1919 annetun tullitaksan nimike.	Tavaranimitys.
	Elävät eläimet:
	hevoseid:
1	varsat, vuotta nuoremmat:
2	muunlaiset:
3	nautaeläimet.

Nimikk.	51	Siemenet:
	52	pellavansiemenet;
	53	puna- ja valkoopilansiemenet;
	54	alsikepilansiemenet;
	55	timoteinsiemenet;
	57	heinänsiemenet, muunlaiset;
Nimikk.	58	nauriin- (myös turnipsin) ja lantunsiemenet;
		kaalin-, juurikkaitten-, sikurijuuren-, palkokasvien- ja rehujuurikkaansiemenet.
	60	Perunat:
	61	raa'at:
	65	leikatut ja kuivatut.
Nimikk.	75	Sikurijuuri, kuivattu.
		Omenat, tuoreet.
	356	Puutavarat ja puuteokset:
		viilu- (faneeri-) levyt, alle 7 mm:n paksuiset; samoin yhteenliitetyt viilu- ja puulevyt, n. s. liimalaudat; mänty, kuusi, koivu- ja haapapuiset.
Nimikk.	735	Kipsi, kaikenlainen.
Nimikk.	741	Polttokivi.
Nimikk.	(809) (811) (812) 848	Polttokiviöljyt, kaikenlaiset.
	906	Väripuu ja muut värjäykseen soveltuvat kasvit ja kasvinosat, tullitaksan muuhun nimikkeeseen kuulumattomat, kokonaisina tai kappaleina, raspattuina, jauheina tai muuten hienonnettuina, samoin kasveista saatujen värjäysainesten joko nestemäiset tai jähmeät uutokset.
		Natriumsulfaatti (glaubersuola), natriumbisulfaatti, kaliumsulfaatti ja kaliumbisulfaatti.

Liite C.

Eestin 23. IV. 1921 annetun tullitaksan nimike.		T a v a r a n n i m i t y s .	Tullimäärä Eestin markkoissa
Nimikk.	4 kohd. 1	Makarooni puudalta	120:—
Nimikk.	21 kohta 3	Sikaarit, sigarillot ja savukkeet, naulalta	800:—
Nimikk.	24 kohd. 3b	Kondensoitu maito ja maitopulveri, sokeroitu ja sokeroimaton, puudalta bruttopainoa	80:—
Nimike	35	Juusto, puudalta	300:—
Nimikk.	36 kohd. 1	Voi, puudalta	140:—
	kohd. 3	Margariini, puudalta	30:—
Nimikk.	37 kohd. 1b	Tuoreet kalat, kaikenlaatuiset, kohdassa 1 a mainittuja ja silakoita lukuunottamatta, puudalta bruttopainoa	540:—
	kohd. 3	Kalat, suolatut ja savustetut, kaikenlaatuiset, paitsi sillejä ja silakoita, puudalta bruttopainoa	300:—
Nimikk.	42	Kimrööri, puudalta	60:—
Nimikk.	43 kohd. 2	Luuliima, puudalta	300:—
		Nahkaliima, puudalta	360:—
	Muistutukseta	Shelatiini- ja glyseriinisekotukset teknillisiin tarkoituksiin Eestin Kauppa- ja Teollisuusministeriön todistusta vastaan, puudalta	360:—
Nimikk.	46 kohd. 2	Harjat ja pensselit, yksinkertaiset, hariaksista, (paitsi nimikkeeseen 215 kuuluvat), puudalta	480:—

Nimikk. 53	Steariini kynttilät, puudalta	240:—
	Muut kynttilät, puudalta	400:—
Nimikk. 55	Nahat, valmistetut:	
kohd. 1a	pienet, paitsi kohdissa 1b ja 2 mainittuja, parkitut, alunalla käsitellyt, valkeiksi parkitut, lakeeraamattomat; valkeiksi parkitut rihmat konehinhojen yhdistämiseksi, puudalta	1,260:—
kohd. 3	suuret, sonnin, härän lehmän, hevosen, sian kokonaisina tai puoliskoina, ilman puserrettuja kuvioita, myöskin martioidut tai värjäytyt; pergamentti, puudalta	600:—
Nimikk. 57	Nahkavalmisteet:	
kohta 1a	jalkineet, paitsi ne, joitten päälliset ovat silkkiä tai puolisilkkiä, painaen $2\frac{1}{4}$ naulaa pari tai vähemmän, naulalta	120:—
kohta 1b	samat, painaen yli $2\frac{1}{4}$ naulaa pari, naulalta	60:—
kohta 3	nahkahansikkaat, kaikenlaiset, nahkalaukku-työt, pienet, kappaleen paino $\frac{1}{2}$ naulaa tai vähemmän, kuten laukut, salkut, kukkarot, sikaarikotelot lompakot ja säämiskästä, glaciénahasta, safianista, pergamentista valmistetut tuotteet, paitsi jalkineet ja kirurgiset laitteet, naulalta	1,080:—
kohta 4a	valjaat lisäosineen; satulasepäntyyöt, nahkarihmapiiskat, paitsi työvaljaiden selustimet ja homutsat, naulalta	200:—
kohta 5	matkalaukut, laukut paitsi tämän nimikkeen kohdassa 3 mainitut, metsästystarpeet nahasta, paksusta juutti- tai hampukankaasta; nahkaiset muistiinpanokirjat ja lompakot, paitsi 3 kohdassa mainitut, nahkavalmisteet kirjansitomotoita varten; nahkavalmisteet, kaikenlaiset, paitsi erikseen mainitut, myöskin jos niissä on metallista ja muista aineista valmistettuja osia, mikäli eivät kuulu kallisarvoisiin korutarvoihin, naulalta	540:—
kohd. 6	konehinnat, neulotut ja neulomattomat sekä piikat, naulalta	15:—
Nimikk. 61 muist. 2b	Hihnapyörät, puiset, puudalta	200:—
Nimikk. 65 kohd. 4	Poltettu kalkki, puudalta	15:—
Nimikk. 66 kohd. 3	Rakennuskivet, paitsi tullitaksassa erikseen mainitut:	
b)	möhkäleinä ja levyinä, yli $3\frac{1}{2}$ veshokin paksuiset, pinnat tai pintaosat sahatut tai hakatut; porraskappaleet ja katukäytäväkivet, puudalta	4:—
c)	levyt, paksuus $3\frac{1}{2}$ veshokkia tai vähemmän, pinnat sahatut tai hakatut, puudalta	15:—
kohta 4	Kovasinkivet luonnolliset, levyinä, möhkäleinä tai liuskoina terrottamista, hiomista tai kiilottamista varten valmistettuina tai valmistamattomina, puudalta	3:—
Nimikk. 70 kohd. 2	Hautakivet graniittista ja gneisistä, tavallisina kivenhakkaajantuotteina, ilman leikkaus- ja kuvanveistöitä, myös jos pinnat ovat kaarevat:	
a)	pinnat, tai pintaosat kiillotetut, puudalta	225:—
b)	pinnat, sileiksi hakatut ja vasaroidut, vaan ei kiillotetut, puudalta	150:—

Nimikk. 71 kohta 7	Voiteet, kaikenlaiset akselien, pyöräin, hihnain y. m. voitelemiseksi, ja sekoitukset metallien puhdistamista varten, posliinin, lasin y. m. kittausta varten vahan, rasvan, öljyn tai liiman yhteydessä, puudalta	100:—
Nimikk. 74 kohd. 2	Uunikaakelit ja tiilet, kaikenlaiset, savenvalajansavesta, sileät ja korkokuvilla koristetut:	
a)	yksiväriset, myös lasitetut, puudalta	30:—
b)	moniväriset, myös lasitetut, puudalta	60:—
kohd. 4	Tavalliset saviastiat, myös lasitetut:	
a)	ilman kuvioita ja koristeluja, puudalta	30:—
b)	koristuksilla, maalauksilla ja veistoksilla varustetut, puudalta	150:—
Nimeke 75	Fajanssituotteet:	
kohta 1	valkoiset ja yksiväriset, massana värjäyty, ilman koristeluja, myös jos niissä on puserrettuja kuvioita, paitsi kohdassa 3 mainitut, puudalta	100:—
kohta 2	samat, varustetut yksivärisillä kuvioilla, piirroksilla, laidoilla ja reunuksilla; fajanssiteokset, joita ei ole massana värjätty, samoin lukuunottamatta kohdassa 3 mainittuja, puudalta	120:—
kohta 3	samat, varustetut maalauksilla, kautauksilla ja monivärisillä kuvioilla, myös kaikenlaiset koristukset rakennuksia ja huoneita varten, puudalta	300:—
Nimikk. 77	Lasitavarat:	
kohta 1	astit, nesteiden ja muiden aineiden säilyttämistä varten, kuten kaikenmuotoiset pullo, lasit, tölkit, ilman koristeita ja kuivioita, myös jos niissä on valettuja kirjaimia, kirjoituksia ja vaakunoita, uurtamattomat ja hiomattomat:	
a)	pullonvärisestä lasista (viheriän, olivin, ruskean tai muun luonnon, ei keinotekoisien pullonväriset), ilman himmeiksihiottuja kauloja tai sovellettuja tulppia ja kansia ja ilman sovitettuja pohjia ja reunoja, puudalta	50:—
b)	valkoisesta, puolivalkoisesta ja värillisestä lasista (massana värjäyty), ilman himmeiksi hiottuja kauloja tai sovellettuja tulppia ja kansia ja ilman sovitettuja pohjia ja reunoja, puudalta	75:—
kohd. 2	lasituotteet taloutta ja teknillisiä tarkoituksia varten, paitsi tullitaksassa erikseen mainittuja, valkoisesta ja puolivalkoisesta lasista, hiomattomat, kiilottamattomat, uurtamattomat, myös hiotuilla ja sovitetuilla pohjilla, reunoilla, tulpilla ja kansilla, myös valetuilla tai puserretuilla vaakunoilla, kirjoituksilla ja kuvioilla varustetut, mutta ilman muita koristeita:	
a)	puserretut tai valetut, puudalta	90:—
b)	puhalletut, myös muoteissa, puudalta	225:—

	kohta 3	tuotteet valkoisesta ja puolivalkoisesta lasista, hiotut, kiillotetut, uurretut, kuitenkin ilman muita koristeita, puudalta	450:—
	kohta 6a	lasilevyt, puhalletut tai valetut, hiomattomat ja kiillottamattomat, paksuus 5 mm. tai vähemmän, valkoiset, puolivalkoiset tai luonnolliset pullonväriset, sileät, ilman kuvioita ja koristeluja joiden pituus ja leveys yhteenlaskettuna on korkeintaan 50 vershokkia, puudalta	75:—
Nimikk. 86		Tärpähti, puudalta	200:—
Nimikk. 105	kohd. 3a	Kaustinen natron, (kaustinen sooda), puhdistamaton, puudalta	65:—
Nimikk. 107		Kloorikalkki, puudalta	15:—
Nimikk. 108	kohd. 4	Puuetikkahappo, puudalta	300:—
Nimikk. 112	kohd. 1b	Puusprii, puudalta bruttopainoa	300:—
		Karbiidi, hartsisaippua ja hartsisuolat, puudalta bruttopainoa	240:—
	Muistutuksesta 2	Juokseva hiilihappo metalliastioissa teknillisiin tarkoituksiin, Kauppa- ja teollisuusministeriön todistusta vastaan, puudalta bruttopainoa . . . . . jolloin tullataan 80% kokonaispainosta astiain aineen mukkan.	300:—
Nimikk. 117	kohta 1b	Vernissa, puudalta	300:—
	kohta 5	Glyseriini, puhdistamaton, puudalta	50:—
Nimike 120		Saippua:	
	kohta 1	kosmeettinen, nestemäisenä tai kiinteänä ja pulverina, puudalta bruttopainoa	900:—
	kohta 2	kaikenlainen, paitsi kosmeettinen, puudalta	160:—
Nimike 121	kohta 1	Spriilakka, puudalta	600:—
	kohta 2	Tärpähti- ja öljylakka, puudalta	300:—
Nimike 123		Kemialliset tulitikut, kaikenlaiset, paitsi bengaaliset, puudalta	240:—
Nimikk. 124		Parkitusaineet männyn, pajun ja kuusenkuorista:	
	kohd. 1	pulverisoimattomat, puudalta bruttopainoa	4:—
	kohd. 2	pulverisoidut, puudalta	10:—
	kohd. 3	ekstraktina, puudalta	40:—
Nimikk. 135		Orgaaniset, synteettiset väriaineet (pigmentit), kaikenlaiset, puudalta	1,000:—
Nimikk. 137		Jalkinemuste, kaikenlainen kirjoitusmuste, juokseva ja kiinteä, puudalta	300:—
	Muist.	Painomuste kirjapainoja varten, Kauppa- ja teollisuusministeriön todistusta vastaan, puudalta	120:—
Nimike 150		Valurautatuotteet:	
	kohta 1	Valurautaiset valanteet, valmistamattomat, myös jos reumat ovat viitattut, puudalta	90:—
	kohta 2	Emaljoidut, valurautaiset astiat, puudalta	90:—
	kohta 3	Valurautateokset, valmistetut, sorvatut, kiillotetut hiotut, värjäyty, pronssatut, tinatut, lakalla, emaljilla, (paitsi astiat), sinkillä tai muilla epäjaloilla metalleilla peitetyt, myös puu-, kupari- ja kupariseosilla varustetut, puudalta	170:—
	Muist.	Esineet taottavasta valuraudasta tullataan, kuitenkin rauta- ja terästuotteet.	
Nimikk. 151		Rautakanget ja ankkurit, raudasta ja teräksestä, taotut ja valetut, viilaamattomat tai reunoilta ja sivuilta viilatut, kuitenkin muuten valmista-	

		mattomat, taotut naulat raudasta ja teräksestä, puudalta	90:—
Nimikk. 152		Höyrypannut, puudalta	90:—
Nimikk. 153	kohd. 1	Rauta- ja teräskanget, ketjut, propellit, peräsimet, keulat, kokat, rattaiden vieterit, raudasta ja teräksestä, valmistetut, sorvatut, kiillotetut, hiotut tai muuten valmistetut, kuparista tai sen seoksista valmistetuilla osilla varustetut tai ilman sellaisia, puudalta	160:—
	kohd. 2	Patentoidut varmuuslukot, raudasta ja teräksestä, puudalta	100:—
Nimikk. 154	kohd. 1	Rautapeltiteokset: emaljoidut talousesineet, paitsi tullitaksassa erikseen mainitut sekä ämpärit, puudalta	170:—
		maitoastiat, yksinkertaiset, tinatut tai sinkityt, puudalta	150:—
Nimikk. 155	kohta 1a	Metallilanka: rauta- ja teräslanka, leveydeltään tai läpimitaltaan kuudesta ja yhdestäneljäsosasta ($\frac{6}{4}$) yhteen (1) millimetriin puudalta	20:—
	Muist.	Lanka, tinalla, sinkillä ja muilla epäjaloilla metallille tai lankalla peitetty, tullataan 50% korotuksella, hopealla peitetty 100% korotuksella.	
Nimikk. 156	kohta 1	Metallilankateokset: raudasta ja teräksestä:	
	kohd. 1a	spiraalivieterit, kaikenlaiset, puudalta	150:—
	kohd. 1b	lankanaulat, leikatut naulat, hevosenkenkänaulat, taottavasta valuraudasta valmistetut naulat, puudalta	95:—
	kohta 1c	rauta- ja teräslanka, (myös tinattu ja sinkitty), kudonnalla tai guttaperkalla päällystetty; nuorat ja köydet teräs- ja rautalangasta:	
	kohta 1caa	joitka eivät sisällä mm. ohuempia lankoja, puudalta	130:—
	kohta 1cbb	joissa olevat langat ovat ohuempia kuin 1 mm, puudalta	160:—
	kohd. 2	kuparista ja kupariseoksista:	
	kohta 2c	lanka (myös kimpun tai köyden muotoinen), kudonnalla, guttaperkalla, kautshulla tai muilla halvoilla aineilla päällystetty, puudalta	500:—
	Muist.	Langat ja kaikenlaiset lankavalmisteet, silkillä päällystetyt, vaikkakin muiden kehruuainesten yhteydessä, tullataan tämän nimikkeen vastaavien kohtien mukaan 50% korotuksella.	
Nimikk. 158	kohd. 1	Hienotakeet: veitset (paitsi koneveitset), ja sakset, kaikenlaiset, raudasta, teräksestä, kuparista, kupariseoksista, alumiinista, nikkelistä valmistetut, joissa on halpa-aineiset kahvat:	
	a)	mainitut teokset, paitsi pöytäveitset ja kahvelit, puudalta	1,000:—
	b)	pöytäveitset ja kahvelit, puudalta	400:—

	kohta 3	lampaankeritsimet, metallinleikkaussakset, räätälin- ja puutarhasakset ja muut erikoiden käsitöläisiä varten valmistetut saksat, puudalta	160:— 40:—
Nimike 160	kohta 1	Viikatteet ja sirpit, puudalta	
	kohta 2	Oljensilppuamisterät, kihvelit, lapiot, hangot, haravat, kuokat, kaikenlaiset, puudalta	40:—
Nimike 161		Käsityöläisten, taiteilijain, tehtaiden ja verstaten työkalut:	
	kohta 1	viilat ja raspit, ruuisorkat, kiertoporat ja kierreleuat, puudalta	180:—
	kohta 2	kaikenlaiset, paitsi tämän nimikkeen 1 kohdassa mainitut sekä hienotakeisiin kuuluvat, myöskin sellaiset, joissa on osia muista halvoista aineista, puudalta	105:— 200:—
Nimikk. 162	kohd. 2	Klisheet, puudalta	
Nimikk. 167		Koneet ja kojeet, valmiit tai puolivalmiit, kootut tai kokoomattomat:	
	kohd. 1	valuraudasta, takoraudasta, teräksestä, myöskin jos niissä on muista aineista valmistettuja osia samoin kuin kuparia, ellei kupari paina enemmän kuin 25% koneiden kokonaispainosta:	
	a)	kaikenlaiset, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat, puudalta	20:—
	b)	naftamoottorit ja höyrykoneet, ellei kappaleen paino ole yli 500 puutaa, lokomobilit, ellei kappaleen paino ole yli 150 puutaa, puunjalostuskoneet, ellei kappaleen paino ole yli 200 puutaa, pumput, ellei kappaleen paino ole yli 50 puutaa, käsiruiskut ja turvekoneet, puudalta	160:—
	kohta 3	Dynamosähkökoneet ja sähkömoottorit, kaikenlaiset, puudalta	400:—
	kohta 4	Tullitaksassa erikseen mainitsemattomat maatalouskoneet ja traktorit, kaikenlaiset, puudalta	10:—
	kohd. 6	Aurat, yhtä ja kahta hevosta varten, puudalta	40:—
	kohta 7b	Koneiden ja kojeiden osat, erikseen maahantuodut, paitsi tullitaksassa erikseen mainitut, valuraudasta, takoraudasta ja teräksestä, myöskin jos niissä on muista aineista valmistettuja osia samoin kuin kuparia, ellei kupari paina enemmän kuin 25% kunkin erikoisosan painosta, puudalta	160:—
	kohta 9	Koneiden ja kojeiden varaosat, koneiden ja kojeiden kanssa yhtäkaa maahantuodut, valuraudasta, takoraudasta ja teräksestä, myöskin jos niissä on kuparia, ellei kupari paina enemmän kuin 25% kunkin erikoisosan painosta:	
	a)	maahantuodut tämän nimikkeen kohdassa 1a mainittujen koneiden kanssa, puudalta	20:—
	b)	maahantuodut tämän nimikkeen kohdassa 1b mainittujen koneiden kanssa, puudalta	160:—
	kohd. 10	Dynamosähkökoneitten ja muuntajien osat, nimitäin:	
	a)	rullat, puudalta	480:—
	b)	ankkurit ja kollektorit, puudalta	450:—

	c)	telineet, kupariosineen, ilman tappilaakeria, puudalta	240:—
kohd. 11		Maatalouskoneiden ja -työkalujen varaosat, jotka on maahantuotu yhdessä niiden kanssa:	
	a)	yhden tai kahden hevosen auroihin, puudalta	40:—
	b)	kaikkiin muihin tässä liitteessä „C“ luetteluihin maatalouskoneisiin, puudalta	10:—
Muist. 1		Varaosina pidetään koneiden kanssa yhtäaikaan maahantuotuja ja niihin kuuluvia osia, joiden kokonaispaino, kun on kysymyksessä maatalouskoneet, ei ole enempää kuin 25% koneen painosta ja kun on kysymyksessä muut koneet, enempää kuin 10% koneen painosta.	
Muist. 6		Kaikenlaiset, liitteessä „C“ mainittujen maatalouskoneitten erikseen maahan tuodut osat tullattava 10 Eestin markasta puudalta, jos niistä esitetään Eestin Tasavallan Maatalousministeriön todistus.	
Nimikk. 168		Vaa'at, lukuunottamatta apteekki- ja laboratorio-vaakoja, niihin kuuluvine laitteineen ja osineen:	
kohta 1b		puudalta	630:—
kohd. 2		kymmenysvaa'at ja muut tällaiset vaa'at:	
	a)	ensimmäisiltä 3½ puudalta kappaleen painosta, puudalta	325:—
	b)	jokaiselta yli 3½ puudan menevältä puudalta niiden painosta, puudalta	160:—
Muist. 2		Kaikenlaisten vaakojen punnukset tullataan punnusten aineksen mukaan.	
Nimikk. 173		Ajokalut:	
kohta 4		yksinkertaiset talonpoikaisrattat ja muut senkaltaiset ajoneuvot ja reet, kuormia ja henkilöitä varten: lastenvaunut, sairaiden kuljetustuolit, kappaleelta	75:—
kohd. 5a		Tämän nimikkeen kohdassa 4 mainittujen vaamujen korit ja pyörät, puudalta	150:—
Nimikk. 177		Paperitavarat:	
kohd. 1		pahvi, papiermaché ja kivipahvi:	
	a)	puupahvi, värjäämätön, arkkeina, puudalta	30:—
	baa)	puupahvi, massana värjätty, lummupu-, olki- ja kaikenlainen muu pahvi, paitsi tullitaksassa erikseen mainittu, arkeiksi tai liuskoiksi ja korteiksi leikattu, myöskin massana värjätty, pahvi ja paperi, sivelty tai imeytetty teryalla, antiseptisilla aineilla, hyönteistappoaineilla, salpietarilla tai rikillä: satinoimattomat kortit jacquardkoneita varten, papiermaché ja kivipahvi, valmistamaton, puudalta	45:—
	c)	pahvi, kaikenlainen kohdissa a) ja b) mainittu, rullissa, puudalta	50:—
	d)	bristolpahvi, joka painaa enemmän kuin 650 gr. neliometri; pahvi, satinoitu ja kiilloitettu, samoin kuin värjätty, paitsi ei massana, rullissa ja arkeissa: jacquardkoneiden kortit satinoidusta pahvista: putket langan puolaamista varten: pahvipapiermaché- ja	

		kivipahviteokset, lukuunottamatta tullitaksassa erikseen mainittuja, myös lakeeratut, puudalta	75:—
	e)	bristolpahvi, joka painaa vähemmän kuin 650 gr neliometri, puudalta	300:—
		bristolpahvi, kaikenlainen, varustettu vesileimoilla, puserreilla kuvioilla ja piiroksilla tai liuskoiksi tai arkeiksi leikattuna, puudalta	375:—
kohd. 2	Paperi:		
	a)	käärepaperi, vain puumassasta (keitetyistä puusta), puudalta	75:—
baa)		paperi, kaikenlainen, paitsi tullitaksassa erikseen mainittu, valkea ja värillinen (massana värjätty), ilman koristuksia; paperi, jonka päälle on liimattu harsokudoksia, pella-vakangasta tai mitkalia; vihot, myöskin jos niissä on kannet, kuitenkin sitomattomina, viivattu paperi, puudalta	240:—
bbb)		sanomalehti-rotatsioonipaperi, jos siitä voidaan esittää Kauppa- ja teollisuusministeriön antama lupatodistus, puudalta	100:—
	c)	paperi, kohdassa b mainittu, varustettuna kaikenlaisilla vesileimoilla, puudalta	360:—
	d)	paperitapetit ja niiden reunukset, puudalta	90:—
	e)	pergamiini, puudalta	100:—
		pergamentti kasviaineksista käärepaperiksi, puudalta	200:—
		pergamentti kasviaineksista, paitsi erikseen mainittu, myös jos siihen on liimattu harsokudoksia; pauspaperi ja pauspellavakangas; paperi, vahalla, parafiinilla ja muilla sen laatuksilla aineilla imeytetty, puudalta	400:—
	l)	ohut kopiopaperi, puudalta	400:—
		paperossipaperi, valkea ja värillinen (vihoisena tai rullissa maahantuotu, mukaaluettuna kääreen ja sisäkehän paino), puudalta	450:—
		ohut käärepaperi, (silkki- tai kiinalainen paperi), samoin kuin paperi, kaikenlainen, jota ei ole massana, vaan toiselta tai molemmilta puolilta, myös valkoisella värillä värjätty, lukuunottamatta tullitaksassa erikseen mainittua; valonarka paperi, puudalta	600:—
kohd. 3b		Kirjekuoret, yksinkertaisesta paperista, ilman mitään koristuksia, maahantuotuna paketeissa erillään postipaperista, samoin kuin yksinkertaisesta paperista valmistetut pussit, puudalta	600:—
kohta 4		Kirjansitomo- ja pahviteokset, kaikenlaiset, lukuunottamatta tullitaksan nimikkeen 215. kohtaan I d kuuluvia; konttori- ja kopiokirjat, sidotuina; kirjojen ja albumien kannet, erikseen maahantuotuna, puudalta	2,400:—
Nimike 190		Köydet, nuorat ja sidelangat, juutista, hampusta, pellavasta, hampu- ja pellavarohitimesta ja muista nimikkeen 179, kohtaan 3 kuuluvista kasviskehruuaineista valmistetut, tervatut ja tervaamattomat; kalastusverkot:	
	kohta 1	Köydet, nuorat ja sidelangat, puudalta	225:—
	kohta 2	Kalastusverkot, puudalta	80:—

Nimikk. 192	Kankaat, juutista, pellavasta, hampusta ja muista nimekkeen 179, kohtaan 3 kuuluvista aineksista valmistetut, lukuunottamatta nimikkeissä 191 ja 193 mainittuja kankaita:	
kohta 1	Trilli matrasseja ja huonekaluja varten, matkudokset, huonekalukankaat ja samanlaatuiset raskaat kankaat, naulalta	55:—
kohta 2	Sarssi, satiini, parkumi (trilli), kutili ja samanlaatuiset kankaat pukuja varten, naulalta	72:—
Nimikk. 194	Balatakonehinnat, puuvillaiset, naulalta	15:—

Liite D.

Suomen 26. III. 1919 annetun tullitaksan nimike.	Tavaran nimitys	Alennus %
	Sianliha, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pakkauksissa:	
9	suolattu tai savustettu	35
10	muunlainen	35
48	Perunajauho ja tärkkelys, kaikenlainen	33 ¹ / ₃
82	Sipulit, raat	50
85	Kaali, raaka, paitsi ilmanpitävästi suljetussa pakkauksessa	50
87	Kaali, suolattu ja kuivattu, paitsi ilmanpitävästi suljetussa pakkauksessa	80
104	Juusto, kaikenlainen, paitsi ilmanpitävästi suljetuissa pakkauksissa	50
105	Voi, luonnollinen	50
Nimikk. 122	Tärkkelyssiirappi	25
	Punontateokset, side- ja purjelanka, myös rautalangalla vahvistettu:	
	palmikoimattomat:	
229	vähintään 5 mm:n paksuiset	20
230	5 mm ohuimmat	25
	Villakankaat, muunlaiset, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat; samoin vanutettu villahuopa, kutomaton, myös kasvikkunnasta saatuja kehruuaineiksia lisäämällä valmistettu:	
274	paino m ² :ltä enintään 200 gr.	33 ¹ / ₃
275	paino m ² :ltä yli 200 gr:n, mutta ei yli 500 gr:n	10
276	paino m ² :ltä yli 500 gr:n	25
Nimikk. 330	Naisten villatakki ja sweaters'it	33 ¹ / ₃
	Puutavarat ja puuteokset:	
	valmiit puusepän teokset, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat:	
	paino yli 2 kg kappaleelta netto:	
375	petsatut, vahatut, lakatut tai kiillotetut tai milloin pinta on muulla samanlaisella tavalla valmistettu, kilolta	80
376	maalatut tai öljytyt	80
	paino enintään 2 kg kappaleelta netto:	
380	petsatut, vahatut, lakatut, kiillotetut sekä maalatut tai öljytyt	80
381	muunlaiset, paitsi nimikkeissä 379 ja 380 mainitut	80
Nimikk. 514	Käsi pumpit	50

	Maanviljelyskoneet ja -laitteet:	
Nimikk. 653	a) aurat, erikseen mainitsemattomat	10
	b) turvekoneet, kaikenlaiset	50
Nimikk. 654	Puhdistajat, lajittelu- ja puimakoneet	40
	Meijerikoneet.	
Nimikk. 657	jäähdytyslaitteet sekä tiivistyskoneet ja varaosat	50
	Sähkökoneet:	
Nimikk. 658	kappaleen nettopaino enintään 500 kg	20
Nimikk. 659	kappaleen nettopaino yli 500 kg:n, mutta ei yli 1.500 kg:a	20
Nimikk. 660	kappaleen nettopaino yli 1.500 kg:n, kultakin tämän	20
	yli olevalta kg:lta	20
676	Puhelinkoneet ja niiden osat	50
677	Sähköteknilliset erikoislaitteet, erikseen mainitsemattomat	20
	Höyrypannut, kaikenlaiset:	
Nimikk. 678	kappaleen nettopaino enintään 5,000 kg	10
Nimikk. 679	kappaleen nettopaino yli 5,000 kg:a, kultakin tämän yli	10
	olevalta kg:lta	10
680	Höyrypannunosat, paksusta levystä tehdyt, kuten päädyt, vaipat, tuliputket y. m.	10
	Höyrylokomobiilit:	
Nimikk. 681	kappaleen nettopaino enintään 4,000 kg	25
Nimikk. 682	kappaleen nettopaino yli 4,000 kg:n, kultakin tämän	20
	yli olevalta kg:lta	20
	Bentsini-, petroli-, raakaöljy-, kaasus- sekä muut poltto- ja räjähdysmoottorit, höyryturbiinit, jäähdytyskoneet, sentrifugali- ja imupumput:	
Nimikk. 683	kappaleen nettopaino enintään 500 kg	20
Nimikk. 684	kappaleen nettopaino yli 500 kg:n, mutta ei yli 2,500 kg:a	25
	Höyryvasarat:	
Nimikk. 687	kappaleen nettopaino yli 100 kg:n, mutta ei yli 500 kg:a	50
Nimikk. 688	kappaleen nettopaino yli 500 kg:n kultakin tämän	50
	yli olevalta kg:lta	50
	Muist. Höyryvasarain alustat ja muut tarpeet tullaan tullitaksan mukaan 10% alennuksella.	
700	Koneet ja laitteet, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat	50
	Muist. Jos maahantuoja voi näyttää toteen, että edelleen nimikkeeseen luettavia koneita ei valmisteta omassa maassa, niin on tullimäärä puolet nimikkeeseen 700 sovitusta tullimäärästä.	
	Kalkki:	
742	sammuttamaton	50
743	sammutettu	50
744	Sementti, portland-, tavallinen, harmaa, valkoinen tai värjätty, jauhamaton tai jauhettu: kuonasementti, trassi ja muut rakennustarkoituksiin käytettävät sementtilajit	20
786	Muuritiilet, tavalliset, lasittamattomat (myös huokoiset) sekä kalkkihiekkatiilet	75
787	muunlaiset, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat, kuten tulenkestävät, kaikenlaiset, rautatiilet, haponkestävät muototiilet ja kemiallisteknillisiin tarkoituksiin aiotut laatat, julkisivu- ja muototiilet, rakennustarkoituksiin käytettävät, päällystyslaatat sekä kattotiilet, kaikenlaiset, lasittamattomat	75
825	Alkoholivernissat	20
829	Saippuat: muunlaiset (lukuunottamatta nimikkeessä 828 mainittuja)	10

Nimikk. 845	Lyijyvalkoinen, sinkkivalkoinen, lyijymönjä ja blancfix	50
Nimikk. 849	Nigrosiini:	
	pienemmissä, vähittäiskauppaan aiotuissa päällystöissä	50
Nimikk. 850	muuaisissa päällystöissä	50
884	Tulitikut	25
Nimikk. 890	Suolahappo	75
Nimikk. 891	Salpietarihappo	75
Nimikk. 894	Oksali- ja maitohappo	50
Nimikk. 907	Rauta- ja kuparivihtrilli	33 ¹ / ₃
Nimikk. 919	Lyijysokeri	50
922	Metalloidit, hapot ja suolat y. m. alkuaineiden yhtistykset, erikseen mainitsemattomat (nitriitit)	50
931	Puusepännliima ja muut jähmeät liimalajit, erikseen mainitsemattomat	10

Liite E.

Suomen 26. III. 1919 annetun tullitaksan nimike.	T a v a r a n n i m i t y s .	Alennus %
142	Kilohaili, ankerias ja muunlaiset kalat säilykkeinä	75
828	Saippua: haju-, toaletti-, lääke- ja muu sellainen saippua sekä putkissa, pulloissa ja muissa sellaisissa päällystöissä olevat nestemäiset tai pehmeät saippualajit, kaikenlaiset, sekä läpikuultavat saippualajit	75
870	Haju- tai toalettivedet, joissa on etterää tai alkoholia, sekä kaikenlaiset hiustinktuurit:	
871	astioissa, joiden bruttopaino on vähintään 3 kg.	80
	astioissa, joiden bruttopaino on alle 3 kg.	80

Liite F.

Suomen 26. III. 1919 annetun tullitaksan nimike.	T a v a r a n n i m i t y s .
	Puuvillalanka: yksisäikeinen:
	raaka (valkaisematon):
177	aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa), samaten lankateelmät
178	yli n:oon 20, mutta ei yli n:on 40.
179	yli n:on 40, mutta ei yli n:on 60.
	valkaistu, värjätty tai painettu:
181	aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa).
182	yli n:oon 20, mutta ei yli n:on 40.
183	yli n:oon 40, mutta ei yli n:on 60.
	kaksi- tai useampisäikeinen, yhdesti kerrattu:
	raaka (valkaisematon):
185	aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa).
186	yli n:oon 20, mutta ei yli n:on 40.
187	yli n:oon 40, mutta ei yli n:on 60.
	valkaistu, värjätty tai painettu:
189	aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa).
190	yli n:oon 20, mutta ei yli n:on 40.
191	yli n:oon 40, mutta ei yli n:on 60.

- kaksi- tai useampisäikeinen, enemmän kuin yhdesti kerrattu:
 raaka (valkaisuaton):
- 193 aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa).
 194 yli n:oon 20, mutta ei yli n:oon 40.
 195 yli n:oon 40, mutta ei yli n:oon 60.
 valkaistu, värjätty tai painettu:
 197 aina n:oon 20 asti (englantilaista numeroa).
 198 yli n:oon 20, mutta ei yli n:oon 40.
 199 yli n:oon 40, mutta ei yli n:oon 60.
 202 rihma, kaikenlainen, pienemmissä, vähittäiskauppaan tarkoitetuissa pakkauksissa.
- Pellava- ja rohdinlanka:
 yksisäikeinen:
 raaka (valkaisuaton):
- 212 aina n:oon 18 asti (englantilaista numeroa).
 213 yli n:oon 18, mutta ei yli n:oon 65.
 valkaistu, värjätty tai painettu:
 215 aina n:oon 18 asti (englantilaista numeroa).
 216 yli n:oon 18, mutta ei yli n:oon 65.
- kaksi- tai useampisäikeinen:
 raaka (valkaisuaton):
- 218 aina n:oon 18 asti (englantilaista numeroa).
 219 yli n:oon 18, mutta ei yli n:oon 65.
 valkaistu, värjätty tai painettu:
 221 aina n:oon 18 asti (englantilaista numeroa).
 222 yli n:oon 18, mutta ei yli n:oon 65.
 224 rihma, kaikenlainen, pienemmissä vähittäiskauppaan tarkoitetuissa pakkauksissa.
- Puuvillakankaat, myös juutia lisäämällä kudotut:
 kankaat, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat, joiden koko pinta-ala kudonnaltaan on samanlaatuinen:
 paino m²:ltä vähintään 250 gr:
- 238 valkaisuattomat ja värjäämättömät.
 239 valkaistut, värjätyt tai painetut.
 paino m²:ltä vähemmän kuin 250 gr, mutta ei vähemmän kuin 100 gr:
- 240 valkaisuattomat ja värjäämättömät.
 241 valkaistut, värjätyt tai painetut.
 paino m²:ltä vähemmän kuin 100 gr:
- 242 valkaisuattomat ja värjäämättömät.
 valkaistut, värjätyt tai painetut, joissa cm²:n pinta-alana on yhteensä:
 243 enintään 40 loimi- ja kudelankaa.
 244 enemmän kuin 40 loimi- ja kudelankaa.
- Kankaat, muunlaiset, tullitaksassa erikseen mainitsemattomat, myös kuusiinkudotut:
 paino m²:ltä vähintään 100 gr:
- 245 valkaisuattomat ja värjäämättömät.
 246 valkaistut, värjätyt tai painetut.
 paino m²:ltä vähemmän kuin 100 gr:
- 247 valkaisuattomat ja värjäämättömät.
 248 valkaistut, värjätyt tai painetut.
- Pellava- ja hampukkankaat:
 251 juutista tai paperilangasta, muita kehruuaineita lisäämättä, kudotut:
 säkki- tai käärekanas, valkaisuaton, värjäämätön, liimaamaton,
 joissa 2 cm²:n pinta-alalla on yhteensä enintään 15 loimi- ja kudelankaa
- 252 kankaat, muunlaiset.

	Kankaat muista tähän kuuluvista kehruuaineksista, myös puuvillaa tai juutia liisäämällä, kudotut; samoin paperikankaat, muualla mainitsemattomat:
255	kankaat, muunlaiset, (paitsi nimikkeissä 253 ja 254 mainitut), joiden koko pinta-ala kudonnaltaan on samanlaatuinen; valkaisuamattomat ja värjäämättömät, paino m ² :tä vähintään 500 gr.
	muunlaiset:
	joissa cm ² :n pinta-alalla on yhteensä:
256	enintään 25 loimi- ja kudelankaa:
257	valkaisuamattomat ja värjäämättömät.
	valkaistut, värjätyt tai painetut.
258	enemmän kuin 25, mutta ei yli 35 loimi- ja kudelankaa:
259	valkaisuamattomat ja värjäämättömät.
	valkaistut, värjätyt tai painetut.
Bilaga A.	

Position enligt estniska tulltaxan av 23. IV. 1921	Varuslag.
Ex pos. 37 ex punkt 1b ex punkt 4	Strömming, färsk.
Ex pos. 40	Strömming, saltad och rökt.
Ex pos. 58	Husdjur och hästar.
	Trävaror :
ex punkt 1	björk, ek, gran, lönn, asp, al, tall, fura, ask:
c)	i form av kluvet virke, plankor samt bilade eller sågade bjälkar och bräder (mer än tre och en halv tum tjocka);
d)	ovannämnda träslag i form av bräder eller små fyrkantiga balkar (mer än en fjärdedels tum till och med tre och en halv tum tjocka), ohyvlade.
Ex pos. 62 ex punkt 3	Frön: turnips, klöver, ärter, timotej, alopecurus.
Ex pos. 66 ex punkt 1	Gatstenar, även grovt tillhuggna, i form av parallellpipeder eller kuber.
ex punkt 3	Stenar för byggnadsändamål, utom i tulltaxan särskilt nämnda:
a)	obearbetade eller grovt tillhuggna, i form av block och plattor, utan någon artificiell bearbetning av ytorna (grov- eller finhuggen, sågad).
Pos. 106	Ättikspulver (trä-ättiksyrad kalk, icke renad).
Ex pos. 138 ex punkt 1	Kopparmalm.
Ex pos. 176	Pappersmassa:
punkt 2	pappersmassa, mekaniskt beredd (trämassa), torr och våt.
Anm.	Trämassa, införd i form av kartong, i plattor, ävensom makulatur äro enligt denna position tullfria endast i den händelse, att desamma äro fint sönderhackade eller tätt genomborrade med hål.
punkt 4	pappersmassa, kemiskt beredd (cellulosa, massa av lump, halm, torv o. s. v.), torr och våt.

Bilaga B.

Position enligt finska tulltaxan av 26. III. 1919.	V a r u s l a g.	
	Levande djur :	
	hästar :	
1	föl under ett år;	
2	andra slag;	
3	nötkreatur.	
	Frö :	
Ex 51	linfrö.	
52	röd- och vitklöverfrö;	
53	klöverfrö av andra arter;	
54	timotejfrö;	
55	hö- och gräsfrö, av andra arter;	
57	rov- och kålrotsfrö;	
Ex 58	kål-, bet-, cikorie-, skidfrukts- och foderbetsfrö.	
60	Potatis, rå.	
61	Potatis, skuren och torkad.	
65	Cikorierot, torkad.	
Ex 75	Äppel, råa.	
	Trävirke, och träarbeten :	
	fanérskivor under 7 mm tjocklek, ävensom hopfogade fanér- eller träskivor, s. k. limbräder :	
356	av tall, gran, björk och asp.	
Ex 735	Gips av alla slag.	
Ex 741	Brännskiffer.	
809		
811	Brännskifferoljor av alla slag.	
812		
848	Färgträ, samt andra till färgning användbara växter och växtdelar, ej till annan position i denna tulltariff hänförliga, hela eller i stycken, raspade, malna eller på annat sätt sönderdelade, ävensom extrakter av vegetabiliska färgningsämnen, flytande eller fasta.	
906	Natriumsulfat (gläubersalt), natriumbisulfat, kaliumsulfat och kaliumbisulfat.	

Bilaga C.

Position enligt estniska tulltaxan av 23. IV. 1921.	V a r u s l a g.	Tullsat i Estniska mark
Ex pos. 4 ex punkt 1	Makaroner, per pud	120:—
Ex pos. 21 punkt 3	Cigarrer, cigarillos och cigaretter, per funt	800:—
Ex pos. 24 ex punkt 3b	Kondenserad mjölk och mjölkpulver med eller utan socker, per pud brutto	80:—
Pos. 55	Ost, per pud	300:—
Ex pos. 36 ex punkt 1	Smör, per pud	140:—
ex punkt 3	Margarin, per pud	30:—
Ex pos. 37 ex punkt 1b	Färsk fisk av alla slag, utom i mom. 1a nämnda och strömning, per pud brutto	540:—
ex punkt 3	Fisk av alla slag, saltad och rökt, utom sill och strömning, per pud brutto	300:—
Ex pos. 42	Kimrök, per pud	60:—
Ex pos. 43 ex punkt 2	Benlim, per pud	300:—
	Läderlim, per pud	360:—

	ex anm.	Gelatin- och glycerinblandningar för tekniska ändamål, mot estniska Handels- och Industrieministeriets intyg, per pud	360:—
Ex pos. 46	ex punkt 2	Enkla borstar och penslar av borst (utom till position 215 hörande) per pud	480:—
Ex pos. 53		Stearinljus, per pud	240:—
Ex pos. 55		Andra ljus, per pud	400:—
	ex punkt 1a	Hudar, beredda : mindre hudar, utom i mom. 1 b och 2 nämnda, garvade, beredda med alun, vitgarvade, olackerade; vitgarvade remmar för hopsömning av drivremmar, per pud	1,260:—
	ex punkt 3	större hudar: tjur-, ox-, ko-, häst- och svinhudar, hela och i halvkor skurna, utan inprätsade mönsier, även grenerade eller färgade: pergament, per pud	600:—
Ex pos. 57		Lädertillverkningar:	
	punkt 1a	skoplagg, utom sådana med beklädnad av hel- eller halvsidan, vägande två och en fjärdedels (2¼) funt och mindre part, per funt	120:
	punkt 1b	desamma, vägande över två och en fjärdedels (2¼) funt part, per funt	60:—
	punkt 3	läderhandskar av alla slag, mindre sadelmakeriarbeten, vägande en halv funt eller mindre per stycke, såsom: väskor, börsar, portmonnäer, cigarrfodral och plånböcker, tillverkningar av sämsk, glacé, saffian och pergament, utom skoplagg och kirurgiska redskap, per funt	1,080:—
	punkt 4a	selyg med tillbehör: sadelmakeriarbeten, pisknoddar, tillverkade av läderremmar, utom sidolkor och rankdynor för arbetshästar, per funt	200:—
	punkt 5	kappsäckar, koffertar, väskor, utom i punkt 3 av denna position nämnda, jakttillbehör av läder, grov jute- och hampvävnad; annotationsböcker och plånböcker av läder, utom till punkt 3 hörande; läder för bokinbinding; lädertillverkningar av alla slag, utom särskilt nämnda, även i förbindelse med delar av metall eller annat material, såvida de ej kunna hänföras till dyrbara galanterivaror, per funt	540:—
	ex punkt 6	drivremmar, sydda och osydda och piskor, per funt	15:—
Ex pos. 61	ex anm. 2b	Drivhjul av trä, per pud	200:
Ex pos. 65	ex punkt 4	Bränd kalk, per pud	15:
Ex pos. 66	ex punkt 3	Stenar för byggnadsändamål, utom i tulltaxan särskilt nämnda:	
	b)	i form av block och plattor, av mer än tre och en halv verschoks tjocklek, med sågade eller huggna ytor eller delar av ytor; trappsteg och trottoarplattor, per pud	4:
	e)	plattor, av tre och en halv verschoks tjocklek eller därunder, med sågade eller huggna ytor, per pud	15:—
	punkt 4	naturliga slipstenar i form av plattor, block och skivor, slip- och polerstenar, bearbetade eller obearbetade, per pud	3:—

Ex pos. 70	ex punkt 2	Gravstenar av granit och gnejs i vanliga stenhuggeriarbeten, utan ciseleringar och skulpteringar, även med böjda ytor:	
	a)	med polerade ytor eller delar av ytor, per pud	225:—
	b)	med finhuggna och infattade, men icke polerade ytor, per pud	150:—
Ex pos. 71	punkt 7	Smörjor av alla slag för smörjning av axlar, hjul, remmar o. s. v. samt kompositioner för rengöring av metaller, hopfästande av porslin, glas o. s. v. i förbindelse med vax, fett, olja eller lim, per pud	100:—
Ex pos. 74	ex punkt 2	Ungnskakel och alla slags tegel av krukmakarmassa, släta och med reliefmönster:	
	a)	enfärgade, även glaserade, per pud	30:—
	b)	mångfärgade, även glaserade, per pud	60:—
	ex punkt 4	Husgeråd av simpel lera, även glaserade:	
	a)	utan mönster och prydnader, per pud	30:—
	b)	med prydnader, målning och skulptering, per pud	150:—
Pos. 75		Fajansstillverkningar:	
	punkt 1	vita och enfärgade, i massan färgade, utan prydnader, även med gjutna mönster, utom i punkt 3 nämnda, per pud	100:—
	punkt 2	desamma med enfärgade mönster, teckningar, kanter och ränder; fajansarbeten, ej i massan färgade, likaledes utom i punkt 3 nämnda, per pud	120:—
	punkt 3	desamma med målning, förgyllning och mångfärgade mönster, ävensom prydnader av alla slag för hus och rum, per pud	300:—
Ex pos. 77		Glasvaror:	
	punkt 1	kärl, avsedda för förvaring av vätskor och andra varor, såsom: flaskor, glas, burkar av varje form, utan prydnader och mönster, även med gjutna bokstäver, inskrifter och vapen, ofasetterade och oslipade:	
	a)	av buteljfärgat glas (grön, oliv, brun och dylik naturlig, icke artificiell buteljfärg), utan mattslipade halsar eller tillpassade proppar och lock och utan inriktade bottnar och kanter, per pud	50:—
	b)	av vitt, halv vitt eller färgat glas (i massan färgat), utan mattslipade halsar eller tillpassade proppar och lock och utan inriktade bottnar och kanter, per pud	75:—
	ex punkt 2	glastillverkningar för hushåll och tekniska ändamål, utom i tulltaxan särskilt nämnda, av vitt eller halv vitt glas, oslipade, opolerade, ofasetterade, även med slipade eller inriktade bottnar, kanter, proppar och lock, även med gjutna och prässade vapen, inskrifter och mönster, men utan andra prydnader:	
	a)	prässade eller gjutna, per pud	90:—
	b)	blåsta, även i former, per pud	225:—
	punkt 3	tillverkningar av vitt och halv vitt glas, slipade, polerade, fasetterade, men utan alla andra prydnader, per pud	450:—

	punkt 6a	glas i skivor, blåsta eller gjutna, oslipade och opolerade, av 5 mm tjocklek eller därunder, vita, halv vita eller naturligt buteljärgade, släta, utan mönster och prydnader, vilkas längd och brädd sammanlagt uppgår till femtio verschok, per pud	75:—
Ex pos. 86		Terpentin, per pud	200:—
Ex pos. 105 ex punkt 3a		Kaustik natron (kaustik soda) orenat, per pud	65:—
Ex pos. 107		Klorkalk, per pud	15:—
Ex pos. 108 ex punkt 4		Trä-ättikssyra, per pud	300:—
Ex pos. 112 ex punkt 1b		Träsprit, per pud brutto	300:—
	Ex anm. 2	Karbid, hartstvävl och hartssalter, per pud brutto	240:—
		Flytande kolsyra i metallflaskor för tekniska ändamål mot Handels- och Industriministeriets intyg, per pud brutto	300:—
		varvid 80 % av vikten drager tull efter materialet, varav flaskorna äro förfärdigade.	
Ex pos. 117	punkt 1b	Fernissa, per pud	300:—
Pos. 120	punkt 5	Glyserin, icke renad, per pud	50:—
	punkt 1	Tvävl:	
		kosmetisk, i upplöst eller fast tillstånd och som pulver, per pud brutto	900:—
	punkt 2	av alla slag, utom kosmetisk, per pud	160:—
Pos. 121	punkt 1	Spritlack, per pud	600:—
Pos. 123	punkt 2	Terpentin- och oljelack, per pud	300:—
		Kemiska fändstickor, av alla slag, utom bengaliska, per pud	240:—
Ex pos. 124		Garvämnen av gran-, vide- och furubark:	
	ex punkt 1	icke pulveriserade, per pud brutto	4:—
	ex punkt 2	pulveriserade, per pud	10:—
	ex punkt 3	i form av extrakt, per pud	40:—
Ex pos. 135		Organiskt-syntetiska färgämnen (pigment) av alla slag, per pud	1,000:—
Ex pos. 137		Blanksmörja; bläck av alla slag, flytande och torkad, per pud	300:—
	Anm. 2	Trycksvärta för tryckeri mot Handels- och Industriministeriets intyg, per pud	120:—
Pos. 150		Gjutjärnsvaror:	
	punkt 1	tackjärns gjutgods, utan varje bearbetning, även med filade ränder, per pud	90:—
	punkt 2	emaljerade kärl av gjutjärn, per pud	90:—
	punkt 3	tillverkningar av gjutjärn, bearbetade, svarvade, polerade, slipade, färgade, bronserade, förtennta, lackerade, emaljerade (utom kärl), överdragna med zink eller andra oädla metaller, även med delar av trä, koppar och legeringar därav, per pud	170:—
	Anm.	Föremål av smidbart gjutjärn förtullas såsom järn- och ståltillverkningar.	
Ex pos. 151		Järnstörar och ankare av järn, stål, smidda och gjutna, ofilade eller med filade kanter och ränder, men utan vidare bearbetning; smidd spik av järn och stål, per pud	90:—
Ex pos. 152		Angpannor, per pud	90:—
Ex pos. 153 ex punkt 1		Störar af järn och stål, ketting, propeller, roder, stävar, kölar, åkdonsresårer av järn och stål, bearbetade, svarvade, polerade, slipade eller på annat sätt bearbetade, med eller utan delar av koppar eller legeringar därav, per pud	160:—

Ex pos. 154	ex punkt 2	Patenterade säkerhetslås av järn och stål, per pud	100:—
	ex punkt 1	Tillverkningar av järnbleck: emaljerade hushållsartiklar, utom i tulltaxan särskilt nämnda, samt ämbare, per pud	170:—
Ex pos. 155		mjölkkräml, enkla, överdragna med tenn eller zink, per pud	150:—
	punkt 1a	Tråd: av järn och stål, med en bredd eller diameter av sex och en fjärdedels ($6\frac{1}{4}$) till och med 1 mm, per pud	20:—
	Anm.	Tråd, förtennt, överdragen med zink eller andra oädla metaller eller lack, förtullas med 50%, överdraget med silver med 100 % förhöjning.	
Ex pos. 156		Trådtillverkningar: av järn och stål:	
	punkt 1	spiralfjädrar, alla slag, per pud	150:—
	ex punkt 1a	trådspik, klippt, hästskospik, spik av smid- bart järn, per pud	95:—
	ex punkt 1b	järn- och ståltråd (även förtennta och över- dragna med zink), omspunna med textil- ämnen eller överdragna med guttaperka; tåg och lina av järn- och ståltråd:	
	punkt 1ca	icke innehållande tråd under 1 mm tjocklek, per pud	130:—
	punkt 1cbb	innehållande tråd under 1 mm tjocklek, per pud	160:—
	ex punkt 2	av koppar och kopparlegeringar:	
	punkt 2c	tråd (även i form av knippen och tåg), om- spunna med textilämnen eller överdragna med guttaperka, kautschuk eller annat sim- pelt material, per pud	500:—
	Anm.	Tråd av alla slag samt alla slags trådtillverkningar, omspunna med siden, även i förening med andra textilämnen, förtullas enligt motsvarande punkter i denna position med 50 % förhöjning.	
Ex pos. 158		Finsmiede:	
	ex punkt 1	knivar (utom maskknivar) och saxar av alla slag med infattning av simpelt material, för- färdigade av järn, stål, koppar samt koppar- legeringar, aluminium, nickel:	
	a)	ovannämnda varor, utom bordsknivar och gafflar, per pud	1,000:—
	b)	bordsknivar och gafflar, per pud	400:—
	punkt 3	färsaxar, saxar för klippning av metall, skäd- dar- och trädgårdssaxar samt andra för hantverkare speciellt förfärdigade saxar, per pud	160:—
Pos. 160	punkt 1	Liar och skärar, per pud	40:—
	punkt 2	hackelseknivar för halm, skyfflar, spador, gre- par, räfsor, jordhackor av alla slag, per pud	40:—
Pos. 161		Verktyg för hantverk, konst, fabrik och bruk:	
	punkt 1	filor och raspar, ävensom gängkloppar, skruv- borrar och gängbackar, per pud	180:—
	punkt 2	alla slag, utom i punkt 1 av denna position nämnda, ävensom under rubriken finsmide hörande, även med delar av annat simpelt material, per pud	105:—
Ex pos. 162	ex punkt 2	Klichéer, per pud	200:—

Ex pos. 167	Maskiner och apparater, fullständiga eller ofullständiga, i hopsatt eller söndertaget tillstånd: av gjutjärn, smidjärn, stål, med delar av andra materialier eller utan sådana, även i förening med koppar till högst 20 % av maskinens totala vikt:	
ex punkt 1		
a)	av alla slag, utom i tulltaxan särskilt nämnda, per pud	20:—
b)	naftamotorer och ångmaskiner, vägande till och med 500 pud per stycke, lokomobiler, vägande till och med 150 pud per stycke, träförädlingsmaskiner, vägande till och med 200 pud per stycke, pumpar till och med 50 pud per stycke, handsprutor och torvmaskiner, per pud	160:—
punkt 3	Elektriska dynamomaskiner och elektromotorer av alla slag, per pud	400:—
punkt 4	I tulltaxan icke särskilt nämnda lantbruksmaskiner och traktorer av alla slag, per pud	10:—
ex punkt 6	Plogar för ett- och tvåspann, per pud	40:—
punkt 7b	Delar till maskiner och apparater, införda skilt för sig, utom i tulltaxan särskilt nämnda, av gjutjärn, smidjärn och stål, även med delar av annat material och i förening med koppar, till högst 25 % av den totala vikten för varje enskild del, per pud	160:—
punkt 9	Reservdelar till maskiner och apparater, införda tillika med dessa, av gjutjärn, smidjärn och stål, även i förening med koppar, till högst 25 % av vikten för varje enskild del:	
a)	införda jämte i punkt 1 a av denna position nämnda maskiner, per pud	20:—
b)	införda jämte i punkt 1 b av denna position nämnda maskiner, per pud	160:—
ex punkt 10	Delar av elektriska dynamomaskiner och transformatorer, nämligen:	
a)	spolar, per pud	480:—
b)	ankare och kollektorer, per pud	450:—
c)	ställningar med koppardelar, utan tapplagen, per pud	240:—
ex punkt 11	Reservdelar till lantbruksmaskiner och -redskap, införda tillika med dessa:	
a)	för plogar för ett- och tvåspann, per pud	40:—
b)	för alla andra i denna bilaga „C“ nämnda lantbruksmaskiner, per pud	10:—
Anm. 1	Som reservdelar anses tillika med maskiner införda och till dem hörande delar, vid lantbruksmaskiner vägande i totalvikt till och med 25 % av maskinens vikt, vid andra maskiner i totalvikt vägande till och med 10 % av maskinens vikt	
Anm. 6	Alla slags till i bilaga „C“ nämnda lantbruksmaskiner hörande och skilt från dem införda delar kunna förtullas till tio estniska mark per pud mot Landtbruksministeriets i Republiken Estland intyg.	
Ex pos. 168	Vågar, med undantag av för apotek och laboratorier avsedda, med därtill hörande apparater och vågdelar:	
punkt 1b	bordsvågar, per pud	630:—

ex punkt 2	decimalvågar och andra vågar av denna art:	
a)	för de första tre och en halv ($3\frac{1}{2}$) pud av deras vikt per stycke, per pud	325:—
b)	för varje följande pud utöver tre och en halv ($3\frac{1}{2}$) pud av deras vikt per stycke, per pud	160:—
Anm. 2	Vikter till alla slags vågar förtullas efter deras material.	
Ex pos. 173	Åkdon:	
punkt 4	simpla allmog- och andra dylika åkdon och slädar för last och passagerare; barnvagnar; rullstolar för sjuka, per stycke	75:—
ex punkt 5a	vagnskorgar och hjul till i punkt 4 av denna position nämnda vagnar, per pud	150:—
Ex pos. 177	Papperstillverkningar:	
ex punkt 1	papp, papier-maché och stenpapp:	
a)	papp av trämassa, ofärgad, i ark, per pud	30:
baa)	papp av trämassa, färgad i massan; papp av lump, halm och alla andra, utom i tulltaxan särskilt nämnda slag, i ark eller skuren i remsor eller kort, även färgad i massan; papp och papper, bestrukna med eller genomdränkta av tjära, antiseptiska ämnen, medel mot insekter, salpeter eller svavel; kort för jacquardmaskiner, osatinerade; papier-maché och stenpapp, obearbetat, per pud	45:—
c)	papp av alla slag, nämnda i mom. a och b, i rullar, per pud	50:
d)	bristolkartong (papp), vägande mer än 650 gr per kvadratmeter; papp, satinerad, och pole-rad, även färgad, men icke i massan, i rullar och ark; kort för jacquardmaskiner av satinerad papp; rör för uppnystande av tråd; tillverkningar av papp, papier-maché och stenpapp, utom i tulltaxan särskilt nämnda, även lackerade, per pud	75:—
e)	bristolkartong (papp), vägande sexhundra-femtio gram och därunder per kvadratmeter, per pud	300:—
	bristolkartong av alla slag med vattenstämplar, inprässade mönster och teckningar eller skuren i remsor och kort, per pud	375:—
ex punkt 2	Papper:	
a)	omslagspapper, av endast trämassa (kokt trä), per pud	75:—
baa)	papper av alla slag, utom i tulltaxan särskilt nämnt, vitt och färgat (i massan färgat), utan prydnader; papper, pålimmat med skira vävnader, lärft eller mitkal; häften, även med omslag, dock ej inbundna; linjerat papper, per pud	240:—
bbb)	rotationspapper för tidningar, mot Ministeriets för Handel och Industri intyg, per pud	100:—
c)	papper, nämnt i mom. b, med alla slag av vattenstämplar, per pud	360:—
d)	papperstapeter och bårder till desamma, per pud	90:—

	e)	pergamini, per pud	100:—
		pergament av vegetabiliska ämnen för förpackningsändamål, per pud	200:—
		pergament av vegetabiliska ämnen, utom särskilt nämnda, även pålimmat med skira vävnader; pauspapier och pauslärt; papper, genomdränkt av vax, paraffin och andra liknande ämnen, per pud	400:—
	f)	tunn kopiepapper, per pud	400:—
		papyrosspapper, vitt och färgat (infört i häften och rullar, inberäknat vikten av omslaget och de inre ringarna), per pud	450:—
		tunnt omslagspapper (silkes- eller kinesiskt) ävensom papper av alla slag, icke i massan, utan på ena eller båda sidorna, även med vit färg, färgat, utom i tulltaxan särskilt nämnt; ljuskänsligt papper, per pud	600:—
Pos. 190	ex punkt 3b	Kuvert av simpelt papper, utan prydnader, i paket, skilt från postpapper införda, och påsar av simpelt papper, per pud	600:—
	punkt 4	Bokbinderi- och kartongarbeten av alla slag, utom sådana, som hänföra sig till punkt 1 i position 215 i tulltaxan; kontors- och kopieböcker, inbundna; pärmar till böcker och album, införda, avskilda från dessa, per pud	2,400:—
		Tåg, rep och lina av jute, hampa, lin, hamp- eller linblår och av andra vegetabiliska spånadsämnen, nämnda i punkt 3 av position 179, tjärade och otjärade; fisknät:	
	punkt 1	tåg rep och lina, per pud	225:—
Ex pos. 192	punkt 2	fisknät, per pud	80:—
		Vävnader av jute, lin, hampa och andra i punkt 3 av position 179 nämnda materialier, utom vävnader, nämnda i positionerna 191 och 193:	
	punkt 1	drill till madrasser och möbel; matt-, möbel- och andra dylika tunga vävnader, per funt sars, satäng, drill, kutill och andra dylika vävnader för kläder, per funt	55:—
Ex pos. 194	punkt 2	Balatadrivremmar av bomull, per funt	72:—
			15:—

Bilaga D.

Position enligt finska tulltaxan av 26. III. 1919.	Varuslag.	Nedsättningsprocent.
	Fläsk, icke i hermetiskt tillslutna förpackningar:	
9	saltat och rökt	35
10	andra slag	35
48	Potatismjöl och stärkelse, alla slag	33 ¹ / ₃
82	Lök, rå	50
85	Kål, rå, icke i hermetiskt tillslutna förpackningar	50
87	Kål, saltad och torkad, icke i hermetiskt tillslutna förpackningar	80
104	Ost, alla slag, icke i hermetiskt tillslutna förpackningar	50
105	Smör, naturligt	50
Ex 122	Stärkelsesirap	25

	Repslageriarbeten, samt bind- och segelgarn, även med inlägg av järntråd: icke flätade:	
229	av 5 mm tjocklek och däröver	20
230	av mindre än 5 mm tjocklek	25
	Vävnader av andra slag, ej särskilt nämnda, ävensom stampad (icke vävd) filt av ull, även med tillblandning av vegetabiliska spånadsämnen:	
274	vägande per m ² högst 200 gr	33 ¹ / ₃
275	vägande per m ² mer än 200 gr men ej mer än 500 gr	10
276	vägande per m ² mer än 500 gr	25
Ex 330	Sweaters och damjackor av ull	33 ¹ / ₃
	Trävirke och träarbeten:	
	Färdigarbetade trävaror, icke särskilt nämnda:	
375	vägande per stycke netto mer än 2 kg: betsade, bonade, lackerade, polerade eller på annat liknande sätt å ytan bearbetade	80
376	fernissade och målade	80
380	vägande per stycke netto högst 2 kg: betsade, bonade, lackerade, polerade, samt målade eller fernissade	80
381	andra slag utom i pos. 379 och 380 nämnda	80
Ex 514	Handpumpar	50
	Lantbruksmaskiner och -apparater:	
Ex 653	a) plogar, ej särskilt nämnda	10
Ex 654	b) torvmaskiner av alla slag	50
	Sed- och frörensningmaskiner, sorteringsmaskiner, tröskmaskiner	40
Ex 657	Mejerimaskiner: ismaskiner samt kompressorer och reservdelar	50
	Elektromotorer:	
Ex 658	vägande per stycke netto högst 500 kg	20
Ex 659	vägande per stycke netto mer än 500 kg, men ej mer än 1,500 kg	20
Ex 660	vägande per stycke netto mer än 1,500 kg, för varje kg överskjutande denna vikt	20
676	Telefonapparater samt delar därtill	50
677	Elektrotekniska specialapparater, ej särskilt nämnda	20
	Angpannor av alla slag:	
Ex 678	vägande per stycke netto 5,000 kg och mindre	10
Ex 679	vägande per stycke netto mer än 5,000 kg, för varje kg överskjutande denna vikt	10
680	Angpannedelar av grov plåt såsom gavlar, mantlar, eldrör o. s. v.	10
	Anglokomobiler:	
Ex 681	vägande per stycke netto 4,000 kg och mindre	25
Ex 682	vägande per stycke netto mer än 4,000 kg, för varje kg överskjutande denna vikt	20
	Bensin-, petroleum-, råolja-, gas- och andra förbrännings- och explosionsmotorer, ångturbiner, kylmaskiner, centrifugalpumpar och sugpumpar:	
Ex 683	vägande per stycke netto 500 kg och mindre	20
Ex 684	vägande per stycke netto mer än 500 kg, men ej mer än 2,500 kg	25
Ex 687	Anghammare: vägande per stycke netto över 100 kg, men ej mer än 500 kg	50

Ex 688	vägande per stycke netto mer än 500 kg, för varje kg överskjutande denna vikt	50
	Ann.: Underlag och andra tillbehör för ånghammare förtullas enligt motsvarande position av tulltariffen med 10 ½ rabatt.	
700	Maskiner och apparater, ej särskilt nämnda	50
	Ann.: I händelse importör kan ådagalägga, att maskiner hänförliga till föregående position icke i landet tillverkas, så beräknas tullsatsen till hälften av den för pos. 700 överenskomna tullsatsen.	
	Kalk:	
742	osläckt	50
743	släckt	50
744	Cement, portlands-, vanlig grå, vit eller färgad, omalen eller malen, slaggcement, trass och andra för byggnadsändamål använda cementarter	20
786	Murtegel, vanligt, oglaserat (även poröst), samt kalksandtegel	75
787	Tegel av andra slag, ej särskilt nämnda, såsom eldfasta, alla slag, klinker, syrefasta formtegel och för kemisk-tekniska ändamål avsedda plattor, fasad- och formtegel för byggnadsändamål, reveteringsplattor, samt taktegel, alla slag, oglaserade	75
825	Alkoholfernissa	20
829	Tvål: andra slag (utom i pos. 828 nämnda)	10
Ex 845	Blyvitt, zinkvitt, blymönja och blancfixe	50
	Nigrosin:	
Ex 849	i mindre för detaljhandeln avsedda förpackningar	50
Ex 850	i andra förpackningar	50
884	Tändstickor	25
Ex 890	Saltsyra	75
Ex 891	Salpetersyra	75
Ex 894	Oxalsyra, mjölksyra	50
Ex 907	Järn- och kopparvitriol	33 ⅓
Ex 919	Blysocker	50
922	Metalloider, syror, salter och andra föreningar av grundämnen, ej särskilt nämnda (nitriter)	50
931	Snickarlim och annat fast lim, ej särskilt nämnt	10

Bilaga E.

Position enligt finska tulltaxan av 26. III 1919.	Varuslag.	Nedsättningsprocent.
142	Anjovis, ål och andra konserverade fiskar	75
	Tvål:	
828	pariomerad, toalett-, medicinsk och annan dylik tvål, även flytande och mjuka tvålsorter, i tuber, flaskor och annat dylikt omslag, alla slag, ävensom transparent tvål	75
	Lukt- eller toalettvatten, innehållande eter eller alkohol, ävensom härtinktur, alla slag:	
870	i kärl, vägande brutto 3 kg eller däröver	80
871	i kärl, vägande brutto mindre än 3 kg	80

Bilaga F.

Position enligt finska
tulltaxan av 26. III. 1919.

V a r u s l a g.

	Garn av bomull:
	enkeltrådigt:
	rätt (oblekt):
177	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering); ävensom förgarn.
178	över n:o 20, men ej över n:o 40.
179	över n:o 40, men ej över n:o 60.
	blekt, färgat eller tryckt:
181	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering).
182	över n:o 20, men ej över n:o 40.
183	över n:o 40, men ej över n:o 60.
	två- eller flertrådigt, en gång tvinnat:
	rätt (oblekt):
185	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering).
186	över n:o 20, men ej över n:o 40.
187	över n:o 40, men ej över n:o 60.
	blekt, färgat eller tryckt:
189	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering).
190	över n:o 20, men ej över n:o 40.
191	över n:o 40, men ej över n:o 60.
	två- eller flertrådigt, mer än en gång tvinnat:
	rätt (oblekt):
193	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering).
194	över n:o 20, men ej över n:o 40.
195	över n:o 40, men ej över n:o 60.
	blekt, färgat eller tryckt:
197	t. o. m. n:o 20 (engelsk numrering).
198	över n:o 20, men ej över n:o 40.
199	över n:o 40, men ej över n:o 60.
202	tråd, alla slag, i mindre, för detaljhandeln avsedda förpackningar.
	Garn av lin och blåar:
	enkeltrådigt:
	rätt (oblekt):
212	t. o. m. n:o 18 (engelsk numrering).
213	över n:o 18, men ej över n:o 65.
	blekt, färgat eller tryckt:
215	t. o. m. n:o 18 (engelsk numrering).
216	över n:o 18, men ej över n:o 65.
	två- eller flertrådigt:
	rätt (oblekt):
218	t. o. m. n:o 18 (engelsk numrering).
219	över n:o 18, men ej över n:o 65.
	blekt, färgat eller tryckt:
221	t. o. m. n:o 18 (engelsk numrering).
222	över n:o 18, men ej över n:o 65.
224	tråd, alla slag, i mindre, för detaljhandeln avsedda förpackningar.
	Vävnader av bomull, även i förening med jute:
	Vävnader, ej särskilt nämnda, vilkas hela yta är till vävnadssättet likartad:
	vågande per m ² 250 gr eller däröver:
238	oblekta och ofärgade.
239	blekta, färgade eller tryckta.
	vågande per m ² mindre än 250 gr, men ej mindre än 100 gr:
240	oblekta och ofärgade.
240	blekta, färgade eller tryckta.

242	vägande per m ² mindre än 100 gr: oblekta och ofärgade.
243	blekta, färgade eller tryckta, som på en yta av en cm ² innehålla sammanlagt:
244	högst 40 varp- och inslagstrådar. mer än 40 varp- och inslagstrådar.
	Vävnader, andra slag, i tulltaxan ej särskilt nämnda, även mönstervävda:
245	vägande per m ² 100 gr och däröver:
246	oblekta och ofärgade. blekta, färgade eller tryckta.
247	vägande per m ² mindre än 100 gr:
248	oblekta och ofärgade. blekta, färgade eller tryckta.
	Vävnader av lin och hampa:
251	av jute eller pappersgarn, utan tillsats av andra spånadsämnen: säck- och packvävnad, oblekt, ofärgad, olimmad, som på en yta av två cm ² innehåller sammanlagt högst 15 varp- och inslagstrådar.
252	vävnader av andra slag. Vävnader av annat lighthörande spånadsämne även med tillblandning av jute eller bomull, ävensom vävnader av papper, ej annorstädes nämnda:
255	Vävnader av andra slag (utom i pos. 253 och 254 nämnda), vilkas hela yta är till vävnadssättet likartad: oblekta och ofärgade, vägande per m ² 500 gr eller däröver. Vävnader av andra slag, som på en yta av en cm ² innehålla sammanlagt: högst 25 varp- och inslagstrådar:
256	oblekta och ofärgade.
257	blekta, färgade eller tryckta. mer än 25, men ej mer än 35 varp- och inslagstrådar:
258	oblekta och ofärgade.
259	blekta, färgade eller tryckta.

Nr. 77. Riigifogu poolt 29. juunil 1922 a. vastu võetud

Cesti Demokraatliku Wabariigi ja Wene Rõukogude Wabariigi wahel tehtud metsa ja metsamaterjaalide Cestisise parvetamise lepingu kinnitamise seadus. *)

§ 1. Leping Cesti Demokraatliku Wabariigi ja Wene Rõukogude Wabariigi wahel metsa ja metsamaterjaalide Cestisise parvetamise kohta, tehtud Tallinnas 9. mail 1922 a., tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks).

Leping avaldatakse alljärgnevalt ühes käesolewa seadusega.

§ 2. Käesolew seadus astub jõusse tema vastuwõtmisega.

Algkirjale allakirjutatud

Riigifogu eimees J. J. Kull.

Sekretäär A. Dupits.

Leping.

Cesti Demokraatliku Wabariigi välisminister Ants Jaani p. Piip ühelt poolt ja Wene Sotzialistliku Rõukogude Wabariigi täisõigustlike esitaja eest Cestisise ehituse nõunik Leonid Nikolai p. Stark teiselt poolt tegid oma wahel käesolewa lepingu, metsa ja metsamaterjaalide Cestisise parvetamise kohta, järgmisel:

Art. 1.

Rõukogude Wenemaa piirides asuwa metsa ja metsamaterjaalide omanikkudele antakse õigus parwetada Cestisise igajugu metsamaterjaali weeteesid mööda, mis ühendawad kolkuleppijate riikide territooriume, samuti ka wedada Cesti piirides wee- ja maanteed mööda eksporteerimiseks wäljamaale, misjuures niijugust (metsa ja metsamaterjaal) wõidakse enne Cesti piirides ümber ja läbi töötada.

Art. 2.

Selle lepingu art. 1 põhjal Cesti piiridesse parwetataw mets ja metsamaterjaalid arwatakse ühijele alusele transiitkaupadega ja wabastatakse nisse- ja wäljawaetoli kui ka teiste farnase iseloomuga maksudest, misjuures prahi tariifid nimetatud metsa ja metsamaterjaalide wedamise peale ei tohi kõrgemad olla kui prahi tariifid samajuguste omamaa kaupade peale.

Договор.

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика в лице Заместителя Полномочного Представителя в Эстонии, Леонида Николаевича Старк с одной стороны и Эстонская Демократическая Республика в лице Министра Иностранных Дел Антона Ивановича Пиип с другой заключили настоящий договор по сплаву въ пределы Эстонии леса и лесных материалов в нижеследующем:

Ст. 1.

Владельцам находящегося в пределах РСФСР леса и лесного материала предоставляется право сплава в Эстонию по водным путям, соединяющим территории договаривающихся государств, всякого рода лес и лесной материал, равно и право провоза таковых в пределах Эстонии по водным, железнодорожным и грунтовым дорогам для экспорта за границу, причем таковой (лес и лесной материал) может быть предварительно подвергнут переработке и отделке в пределах Эстонии.

Ст. 2.

Сплавляемый, согласно ст. 1 сего договора в пределы Эстонии лес и лесной материал приравнивается к транзитным товарам и освобождается от ввозных и вывозных пошлин и всяких иных сборов и налогов этого рода, причем фрахтовые тарифы на перевозку означенного леса и лесных материалов, не должны быть выше фрахтовых тарифов на такие же товары местного происхождения.

*) „Riigi Teataja“ nr. 95 — 1922 a.

passidega või isikutunnistustega, mis välja antud vastavate võtmude poolt; peale selle tuleb parvetajate meeskonna peale kokku seada ühine nimekirj, kus ära tähendatakse iga isikku nimekirjas seisva isiku perekonnan-, ees- ja isanimi, kodafondsus, nende isikute dokumentide nr. nr. ja dokumentide miinud erinewad tundemärgid. Nimetatud passid, tunnistused ja nimekirjad pannakse ette Eesti piirivõimudele, kellele õigus antakse neid kontroleerida tingimiste juhtes, mis ette nähtud art. 11. Nimekirjad jääwad Eesti võimude forralduks, kuna teised isikud dokumentid omanikkudele tagasi antakse.

Art. 10.

Eesti Wabariigi Walitsus õigustab metša ja metsamaterjaalide omanikke palgata Eesti wastastikuistel aluistel parwetajaid töötamiseksi mitte ainult Eesti, waid ka Nõukoode Wene Wabariigi piirides; mis puutub aga Eesti piirides tehtawatesse töödesse, siis lubatakse nende juure pärast parwede üleandmist ainult tööliki Eesti fodanikke, wälja arwatud tarwilised eriteadlased, esitajad ehk wolnikud, kui nad ei fai art. 11 alla.

Art. 11.

Eesti Wabariigi Walitsus on õigustatud mitte lubama oša wõtta parwetamise tödest eriteadlasi, esitajaid, wolnikke ja teisi isikuid, kes üle piiri Eestiäse parwetamat metša ja metsamaterjaali faadamad, kui nad on Eestiä wälja faadetud kohtus, admnistratiiv- wõi sõjawäewõtmude poolt, ehk kui nende siiskesõit Eestiäse on eraldi keelatud.

Samuti jätab Eesti W. Walitsus omale õiguse igale isikule isikule oma äranägemisel üle piiri tulekut keelata.

Art. 12.

Wene metša ja metsamaterjaalide omanikkudele antakse õigus üldistel aluistel Eesti piirides ette wõtta tarwilised töid, mis teotud parwetamisega, eriti rentida ja ehitada fadamaid, randumise ja parwede seisu-kohti, wabalt ošta parwetamise jaoks tarwiliku rewiifiiti, föiwi jne., rentida meolaewu, praamisid, ladukohti j. m. s., kokku leppida ja lõlmida igasugu lepinguid kohalikkude ja wäljamaa fodanikkudega ning organisatsioonidega, misjuga on tarwilikud nimetatud tööde teostamiseks.

или свидетельствами о личности, выданными надлежащими властями; сверх того рабочему персоналу сплава должен быть составлен общий именной список, с указанием имени, отчества, фамилии, гражданства каждого из входящих в этот персонал лица, с обозначением №№ и прочих отличительных признаков их личных документов.

Означенные паспорта, свидетельства и именные списки представляются пограничным властям Эстонии, которым предоставляется право проверки их в отношении условий, предусмотренных в ст. 11. Именные списки остаются в распоряжении Эстонских властей, а прочие личные документы возвращаются их владельцам по принадлежности.

Ст. 10.

Правительство Эстонии предоставляется владельцам леса и лесного материала право, на началах взаимности, нанимать в Эстонии сплавщиков для сплава не только в пределах последней а также в пределах РСФСР; что же касается работ в пределах Эстонии, то к ним, по сдаче плотов, допускаются лишь рабочие — граждане Эстонии, за исключением необходимых специалистов, доверенных или уполномоченных, если они не подходят под ст. 11.

Ст. 11.

Правительству Эстонии предоставляется право не допускать к участию в работах по сплаву специалистов, уполномоченных и других лиц сопровождающих направляемые через границу в Эстонию лес и лесные материалы, если они высланы из пределов Эстонии судебными, административными или военными властями, или если везд их в пределы Эстонии специально запрещен.

Равным образом Правительство Эстонии оставляет за собой право отказа каждому отдельному лицу, по своему усмотрению, в переходе границы.

Ст. 12.

Владельцам русского леса и лесного материала предоставляется на общих основаниях, право в пределах Эстонии предпринимать необходимые работы связанные со сплавом, в частности арендовать и строить пристани, места для привала и стоянки плотов, свободно закупать необходимый для сплава реквизит, снасти и т. п., арендовать буксирные пароходы, баржи, места для складов и т. п., входить в соглашение и заключать разного рода необходимые для осуществления сказанных работ, сделки с местными и иностранными гражданами и организациями.

Märkus. Parwetajatele antaffe õigus parwede (plotõi i gonki) liitumise, samuti ka lahiste parwetamise õigusele tarwitada jõeäärset maariba, tingimisel, et jõe kallastel asuwatele majapidamistele mingijugust kahju ei sünniks.

Art. 13.

Kui Cesti ja Wene parwetajad ühel ajal parwetamist toimetawad, siis on wiimastel õigus järjekorras parwetada, misjuures parwede läbilaskmine tõfetest sünnib nende kohaleõudmise järjekorras.

Art. 14.

Üheajalise parwetamise juures sünnib tõfete ehitamine jõgede peal ja kaitset Pliüsa ja Narwowa jildade jaoks metsaomanikkude wabal kottuleppel, eht kui ehitab ainult üks pool, siis jagatakse tekkinud tulud tõfide metsaomanikkude wahel ära proportsionaalselt läbilastud metsa ja metsamaterjaalide hulgale.

Art. 15.

Et Narwowa, Pliüsa ja Rosjoni jõgede peal laewafõitu mitte tatiistada, on metsa parwetamine nimetatud jõgede peal lahijõel teelatud, wälja arwatud Narwowa jõgi allpool Kulga sadamat kuni Narwa linnas asuwa endise Sinowjewi (Pimeaed) saeweski kohani, kus tõfjelt lahijõelt parwetatud metsamaterjaalid tõffega kinni tuleb pidada ja parwedesse koguda.

Pimeaiaist kinni Hungerburgini wõib metsamaterjaali saata ainult parwedes ja weelawade abil.

Märkus. Zamburi kreisiist wäljajooksuwa Pata jõe peal wõib lahijõelt parwetada ainult kinni selle kohani, kust laewafõit algab, kust metsa edasi parwetamine ainult parwedeaga wõib sünnida.

Art. 16.

Et parwetamise juures Cesti ja Wene parwede tegamist ära hoida, peab tõif parwetataw mets ja metsamaterjaal enne üle piiri lastmist märgitud olema.

Art. 17.

Wecteedel, kus metsa parwetatakse, on Wene parwetajatel õigus tarwitada üldisest alustel lootjide teenistust, kus jeda waja läheb.

Art. 18.

Cesti territooriumil, kuhu metsamater-

Примечание: По всему пути следования плотов или гонков, или при следовании россыпью, сплавщикам предоставляется право пользоваться бечевником, при условии непричинения вреда хозяйственным угодиям, расположенным на берегах реки.

Ст. 13.

В случае одновременного сплава леса Эстонскими и Российскими сплавщиками, последние имеют право поочередного сплава наряду с первыми, причем пропуск плотов через запань происходит по порядку прибытия таковых.

Ст. 14.

При одновременном сплаве устройство запаней на сплавных реках и защита мостов на реке Плюссе и Нарове происходит по добровольному соглашению владельцев леса, в случае же постройки указанных запаней лишь одной стороной, произведенные расходы ложатся на всех владельцев пропорционально количеству пропущенного ими леса.

Ст. 15.

По рекам Нарове, Плюссе, Россони, дабы не затруднять судоходство, производить сплав россыпью воспрещается, за исключением реки Наровы от пристани Кулга до лесопильного завода бывш. Зиновьева в гор. Нарве (Сад. Пимеад), где спущенные с водопада россыпью материалы должны быть запанью задержаны и собраны в плоты. Далее от сада Пимеад до Гунгербурга лесные материалы должны быть препровожены в плоты, при помощи буксиров.

Примечание: По вытекающей из Ямбургского уезда реке Пята допускается сплав россыпью лишь до того места, где начинается судоходство и откуда дальнейший сплав должен быть произведен лишь плотами.

Ст. 16.

Во избежание смешения плотов российских с эстонскими лес и лесной материал должен быть заклеяен до момента пропуска его через границу.

Ст. 17.

По водным путям, где производится сплав леса, сплавщики русского леса имеют право пользоваться на общих основаниях лоцманской службой, где таковая понадобится.

Ст. 18.

На территории Эстонии, куда лесной

jaal parvetatakse, on metsa ja metsa-
jatel õigus art. 10 ettenähtud tingimistel ette
võtta igasugu töid, mis seotud metsa ja met-
samaterjaalide ümbertöötamisega ja eksport-
teerimisega, eriti: rentida ja ehitada üldistel
alustel jaomesküd ja teisi ettevõtteid, sõlmida
lepinguid ühisfondliffude ajutustega, era-
iifituga ja ettevõtetega, jamuti ka väljamaa
firmadega ja nende ehitajatega tähenda-
tud tööde teostamiseks.

Art. 19.

Peale teel tarvisminewate toiduainete
ja tarbeasjade on parvetajatele keelatud
mingifuguseid asju ja fraami parvedel
üle tuua.

Art. 20.

Õigu parvetamise ajaks nimetab R.
Wenemaa Wastituis iifluid, kes on wastu-
tawad käesolewa lepingu määruste täitmise
eest ja kes on ühiloaji kohustatud läbirääpli-
misi pidama Cesti piirivõimudega parwede
ja personaali läbilastmise üle.

Art. 21.

Käesolew leping on kokku seatud Cesti
ja Wene keeles, ja mõlemad tekstid tun-
nistatakse autentilisteks.

Art. 22.

Käesolew leping käib ratifitseerimise
alla ja ratifitseerimise firjade wabetus
jännib Tallinnas võimalikult lähemal ajal.

Kunni ratifitseerimiseni astub see leping
tingitawalt jõusse, allafirjutamise päewadeji
arwates.

Art. 23.

Lepingu kehtwuse aeg määratakse kind-
laks ühe aasta peale. Kui navigatsioon-
iie kehtwusel ühe ehk teise poole poolt ei järgne
ettepanekut lepingut annitseerida, muuta ehk
jeda täiendada, jääb leping igaford auto-
maatlielt jõusse järgnewa aasta kohta.

Selle tõendusjeks firjutajid mõlemate poole
wolinitud käesolewale lepingule alla ja fin-
nitajid selle oma piitajaga. Algleping on teh-
tud ning alla firjutatud 2-es eksemplaaris
Tallinnas mailuu 9. päewal iifstuhat iifhesa-
jada kahesümme teisel aastal.

Allfirjad:

Ant. Piip ja
Leonid Starf.

материал будет сплавлен, владельцы леса и
лесного материала как и их представители
имеют право производить на условиях
предусмотренных в ст. 10 всякого рода
работы, связанные переработкой и экспор-
том лесного материала, в частности арендо-
вывать и строить на общих основаниях
лесопильные и др. предприятия, заключать
договоры с общественными учреждениями,
частными лицами и предприятиями равно
и с заграничными фирмами и их предст-
авителями по выполнению означенных работ.

Ст. 19.

Сплавщикам воспрещается провозить с
собой на плотах какие-либо предметы и
вещи кроме необходимых в пути провизии
и предметов.

Ст. 20.

На все время сплава правительство
РСФСР назначает ответственных за соблю-
дением постановлений настоящего договора
лиц, на которых возлагается также ведение
переговоров с пограничными властями отно-
сительно пропуска плотов и персонала
через границу.

Ст. 21.

Настоящий договор составлен на рус-
ском и эстонском языках и оба текста при-
знаются аутентичными.

Ст. 22.

Настоящий договор подлежит ратифи-
кации и обмен ратификационными грамо-
тами будет иметь место в гор. Ревеле в воз-
можно ближайшее время. Впредь до рати-
фикации он условно вступает в действие
со дня его подписания.

Ст. 23.

Срок действия договора устанавливается
на один год. Если в течение навигацион-
ного периода от какой-либо стороны не
последует предложения об аннулировании
договора, изменении или дополнении его,
договор каждый раз автоматически сохра-
няет свою силу на следующий год.

В удостоверение сего уполномоченные
обоих сторон подписали настоящий дого-
вор с приложением к нему своей печати.

Подлинный договор составлен и под-
писан в двух экземплярах в гор. Ревеле
мая 9 дня тысяча девятьсот двадцать вто-
рого года.

Подписи: Леонид Старк.
Ant. Piip.

I.

Nr. 78. Riigikogu poolt 21. juunil 1922 a. vastu võetud

Seadus Alalise Rahvusvahelise Kohtu põhikirja kinnitamise kohta. *)

§ 1. Rahvasteliidu kokkuleppe artikkel 14-da poolt ettenähtud Alalise Rahvusvahelise Kohtu põhikiri tunnustatakse kinnitatuks (ratifitseeritaks). Põhikiri ühes eestiteelse tõlgega avaldatakse alamajärgnevalt ühes käesoleva seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algkirjale allakirjutanud Riigikogu abiesimees A. Kerem.
Sekretäär A. Tupits.

Rahvasteliidu põhikirja artikkel 14 da poolt ettenähtud Alalise Rahvusvahelise Kohtu põhikiri.

Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale visé par l'Article 14 du Pacte de la Société des Nations.

Statute for the Permanent Court of International Justice provided for by Article 14 of the Covenant of the League of Nations.

Artikkel 1.

Ararippumata, Saagi konventioonide põhjal 1899 ja 1907 aastast organiseeritud, vahetõhus ja erilisest vahetõhusustist ja erilisest vahetõhusustist palatitest, kellele riigid alati võivad usaldada endi tülisajade lahendamist, ajutati, Rahvasteliidu põhikirja artikkel 14-le vastavalt, Alaline Rahvusvaheline Kohtus.

Article premier.

Indépendamment de la Cour d'Arbitrage, organisée par les Conventions de La Haye de 1899 et 1907, et des Tribunaux spéciaux d'Arbitres, auxquels les Etats demeurent toujours libres de confier la solution de leurs différends, il est institué, conformément à l'article 14 du Pacte de la Société des Nations, une Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 1.

A Permanent Court of International Justice is hereby established, in accordance with Article 14 of the Covenant of the League of Nations. This Court shall be in addition to the Court of Arbitration organised by the Conventions of The Hague of 1899 and 1907, and to the special Tribunals of Arbitration to which States are always at liberty to submit their disputes for settlement.

Peatükk esimene.

Kohtu organisatsioon.

Artikkel 2.

Alaline Rahvusvaheline Kohtus on iseseisew kohtunik-funde fogu, kes valitud rahvuse peale vaatamata, isikute seas, kelle moraalselt kõige suuremat lugu peetakse ja kellel on kõige kõrgemate kohtunik-funde talituste täitmiseks nende riigis tarvilikud omadused ehk kes on juriskonsuldid, kellele juured teadmised rahvusvahelise õiguse alal.

CHAPITRE PREMIER

Organisation de la Cour.

Article 2.

La Cour Permanente de Justice Internationale est un corps de magistrats indépendants, élus, sans égard à leur nationalité, parmi les personnes jouissant de la plus haute considération morale, et qui réunissent les conditions requises pour l'exercice, dans leurs pays respectifs, des plus hautes fonctions judiciaires, ou qui sont des jurisconsultes possédant une compétence notoire en matière de droit international.

CHAPTER I

Organisation of the Court.

Article 2.

The Permanent Court of International Justice shall be composed of a body of independent judges, elected regardless of their nationality from amongst persons of high moral character, who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices, or are jurisconsults of recognised competence in international law.

Artikkel 3.

Kohtus seisab koos viiest-

Article 3.

La Cour se compose de

Article 3.

The Court shall consist of

*) „Niigi Teataja“ nr. 96/97 — 1922 a.

teistkümneist liitmeest: üksteistkümme alalist kohtunikku ja neli liisakohtunikku. Alaliste kohtunikkude ja liisakohtunikkude arvu võib Rahvasteliidu nõufogu ettepanekul täisfogu poolt juurendada -- alaliste kohtunikkude arvu funni viieteistkümmeni ja liisakohtunikkude arvu funni funeni.

Artikkel 4.

Kohtu liitmed walitakse täisfogu ja nõufogu poolt wahekohtu rahwusliste gruppide poolt ettepanud isikute nimetirja järale, wastawalt järgnewatele määrustele.

Mis puutub Riidu liitmeteise, kes alalistes wahekohtus esitatud ei ole, siis pannakse kandidaatide nimetirjad ette nende walituste poolt jelleks määratud rahwusliste gruppide poolt, samades tingimistest, mis wahekohtu liitmete kohta makswad Haagi konwentjiooni 1907 aastast artikkel 44 põhjal, rahwuswaheliste konfliktide rahuliku lahendamise asjas.

Artikkel 5.

Kõige wahemalt kolm kuu enne walimistähtaega kutsub Rahvasteliidu peasekretäär firjalitult üles põhitirja liisast nimetatud ehk hiljem Rahvasteliitu astunud riikide wahekohtu liitmeid, kui ka artikkel 4. par. 2-les wastawalt nimetatud isikuid määratud ajal rahwusliste gruppide kaudu ette panema isikuid, kes juundawad kohtu liitmete kohuseid täita.

Grupp ei või ühelgi juhtumisel üle nelja isiku ette panna, wilmastest wõiwad kõige rohkem kaks tema rahwusest

quinze membres: onze juges titulaires et quatre juges suppléants. Le nombre des juges titulaires et des juges suppléants peut être éventuellement augmenté par l'Assemblée, sur la proposition du Conseil de la Société des Nations, à concurrence de quinze juges titulaires et de six juges suppléants.

Article 4.

Les membres de la Cour sont élus par l'Assemblée et par le Conseil sur une liste de personnes présentées par les groupes nationaux de la Cour d'Arbitrage, conformément aux dispositions suivantes.

En ce qui concerne les Membres de la Société qui ne sont pas représentés à la Cour permanente d'Arbitrage, les listes de candidats seront présentées par des groupes nationaux désignés à cet effet par leurs Gouvernements dans les mêmes conditions que celles stipulées pour les membres de la Cour d'Arbitrage par l'article 44 de la Convention de La Haye de 1907 sur le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 5.

Trois mois au moins avant la date de l'élection, le Secrétaire Général de la Société des Nations invite par écrit les membres de la Cour d'Arbitrage appartenant aux Etats mentionnés à l'Annexe au Pacte ou entrés ultérieurement dans la Société des Nations, ainsi que les personnes désignées conformément à l'alinéa 2 de l'article 4, à procéder dans un délai déterminé par groupes nationaux à la présentation de personnes en situation de remplir les fonctions de Membre de la Cour.

Chaque groupe ne peut, en aucun cas, présenter plus de quatre personnes, dont deux au plus de sa nationalité. En

fifteen members: eleven judges and four deputy-judges. The number of judges and deputy-judges may hereafter be increased by the Assembly, upon the proposal of the Council of the League of Nations, to a total of fifteen judges and six deputy-judges.

Article 4.

The members of the Court shall be elected by the Assembly and by the Council from a list of persons nominated by the national groups in the Court of Arbitration, in accordance with the following provisions.

In the case of Members of the League of Nations not represented in the Permanent Court of Arbitration, the lists of candidates shall be drawn up by national groups appointed for this purpose by their Governments under the same conditions as those prescribed for members of the Permanent Court of Arbitration by Article 44 of the Convention of The Hague of 1907 for the pacific settlement of international disputes.

Article 5.

At least three months before the date of the election, the Secretary-General of the League of Nations shall address a written request to the Members of the Court of Arbitration belonging to the States mentioned in the Annex to the Covenant or to the States which join the League subsequently, and to the persons appointed under paragraph 2 of Article 4, inviting them to undertake, within a given time, by national groups, the nomination of persons in a position to accept the duties of a member of the Court.

No group may nominate more than four persons, not more than two of whom shall be of their own nationality. In

olla. Ihetgi juhtumisel ei või ettepannud kandidaatide arvu juurem olla wabade kohtade kahelordsest arwust.

Artikkel 6.

Igaie rahwustilise grupie joomitatafje enne kandidaatide määramist nõu kiihida förgemalt kohtust, õigusteadeuse fakultetidelt, foolidelt, rahwuslistelt afadeemiatelt ja õigusteadlistelt rahwuswabelistelt afadeemiate ofafondadelt.

Artikkel 7.

Rahwasteltidu peasekretäär jead kohtu tähesitiu järjekorras kohtide sel wiisil ettepannud iifute nimetirja: ainult need iifud on walitawad, wälja arwatud artikkel 12, paragrahw 2-jes ettenähtud juhtumised.

Peasekretäär annab jelle nimetirja täiskogule ja nõukogule teada.

Artikkel 8.

Täiskogu ja nõukogu walitawad, iifketeist ära rippumata, eiteis alalised kohtumitüd, iis iisakohitumitüd.

Artikkel 9.

Igaal walimisel tuleb walitajel iilmas pidada, et kohtu iifmeteks walitawad iifud mitte ainult iindiwiduaalselt ei wastaks nõutud omadustele, waid et nende fogu iindiwustaks iiwilifafitiooni fombete ja maailma juriidiliste peajüüsteemide järele talitamist.

Artikkel 10.

Walitufis loetafje need, fes on saanud täiskogu ja nõukogu abfoluutise häälteenamuis.

Juhtumisel, kui kahelordne täiskogu ja nõukogu walif langeb rohem kui ihe sama Rahwasteltidu iifme pea-

aucun cas, il ne peut être présenté un nombre de candidats plus élevé que le double des places à remplir.

Article 6.

Avant de procéder à cette désignation, il est recommandé à chaque groupe national de consulter la plus haute Cour de Justice, les Facultés et Ecoles de Droit, les Académies nationales et les sections nationales d'Académies internationales, vouées à l'étude du droit.

Article 7.

Le Secrétaire Général de la Société des Nations dresse, par ordre alphabétique, une liste de toutes les personnes ainsi désignées: seules ces personnes sont éligibles, sauf le cas prévu à l'article 12, paragraphe 2.

Le Secrétaire Général communique cette liste à l'Assemblée et au Conseil.

Article 8.

L'Assemblée et le Conseil procèdent, indépendamment l'une de l'autre, à l'élection, d'abord des juges titulaires, ensuite des juges suppléants.

Article 9.

Dans toute élection, les électeurs auront en vue que les personnes appelées à faire partie de la Cour, non seulement réunissent individuellement les conditions requises, mais assurent dans l'ensemble la représentation des grandes formes de civilisation et des principaux systèmes juridiques du monde.

Article 10.

Sont élus ceux qui ont réuni la majorité absolue des voix dans l'Assemblée et dans le Conseil.

Au cas où le double scrutin de l'Assemblée et du Conseil se porterait sur plus d'un ressortissant du même Membre

no case must the number of candidates nominated be more than double the number of seats to be filled.

Article 6.

Before making these nominations, each national group is recommended to consult its Highest Court of Justice, its Legal Faculties and Schools of Law, and its National Academies and national sections of International Academies devoted to the study of Law.

Article 7.

The Secretary-General of the League of Nations shall prepare a list in alphabetical order of all the persons thus nominated. Save as provided in Article 12, paragraph 2, these shall be the only persons eligible for appointment.

The Secretary-General shall submit this list to the Assembly and to the Council.

Article 8.

The Assembly and the Council shall proceed independently of one another to elect, firstly the judges, then the deputy-judges.

Article 9.

At every election, the electors shall bear in mind that not only should all the persons appointed as members of the Court possess the qualifications required, but the whole body also should represent the main forms of civilisation and the principal legal systems of the world.

Article 10.

Those candidates who obtain an absolute majority of votes in the Assembly and in the Council shall be considered as elected.

In the event of more than one national of the same Member of the League being elected by the votes of both the

le, walitaffe ainult wanem meist.

Artikkel 11.

Kui pärast eimeist walimisfoosolekut weel wabašid foh-fohaid on, talitataffe jamal wiijil teist korda ja kui tarwis, folmas forð.

Artikkel 12.

Kui pärast folmandat walimisfoosolekut weel wabašid foh-fohaid on, wöib iqal ajal, kas täisfogu ehf nõufogu foowil, moodustada wahetalitus-kommissjoni kurest liimest, kellest kolm täisfogu ja kolm nõufogu poolt nimetataffe; see kommissjon walib iga waba foha jaoks nime, mis tuleb täisfogu ja nõufogu eraldi wastuwõtmiseks ette panna.

Sellesie nimefirja wõidafie üksmeelisel nõusolekul iies tähendada föif nõutud omadustega iifud, ka siis, kui neid 4. ja 5. artiklis ettenähtud efitamisutmefirjas et ole.

Kui wahetalituskommissjon fonsigteerib, et femal wõimalik pole walimist toimetada, walivad juba nimetatud foh-tu liimmed nõufogu poolt määratud aja jooksul wabadele foh-tadele iifud, kelle poolt täisfogu ja nõufogu on hääletatud.

Kui foh-tunikkude hääled iifefugufelt jagunenwad, on föige wanema foh-tuniku hääle otsustaw.

Artikkel 13.

Koh-tu liimmed walitaffe iifefka aasta peale.

Nad on uuestiwalitawad.

Nad jääwad ametise funni uute määramise ni. Pärast uute määramise jatkawad nad

de la Société des Nations, le plus âgé est seul élu.

Article 11.

Si, après la première séance d'élection, il reste encore des sièges à pourvoir, il est procédé, de la même manière, à une seconde et, s'il est nécessaire, à une troisième.

Article 12.

Si, après la troisième séance d'élection, il reste encore des sièges à pourvoir, il peut être à tout moment formé sur la demande, soit de l'Assemblée, soit du Conseil, une Commission médiatrice de six membres, nommés trois par l'Assemblée, trois par le Conseil, en vue de choisir pour chaque siège non pourvu un nom à présenter à l'adoption séparée de l'Assemblée et du Conseil.

Peuvent être portées sur cette liste, à l'unanimité, toutes personnes satisfaisant aux conditions requises, alors même qu'elles n'auraient pas figuré sur la liste de présentation visée aux articles 4 et 5.

Si la Commission médiatrice constate qu'elle ne peut réussir à assurer l'élection, les membres de la Cour déjà nommés pourvoient aux sièges vacants, dans un délai à fixer par le Conseil, en choisissant parmi les personnes qui ont obtenu des suffrages soit dans l'Assemblée, soit dans le Conseil.

Si parmi les juges il y a partage égal des voix, la voix du juge le plus âgé l'emporte.

Article 13.

Les membres de la Cour sont élus pour neuf ans.

Ils sont rééligibles.

Ils restent en fonction jusqu'à leur remplacement. Après ce remplacement, ils conti-

Assembly and the Council, the eldest of these only shall be considered as elected.

Article 11.

If, after the first meeting held for the purpose of the election, one or more seats remain to be filled, a second and, if necessary, a third meeting shall take place.

Article 12.

If, after the third meeting, one or more seats still remain unfilled, a joint conference consisting of six members, three appointed by the Assembly and three by the Council, may be formed, at any time, at the request of either the Assembly or the Council, for the purpose of choosing one name for each seat still vacant, to submit to the Assembly and the Council for their respective acceptance.

If the Conference is unanimously agreed upon any person who fulfils the required conditions, he may be included in its list, even though he was not included in the list of nominations referred to in Articles 4 and 5.

If the joint conference is satisfied that it will not be successful in procuring an election, those members of the Court who have already been appointed shall, within a period to be fixed by the Council, proceed to fill the vacant seats by selection from amongst those candidates who have obtained votes either in the Assembly or in the Council.

In the event of an equality of votes amongst the judges, the eldest judge shall have a casting vote.

Article 13.

The members of the Court shall be elected for nine years.

They may be re-elected.

They shall continue to discharge their duties until their places have been filled.

nende poolt algatud asjade arutamist.

Artikkel 14.

Vabatah jaanud kohtadele walitakse samal kombel kui esimesel walimisel. Kohtu liik, kes on walitud teise liikme ajamele, selle walituse aeg lõppenud ei ole, tarwitab oma eelkäija wolikirja jelle tähtaja lõpuni.

Artikkel 15.

Liijafohtunifud määratakse nimekirja järjekorras. Nimekirja seatakse kohtu poolt kohtu, kusjuures silmas peetakse ehitest walimise järjekorda ja iisi wanadust.

Artikkel 16.

Kohtu liikmetel ei wõi mingiugust poliitilist ehk administratiiv ametit olla. See määrus ei maksi liijafohtunifude kohta walijaspool nende fohtusetaitmist.

Kahtluse korral otjustab fohtus.

Artikkel 17.

Kohtu liikmed ei wõi üheski rahwuswahelisel laadi kaudwas asjas agendi, nõuandja ehk adwokaadi fohtuseid täita. See määrus on maksew liijafohtunifude kohta ainult asjus, millel neil tuleb täita fohtus oma fohtuseid.

Nad ei wõi oja wõtta ühegi asja forraldamiseft, millel nad waremalt on esinenud ühe poole agentidena, nõuandjatena ehk adwokaatidena, rahwuslike ehk rahwuswahelise kohtu, uurimiskommissjoni liikmetena ehk teise nime all.

Kahtluse korral otjustab fohtus.

nent de connaitre des affaires dont ils sont déjà saisis.

Article 14.

Il est pourvu aux sièges devenus vacants selon la méthode suivie pour la première élection. Le membre de la Cour élu en remplacement d'un membre dont le mandat n'est pas expiré achève le terme du mandat de son prédécesseur.

Article 15.

Les juges suppléants sont appelés dans l'ordre du tableau.

Le tableau est dressé par la Cour, en tenant compte d'abord de la priorité d'élection et ensuite de l'ancienneté d'âge.

Article 16.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer aucune fonction politique ou administrative. Cette disposition ne s'applique pas aux juges suppléants en dehors de l'exercice de leurs fonctions près de la Cour.

En cas de doute, la Cour décide.

Article 17.

Les membres de la Cour ne peuvent exercer les fonctions d'agent, de conseil ou d'avocat dans aucune affaire d'ordre international. Cette disposition ne s'applique aux juges suppléants que relativement aux affaires pour lesquelles ils sont appelés à exercer leurs fonctions près de la Cour.

Ils ne peuvent participer au règlement d'aucune affaire dans laquelle ils sont antérieurement intervenus comme agents, conseils ou avocats de l'une des parties, membres d'un tribunal national ou international, d'une commission d'enquête, ou à tout autre titre.

En cas de doute, la Cour décide.

Though replaced, they shall finish any cases which they may have begun.

Article 14.

Vacancies which may occur shall be filled by the same method as that laid down for the first election. A member of the Court elected to replace a member whose period of appointment had not expired will hold the appointment for the remainder of his predecessor's term.

Article 15.

Deputy-judges shall be called upon to sit in the order laid down in a list.

This list shall be prepared by the Court and shall have regard firstly to priority of election and secondly to age.

Article 16.

The ordinary Members of the Court may not exercise any political or administrative function. This provision does not apply to the Deputy Judges except when performing their duties on the Court.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

Article 17.

No Member of the Court can act as agent, counsel or advocate in any case of an international nature. This provision only applies to the deputy-judges as regards cases in which they are called upon to exercise their functions on the Court.

No Member may participate in the decision of any case in which he has previously taken an active part, as agent, counsel or advocate for one of the contesting parties, or as a Member of a national or international Court, or of a commission of enquiry, or in any other capacity.

Any doubt on this point is settled by the decision of the Court.

Artikkel 18.

Kohtu liikmeid võib ametist kõrvaldada ainult siis, kui nemad teiste liikmete üksmeelsel otsusel enam nõu- tud tingimistele ei vasta.

Kohtusekretäär teatab sellest ametlikult Rahvasteliidu pea- sekretäärile.

Sarnane teadaanne kehtib wahc aja istungites.

Artikkel 19.

Kohtu liikmetel on nende kohustetäitmisel diplomaatilise eesõigused ja punitumatus.

Artikkel 20.

Iga kohtu litge peab enne ametisse astumist awalikul koosolekul pühalikult lubaduse andma oma kohuseid täiesti uistawalt täita.

Artikkel 21.

Kohtus walib kolmeks aastaks oma ejiimehe ja ase-ejiimehe; nad on uuestiwalitawad.

La nimetab oma sekretääri. Kohtu sekretääri amet pole uihendataw alalise wahekohtu peasekretääri ametiga

Artikkel 22.

Kohtu asukohaks on määratud Haag.

Siimees ja sekretäär elawad kohtu ajupaigas.

Artikkel 23.

Kohtus peab igal aastal uhe istungi.

Kui kohtu poolt teistsugust korraldust ei tule, algab see istung 15. juunil ja kestab nii kaua, kuni asjad korraldatud.

Siimees kutsub kohtu kofku erakorralisele istungile, kui oluford seda nõuab.

Article 18.

Les membres de la Cour ne peuvent être relevés de leurs fonctions que si, au jugement unanime des autres membres, ils ont cessé de répondre aux conditions requises.

Le Secrétaire Général de la Société des Nations en est officiellement informé par le Greffier.

Cette communication emporte vacance de siège.

Article 19.

Les membres de la Cour jouissent dans l'exercice de leurs fonctions des privilèges et immunités diplomatiques.

Article 20.

Tout membre de la Cour doit, avant d'entrer en fonction, en séance publique, prendre engagement solennel d'exercer ses attributions en pleine impartialité et en toute conscience.

Article 21.

La Cour élit, pour trois ans, son Président et son Vice-Président; ils sont rééligibles.

Elle nomme son Greffier. La fonction de Greffier de la Cour n'est pas incompatible avec celle de Secrétaire Général de la Cour Permanente d'Arbitrage.

Article 22.

Le siège de la Cour est fixé à La Haye.

Le Président et le Greffier résident au siège de la Cour.

Article 23.

La Cour tient une session chaque année.

Sauf disposition contraire du règlement de la Cour, cette session commence le 15 juin, et continue tant que le rôle n'est pas épuisé.

Le Président convoque la Cour en session extraordinaire quand les circonstances l'exigent.

Article 18.

A member of the Court cannot be dismissed unless, in the unanimous opinion of the other members, he has ceased to fulfil the required conditions.

Formal notification thereof shall be made to the Secretary-General of the League of Nations, by the Registrar.

This notification makes the place vacant.

Article 19.

The members of the Court, when engaged on the business of the Court, shall enjoy diplomatic privileges and immunities.

Article 20.

Every member of the Court shall, before taking up his duties, make a solemn declaration in open Court that he will exercise his powers impartially and conscientiously.

Article 21.

The Court shall elect its President and Vice-President for three years; they may be re-elected.

It shall appoint its Registrar. The duties of Registrar of the Court shall not be deemed incompatible with those of the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration.

Article 22.

The seat of the Court shall be established at The Hague.

The President and Registrar shall reside at the seat of the Court.

Article 23.

A session of the Court shall be held every year.

Unless otherwise provided by rules of Court, this session shall begin on the 15th of June, and shall continue for so long as may be deemed necessary to finish the cases on the list.

The President may summon an extraordinary session of the Court whenever necessary.

Artikkel 24.

Kui mõnel eripöhujel üks kohtu liikmetest on arvamisel, et ta ei pea oja võtma teatud asja arutamiseft, siis teatab ta selleft eimehele.

Kui eimees arvab, et mõnel kohtu liikmel ei tuleks mingi pöhujel eripöhujel oja võtta teatud asja arutamiseft, siis teatab ta selleft viimasele.

Kui jarnastel juhtumistel kohtu liikme ja eimehe arvamised lahku lähevad, otsustab tohus.

Artikkel 25.

Kohus toimetab oma talitui täiskliimelisel koosolekul, wälja arwatud eriti ettenähtud juhtumised. Kui ühteteistkümmet alalist kohtunikku kohal pole, täiendatakse nende arvu lijakohtunikkudeft.

Kui aga wõimalik pole ühteteistkümmet kohtunikku kohu saada, on kuorum üheksajalt kohtunikuft tegevuswõimaline.

Artikkel 26.

Töösje punitvates asjades ja eriti Versailles lepingu XIII ojas (Töö) ja teiste rahulepingute wastavates asjades ettenähtud asjades talitab tohus alljärgnevalt:

Kohus moodustab iga kolmeaastase perioodi jaoks erivoja wiieft kohtunikuft, kelle nimetamisel wõimalikult määratakse 9. ettekirjutui jilmas peetakse. Muu teas nimetatakse kaks kohtunikku, kes täidatuid kohtuniku amet, kellel wõimalik pole istungist oja võtta.

Poolte soovil arutab asja see koda. Kui jeda soovil ei awaldata, astub tohus kofku artikkel 25, ettenähtud arvuft. Sõigil juhtumistel wiibib kohtunikkude kõrwal neli tehnikulist abikohtunikku, nõuanõwa

Article 24.

Si, pour une raison spéciale, l'un des membres de la Cour estime devoir ne pas participer au jugement d'une affaire déterminée, il en fait part au Président.

Si le Président estime qu'un des membres de la Cour ne doit pas, pour une raison spéciale, siéger dans une affaire déterminée, il en avertit celui-ci.

Si, en pareils cas, le membre de la Cour et le Président sont en désaccord, la Cour décide.

Article 25.

Sauf exception expressément prévue, la Cour exerce ses attributions en séance plénière.

Si la présence de onze juges titulaires n'est pas assurée, ce nombre est parfait par l'entrée en fonction des juges suppléants.

Toutefois, si onze juges ne sont pas disponibles, le quorum de neuf est suffisant pour constituer la Cour.

Article 26.

Pour les affaires concernant le travail et spécialement pour les affaires visées dans la partie XIII (Travail) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci-après:

La Cour constituera pour chaque période de trois années une chambre spéciale composée de cinq juges désignés en tenant compte, autant que possible, des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges, qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties, cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera avec le nombre de juges prévu à l'article 25. Dans tous les cas, les juges sont assistés de quatre asses-

Article 24.

If, for some special reason, a member of the Court considers that he should not take part in the decision of a particular case, he shall so inform the President.

If the President considers that for some special reason one of the members of the Court should not sit on a particular case, he shall give him notice accordingly.

If in any such case the member of the Court and the President disagree, the matter shall be settled by the decision of the Court.

Article 25.

The full Court shall sit except when it is expressly provided otherwise.

If eleven judges cannot be present, the number shall be made up by calling on deputy-judges to sit.

If however, eleven judges are not available, a quorum of nine judges shall suffice to constitute the Court.

Article 26.

Labour cases, particularly cases referred to in Part XIII (Labour) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace, shall be heard and determined by the Court under the following conditions:

The Court will appoint every three years a special chamber of five judges, selected so far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this chamber. In the absence of any such demand, the Court will sit with the number of judges provided for in Article 25. On all occasions the judges will be assisted by four

häälega, kes arutajel olevate huwide diiget ehitamist kindlustawad.

Kui ühe poole kodanikkudest ainult üks eelmises paragrahwis ettenähtud tojas kohtunikuuna istub, palub eimeses teistest kohtunikifudest ihte oma koha anda teise poole poolt artikkel 31. wastawalt walitud kohtuniku.

Tehnilised abikohtunikud walitakse igal erijuhumijel artikkel 30. ettenähtud talitumääruste järele, nimetirjast „Abikohtunikud töö protsesside jaoks“, mis koos seisab Rahwastellitüu iga liikme poolt ettepanud kahest nimest ja rahwuswahelise tööbüroo administratiiv nõutogu poolt samal arwul ettepanud nimedest. Nõutogu määrab pooltel arwul töötajate ehitajad ja pooltel arwul tööandjate ehitajad Versailles lepingu artikkel 412 ja teiste rahulepingute wastawates artiklites ettenähtud nimekirjast.

Töösse puutuwates asjades on rahwuswahelijel bürool võimalus anda kohtule kõik tarwilikud teated ja selleks saab ninetatud büroo juhataja asjatäigu kohta kõik kirjallitud teated.

Artikkel 27.

Transiidise ja läbikäimisele puutuwates asjades ja eriti Versailles lepingu XII osas (sadamad, weeteed, raudteed) ja teiste rahulepingute wastawates osades ettenähtud asjades talitab kohtus alljärgnemaht:

Kohtus moodustab iga kolmeaastase perioodi jaoks eritoja wiest kohtunikust, kelle

seurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative et assurant une juste représentation des intérêts en cause.

Si l'une seulement des parties a un de ses ressortissants siégeant comme juge dans la chambre prévue à l'alinéa précédent, le Président priera un autre juge de céder sa place à un juge choisi par l'autre partie, en conformité de l'article 31.

Les assessesurs techniques sont choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste „d'Asseseurs pour litiges de travail“, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations et d'un nombre égal présenté par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail. Le Conseil désignera par moitié des représentants des travailleurs et par moitié des représentants des patrons pris sur la liste prévue à l'article 412 du Traité de Versailles et les articles correspondants des autres traités de paix.

Dans les affaires concernant le Travail, le Bureau International aura la faculté de fournir à la Cour tous les renseignements nécessaires et, à cet effet, le Directeur de ce Bureau recevra communication de toutes les pièces de procédure présentées par écrit.

Article 27.

Pour les affaires concernant le transit et les communications, et spécialement pour les affaires visées dans la partie XII (ports, voies d'eau, voies ferrées) du Traité de Versailles et les parties correspondantes des autres traités de paix, la Cour statuera dans les conditions ci-après:

La Cour constituera pour chaque période de trois années une chambre spéciale

technical assessors sitting with them, but without the right to vote, and chosen with a view to ensuring a just representation of the competing interests.

If there is a national of one only of the parties sitting as a judge in the chamber referred to in the preceding paragraph, the President will invite one of the other judges to retire in favour of a judge chosen by the other party in accordance with Article 31.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Labour cases“ composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations and an equivalent number nominated by the Governing Body of the Labour Office. The Governing Body will nominate, as to one-half, representatives of the workers, and as to one-half, representatives of employers from the list referred to in Article 412 of the Treaty of Versailles and the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

In Labour cases the International Labour Office shall be at liberty to furnish the Court with all relevant information, and for this purpose the Director of that Office shall receive copies of all the written proceedings.

Article 27.

Cases relating to transit and communications, particularly cases referred to in Part XII (Ports, Waterways and Railways) of the Treaty of Versailles and the corresponding portions of the other Treaties of Peace shall be heard and determined by the Court under the following conditions:

The Court will appoint every three years a special chamber of five judges, selected so

nitmetamisel mõimaltaval määrat artikkel 9. ettekirjutust silmas pidades. Peale selle nitmetataste kaks kohtunikku, kes täidaksid selle kohtuniku amet, kellel mõimalt pole istungis oia wõtta. Poolte soovil arutab see koda asju. Kui seda soowi ei awaldata, astub kohus kokku artikkel 25-s ettenähtud kohtunikkude arwul. Poolte soovil ehk kohtu otsusel on kohtunikud abiks nelil tehnilist abikohtunikku, nõuandwa häälega.

Kui ühe poolte kodanikkudest atnult üks eelmises paragrahwis ettenähtud kaks kohtunikuna istub, palub esimeses teistes kohtunikudest ühte oma kohta anda teise poolte poolt artikkel 31. wastaawalt walitud kohtunikule.

Tehnilised abikohtunikud walitakse igal erijuhtumisel artikkel 30. ettenähtud talitusmääruste järele nimekirjast „Abikohtunikud transitis ja läbitäitmiste protsesside jaoks“, mis koos seisab Rahwasteliidu iga liikme poolt ettepanud fahelit nimeist.

Artikkel 28.

Artiklites 26 ja 27 ettenähtud erikojad mõiwad asjaosaliste poolte nõusolekul wäljaspool Haagil astuda.

Artikkel 29.

Asjade kiireks korralduseks moodustab kohus iga aasta kolmeist kohtunikust koosseiswa kaja, kes poolte soovil kokkuwõtlituse korras asju arutab.

Artikkel 30.

Kohus määrab ühe korralduse läbi oma talitamiswiisi findlaks. Eriti korraldab ta kokkuwõtlitku asjaajamist.

composée de cinq juges désignés en tenant compte autant que possible des prescriptions de l'article 9. Deux juges seront, en outre, désignés pour remplacer celui des juges qui se trouverait dans l'impossibilité de siéger. Sur la demande des parties, cette chambre statuera. A défaut de cette demande, la Cour siégera avec le nombre de juges prévu à l'article 25. Si les parties le désirent, ou si la Cour le décide, les juges seront assistés de quatre assesseurs techniques siégeant à leurs côtés avec voix consultative.

Si l'une seulement des parties a un de ses ressortissants siégeant comme juge dans la chambre prévue à l'alinéa précédent, le Président priera un autre juge de céder sa place à un juge choisi par l'autre partie, en conformité de l'article 31.

Les assesseurs techniques seront choisis dans chaque cas spécial d'après les règles de procédure visées à l'article 30, sur une liste „d'Assesseurs pour litiges de transit et de communications“, composée de noms présentés à raison de deux par chaque Membre de la Société des Nations.

Article 28.

Les chambres spéciales prévues aux articles 26 et 27 peuvent, avec le consentement des parties en cause, siéger ailleurs qu'à La Haye.

Article 29.

En vue de la prompt expédition des affaires, la Cour compose annuellement une chambre de trois juges, appelée à statuer en procédure sommaire, lorsque les parties le demandent.

Article 30.

La Cour détermine par un règlement le mode suivant lequel elle exerce ses attributions. Elle règle notamment la procédure sommaire.

far as possible with due regard to the provisions of Article 9. In addition, two judges shall be selected for the purpose of replacing a judge who finds it impossible to sit. If the parties so demand, cases will be heard and determined by this chamber. In the absence of any such demand, the Court will sit with the number of judges provided for in Article 25. When desired by the parties or decided by the Court, the judges will be assisted by four technical assessors sitting with them, but without the right to vote.

If there is a national of one only of the parties sitting as a judge in the chamber referred to in the preceding paragraph, the President will invite one of the other judges to retire in favour of a judge chosen by the other party in accordance with Article 31.

The technical assessors shall be chosen for each particular case in accordance with rules of procedure under Article 30 from a list of „Assessors for Transit and Communications cases“ composed of two persons nominated by each Member of the League of Nations.

Article 28.

The special chambers provided for in Articles 26 and 27 may, with the consent of the parties to the dispute, sit elsewhere than at The Hague.

Article 29.

With a view to the speedy despatch of business, the Court shall form annually a chamber composed of three judges who, at the request of the contesting parties, may hear and determine cases by summary procedure.

Article 30.

The Court shall frame rules for regulating its procedure. In particular, it shall lay down rules for summary procedure.

Artikkel 31.

Iga asjaosalise poole rahwuseft kohtunikud on õiguis oia wõtta istungiteft kohtu poolt arutatamas asjas.

Kui kohtu istungil wõib ainult ihe poole rahwuseft kohtunik, siis wõib teine pool määrata istungiteft osawõtmiseks lisakohtuniku, kui wastaw tema rahwuseft iis leitub. Kui sarnane iis ei leidu, siis wõib teine pool waldida kohtuniku iisute sealt, kes artiklitele 4 ja 5 wastawalt on ette pandud.

Kui kohtu istungil pole poolete rahwuseft iisiegi kohtuniku, siis wõib iga pool määrata ehk waldida kohtuniku samal wiisil, nagu eelmises paragrahwis tähen-datud.

Kui mitmel poolel iisiteb huwid on, siis loetakse nete eelmiste määruste järele tallitamisel iisies pooleks. Kahtluse korral otsustab kohtu.

Räesolewa artikli paragrahwides 2-s ja 3-s tähen-datud kombel määratud ehk waltitud kohtunikud peawad wastama räesolewa põhi-õirja artiklite 2, 16, 17, 20, 24 ettekirjutustele. Nad asu-wad iisel astmel oma ametk-mendabega.

Artikkel 32.

Wallied kohtunikud saawad aastatafu, mis Rahwaste-Ittu täisõigu poolt nõu-koou ettepanekul määratud. Seba tasu ei wõi kohtuniku ametkõhuste täitmise kest-wusel wähenbada.

Õtimees saab samal wiisil määratud eritafu tema ametkõhuste täitmise kestwuse est.

Me-estimees, kohtunikud ja lisaõhtunikud saawad nende

Article 31.

Les juges de la nationalité de chacune des parties en cause conservent le droit de siéger dans l'affaire dont la Cour est saisie.

Si la Cour compte sur le siège un juge de sa nationalité d'une seule des parties, l'autre partie peut désigner pour siéger un juge suppléant s'il s'en trouve un de sa nationalité. S'il n'en existe pas, elle peut choisir un juge, pris de préférence parmi les personnes qui ont été l'objet d'une présentation en conformité des articles 4 et 5.

Si la Cour ne compte sur le siège aucun juge de la nationalité des parties, chacune de ces parties peut procéder à la désignation ou au choix d'un juge de la même manière qu'au paragraphe précédent.

Lorsque plusieurs parties font cause commune, elles ne comptent pour l'application des dispositions qui précèdent que pour une seule. En cas de doute, la Cour décide.

Les juges désignés ou choisis, comme il est dit aux paragraphes 2 et 3 du présent article, doivent satisfaire aux prescriptions des articles 2, 16, 17, 20, 24 du présent acte. Ils statuent sur un pied d'égalité avec leurs collègues.

Article 32.

Les juges titulaires reçoivent une indemnité annuelle à fixer par l'Assemblée de la Société des Nations sur la proposition du Conseil. Cette indemnité ne peut être diminuée pendant la durée des fonctions du juge.

Le Président reçoit une indemnité spéciale déterminée de la même manière pour la durée de ses fonctions.

Le Vice-Président, les juges et les juges suppléants reçoivent

Article 31.

Judges of the nationality of each contesting party shall retain their right to sit in the case before the Court.

If the Court includes upon the Bench a judge of the nationality of one of the parties only, the other party may select from among the deputy-judges a judge of its nationality, if there be one. If there should not be one, the party may choose a judge, preferably from among those persons who have been nominated as candidates as provided in Articles 4 and 5.

If the Court includes upon the Bench no judge of the nationality of the contesting parties, each of these may proceed to select or choose a judge as provided in the preceding paragraph.

Should there be several parties in the same interest, they shall, for the purpose of the preceding provisions, be reckoned as one party only. Any doubt upon this point is settled by the decision of the Court.

Judges selected or chosen as laid down in paragraphs 2 and 3 of this Article shall fulfil the conditions required by Articles 2, 16, 17, 20, 24 of this Statute. They shall take part in the decision on an equal footing with their colleagues.

Article 32.

The judges shall receive an annual indemnity to be determined by the Assembly of the League of Nations upon the proposal of the Council. This indemnity must not be decreased during the period of a judge's appointment.

The President shall receive a special grant for his period of office, to be fixed in the same way.

The Vice-President, judges and deputy-judges, shall receive

fohušte täitmijel samal vii-
sil määratud taju.

Alatijed ja lijakohunifud,
kes fohtu ajupaigas ei ela,
saamad taju nende fohušte
täitmiste läbi tekkunud jõidu-
tulude katmijeks. Tajuand-
mist artikkel 31 wastawalt
nimetatud ehk walitud foh-
tunifudele korraldatakse ja-
mal wiisil. Registraatorile
määrab palga nõufoogu fohtu
ettepanekul.

Rahwasteliidu täisfoogu
finnitab, nõufoogu ettepane-
kul, erikorralduse tingimiste
fohta, mille fohtu perionaa-
file painfid määratakse.

Artikkel 33.

Kohtu kulud katob Rah-
wasteliit täisfoogu poolt
nõufoogu ettepanekul määra-
tud wiisil.

Peatükk teine.

Kohtu kompetents.

Artikkel 34.

Minult Rahwasteliitu kuu-
luwatel riikidel ja Liidu
liikmetel on õigus kohtu
poole pöörata.

Artikkel 35.

Kohus on awatud Rah-
wasteliidu liikmetele, nii-
sama ka põhikirja lijas ni-
metatud riikidele.

Tingimised, mille põhjal
ta teistele riikidele awatud,
määratakse nõufoogu poolt,
jõusolewate lepingute eri-
määrnisi maksima jättes, ja
teigil juhtumistel nii, et
neudest ei mõiks järeneoda

vent dans l'exercice de leurs
fonctions une indemnité à fixer
de la même manière.

Les juges titulaires et sup-
pléants qui ne résident pas au
siège de la Cour reçoivent le
remboursement des frais de
voyages nécessités par l'ac-
complissement de leurs fonc-
tions.

Les indemnités dues aux
juges désignés ou choisis con-
formément à l'article 31 sont
régliées de la même manière.

Le traitement du Greffier
est fixé par le Conseil sur la
proposition de la Cour.

L'Assemblée de la Société
des Nations, sur la proposi-
tion du Conseil, adoptera un
règlement spécial fixant les
conditions sous lesquelles des
pensions seront allouées au
personnel de la Cour.

Article 33.

Les frais de la Cour sont
supportés par la Société des
Nations de la manière que
l'Assemblée décide sur la pro-
position du Conseil.

CHAPITRE II

Compétence de la Cour.

Article 34.

Seuls les Etats ou les
Membres de la Société des
Nations ont qualité pour se
présenter devant la Cour.

Article 35.

La Cour est ouverte aux
Membres de la Société des
Nations, ainsi qu'aux Etats
mentionnés à l'Annexe au
Pacte.

Les conditions auxquelles
elle est ouverte aux autres
Etats sont, sous réserve des
dispositions particulières des
traités en vigueur, réglées par
le Conseil, et dans tous les
cas, sans qu'il puisse en résul-

ive a grant for the actual per-
formance of their duties, to be
fixed in the same way.

Travelling expenses incur-
red in the performance of their
duties shall be refunded to
judges and deputy-judges who
do not reside at the seat of the
Court.

Grants due to judges selec-
ted or chosen as provided in
Article 31 shall be determined
in the same way.

The salary of the Registrar
shall be decided by the Coun-
cil upon the proposal of the
Court.

The Assembly of the League
of Nations shall lay down, on
the proposal of the Council, a
special regulation fixing the
conditions under which reti-
ring pensions may be given to
the personnel of the Court.

Article 33.

The expenses of the Court
shall be borne by the League
of Nations, in such a manner
as shall be decided by the As-
sembly upon the proposal of
the Council.

CHAPTER II.

Competence of the Court.

Article 34.

Only States or Members of
the League of Nations can be
parties in cases before the
Court.

Article 35.

The Court shall be open to
the Members of the League
and also to States mentioned
in the Annex to the Covenant.

The conditions under which
the Court shall be open to
other States shall, subject to
the special provisions contain-
ed in treaties in force, be laid
down by the Council, but in no
case shall such provisions pla-

pooltele mingisugust mitte-
sõhetasulist kohitu ees.

Kui mõni riik, kes Rah-
maselkõdu liige et ole,
poolena kohitus ees, siis
määrab kohitus tema kanda
olevad kohitukulud kindlaks.

Artikkel 36.

Kohitu kompetentii kuulu-
wad kõik asjad, mis pooled
emale ette panewad, samuti
ka kõik eriti jõusolewates le-
pingutes ja konwentšioonit-
des ettenähtud juhtumised.

Tiidu liikmed ja tokkuleppe
lihas nimetatud riigid wõi-
wad, kas protokollil allakirju-
amisel ehk ratifitseerimisel,
mille juurde käesolew põhij-
kiri on lisatud, ehk edaspidi
kuulutada enese kohta sun-
duslikult ipso facto ja ilma
iseäralise konwentšioonita koh-
tuotust iga teise liikme ehk
riigi wastu, kes samajauise
kohustuse oma peale wõtnud
kõigis wõi mõnesugustes tü-
stasjades liides, millel jurii-
diline iseloom ja mille ai-
nelt on:

a) Kepingu interpreteeri-
mine;

b) igasugune küsimus rah-
muswahelise õiguse alal;

c) iga tegelik akt, mis, kui
ta oleks kindlaks tehtud, tä-
hendaks ühe rahmuswahelise
kohustuse rikkumist;

d) rahmuswahelise kohus-
tuse rikkumist tekitanud kah-
jutaju iseloom ehk ulatus.

Ilmasnimetatud deklaratsioon
wõib tehtud olla tingimise-
ga ehk wastastikuse tingimise-
ga mitme wõi teatud arwu
liikmete ehk riikide poolt wõi
teatud aja peale.

Kohus otsustab ise oma
kompetentii, kui seda waja.

Artikkel 37.

Kui mõnisaugune jõusolew

ter pour les parties aucune
inégalité devant la Cour.

Lorsqu'un Etat, qui n'est
pas Membre de la Société des
Nations, est partie en cause,
la Cour fixera la contribution
aux frais de la Cour, que cette
partie devra supporter.

Article 36.

La compétence de la Cour
s'étend à toutes affaires que
les parties lui soumettront,
ainsi qu'à tous les cas spé-
cialement prévus dans les traités
et conventions en vigueur.

Les Membres de la Société
et Etats mentionnés à l'An-
nexe au Pacte pourront, soit
lors de la signature ou de la
ratification du Protocole, au-
quel le présent Acte est joint,
soit ultérieurement, déclarer
reconnaître dès à présent com-
me obligatoire, de plein droit
et sans convention spéciale,
vis-à-vis de tout autre Membre
ou Etat acceptant la même
obligation, la juridiction de la
Cour sur toutes ou quelques-
unes des catégories de diffé-
rends d'ordre juridique ayant
pour objet:

a) L'interprétation d'un Trai-
té;

b) Tout point de droit inter-
national;

c) La réalité de tout fait
qui, s'il était établi, cons-
tituerait la violation d'un
engagement international;

d) La nature ou l'étendue
de la réparation due pour
la rupture d'un engage-
ment international.

La déclaration ci-dessus vi-
sée pourra être faite purement
et simplement ou sous condi-
tion de réciprocité de la part
de plusieurs ou de certains
Membres ou Etats, ou pour
un délai déterminé.

En cas de contestation sur
le point de savoir si la Cour
est compétente, la Cour décide.

Article 37.

Lorsqu'un traité ou conven-

ce the parties in a position of
inequality before the Court.

When a State which is not
a Member of the League of
Nations is a party to a dispute,
the Court will fix the amount
which that party is to contrib-
ute towards the expenses of
the Court.

Article 36.

The jurisdiction of the Court
comprises all cases which the
parties refer to it and all mat-
ters specially provided for in
Treaties and Conventions in
force.

The Members of the League
of Nations and the States men-
tioned in the Annex to the Co-
venant may, either when sig-
ning or ratifying the protocol
to which the present Statute is
adjoined, or at a later moment,
declare that they recognise as
compulsory ipso facto and
without special agreement, in
relation to any other Member
or State accepting the same
obligation, the jurisdiction of
the Court in all or any of the
classes of legal disputes con-
cerning:

a) The Interpretation of a
Treaty;

b) Any question of Interna-
tional Law;

c) The existence of any fact
which, if established,
would constitute a breach
of an international obli-
gation;

d) The nature or extent of
the reparation to be made
for the breach of an in-
ternational obligation.

The declaration referred to
above may be made uncondi-
tionally or on condition of re-
ciprocity on the part of sev-
eral or certain Members or
States, or for a certain time.

In the event of a dispute as
to whether the Court has ju-
risdiction, the matter shall be
settled by the decision of the
Court.

Article 37.

When a treaty or convention

Isiping eht konventsiioon näeb ette süütaasjade äiendamist Rahvasteliidu poolt moodustatava kohtuajutufe poolt, siis lahendab kõiki sarnaseid asju kohus.

Artikkel 38.

Kohus võtab tarvitusele:

1) rahvusvahelisi konventsiioone, kas üldiseid ehk eriseid, mis sisaldavad tüliisolevate riikide poolt tunnustatud määrusi;

2) rahvusvahelist kommet, mis üldise praktilise poolt seadusena vastu võetud;

3) üldiseid tsiviliseeritud rahvaste poolt tunnustatud õiguse põhimõtteid;

4) alluvalt artikkel 59 määruste, kohtuotsusi ja tähtsamate teadusmeeste arvamisi formaliste abinõudena õiguse reeglite äramääramise juures.

Näesolev määrus ei võta poolte nõusolekul kohtult võimalust otsustada ex aequo et bono.

Peatükk kolmas.

Talitamine.

Artikkel 39.

Kohtu ametlikud keeled on Prantuse ja Inglise keel. Kui pooled on nõus asja täielikult Prantuse keeles arutama, siis tehakse otsus selles keeles. Kui poolled nõus on asja täielikult Inglise keeles arutama, siis tehakse otsus selles keeles. Kui aga tarvitusele tulema keele asjas kokkuleppele ei jõuta, siis mõivad poolled kohtuotsust arutamisel tarvitada kahet keelest ühte, mida kumbki heaks armab, ja kohtu otsus tehakse Prantuse ja Inglise keeles. Eärnasel juhtumisel otsustab kohus ühtlasi, misluuust teksti tules autentiliseks lugeda. Kohus võib poolte palvel lubada Prant-

tion en vigueur vise le renvoi à une juridiction à établir par la Société des Nations, la Cour constituera cette juridiction.

Article 38.

La Cour applique:

1. Les conventions internationales, soit générales, soit spéciales, établissant des règles expressément reconnues par les Etats en litige;

2. La coutume internationale comme preuve d'une pratique générale acceptée comme étant le droit;

3. Les principes généraux de droit reconnus par les nations civilisées;

4. Sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit.

La présente disposition ne porte pas atteinte à la faculté pour la Cour, si les parties sont d'accord, de statuer ex aequo et bono.

CHAPITRE III.

Procédure.

Article 39.

Les langues officielles de la Cour sont le français et l'anglais. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en français, le jugement sera prononcé en cette langue. Si les parties sont d'accord pour que toute la procédure ait lieu en anglais, le jugement sera prononcé en cette langue.

A défaut d'un accord fixant la langue dont il sera fait usage, les parties pourront employer pour les plaidoiries celle des deux langues qu'elles préféreront, et l'arrêt de la Cour sera rendu en français et en anglais. En ce cas, la Cour désignera en même temps celui des deux textes qui fera foi.

in force provides for the reference of a matter to a tribunal to be instituted by the League of Nations, the Court will be such tribunal.

Article 38.

The Court shall apply:

1. International conventions, whether general or particular, establishing rules expressly recognised by the contesting States;

2. International custom, as evidence of a general practice accepted as law;

3. The general principles of law recognised by civilised nations;

4. Subject to the provisions of Article 59, judicial decisions and the teachings of the most highly qualified publicists of the various nations, as subsidiary means for the determination of rules of law.

This provision shall not prejudice the power of the Court to decide a case ex aequo et bono, if the parties agree thereto.

CHAPTER III.

Procedure.

Article 39.

The official languages of the Court shall be French and English. If the parties agree that the case shall be conducted in French, the judgment will be delivered in French. If the parties agree that the case shall be conducted in English, the judgment will be delivered in English.

In the absence of an agreement as to which language shall be employed, each party may, in the pleadings, use the language which it prefers; the decision of the Court will be given in French and English. In this case the Court will at the same time determine which of the two texts shall be considered as authoritative.

juste ja juulistee keele asemel tarwitada mõnda muud keelt.

Artikkel 40.

Tülitajade kohtu kätte andmine sünnib, embkumb, kas reoifraatorile adresseeritud koimpromiisimärgufirjaan, ehk teadaande läbi: mõlemal korral peab ära tähendatama tülitajia aine ja asjaosalijed pooljed.

Registiraator teatab kohe teadaandest kõigile asjahuwilistele.

Sonnuti teatab ta sellest sekretretääri kaudu Rahwasestliiddu liitmetele.

Artikkel 41.

Kohus mõtib, kui ta leiab, et olud jeda nõuamad, ära määrata, misjuuresd ajutised abinõud tulewad käfille mõitta mõlemate poolte õiustate kaitseks. Nunnit lõpulistu otsulenti teatotasse nendest abinõudest wiitõimata pooltele ja nõukoqule.

Artikkel 42.

Pooljed on esitatud agentide läbi.

Nad mõitwad kohtus nõuandiate ehk adwokaatide abi tarwitada.

Artikkel 43.

Mislaotamine seftab kooz kohest järeust: kirjalikust ja suuõnalistest.

Kirjalikku asjaajamisesse kuulub seletuste, wastufelctuste, wastuwoidluste kui ka tga ühendama paberit ja dokumendi teadaandmine kohtule ja wastaspooltele.

Teadaandmine sünnib registiraatori kaudu kohtu poolt määratud korras ja tähtaandel. Kraft ilhe woole poolt fiskeantud paberist tuleb anda teisele pooltele wastaw

La Cour pourra, à la requête des parties, autoriser l'emploi d'une langue autre que le français ou l'anglais.

Article 40.

Les affaires sont portées devant la Cour, selon le cas, soit par notification du compromis, soit par une requête, adressées au Greffe; dans les deux cas, l'objet du différend et les parties en cause doivent être indiqués.

Le Greffe donne immédiatement communication de la requête à tous intéressés.

Il en informe également les Membres de la Société des Nations par l'entremise du Secrétaire Général.

Article 41.

La Cour a le pouvoir d'indiquer, si elle estime que les circonstances l'exigent, quelles mesures conservatoires du droit de chacun doivent être prises à titre provisoire.

En attendant l'arrêt définitif, l'indication de ces mesures est immédiatement notifiée aux parties et au Conseil.

Article 42.

Les parties sont représentées par des agents.

Elles peuvent se faire assister devant la Cour par des conseils ou des avocats.

Article 43.

La procédure a deux phases: l'une écrite, l'autre orale.

La procédure écrite comprend la communication à juge et à partie des mémoires, des contremémoires, et, éventuellement, des répliques, ainsi que de toute pièce et document à l'appui.

La communication se fait par l'entremise du Greffe dans l'ordre et les délais déterminés par la Cour.

Toute pièce produite par l'une des parties doit être com-

The Court may, at the request of the parties, authorize a language other than French or English to be used.

Article 40.

Cases are brought before the Court, as the case may be, either by the notification of the special agreement, or by a written application addressed to the Registrar. In either case the subject of the dispute and the contesting parties must be indicated.

The Registrar shall forthwith communicate the application to all concerned.

He shall also notify the Members of the League of Nations through the Secretary-General.

Article 41.

The Court shall have the power to indicate, if it considers that circumstances so require, any provisional measures which ought to be taken to reserve the respective rights of either party.

Pending the final decision, notice of the measures suggested shall forthwith be given to the parties and the Council.

Article 42.

The parties shall be represented by Agents.

They may have the assistance of Counsel or Advocates before the Court.

Article 43.

The procedure shall consist of two parts: written and oral.

The written proceedings shall consist of the communication to the judges and to the parties of cases, counter-cases and, if necessary, replies; also all papers and documents in support.

These communications shall be made through the Registrar, in the order and within the time fixed by the Court.

A certified copy of every document produced by one party

fiinitatud ära kirvi. Suusõnaline asjaajamine seisab tunnistajate, ekspertide, agentide, nõuandjate ja advokaatide üksteisulamiises kohtu poolt.

Artikkel 44.

Igasuguste teadaannete asjaas lüfutele peale agentide, nõuandjate ja advokaatide pööras kohus otseteel selle riigi walitsuse poole, selle territooriumiisse teadaanne puutub.

Samuti talitatakse koja peal igasuguste tõenduste saamisel.

Artikkel 45.

Waidlusi juhatab eimees ja tema puudumisel ase-eimees; tahtistuse korral kõige manem kohal olewatest kohtunikudest.

Artikkel 46.

Istung on awalik, kui kojus teifiti ei otjasta ehk mõlemad pooled asja finniist arutamist ei nõua.

Artikkel 47.

Iga istungi kohta seatakse kohtu protokoll, millele sekretäär ja eimees alla kirjutawad. Selles protokollis on ainus autentiline iseloom.

Artikkel 48.

Kohus annab korraldusi protiesi juhutamise kohta ja määrab findlaks wormid ja tähtsaja, mille jookful iga pool lõpulisult oma arwamiist peab awaldamas; ta tarwitab kõiki abinõusid, mis tunnistuse wõtmine nõuab.

Artikkel 49.

Kohus wõib, isegi enne waidlusi, agentidest nõuda kõiki dokumenta ja igasuguseid seletusi. Nõudmise mitte-tõttmise puhul seab ta selle kohta akti kohtu.

muniquée à l'autre en copie certifiée conforme.

La procédure orale consiste dans l'audition par la Cour des témoins, experts, agents, conseils et avocats.

Article 44.

Pour toute notification à faire à d'autres personnes que les agents, conseils et avocats, la Cour s'adresse directement au Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel la notification doit produire effet.

Il en est de même s'il s'agit de faire procéder sur place à l'établissement de tous moyens de preuve.

Article 45.

Les débats sont dirigés par le Président et à défaut de celui-ci par le Vice-Président; en cas d'empêchement, par le plus ancien des juges présents.

Article 46.

L'audience est publique, à moins qu'il n'en soit autrement décidé par la Cour ou que les deux parties ne demandent que le public ne soit pas admis.

Article 47.

Il est tenu de chaque audience un procès-verbal signé par le Greffier et le Président.

Ce procès-verbal a seul caractère authentique.

Article 48.

La Cour rend des ordonnances pour la direction du procès, la détermination des formes et délais dans lesquels chaque partie doit finalement conclure; elle prend toutes les mesures que comporte l'administration des preuves.

Article 49.

La Cour peut, même avant tout débat, demander aux agents de produire tout document et de fournir toutes explications. En cas de refus, elle en prend acte.

shall be communicated to the other party.

The oral proceedings shall consist of the hearing by the Court of witnesses, experts, agents, counsel and advocates.

Article 44.

For the service of all notices upon persons other than the agents, counsel and advocates, the Court shall apply direct to the Government of the State upon whose territory the notice has to be served.

The same provision shall apply whenever steps are to be taken to procure evidence on the spot.

Article 45.

The hearing shall be under the control of the President or, in his absence, of the Vice-President; if both are absent, the senior judge shall preside.

Article 46.

The hearing in Court shall be public, unless the Court shall decide otherwise, or unless the parties demand that the public be not admitted.

Article 47.

Minutes shall be made at each hearing, and signed by the Registrar and the President.

These minutes shall be the only authentic record.

Article 48.

The Court shall make orders for the conduct of the case, shall decide the form and time in which each party must conclude its arguments, and make all arrangements connected with the taking of evidence.

Article 49.

The Court may, even before the hearing begins, call upon the agents to produce any document, or to supply any explanations. Formal note shall be taken of any refusal.

Artikkel 50.

Kõhus võib igal ajal ajal-
dada juurdluse toimepane-
mise ehk asja uurimise mõ-
nele koosse, büroole, kom-
missjonile ehk mõnele teisele
organijafioonile oma walfi-
tu järele.

Artikkel 51.

Waidluse ajal pannakse
tunnistajatele ja ekspertidele
kõik tarwilised küsimused ette
tingimistel, mis kõhus mää-
rab artikkel 30-s ettenähtud
korraldusega.

Artikkel 52.

Peale jeda, kui kõhus on
wastu wõtnud tõendusel ja
tunnistajel tema poolt kind-
laks määratud tähtaegadel,
võib tema tagasi lüüta kõit
uued ettepaned ehk doku-
mendid, mis üks pool tahab
temale esitada ilma teise
poole nõusolefuta.

Artikkel 53.

Kui üks pool kohtuse ei
ilmu ehk oma tõendusit ei
esita, võib teine pool kohtu
paluda, et wiimane oma lõ-
putujufe awaldafs.

Enne jeda aga peab kõhus
kindlaks tegema mitte ainult
oma kompetentijf artiklitele
36 ja 37 wastawalt, waid ka
nende oisufte tõelolude ja
õigufe peal põhjenemist.

Artikkel 54.

Kui agendid, adwokaadid ja
nõuandjad on esitanud kohtu
kontrolli all kõit tõendusel,
mis nad tarwilikutis peawad,
kuulutab esimees waidlused
lõpetatufks.

Kõhus läheb nõupidamise
ruumi otisuf tegema. Kõhtu
nõupidamised on ja jääwad
salajasteks.

Artikkel 55.

Kõhtu otisufed tehtakse is-
turgist ojawõitjate kohtunil-
fude hääftenamufega. Kui
hääled iifefugufelt jagune-

Article 50.

A tout moment, la Cour
peut confier une enquête ou
une expertise à toute personne,
corps, bureau, commission ou
organe de son choix.

Article 51.

Au cours des débats, toutes
questions utiles sont posées
aux témoins et experts dans
les conditions que fixera la
Cour dans le règlement visé
à l'article 30.

Article 52.

Après avoir reçu les preuves
et témoignages dans les délais
déterminés par elle, la Cour
peut écarter toutes dépositions
ou documents nouveaux
qu'une des parties voudrait lui
présenter sans l'assentiment de
l'autre.

Article 53.

Lorsqu'une des parties ne
se présente pas, ou s'abstient
de faire valoir ses moyens,
l'autre partie peut demander
à la Cour de lui adjuger ses
conclusions.

La Cour, avant d'y faire
droit, doit s'assurer non seu-
lement qu'elle a compétence
aux termes des articles 36 et
37, mais que les conclusions
sont fondées en fait et en
droit.

Article 54.

Quand les agents, avocats
et conseils ont fait valoir, sous
le contrôle de la Cour, tous
les moyens qu'ils jugent utiles,
le Président prononce la clô-
ture des débats.

La Cour se retire en chambre
du Conseil pour délibérer.

Les délibérations de la Cour
sont et restent secrètes.

Article 55.

Les décisions de la Cour
sont prises à la majorité des
juges présents.

En cas de partage de voix,

Article 50.

The Court may, at any time,
entrust any individual,
body, bureau, commission or
other organisation that it may
select, with the task of carry-
ing out an enquiry or giving
an expert opinion.

Article 51.

During the hearing, any re-
levant questions are to be
put to the witnesses and ex-
perts under the conditions laid
down by the Court in the re-
gulation referred to in
Article 30.

Article 52.

After the Court has received
the proofs and evidence
within the time specified for
the purpose, it may refuse to
accept any further oral or
written evidence that one party
may desire to present un-
less the other side consents.

Article 53.

Whenever one of the parties
shall not appear before
the Court, or shall fail to de-
fend his case, the other party
may call upon the Court to
decide in favour of his claim.

The Court must, before do-
ing so, satisfy itself, not only
that it has jurisdiction in ac-
cordance with Articles 36 and
37, but also that the claim is
well founded in fact and law.

Article 54.

When, subject to the control
of the Court, the agents, ad-
vocates and counsel have
completed their presentation
of the case, the President shall
declare the hearing closed.

The Court shall withdraw
to consider the judgment.

The deliberations of the
Court shall take place in pri-
vate and remain secret.

Article 55.

All questions shall be deci-
ded by a majority of the jud-
ges present at the hearing.

In the event of an equality

wad, siis on eftimehe ehk tema ajetatija hääli oifustaw.

Artikkel 56.

Otsus motiweeritakse.

Temas on üles tähendatud ofawõtjate kohtunikkude nimed.

Artikkel 57.

Kui otsus ei awalda täielikult ehk ofalt kohtunikkude üksmeelset arwamist, siis on neil, kes teistjuga arwamisel, õigus jelle juure lihada oma isikliku arwamise seletuse.

Artikkel 58.

Otsusele kirjutawad alla eesimees ja sekretäär. Ta loetakse ette awalikul istumisel, agentidele sellest tarwilist ette teatades.

Artikkel 59.

Kohtu otsus on kohustaw ainult tälisolejatele pooltele ja jelles asjas, mida otsustati.

Artikkel 60.

Otsus on lõplik ja wastuwaidlemata.

Waidluse korral otsuse isju ja ulatusse üle tuleb kohtul, iga poole nõudmisel, seletust anda.

Artikkel 61.

Otsuse rewideerimist võib kohtul nõuda ainult fakti ilmiskitulekul, millel otsustaw tähtsus võib olla ja mis enne otsuse awaldamist kohtule ja rewideerimist nõudwale poolele teadmata oli, ilma et wiimane jelles mitte-teadmises jüüdi oleks olnud.

Rewideerimistalitust alustatakse kohtu määruse põhjal, kusjuures konstateeritakse uut fakti, mis otsuse rewideerimise tarwilikust teeb.

Kohus võib teha rewideerimistalituse alustamise ärrippuwaks waremast otsuse täitmiseft.

la voix du Président ou de celui qui le remplace est prépondérante.

Article 56.

L'arrêt est motivé.

Il mentionne les noms des juges qui y ont pris part.

Article 57.

Si l'arrêt n'exprime pas en tout ou en partie l'opinion unanime des juges, les dissidents ont le droit d'y joindre l'exposé de leur opinion individuelle.

Article 58.

L'arrêt est signé par le Président et par le Greffier. Il est lu en séance publique, les agents dûment prévenus.

Article 59.

La décision de la Cour n'est obligatoire que pour les parties en litige et dans le cas qui a été décidé.

Article 60.

L'arrêt est définitif et sans recours. En cas de contestation sur le sens et la portée de l'arrêt, il appartient à la Cour de l'interpréter, à la demande de toute partie.

Article 61.

La revision de l'arrêt ne peut être éventuellement demandée à la Cour qu'à raison de la découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive et qui, avant le prononcé de l'arrêt, était inconnu de la Cour et de la partie qui demande la revision, sans qu'il y ait, de sa part, faute à l'ignorer.

La procédure de revision s'ouvre par un arrêt de la Cour constatant expressément l'existence du fait nouveau, lui reconnaissant les caractères qui donnent ouverture à la revision, et déclarant de ce chef la demande recevable.

of votes, the President or his deputy shall have a casting vote.

Article 56.

The judgment shall the reasons on which it is based.

It shall contain the names of the judges who have taken part in the decision.

Article 57.

If the judgment does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, dissenting judges are entitled to deliver a separate opinion.

Article 58.

The judgment shall be signed by the President and by the Registrar. It shall be read in open Court, due notice having been given to the agents.

Article 59.

The decision of the Court has no binding force except between the parties and in respect of that particular case.

Article 60.

The judgment is final and without appeal. In the event of dispute as to the meaning or scope of the judgment, the Court shall construe it upon the request of any party.

Article 61.

An application for revision of a judgment can be made only when it is based upon the discovery of some fact of such a nature as to be a decisive factor, which fact was, when the judgment was given, unknown to the Court and also to the party claiming revision, always provided that such ignorance was not due to negligence.

The proceedings for revision will be opened by a judgment of the Court expressly recording the existence of the new fact, recognising that it has such a character as to lay the case open to revision, and declaring the application admissible on this ground.

Revideerimise nõudmine tuleb teha kõige hiljem kui kuus kuud pärast aegumise tähtaega.

Ühtegi revideerimise nõudmist ei võta arvesse, kui see on esitatud pärast aegumise tähtaega.

Artikkel 62.

Kui üks riik leiab, et teise riigi õiguse tõlgendamise tulemus ei ole õige, võib ta selle kohta teha avalduse, et ta soovib selle kohta teha ettepaneku.

Kohus otsustab.

Artikkel 63.

Kui üks riik soovib teha ettepaneku, et teise riigi õiguse tõlgendamise tulemus ei ole õige, võib ta selle kohta teha ettepaneku.

Teine riik võib selle ettepaneku vastu võtta, ja kui see ei võta vastu, võib ta selle kohta teha ettepaneku.

Artikkel 64.

Kui kohus tekitab ettepaneku, et teise riigi õiguse tõlgendamise tulemus ei ole õige, võib ta selle kohta teha ettepaneku.

La Cour peut subordonner l'ouverture de la procédure en révision à l'exécution préalable de l'arrêt.

La demande en révision devra être formée au plus tard dans le délai de six mois après la découverte du fait nouveau.

Aucune demande de révision ne pourra être formée après l'expiration d'un délai de dix ans à dater de l'arrêt.

Article 62.

Lorsqu'un Etat estime que dans un différend un intérêt d'ordre juridique est pour lui en cause, il peut adresser à la Cour une requête, à fin d'intervention.

La Cour décide.

Article 63.

Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une convention à laquelle ont participé d'autres Etats que les parties en litige, le Greffe les avertit sans délai.

Chacun d'eux a le droit d'intervenir au procès, et s'il exerce cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est également obligatoire à son égard.

Article 64.

S'il n'en est autrement décidé par la Cour, chaque partie supporte ses frais de procédure.

The Court may require previous compliance with the terms of the judgment before it admits proceedings in revision.

The application for revision must be made at latest within six months of the discovery of the new fact.

No application for revision may be made after the lapse of ten years from the date of the sentence.

Article 62.

Should a State consider that it has an interest of a legal nature which may be affected by the decision in the case, it may submit a request to the Court to be permitted to intervene as a third party.

It will be for the Court to decide upon this request.

Article 63.

Whenever the construction of a convention to which States other than those concerned in the case are parties is in question, the Registrar shall notify all such States forthwith.

Every State so notified has the right to intervene in the proceedings: but if it uses this right, the construction given by the judgment will be equally binding upon it.

Article 64.

Unless otherwise decided by the Court, each party shall bear its own costs.

Nr. 79. Riigikogu poolt 29. juunil 1922 a. vastu võetud Deklaratsioon Alalise Rahvusvahelise Kohu põhimääruse kinnitamise seaduse juure jurisdiktsiooni fundusliku tunnustamise kohta. *)

Esti vabariik deklareerib, et ta tunnustab funduslikult õigustikult ja ilma erilise lepinguta iga teise riigi õiguse, kes jama kohustuste vastu võtab, see tähendab, vastastikkuse tingimusel Alalise Rahvusvahelise Kohu jurisdiktsiooni kohta põhimääruse 36 artikli 2 paragrahvi põhjal viieks aastaks, iga edaspidise maeluse asjus, mille lahendamiseks vajalikud mõne teise rahuliku korraldustee kohta tõlku pole leppinud.

La République d'Esthonie déclare reconnaître comme obligatoire de plein droit et sans convention spéciale, vis-à-vis de tout autre Membre ou Etat acceptant la même obligation, c'est-à-dire à condition de réciprocité, la juridiction de la Cour conformément à l'article 36, paragraph 2, du Statut de la Cour, pour la durée de cinq années, sur tout différend futur à propos duquel les parties ne sont pas convenues d'avoir recours à un autre mode de règlement pacifique.

Algkirjale allatirjutanud

Riigikogu abiesimees N. Birma.

Sekretäär A. Dupits.

Nr. 80. Riigifogu poolt 29. juunil 1922 a. vastuõdetud

Cesti ja Prantsusmaa wahel tehtud kaubalepingu kiinitamise seadus. *)

§ 1. Kaubaleping Cesti ja Prantsusmaa wahel, tehtud Pariisis 7. jaanuaril 1922 a., tunnustatakse kiinitatuks (ratifitseeritaks). Peping ühes eestiteelse tõllega awaldatakse alljärgnevalt ühes käesolewa seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuwõtmisega.

Algkirjale allakirjutatud

Riigifogu esimees Joh. Rull.

Sekretäär A. Tupits.

Kaubaleping Cesti ja Prantsusmaa wahel.

Cesti Wabariigi Walitius ja Prantsuse Wabariigi Walitius, juhitud tahtmisest soodustada täiel määral, kuiwõrd jeda praegused olud võimaldawad, kaubanduslikke wahelõrdi nende maade wahel, otuistajid järgmisel määrusel maksma panma ajajärgu peale, mille kestiwus allpool kindlaks määratud.

Artikkel 1.

Loodus- ja tööstusjaadused algupäralised ehk päritolewad Prantsusmaalt, prantsuse aja- ja temale alluwalet maadest, lastakse Cestisse kõige alama tolliga, mis Cesti lubab ehk wõiks lubada igale teisele riigile, asjus, mis puutub kõididesse maksudesse, jistewoetollidesse kui ka liisamaksudesse, koefitsientidesse ja tõrgendustesse, mille objektiks need maksud wõitsid olla.

Liisama käiwad erandina ülalnimetatud korra alla, misjagune ei oleks nende päritolu ja algupärafus, teatud toidained ehk mere- tagused tarbeained, nii nagu ka turakas, mil- lede jaoks Prantsusmaa omale eriturqusi on loonud ja mis on üles loetud selle lepingu juure lijatud nimekirjas D, tingimisega, et nad Cestisse jisse meetakse Prantsuse ehk Cesti kaubamajade poolt, mis asuwad Prantsus- maal ja jisse kantud Prantsuse kaubandus- registris.

Convention de Commerce entre l'Esthonie et la France.

Le Gouvernement de la République Esthonienne et le Gouvernement de la République Française, désireux de favoriser, dans toute la mesure que permettent les circonstances présentes, les relations commerciales entre leurs pays, ont décidé d'appliquer les dispositions suivantes, pour une période dont la durée est ci-après déterminée :

Article premier.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance de France, des colonies et possessions françaises, seront admis en Esthonie au bénéfice des taux les plus réduits que l'Esthonie accorde ou pourrait accorder à toute autre Puissance, tant en ce qui concerne tous droits et taxes à l'importation que toutes surtaxes, coefficients ou majorations dont ces droits pourraient être l'objet.

A titre exceptionnel, bénéficieront également du régime ci-dessus défini, quelles que soient leur provenance ou leur origine, certains produits alimentaires ou matières d'outre-mer, ainsi que le tabac, pour lesquels la France s'est créé des marchés spéciaux et qui sont numérotés à la liste D annexée à la présente convention, à condition qu'ils soient importés en Esthonie par des maisons françaises ou esthoniennes, établies en France et inscrites au registre du commerce français.

*) „Riigi Teataja“ nr. 99/100 — 1922 a.

Ilma et artikkel esimese määrused selle läbi kannataks, antakse Prantsusmaalt tema ajumaadele, temale alluvatele maadele ja protektoraatidele pärit olematele, siia juure lihtatud nimekirjas A ülesloetud loodus- ehk tööstusjaadustele nende sisjetoomisel Eesti-isse üldisest tariifist protsentuaalne alandus, nagu see mainitud nimekirjas ära tähendatud. Need protsentuaalsed alandused jäävad muutmata, misjulgused ta ei oleks tariifid förgendused ehk alandused, ja käivad niijama sisseewetollide kui ta täendusmaksude ehk koefitsientide kohta, mis tulewikus Eesti nendelamade saaduste suhtes wõiks määrata.

Artikkel 3.

Siia juure lihtatud nimekirjas B ülesloetud Eestiamaal pärit olemad ehk algupärased loodus- ehk tööstusjaadused lastakse sisse Prantsusmaale kui ta Prantsuse aja- ja temale alluvatesse maadesse minimaal tariifiga nii palju, kui see puutub praegu maksu-atesse sisseewetollidesse ja nendesse, mis Prantsusmaa wõiks eventuaalselt määrata, jamuti ta täendusmaksude, koefitsientidesse ehk teistesse ajutistesse förgendustesse, mis Prantsusmaa on maksma pannud ehk wõiks maksma panna. Siia juure lihtatud nimekirjas C ülesloetud Eesti pärit olemad ehk algupärased loodus- ehk tööstusjaadused jääwad nende sisjetoomisel Prantsusmaale, Prantsuse ajumaadesse ja temale alluvatesse maadesse protsentuaalse tollialanduse, mis mainitud nimekirjas ära tähendatud ja mis käiwad üleüldise ja minimaal tariifide tolli-äärade wahel kohta. Protjentuaalne alandus jääb muutmata, misjulgused ta ei oleks tariifide, täendusmaksude ja koefitsientide förgendused ehk alandused, mis Prantsusmaa tulewikus wõib maksma panna.

Artikkel 4.

Iga tegelikult maksma sisseeweo feelu tagasiwõtmise, mida wõidakse iise kõrge Leppinguwalise poolt lubada, isegi ainult ajutiselt ehk arwu kindlaksmääramise suhtes mõne kolmanda riigi saadustele, hakkab wiibimata ja ilmitingimata maksma sarnaste ehk samajuguste teise riigist päritolewate ja algupäraste kaupade kohta.

Sans préjudice des dispositions de l'article premier, les produits naturels ou fabriqués, originaires de France, des Colonies, Possessions ou Pays de Protectorat français, énumérés à la liste A ci-annexée, bénéficieront, à leur importation en Esthonie, des pourcentages de réduction sur le tarif général indiqués à ladite liste. Ces pourcentages resteront les mêmes, quels que soient les relèvements ou abaissements de tarif, et s'appliqueront tant aux droits d'entrée qu'aux surtaxes ou coefficients que l'Esthonie pourrait instituer sur les mêmes produits, à l'avenir.

Art. 3.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance de l'Esthonie, énumérés à la liste B ci-annexée, seront admis, à leur importation en France ainsi que dans les Colonies et Possessions françaises, au bénéfice du tarif minimum, tant en ce qui concerne les droits d'entrée actuellement établis ou ceux que la France pourrait éventuellement leur substituer qu'en ce qui concerne les surtaxes, coefficients ou autres majorations temporaires que la France a établis ou pourrait établir.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance d'Esthonie, énumérés à la liste C ci-annexée, bénéficieront, à leur importation en France, dans les Colonies et Possessions françaises, des pourcentages de réduction indiqués à ladite liste, lesquels porteront sur la différence entre le taux du tarif général et celui du tarif minimum.

Le pourcentage restera le même, quels que soient les relèvements ou abaissements de tarifs, surtaxes et coefficients que la France pourrait instituer dans l'avenir.

Art. 4.

Toute levée des prohibitions d'entrée actuellement existantes qui serait accordée même à titre temporaire, ou dans la mesure de contingents définis par une des Hautes Parties Contractantes aux produits d'une tierce Puissance, s'appliquera immédiatement et inconditionnellement aux produits identiques ou similaires, originaires et en provenance de l'autre.

Artikkel 5.

See torral, kui üks ehk teine Kõrgetest Lepinguajalistest pooltest maksma paneks uufi feelufid, olgu jisse- ehk wäljameo juhtes, arutatakse läbi nende muundatuste määr ehk kontingendi kindlaksmääramine ühe Kõrge Lepinguajalij nõudmijel, nii et nad wõimalitult wähe taktistujeks oleks mõlema riigi kaubandusliste läbitäimistele.

Artikkel 6.

Sisse- ehk wäljameoks feelatud ehk kontingeeritud kaubad ei käi mingijuguste piirumiste ehk kitsenduste alla ja on wabad kõigist jisse- ja wäljameo maksudest, kui nad Prantjumaalt, Prantjuse aju- ja temale alluwatest maadest algupäraliste ehk päritolewate kaupadena jisse toodud Geestiäse, et siin ladudesje mahutatud jaada wäljameo otstarbel piiriäärjeteäse riikidesje. Nii mahutatud kaubad ei käi ühegi erimafju alla, peale nende maksude, millele alluwad ehk wõifjid alluda ladudes mahutatud kaubad, mida edaspidi kohalifuks tarwitamijeks wõidatje wälja lasta, fottufoläs Geesti jäadusandlujega. Siiski makswad jisse- ehk wäljameofeelud siin ülaläratähendatud tingimistel jissejoodud ehk wäljawiidud kaupade kohta, kui nad on põhjendatud:

- 1) riigi julgeoleku kohta käiwate määrusjega;
- 2) terwishoiupolitijeliste ehk loomataudide ja taimehaiguste ärahoidmijje kohta käiwate määrusjete kohta.

Artikkel 7.

Juhumijel, kui üks Kõrgetest Lepinguajalistest jisse- ehk wäljameo juures teatawad jaadujed ehk kaubad ärarolnewaks teeb hinna tingimistest, mida walitjuse ehk iga teije selleks ajutatud ehk wolitatud ajutijje pooli fontrolleeritafje, peawad teije poole wastu tarwitatawad tingimijed kõige enam foodusjatud olema nendest, mis makswad ehk tulewifus wõifjid maksta iga kolmanda riigi ehk tema fodaniffude kohta.

Artikkel 8.

Geelmistes artiklites ettenähtud kaupade jisse- ja wäljameo juures igaujje fottuleppi-

Art. 5.

Dans le cas où l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes établirait de nouvelles prohibitions, soit à l'entrée, soit à la sortie, l'octroi de dérogations ou la fixation de contingents seront étudiés sur la demande de l'une des deux Parties Contractantes, de façon à ne préjudicier que le moins possible aux relations commerciales entre les deux Pays.

Art. 6.

Les marchandises prohibées ou contingentes à l'importation ou à la sortie ne seront soumises à aucune limitation ou restriction et seront exonérées de tous droits d'importation et d'exportation lorsque, originaires et en provenance de France, des Colonies et des Possessions françaises, elles seront importées en Esthonie pour y être entreposées à fin de réexportation vers les pays limitrophes. Les marchandises ainsi entreposées ne seront susceptibles d'aucune taxe spéciale autre que celles auxquelles sont soumises ou pourraient être soumises les marchandises entreposées pour être livrées ultérieurement à la consommation nationale, conformément à la législation esthonienne.

Toutefois, les prohibitions d'entrée ou de sortie seront applicables aux marchandises importées ou exportées dans les conditions ci-dessus définies lorsqu'elles seront motivées :

- 1° Par des mesures visant la sécurité de l'Etat ;
- 2° Par des motifs de police sanitaire ou de prophylaxie contre les épizooties et les épiphyties.

Art. 7.

Dans le cas où l'une des Hautes Parties contractantes soumettrait, soit à l'importation, soit à l'exportation, certains produits ou marchandises à des conditions de prix contrôlées par le Gouvernement ou par tout autre organisme constitué ou habilité par lui, les conditions applicables à l'autre Partie seront les plus favorables qui sont ou pourraient être appliquées à d'autres Puissances tierces ou ressortissants de toutes Puissances tierces.

Art. 8.

Pour l'importation et l'exportation des marchandises visées aux articles précédents,

wa poole poolt mõetud raudtee weotartif ja teised kõrvalised maksud ei või kõrgemad olla nendest, mis nemad mõtawad ehk tulewifus mõitfid mõtta omamaa ja enamjoodus-
tatud riigi saaduste pealt.

Artikkel 9.

Ühe riigi maa ehk tööstuse saadused, mis jisse weetud teije riigi maa-alale ja ladudes alalhoidmijeks ehk tranjiiidiks ükskõik kuhu määratud, ei käi ühegi tolli- ega ühegi sijemije maksu alla peale plombeerimije takji ja statistika maksu, samuti ka peale kõigi teiste maksude ja takjide, mis on eriti määratud tranjiiidist tekkivate järelewaatuse ja administratjiooni tulude katmijeks, ilma et jelleläbi kannataks õigustatud jistaalmaksud äriliste operatjioonide pealt, mille objektiks need kaubad mõi-
wad olla ladusolemije ja transpordi teitwusel.

Artikkel 10.

Jgaüks kõrgetest Lepinguosalistest pool-
test kohustab ennast teisele wiibimata ja kom-
pensatjioonita õjaks jaada lasta iga tema
poolt mõnele teisele riigile antud ehk tule-
wifus antawat joodjusi, eesõigust ehk alandust
kogukonna (octroi), aktsijimaksude ja kõigi
teiste lija ehk kohaliste maksude jhtes, mis
puutuwad käesolewas Lepingus nimetatud ja
nimetatmata kaupade jisse-wäljeweosse, jälle-
wäljaweosse, läbiweosse ehk laduhoiuisse.

Enamjoodustus on niijama kindlustatud
igale kõrgele Lepinguosalijele poolele kau-
pade ümberlaadimije ja tolli worminõuete
läitmitje jhtes; ümberkäimine, nagu oma
todanikkudega, on wastastikku kindlustatud
tarwitusmaksude jhtes.

Artikkel 11.

Et omamaa algupäralistele saadustele
ülalnimetatud määruste hõlbustusi kindlus-
tada ja et kõiki pettuji ära hoida, mis kauba-
tee meelega muutmijest mõikfid tekkida, nõua-
wad kõrged Lepinguosalijed pooled, et nende
territooriumile jisseweetud saadustele ja kau-
padele oleks päritolunimistis juure liija-
tud, mis peab tõendama loodusjaaduste jht-
tes, et nad teiste Lepinguosaliste maalt pärit,
ja ümberkõtatud saaduste jhtes, et teije
Lepinguosalijele maalt päritolewa tooresaine

les barèmes de transports par fer et de
tous frais accessoires appliqués par chacune
des deux Puissances Contractantes ne se-
ront pas plus élevés que ceux qu'elles
appliquent ou pourraient appliquer aux pro-
duits nationaux et aux produits de la Nation
la plus favorisée.

Art. 9.

Les produits du sol ou de l'industrie de
l'un des deux pays importés sur le terri-
toire de l'autre et destinés à l'entreposage
ou au transit vers quelque destination que
ce soit, ne seront soumis à aucun droit de
douane ou à aucun droit intérieur autre
que la taxe de plombage et le droit de
statistique, ou tous autres droits et taxes
exclusivement affectés à couvrir les dépenses
de surveillance et d'administration que
peut imposer le transit, sans préjudice toute-
fois des taxes fiscales afférentes aux trans-
actions dont ces marchandises pourraient
être l'objet au cours de leur entreposage ou
de leur transport.

Art. 10.

Chacune des Hautes Parties Con-
tractantes s'engage à faire profiter l'autre im-
médiatement et sans compensation de toute
faveur, privilège ou abaissement dans les
droits d'octroi, d'accise et tous droits acces-
soires et locaux à l'importation, à
l'exportation, à la réexportation, au
transit, à l'entreposage, pour les marchan-
dises mentionnées ou non dans la présente
convention qu'elle a ou non accordés ou
pourrait accorder à une autre puissance.

Le traitement de la Nation la plus favo-
risée est également garanti à chacune des
Hautes Parties Contractantes en ce qui
concerne le transbordement des marchan-
dises et l'accomplissement des formalités de
douane; le traitement national est récipro-
quement alloué en ce qui touche les droits
de consommation.

Art. 11.

Pour réserver aux produits originaires
de leurs Pays respectifs le bénéfice des
dispositions ci-dessus, et pour empêcher
toute fraude pouvant résulter d'un détour-
nement du trafic, les Hautes Parties Con-
tractantes exigent que les produits et
marchandises importés sur leur territoire
soient accompagnés d'un certificat d'origine
attestant, s'il s'agit d'un produit naturel,
qu'il est originaire de l'autre Pays et, s'il
s'agit d'un produit manufacturé, que la moitié

väärtus ja ümbertöötamise fulud vähemalt poolele kauba väärtusele vastavad.

Päritolutunnistused antakse wälja kas kaubandus- ehk põllutööministerteeriumi poolt, ehk kaubanduskodade poolt, millele kaubajaatja allub, ehk iga teise sisseweo riigi poolt kompetentseks tunnistatud ajutise wõi organisaatiooni poolt; tunnistused peawad sisseweo maa diplomaatilise ehk konsulaar esitaja poolt tõestatud olema.

Juhumisel, kui kaubajaatja wõiks tarta, et, waatamata päritolutunnistusest, mis kaubal laajas, see lahilane on, wõib tema päritolutunnistust kinnitada lasta ihe tõestusdokumendi läbi, mis koftu seatud ja alla kirjutatud päritolutunnistuse wäljaandja ja ihe tehnilise agendi poolt, keda määrab sisseweo maa diplomaatiline ehk konsulaar esitaja. See agent wõib tõestuse otstarbel igat tõendust ehk tarwilikku teadaannet nõuda. Kui kaubale tõestusdokument juure on lisatud, siis wõib temal tolli peal seaduslikku etsepetiisi ainult pettuse ehk kauba wõltsimise lahluje korral teha.

Postpakid on päritolutunnistustest wabad, kui sisseweo maa tunnistab, et nendel mitte kaubanduslikku iseloomu ei ole.

Artikkel 12.

Sehmiste artiklite määrused, niipalju kui nemad sijaadawad enamjoodustust, nimelt makude ja tollide, tolli ehk transpordi hõlbustuste kohta, jätawad wabaks eesõigustatud forra, mis igauks sõrgetest Sepinguofalistest lubada wõiks piiritäärjete kaubiisemisele, maaribal, mis milgi juhumiisel ei wõi ulatada 15 kilomeetrist iugawamale maa sisele.

Prantsusmaa kohustab emast mitte nõuda tolli eesõigusi ehk hõlbustusi, iiksoik misjugaufed nad oma iseloomu poolest ka ei oleks, mis Eesti wõiks lubada Lätile kui ka Soomele.

Teijelt poolt loobub Eesti nende joodustete ja hõlbustuste nõudmisest, mis Prantsusmaa majandusliste unioone pöhal wõiks ewentuaalselt anda piiritäärjetele maadele, samuti ka spetsiaal tariifi korraft, mis Prantsusmaa wõiks lubada ajutielt teatawate jaaduste kohta, mille sissewedu on määratud ihe ja teise Baltiise waheliste rahaliste arwete lahendamise kergenduseks.

au moins de sa valeur est représentée par la valeur des matériaux originaires de l'autre Pays, ainsi que le coût de la transformation.

Les certificats d'origine seront délivrés, soit par le Ministère du Commerce ou de l'Agriculture, soit par les Chambres de commerce dont relève l'expéditeur, soit par tout autre organe ou groupement que le Pays destinataire aura agréé; ils seront légalisés par un représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire.

Au cas où l'expéditeur pourra craindre que, malgré le certificat d'origine accompagnant la marchandise, celle-ci demeure sujette à contestation, il pourra faire confirmer le certificat d'origine par un certificat de vérification établi et signé à la fois par l'auteur du certificat d'origine et par un agent technique que désignera le représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire. Cet agent pourra, pour procéder à la vérification, exiger toute preuve ou communication expédientes. Si la marchandise est accompagnée d'un certificat de vérification, elle ne sera sujette à l'expertise légale en douane que dans le cas de fraude ou de substitution présumée.

Les colis postaux seront dispensés de certificats d'origine quand le pays destinataire reconnaitra qu'il ne s'agit pas d'envois revêtant un caractère commercial.

Art. 12.

Les dispositions des articles précédents, en tant qu'elles octroient le régime de la Nation la plus favorisée, en ce qui concerne notamment les droits et taxes et les facilités douanières ou de transport, n'excluent point le régime préférentiel que chacune des Hautes Parties Contractantes pourrait accorder pour le trafic frontiere dans une zone qui ne peut, en aucun cas, s'étendre à plus de quinze kilomètres en profondeur.

La France s'engage à ne pas réclamer le bénéfice de toute préférence douanière ou facilités de quelque nature que ce soit, que l'Esthonie pourrait accorder à la Lettonie, ainsi qu'à la Finlande.

L'Esthonie renonce, d'autre part, à réclamer le bénéfice des avantages préférentiels qu'en vertu d'unions économiques la France pourrait éventuellement accorder à des pays limitrophes ou du régime tarifaire spécial qu'elle pourrait accorder temporairement à certains produits dont l'importation est destinée à faciliter les règlements financiers de Gouvernement à Gouvernement.

Jagüiks kõrgetest Lepinguosalistest pooltest kohustab ennast tegeftkult Madridi akti järele käima ja kõigi tarwituffa abinõude tarwitufele wõtma, et teife Lepinguosalife maalt päritolewad loodus- ja tööstusfaadusi igafuqufe feaduswastafe fonturrentfi juhtes faubandufe alal kaitsfa, ära hoida ja keelata aresti ja kõifife teifte lubatud abinõude läbi iga faadufe fifeewedu, ladushoidmift ja wäljafawedu, niifama fa wäljafõttamift, müüft ja müügile laifmift fifeemaal, mis kannab eneje ehk oma liqema ümbriku ehk wälispidife pakfimiie peal märkfiid, nimefiid, pealkirju ehk mingifugufeid märkfiid, mis annawad otsekohe ehk faudifelt wale wõtteid nende faaduste wõi faupade päritolu, liigi ja ifeloomu ehk ifeäraliffude omaduste kohta.

Artikkel 14.

Jagüiks kõrgetest Lepinguosalistest pooltest kohustub tegeftkult tarwitufele wõtma 14. aprillift 1891 a. Madridi akti päritolemife nimetuife faifife kohta ja kohustub käima jelle akti määruste järele ja peale jelle feaduste, niifama fa nendeqa kokkufõlas tehtud admiiniftratiiv otufufe järele, mis temale teada antafje teife Lepinguosalife poolt, mis ära määrawad ja reglamenteeriwad õigufe regionaalnimetuife peale ehk tingimifed, mille käitmisel teatud regionaalnimetuife tarwitamine lubatud. Tema keelab nende faaduste ja faurade fifeewedu, ladushoidu, wäljafawedu. Samuti fa ümbertõttamift, liitumift, müüft ja müügile wäljapanemift, mis kannawad teife Lepinguosalife poolt regulaarfelt teadaantud feadustele ehk määrustele wastufkäiwaid regionaalnimetuife.

Teadaanne wõib fifealdada:

1. Regionaal-päritolemife nimetuife kõifide faaduste kohta, mis maapinnast ehk kfiimast faawad oma ifeäraliffed omadused;
2. Maa-ala äramääramift, mille kohta need nimetused käiwad;
3. Päritolunimistuife wäljafandmife forda.

Subamata faaduste finnipidamine wõib üindida kas tollifwalituife korraldujel ehk kohtuliku wõimu wõi ifhe huwitatud poolte, kas ifkfiitu iftu wõi ifkfi nõudmifiel, kokkufõlas Prantfuje ja Gefti wastawa feadusandfufega.

Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à donner une application effective à l'acte de Madrid et à prendre toutes les mesures nécessaires pour garantir les produits naturels ou fabriqués originaires de l'Autre Partie Contractante contre toute forme de concurrence déloyale dans les tractations commerciales, à réprimer et à prohiber par la saisie et par toutes autres sanctions appropriées: l'importation, l'entreposage et l'exportation, ainsi que la fabrication la vente et la mise en vente à l'intérieur de tous produits portant sur eux-mêmes ou sur leur conditionnement immédiat, ou sur leur emballage extérieur des marques, noms, inscriptions ou signes quelconques comportant directement ou indirectement de fausses indications sur l'origine, l'espèce, la nature ou les qualités spécifiques de ces produits ou marchandises.

Art. 14.

Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à donner une application effective à l'Acte de Madrid du 14 avril 1891 pour la protection des appellations d'origine, s'oblige à se conformer aux termes de cet Acte et à se conformer en outre aux lois ainsi qu'aux décisions administratives prises conformément à ces lois qui lui seront notifiées par l'autre Partie Contractante et qui déterminent ou réglementent le droit à une appellation régionale ou les conditions dans lesquelles l'emploi d'une appellation régionale peut être autorisée. Elle interdira l'importation, l'entreposage, l'exportation ainsi que la fabrication, la circulation, la vente ou la mise en vente des produits ou marchandises portant des appellations régionales contrairement aux lois et décisions régulièrement notifiées par l'autre Partie Contractante.

La notification pourra viser:

- 1° Les appellations régionales de provenance appartenant à tous les produits qui tirent du sol ou du climat leurs qualités particulières;
- 2° La délimitation des territoires auxquels s'appliquent ces appellations;
- 3° La procédure relative à la délivrance du certificat d'origine.

La saisie des produits incriminés aura lieu, soit à la diligence de l'Administration des Douanes, soit à la requête du Ministère public ou d'une Partie intéressée, individu ou société, conformément à la législation respectivement de la France et de l'Esthonie.

Selle artikli määrused mõetakse tarvitutele isegi siis, kui regionaal-nimetusega on üheskoos ära tähendatud ka tõelise valmistamise paiga nimetus ehk sõnad „tüüp“, „liik“, „vorm“ ehk sellestarnajad laused.

Artikkel 15.

Kõrgeid Vepinguosaliseid kohustavad tegelikult maksma panna Pariisis rahvusvahelist lepingut 20. märtsist 1885 tööstuse omanduse kaitseks, mis uuesti läbi vaadatud Washingtonis 2. juulil 1911, niisamuti kui iga rahvusvahelist lepingut, mis eriti ülesleiduste patentide kohta käivad, millega nemad oleksid liitunud.

Teiselt poolt kohustavad ennast Kõrgeid Vepinguosaliseid pooled täielikult kinni pidama Berni rahvusvahelisest lepingust 9. sept. 1886 kirjanduse ja kunstis toodete kaitse kohta, uuesti läbi vaadatud Berliinis 13. nov. 1908 ja käändatud Bernis 20. märtsil 1914 allakirjutatud lisaprotokolliga.

Artikkel 16.

Ühe nende kahe Riigi kaupmehed, wabrikandid ehk muud töösturid, kes tööstuse legitimeerimise kaardi ettenäitamise läbi, mis nende maa kompetent ametivõimude poolt välja antud, tõendavad, et nemad õigustatud on oma kaubandust ehk tööstust ajama ja et nemad seal maksavad saduses ettenähtud tasuid ja maksud, saavad õiguse, olgu isiklikult ehk nende teenistuses olevate reisijate läbi üksteisega teha teise Vepinguosalise maa-alal kaupmeestelt ehk valmistajatelt ehk avalikfudes müügiõigustades. Nemad võivad ka vastu võtta tellimisi, isegi kaubaproovide järele kaupmeeste ehk teiste isikute käest, kes oma kauplemises ehk tööstuses tarvitavad nende proovidele vastavaid kaupaid. Nii ühel ehk teisel juhtumisel ei või neid sundida selleks ühte isiklikku maksu maksma.

Gesti ja Prantsuse proovireisijatel, kes varustatud legitimeerimiskaardiga, mis valmistatud selle lepingu juure lisatud muistri järele ja välja antud nende maade vastavate ametivõimude poolt, on vastastikune õigus enesega kaasa võtta kaubaproovisid ja mudeleid, mitte aga kaupaid.

Vepinguosalised pooled annavad vastamisi teineteisele teada ametivõimudest, kes volitatud on legitimeerimiskaartisid välja andma, niisamuti ka määrustest, mille järele

Les dispositions du présent article s'appliqueront alors même que l'appellation régionale est accompagnée de l'indication du nom du véritable lieu d'origine et de l'expression „type“, „genre“, „façon“, ou de toute autre expression similaire.

Art. 15.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à donner une application effective à la Convention internationale de Paris du 20 mars 1885 pour la protection de la propriété industrielle, révisée à Washington le 2 juin 1911, ainsi qu'à toute convention internationale visant spécialement les brevets d'invention à laquelle elles seraient adhérentes.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent, d'autre part, à donner une application effective à la Convention internationale de Berne du 9 septembre 1886 pour la protection des oeuvres littéraires et artistiques, révisée à Berlin le 13 novembre 1908 et complétée par le Protocole additionnel signé à Berne le 20 mars 1914.

Art. 16.

Les négociants, les fabricants et autres industriels de l'un des deux Pays qui prouvent par la présentation de leur carte de légitimation industrielle, délivrée par les Autorités compétentes de leur pays, qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et qu'ils y acquittent les taxes et impôts prévus par les lois, auront le droit, soit personnellement, soit par des voyageurs à leur service, de faire des achats dans le territoire de l'autre Partie Contractante, chez des négociants ou producteurs, ou dans les locaux de vente publics. Ils pourront aussi prendre des commandes, même sur échantillons, chez les négociants ou autres personnes qui, pour leur commerce ou leur industrie, utilisent des marchandises correspondant à ces échantillons. Ni dans l'un, ni dans l'autre cas, ils ne seront astreints à acquitter, à cet effet, une taxe spéciale.

Les voyageurs de commerce esthoniens et français munis d'une carte de légitimation conforme au modèle annexé à la présente convention et délivrée par les autorités de leurs pays respectifs auront le droit réciproque d'avoir avec eux des échantillons ou modèles, mais non des marchandises.

Les Parties Contractantes se donneront réciproquement connaissance des autorités chargées de délivrer les cartes de légitimation, ainsi que des dispositions auxquelles

peavad proovireihsjad käima oma kauba äri ajamise juures.

Tollil mõni teise jamaise maksu alla käitavad kaubad, wälja arwatud siiseweoeks feelatud kaubad, mis proowireihsjate poolt kaubaproowidena ja mudelitena siise too-dasse, wabaštatakse ühelt kui teiselt poolt siise- ja wäljameomakusft tingimisega, et need asjad mitteärarämüimise korral uuesti eksporteeritaks määratud tähtaja jooksul ja et nende impoorteeritud ja uuesti eksportee-ritud kaupade samasul mitte kahtlane ei oleks, milline ka ei oleks lõppude lõpuks asutus, mille kaudu nemad wälja wiitakse.

Kaubaproowide ehk mudelite uuesti wäl-jawedu peab mõlemas maas garanteeritud olema, olau siisemaffiiga (rahaks), siiseweo-tollil büroosse wastawa maksu suuruses, olou täewäärtuslike kautsjoni läbi, peale iieäralistse worminünete täitmise, kui need olemas, plaatina, kuld ehk hõbeasjade garan-tii sühtes.

Kui wäljameoeks ettenähtud tähtaeg möö-das, läheb tollimaksude summa, selle järelse, kas tema deponeeritud ehk garanteeritud oli, riioitaksa omanduseks, ehk nõutakse tema kausis siise, wähemalt kui mitte kindlaks tehtud ei ole, et selle aja sees kaubaproowid ehk mudelid wälja on wiidud.

Kui enne tähtaja lõppu kaubaproowid ehk mudelid iihete sellekohasele tolliametile ette näidatakse taowaswiimiseks, siis peab see tolli-büroo kontrollseerimise teel kindlaks tegema, kas ettenäidatawad artiklid iiewoolest need on, millede siisewedu lubatud oli. Kui selles sühtes ühtegi kahtlust ei ole, siis konstateerib tolliamet uuesti wäljawedu ja maksab ta-aasi siiseweo juures deponeeritud tollide summa ehk teeb wastawa korralduse kauts-joni wabaks andmiseks.

Impoortööri käest ei nõuta ühtegi maksu peale maraimaksu tunnistuse ehk luba wälja-andmise juures, nii kui ka proowide ja mu-delite samasulft iieandawate märkide külge pa-nemise cest.

Mõlema Lepinguosalise maa kodanikkudega, kes teise maa-alal peetawatele meshe-dele ehk laatadele lähemad, seal kauplemise ehk oma produktide müügi oštstarbel, käitakse wastamisi iimber kui oma maa kodanikkudega ja neilt ei wõi wõtta suuremaid maksu-ft kui oma kodanikkudest wõetakse.

Üksinimetatud määrused ei maffa rända-wate iibšturite ja kaupmeeste kui ka nende

les voyageurs doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

Les objets passibles d'un droit de douane ou de tout autre droit assimilé, à l'exception des marchandises prohibées à l'importation, qui seront importés comme échantillons ou modèles par les voyageurs de commerce seront, de part et d'autre, admis en franchise de droits d'entrée et de sortie, à la condition que ces objets, s'ils n'ont pas été vendus, soient réexportés dans le délai réglementaire et que l'identité des objets importés et réexportés ne soit pas douteuse, quel que soit, du reste, le bureau par lequel ils passent à leur sortie.

La réexportation des échantillons ou modèles devra être garantie dans les deux pays, soit par le dépôt (en espèces), au bureau de douane de l'entrée, du montant des droits applicables, soit par une caution valable, réserve faite dans tous les cas de l'accomplissement, s'il y a lieu, des formalités de la garantie des ouvrages en platine, en or ou en argent.

Une fois le délai réglementaire expiré, le montant des droits, selon qu'il aura été consigné ou garanti, sera acquis au Trésor ou recouvré à son profit, à moins qu'il ne soit établi que, dans ce délai, les échantillons ou modèles ont été réexportés.

Si avant l'expiration du délai réglementaire, les échantillons ou modèles sont présentés à un bureau de douane ouvert à cet effet, pour être réexportés, ce bureau devra s'assurer par une vérification, si les articles qui lui sont présentés sont bien ceux pour lesquels a été délivré le permis d'entrée. S'il n'y a aucun doute à cet égard, le bureau constatera la réexportation et restituera le montant des droits déposés à l'importation ou prendra les mesures nécessaires pour la décharge de la caution.

Il ne sera exigé de l'importateur aucun frais à l'exception toutefois des droits de timbre pour la délivrance du certificat ou permis, non plus que pour l'annosition des marques destinées à assurer l'identité des échantillons ou modèles.

Les ressortissants de l'un des deux Pays Contractants se rendant aux foires et marchés sur les territoires de l'autre à l'effet d'y exercer leur commerce ou d'y débiter leurs produits seront réciproquement traités comme les nationaux et ne seront pas soumis à des taxes plus élevées que celles perçues sur ces derniers.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industriels ambulants, non

tehtmistest lohta, mis mõetakse isikutelt, kes ise mitte ei kauple ega tööstuettevõtjad pole; Pepinguosalised pooled jätavad omale selles juhtes täieliku vabaduse oma seadusandluse alal.

Artikkel 17.

Mõlema Kõrge Pepinguosalise kodanikud jaavad teise maa-alal sama ümberkäimise osalikeks, nagu mõne teise enamfoodustatud riigid. Nad ei käi teistfuguste ehk förgemate maksude, taksude, foormatuuste, ükskõik misjuuguse nimetusel all see oleks, kui ainult nende alla, mis praegu ehk tulevikus mõetakse enamfoodustatud riigikodanikkudele.

Artikkel 18.

Kõrge Pepinguosalised pooled deklareerivad, et nemad vastastikkü tunnustavad kõikide seitside ja teiste kaubandus-tööstusning finantsühistuste ja finantusseitside, mis asutatud ja volitatud ihe nende kahe riigi eriseaduste põhjal, õigust waba ja taktstamata esinemise peale teise Pepinguosalise lohtutes, ainult tingimisega, et selle juures wiimase riigi seaduste järel käitakse.

Nimetatud Kõrgete Pepinguosaliste aktiivseitsid ja ühistused mõtavad kui teise riigi seadused ja korraldused selle wastu ei käi ja tingimistega, et kõik nende seaduste ja korralduste poolt etendatud worminõudes täidetakse, oma tegewust selle wiimase maa-alal awaldada ja seal asutatud saada; asutamise juhtes saavad neile samad õigused osaks, mis on antud mõne kolmanda enamfoodustatud riigi seitsidele ja ühistutele.

Mõlema maa seitsid ja ühiused ei käi milgi juhtumisel teise maa-alal teistfuguste ehk förgemate maksude, taksude, foormatuuste alla, ükskõik kuidas neid ei nimetataks, kui nende, mis mõetakse ehk mõitid mõetud saada selle wiimase maa seitsidelt ja ühiustelt, selle juures wõib neid maksusid, taksusid ja foormatuusid ainult selle seitsi kapitaaali oja pealt wõtta, mis tegelikult maksuwõtija maal asub ja ainult seal tehtud operatsioonide eest.

Artikkel 19.

Waksuma jättes käesolewa lepingu tollimäärusi, mõlema maa kirjandus-, muusika- ja kunstitooted ei käi teise maa-alal teiste ehk förgemate maksude, taksude ja foormatuuste alla, ükskõik kuidas neid ei nimetataks,

plus qu'au colportage et à la recherche des commandes chez des personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, chacune des Parties Contractantes réservant à cet égard l'entière liberté de sa législation.

Art. 17.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront sur le territoire de l'autre du traitement accordé aux ressortissants de la Nation la plus favorisée: ils n'y seront pas soumis à des droits, taxes, impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou qui seront perçus sur les ressortissants de la Nation la plus favorisée.

Art. 18.

Les Hautes Parties Contractantes déclarent reconnaître mutuellement à toutes les compagnies et autres associations commerciales, industrielles, financières et d'assurances, constituées et autorisées suivant les lois particulières à l'un des deux pays, le libre et facile accès auprès des Tribunaux de l'autre pays sans autre condition que de se conformer aux lois de ce pays.

Les dites compagnies et associations de chacune des Hautes Parties Contractantes pourront, si les lois et règlements de l'autre Pays ne s'y opposent et sous réserve de l'accomplissement de toutes formalités prévues par ces lois et règlements, exercer leur activité sur le territoire de ce dernier Pays et s'y établir; elles y jouiront au point de vue de l'établissement du traitement réservé aux compagnies et associations de la Nation la plus favorisée.

Dans tous les cas, les compagnies et associations de chacun des deux Pays ne seront pas soumises dans l'autre Pays à des droits, taxes, impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou qui seront perçus sur les compagnies et associations de ce dernier Pays, étant entendu, en outre, que ces droits, taxes et impôts ne pourront être assis que sur la part de l'actif social se trouvant effectivement dans le Pays où ils sont perçus et sur les seules opérations qui y sont faites.

Art. 19.

Réserve faite des droits de douane, tels qu'ils résulteront de l'application du présent traité, les oeuvres littéraires, musicales et artistiques de chacun des deux Pays ne seront pas soumises dans l'autre à des

fui nende, mis maksavad jelle viimase maa toodete kohta.

Artikkel 20.

Merijõidu laevadega fui ka nende veofoormatega tuleb teise lepinguosalise territooriumil ja territooriumil niisama ümber käia fui kodumaa laevade ja nende veofoormatega, ükskõik kust nad pärit ja fuhu määratud.

Grand on tehtud järgmistel juhtumistel:

1) Teatawate diguste kohta, mis kumbki lepinguosalistest annab ehk võiks anda ka-piitügi ja jelle saaduste kohta;

2) hõlbustuste, alanduste ehk tagajimal-jude kohta, millel ühist ei ole tollimafjudega ja mis kumbki lepinguosalistest võiks lu-bada oma fodanikkudele preemiaks rahvus-liku laewachituse edendamiseks;

3) hõlbustuste kohta, mis käiwad ranna-jõidu ja pufferimise kohta;

4) kaubafõidu teede kohta, mis on mää-ratud rahmuslikule lipule ja jellega ühedi-guslikeks tunnustatud lippudele.

Kõik eesõigused ja hõlbustused, mis jes iuhetes ühelt lepinguosalistelt Poolelt mõnele kolmandale riigile on antud, peawad ka tei-jele lepinguosalijele Pooltele ojakš jaama.

Artikkel 21.

Kune fuu jooftul, arwates käesolewa le-pingu ratifitseerimise päewast, fohustuwad stõrged lepinguosalijed läbirääkimistesje as-tuma fokkuleppe jaawutamiseks, mis neid wastastikkü kindlustaks emigratfiooni fuhetes igafingufe forralduse ehk määruje wastu, mis loomuliku läbikäimise teed muuta ehk loo-mulikkü emigrantide rekruteerimist võiks takistada.

Artikkel 22.

Ühe lepinguosalise poolt wäljaantud lae-wa mõõdutumistused loetakse makswaks teise lepinguosalise poolt, fui mõõtmine on jündinud Moorfomi füsteeimi järele.

lepinguosalijed fohustawad ennast folme fuu jooftul fokkulepet tegema jelleš fuhetes, mis jmutub brutto mahutuselt lubatud ma-haarwamiste metoodi kohta.

Artikkel 23.

Käesolew leping ratifitseeritakse ja ratifi-katfioonid wahetatakse Pariis. Nende woli-

droits, taxes et impôts, sous quelque déno-mination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui frappent les oeuvres de ce der-nier Pays.

Art. 20.

Il est réservé aux navires ainsi qu'à leur chargement dans les eaux territoriales et sur le territoire de l'Autre Partie Contractante, le même traitement qu'aux navires nationaux et à leurs chargements quelles que soient leur provenance et leur destination.

Une exception est prévue pour les cas suivants:

1° Pour certains droits que chacune des Parties Contractantes applique ou pourra appliquer à la pêche et à ses produits;

2° Pour les facilités, détaxes ou ristournes, à l'exclusion de celles qui ont un caractère douanier, que chacune des Parties Contractantes pourrait consentir à ses ressortissants comme prime à la construction navale nationale;

3° Pour les facilités accordées au cabotage et remorquage;

4° Pour les trafics réservés au pavillon national et aux pavillons assimilés.

Tous privilèges et toutes facilités qui auraient été accordées ou seraient accordées par une des Parties Contractantes à une autre Puissance devront s'appliquer à l'Autre Partie Contractante.

Art. 21.

Dans un délai de six mois à partir de la ratification de la présente convention, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à négocier un arrangement les mettant mutuellement à l'abri en matière d'émigration de toute mesure ou réglementation pouvant détourner le trafic normal ou empêcher le recrutement normal des émigrants.

Art. 22.

Les certificats de jauge délivrés par l'une des Parties Contractantes seront acceptés par l'Autre Partie, si les mesures de jauge ont été faites d'après le système Moorsom.

Les Parties Contractantes s'engagent à conclure, dans un délai de trois mois, un arrangement quant aux méthodes d'évaluation de la déduction à effectuer sur le tonnage brut.

Art. 23.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Paris.

tuuste põhjal, mis prantluse jaedusandlus temale annab, on Prantluse Wastitus nõus, et see leping astuks jõusse kaheksa päeva hiljem jeda, kui Eesti Parlamendi tunnistustest temale Pariisis on teatatud.

Käesolew leping on tehtud iise aasta peale, lepingu maksmapanemise päewast arwates; teba pitendatasse waikwa muendamise ja kolmekuulise perioodi läbi, kui ta ei ole iises öeldud iihelt kõrgelt lepinguosaliselt Poolelt wähemalt 6 kuud enne esimese aasta perioodi lõppu ja kaks kuud enne iga järgmise kolmekuulise perioodi lõppu.

Selle töendamiseks kirjutasid wastawad täiswolikijed esitajad, kes selleks tarwilikult õigustatud, käesolewale lepingule alla ja linnitajid teba oma pitatitega.

Tehtud Pariisis kahes eksemplaaris jaanuarikuu 7: päewal 1922.

En vertu des pouvoirs que la législation française lui confère, le Gouvernement français consent à ce qu'elle soit mise en vigueur huit jours après que l'approbation du Parlement esthonien lui aura été notifiée à Paris.

La présente Convention est conclue pour un an, ce délai vommençant à courir à partir de la date de la mise en vigueur; elle sera prorogée par voie de tacite reconduction et par périodes trimestrielles, si elle n'est pas dénoncée par une des Hautes Parties Contractantes six mois au moins avant l'expiration de la première période annuelle, et deux mois avant l'expiration de chaque période trimestrielle ultérieure.

EN FOI DE QUOI, les Plénipotentiaires respectifs dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Paris, en double exemplaire, le Janvier 1922.

Liia A.

Eesti tariifi paragrahwid.		Naupade nimetus.	Mandus.
2		Riis:	
	1	ilma kestatata	25%
	2	kestataga	25%
ex 7		Ploomid, miigimarjad, datlid ilma subfruta	33 ¹ / ₃ %
ex 13		Walmistehtud sinep, kavrud, oliiwipuu=marjad	50%
		Pasteedid, liha, puu-, aia- ning juurewilja konjerwid, wälja arwatud need, mis teistes tollitariifi paragrahwides nimetatud	33 ¹ / ₃ %
ex 15		Wurijid:	
	1	wanill ja safraan	50%
	ex 3	nelgi peatejed, pipar, majoraan	50%
ex 18		Kohwi:	
	1	toores=ubades	25%
ex 19		Kafaa ubades ja kafaa kestad:	
	1	toored	20%
ex 20		Tee:	
	a)	igajugune, wälja arwatud briketeeritud must ehk roheline	15%
ex 21		Tubak:	
	1	lehtedes, wartega ehk ilma, tubaka warred	20%
		Märkus. Paragrahwid 21 jelles punktis nimetatud kaupa wõib sisse wedada ainult tubakawabrikute tarvitamiseks.	
ex 24		Sividiitri jaadused ja konjerweeritud puuwili ja marjad:	
	1	kompekwid, keedis, pastilaa, ihelee, puuwilja pulbrid ja tabletid subfruga; puuwili likööri, rummiga ja konjakiiga shokolaad, kafaa pulbri näol — subfruga	50%
		Märkus. Puuwili ja marjad mahla sees ja puuwilja ning marja mahlad, kui neid sisse weetakse	

		mitteohukindlates nõudes ja alkoholi liisandusega, maksavad peale tähendatud tollide veel liisatolli iga alkoholi kraadi eest 45 marka. Maksud, mis üle 16° alkoholi sisaldavad, käivad paragrahv 27 järele.	
	3	präänitud ja küpsijed	25%
ex 27		Armanjac, rumm ja konjak:	
	1	vaatides ja vaadistetes sisseveetavad	20%
	2	pudelites sisseveetavad	20%
ex 28		Winaamarja veinid:	
	1	igafugused, vaatides sisseveetavad:	
		a) mis mitte üle 16° alkoholi sisaldavad	35%
		b) mis üle 16° aga mitte üle 25° alkoholi sisaldavad	25%
		Märkus. Weinid, mis üle 25° alkoholi sisaldavad, käivad paragrahv 27 järele.	
	2	pudelites sisseveetavad:	
		a) mittewahutatavad:	
		aa) mis mitte üle 16° alkoholi sisaldavad	35%
		bb) mis mitte üle 16° aga mitte üle 25° alkoholi sisaldavad	25%
		b) igafugused wahutatavad	25%
		Märkus. 35%-lise alandust tunni 16 kraadilise veinide jaoks ja 25%-lise alandust wahuweinide jaoks kõrgendatasse wastavalt 45% ehk 35% peale, kui need veinid varustatud on tunnistuslega, mis praunisuse ametliku laboratooriumi poolt välja antud, mis tunnistavad nende puhtust ja nende õigust regionaal' päritolemise nimetamise peale.	
ex 32		Järaniised loomulikud mineraalveed:	
		Wichy Celestins, Wichy Grande-Grille, Wichy Hospital allikatest, Contrexeville-Bavillon allikast; Evian-Cachat allikast; Wittel juurallikast ja joolaallikast; Vourboule; Le Mont-Dore; Pougues-Saint-Leger allikast; Wals Saint-Jean, Wals Precieuse, Wals Dominique allikatest, wivaraiisi Wals allikast; Drezza-Piatier allikast; Chatel-Guyon; Alet Burette allikast; les Caux Bonnes; Cusset; Saint-Yorre; Desaignes; Saint-Nectaire; Bourbonne-les-Bains; Châteauneuf; Martigny-les-Bains; Royat; Uriage; La Motte-les-Bains; Vic-sur-Cere; Montmirail wee rohelist; Canterets et Ribeaupille	40%
ex 35		Juust, pehme	40%
ex 37		Kalad:	
	ex 2	hardiinid, õli sees	50%
ex 52		Waha:	
	ex 2	meewaha	30%
ex 55		Walmistõttatud nahad:	
	ex 1 b	shewroo ja seemisnahk	25%
	ex 2	wäitejed lateeritud nahad	25%
ex 57		Nahast teosed:	
		siidi, poolsiidi jalanõud	33 ¹ / ₃ %
		Märkus. Selle paragrahwi (57.2) järele tollitakse ainult jalanõud, mille peaosaks ehk wähe-malt tallad on nahast.	

	3	Rahafindad, kõifjugused Wäikejed nahkasjad, tiikis $\frac{1}{2}$ naela ja vähem, nagu: käekotid, paamad, rahafotid, figaritoosid kirjatas- fud; seemis- ning glaseenahast, saffiaanist ehk pergamendist teosed, peale jalanõude ja haana- arstiimise riistade	33 $\frac{1}{3}$ %
er 60		Rorgipuu koorest teosed:	
	1	plaatides ja kuubifutes	40%
	2	pudeliforgid, ilma teiste materjaalide liiandus- teta, prundid ja kõifjuga teised, tollitariifis iseäraliselt nimetamata, forgipuu koorest teosed	40%
er 61		Puuteosed iseäraliselt nimetamata:	
	3	puu lõike- ning niferduje teosed (peale käes- olewa 61 paragrahvi p. 4-as nimetatud, tiskeri ja treiali teosed kunstmaaliga ehk fullatud, hõ- betatud ehk pronkfitud, ehk maalitud, fullatud, hõbetatud ehk pronkfitud ilustustega	20%
	4	tiskeri, treiali, lõike ja niferduje teosed, ilus- tustega wasejt, wasejulatistejt ehk teistest ma- terjaalidest, inkrusteeritud ehk intarjitud puu- ga (wälja arwatud parketi osad) wafega, te- raajega, perlmutteriga, elewandiluga, filponna- tilbiga jne., wälja arwatud teosed, mille ras- fus alla 3 naela, mis par. 215 alla käiwad	20%
er 76		Portjelaanist teosed:	
	2 a	lauanõud maaliga ehk maalitud joonistustega, arabeskfega, lilledega ehk teiste jarnaste ilus- tustega	25%
er 78		Peegliklaas ja peeglid:	
	1	peegliklaas ümbertöötatud: tuhniks tehtud ehk poleeritud; tahwli klaas, mitte walatud, polee- ritud, järgmistes suurustes: a) pikkuse ja laiuse kogumõõdudes, kuni 30 werjofini	20%
		b) pikkuse ja laiuse kogumõõdudes üle 30 kuni 60 werjofini	20%
		c) pikkuse ja laiuse kogumõõdudes üle 60 wer- jofi	20%
er 82		Walge puuwai ehk kolofoonium	30%
er 86		Terpentiin (puhastatud)	20%
er 88		Gummi (kautshuf ehk guttapertsiha) poolwalmis fu- jul ehk teostes: teosed pehmest kautshuust: šiini mantlid ja õhulohwid	50%
er 95	er 1	Wiina-kivi, toores (puhastamata)	50%
	2	Wiina-kivi poolpuhastatud (mitte pulbriks tehtud) oma loomulikus wärwis	50%
er 112		Keemia ja farmatseutlikfjed saadujed, eraldi mitte ni- metatud:	
113	er 1 b	Wiina-kivi, puhastatud	50%
		Walmis arstirohud ja doseeritud preparaadid:	
	1	walmis arstirohud (peale plaastrite, siidi ehk poolsiidi riiete peal) iseäraliste nimekirjade järele sissewoks lubatud, niisamuti kõifjuga keemia ja farmatseutlikfjed saadujed, mis wal- mis doseeritud fujul sisse weetakse	50%
	2	plaastrid arstlikfjed, siidi ehk poolsiidi riiete peal, mõnesuguste ainetega läbi imbnunud ehk kae-	

		itud, mis ijeäralistele nimefirjadega järele jisse- weoks lubatud	50%
ex 117		Taimedõlid:	
	ex 1 a	oliivõli	75%
ex 119		Kosmeetika ja lõhnaõlised:	
	1	ihmit, walge ja punane, juustewärwimise olu- sed ilma piirituseta, lõhnatuulad suitsetami- jeks; igajugused, ijeäralistelt kosmeetilised õl- lised, niihästi kui ka kõifjugu aromaatlised õlised kristallides, ühes arwates flakonide, waaside, karpide ehk teiste ümbriffude raskust	50%
	2	kõifjugu parfümerii ja kosmeetilised teosed, mis piiritust sisaldawad, nagu lõhnaõlid, lõhna- weed, elifitrid jne., niihästi kui ka pomaadid .	50%
ex 120		Seep:	
		kosmeetiline, wedel ehk kõwa ka pulbris	20%
ex 121	1	Piirituselakk:	
	2	Terpentini õli ja õliwäruits, waikude sulatiseid õlis	25%
ex 124		Parfimiise ained:	
	ex 3	parfimiise ekstraktid, allpool nimetatud: fastanje, tamme ning kivebraho ekstraktid, wede- lad ja wärwita	30%
ex 125		Wärwiõlised, loomulifud:	
	ex 2 a	oofor	40%
ex 134		Wärwimise preparaadid:	33 ¹ / ₃ %
	ex 1	wärwimise ekstraktid, allpool nimetatud: kampehipuu ekstraktid (wedelad ja kristallisee- ritud); hematiini enam ehk vähem ofideeritud kollajepuu ekstraktid (wedelad ja kristallisee- ritud); punajepuu ekstraktid (wedelad ja kris- talliseeritud); orjelli ekstraktid (wärwifamb- lad, wedelad ehk kristalliseeritud)	40%
ex 137		Saapafreem, kõifjugu tiinid — kuivad ehk wedelad	33 ¹ / ₃ %
141		Walge pleff (lehtraud tiinutatud) latiga fae- tud ehk mitte, olgugi trüfitud mustritega (me- talline muar) katuse pleff wärwitatud, latiga, tšingiga, wafega, niifliga ehk teiste liht metalli- dega faetud	20%
ex 158		Noakaup kõifjugu, wälja arwatud need, mis tariifi teiste paragrahwide alla käiwad ja peale maji- nanugade:	
	2	Kõifjugu noakaup, wälja arwatud selle (158) para- grahwi punktide 1 ja 3 alla käiwate, fullatud ehk hõbetatud, kui ka peadega, mis kulla- ehk hõ- bedaga faetud ehk peadega plafeeritud, filpfo- nakiit, perlmutrit ehk elewandiluuft, loomu- lifust ehk kunstlifust — ehk kui need materjaa- lid, ifegi fuld ning hõbe, liht materjaalist tehtud noapeade ilustuseks tarwitatud	33 ¹ / ₃ %
ex 167		Masinaid ja aparaadid:	
	1 b	naftamootorid, aurumasinad, aurubaamrid funi 500 puudani tüftis; lokomotiilid funi 150 puu- dani tüftis; puutõstuse masinaid funi 200 puu- dani tüftis; pumbad funi 50 puudani tüftis; käsiprüftid, kompressid, jääwalmistamise ja külmetamise masinaid, turbamasinaid ja õmblus- masinaid	20%

	1	ilmskoetud teosed, õmblusega ehk ilma:	
	a)	siidist	25%
	b)	poolsiidist	25%
	c)	teised	15%
ex 2		põimitud lindid ja paelad, agramandid, franjed, ripatid, garnituurid ja teised põimitud teosed:	
	a)	siidist ja poolsiidist	20%
ex 207		Bitsid ja pitsid teosed:	
	1	siidist ehk siidi liigandusega	50%
	2	kõikjugu teised	20%
ex 08		Wäljaõmblused, wäljaõmmeldud riie ja tüll:	
	1	kõikjugu, peale selle (208) paragrahwi punkt 2 nimetatud:	
	a)	siidist ja poolsiidist	20%
ex 209		Ihupeju ja riided, walnis ja poolwalnis kujul:	
	1	kõikjugu ihupeju puuwillaest, linajest ehk willa- sest riidest, märgitud, kuid ilma teiste ilustus- teta ehk garnituurideta	25%
	2	kõikjugu ihupeju (peale ihupeju siidist ehk pool- siidist, mis käesolewa (209) paragrahwi punkt 6 alla käiwad), garneeritud pitsidega, wabetük- tidega jne., ihupeju, wäljaõmmeldud	16%
ex 3		meešterahwa riided, garnituuriga ehk ilma:	
	b)	willaest riidest	25%
	4	naisterahwa- ja lapperiided ja teised, iseäranis nimetatamata, ihukatteasjad, igasugustest fan- gastest, peale siidi ehk poolsiidi:	
	a)	walmistatud ilma jelles punktis täht „b“ all tähendatud garnituurideta	20%
	b)	ilustatud lintidega, sammetiga, farwanahaga, pitsidega, wäljaõmblustega, oma arwu jä- rele vähem kui pool jellest riidest, millest ihufate ije on tehtud	30%
	5	Samajugused ihukatted kahest ehk rohkem sorti riidest, millest üks siidist ehk poolsiidist oma arwu järele vähem kui teine, ilustatud ehk ilustamata riie on	30%
	6	Kõikjugu riided ja teised ihukatteasjad (meeste-, naisterahwa ja laste jaoks), iseäranis nime- tamata, sammetist, poolsammetist, siidist ehk poolsiidist, ilustustega ehk ilustamata; kõif- jugu riided, mille peaosja on tehtud siin nime- tatud riidetest ehk jellest riidest tehtud garni- tuuridest	30%
	7	Naisterahwa kütbarad ja kõikjugu teised peatä- ted, ilustatud lintidega, lilledega, julgedega jne. Üleüldised märkused §§ 183—189 juurde.	30%
	1	Teosed (lõng, kangad, ilmskoetud riided jne.), mis walmistatud mitmetest kiainetest, peale siidi ja lendawkulla (litter) kui ka peale kulla ja hõbeda, tollitakse nende tollitariifi par. par. järele, millede põhjal niijugused teosed kõr- gema tolli alla käiwad.	
	2	Kõikjugu lõng, mis sjaaldab siidi ehk litter- kulla (kui ka kulla ehk hõbedat) mitte üle 20 % koogu lõnga materjaali üldisest kaalust, mak- sawad 30 % wõrra kõrgemat tolli jellest, mis finants määratud lõnga peale, ilma ülematä- hendatud lijadeta.	

- 3 Kõikjugu lõng, mis sisaldab siidi ehk linterfulda (kui ka fulda ehk hõbedat) üle 20 % kõikide lõngamaterjaalide üldkülmiseft kaalust, tollitakse nagu lõng siidist, linterfullast, fullast ja hõbedast.
- 4 Kõikjugu kangad, mis sisaldavad siidi ja linterfulda (kui ka fulda ja hõbedat) tollitakse järgmiselt:
- a) kui siidi ja linterfulda (kui fulda ja hõbedat) on rohkem kui 50 % lõime ja kude niitide kogust — vastavate tollitariifide paragrahvide 195 ja 148 (p. 6) järele;
- b) kui siidi ja linterfulda (kui ka fulda ja hõbedat) on 50 % kuuni 10 % lõime ja kude niitide kogust — vastavate tollitariifide paragrahvide 197 ja 148 (p. 6) järele;
- c) kui siidi ja linterfulda (kui ka fulda ja hõbedat) mitte rohkem kui 10 % lõime ja kude niitide kogust — vastavate tollitariifi paragrahvide järele, ja selles viimases juhitud mises, c, maksavad nemad lijatolli 20 % suuruses.
- 5 Silmkoetud riided tollitakse nagu silmkoetud teosed (nr. 205).
- 6 Silmkoetud ja põimitud teosed ja posjamenteri tööd, mis sisaldavad siidi ehk linterfulda (kui ka fulda ja hõbedat) tollitakse järgmiselt:
- a) siidi asjadena ja töödena tollitakse niijuga- jered, millede pind, väljaspoolt ja seespoolt (arvesse võttes pealmist kui ka woodri riidet) kaetud on siidiga 50 % kuuni 100 %; poolsiidi asjadena tollitakse niijugaused, millede pind kaetud on siidiga 10 % kuuni 50 % suuruses; siidiga jekatud asjadena tollitakse niijugaused, millede pind siidiga kaetud on mitte üle 10 % suuruses;
- b) linterfulla asjadena (kui ka fulda ja hõbedasjadena) tollitakse ja käivad paragrahv 148 punkt 6 alla, niijugaused, millede pind kaetud on väljaspoolt ja seespoolt (arvesse võttes pealmist ja woodri riidet) linterfullaga (kui ka fulla ja hõbedaga) üle 10 % suuruses; siidiga ehk linterfullaga (kui ka fulla ja hõbedaga) jekatud teostena, millede pind kaetud on siidiga ehk linterfullaga (kui ka fullaga ehk hõbedaga) kõige rohkem 10 % suuruses. Tähendatud asjad ja tööd siidiga ehk linterfullaga mitte rohkem kui 10 % suuruses jesus tollitakse selle materjaali järele, misest nad tehtud on, lijatolliga 20% suuruses.

er 210

Kiivarad ja mütsid:

1 Kiivarad ja mütsid uduravadeft ja pooluduravadeft, wildist ja kõikjugu kangasteft, ettevalmistatud ja valmis kujul . . . . .

er 211

Siidma- ning päevavarjud:

er 1 kõikjugu, kaetud igajugaft riidega, peale siidi ehk poolsiidi:

30%

ex 213	a)	riiete garnituuridega (pitšid, linnid, wälja- õmblused jne.)	30%
	1	Suled garnituurideks ja kunstlikud lilled: ümbertöötatud suled ja kõifjugu sulenahk (kalli ehf lihtsa linnu tõugude omad) plümašhid ja plümašhifaugad, ühes ligema ümbrifuga	30%
	2	kunstlikud lilled ja nende osjad, lõngast ehf riidest, olguigi teiste materjaali lihandustega; kunstli- kud dekoratiivtaimed, olguigi kallismaterjaa- lide lihandusega, ühes ligema ümbrifuga	80%
ex 215		Pudu- ja toalettkaup iseäraliselt nimetatamata, kofku- pandud ehf mitte; lapjemänguasjad:	
	1	kallihinnalised asjad, mis sijaldawad fiidi, allu- miiniumi, permutrit, koralli, filponnaakilpi, elewandiluu, emailli, merewaifu ja teiji selle- taolisi materjaale, ehf kullatud wõi hõbetatud metallid ja metallijegud; kõifjugu iseäraliselt nimetatamata teosed perlmutteri, filponnaakilibi, elewandiluuft ja merewaiguft	40%
	2	lihtsad asjad, osadega, peadega, ehf ilustustega mitte hinnalistest metallidest ehf metallide- jegudest (kuldamata ning hõbetamata), jarwest, fondist, portjellaanist, mitte kallistiwidest, klaasist, merewahust, walaškalaluust, gagadist, tjelluloidist, laawaft, ja teistest mittekallistest materjaalidest; kõifjugu teosed iseäraliselt ni- metamata, jarwest, fondist, merewahust, walaš- kalaluust, gagadist, tjelluloidist, laawaft, ehf wahast	30%

Liisa B.

Brantsuse tariifi para- graafid.	K a u p a d e n i m e t u s .
ex 17	Starjasaadused: Singed, fondita ehf rullitud, singid keedetud. Soolatud liha, sealiha (singid, peff jne.) 17 bis ümbertöötatud lihasaadused.
21	Doored nahad, wärsked ehf kuiwatatud, juured ehf wäikefed.
ex 34	Lindude munad.
ex 36	Juustud: kõwajüulised, n. n. Hollandi ja Schweitsi juust.
37	Wõi, wärsked, julatatud ehf soolatud.
ex 47	Kalasaadused: Kalad konserweeritud, marineeritud ehf teifiti preparaeritud: anšhoisid, n. n. „kilud“.
83	Põllusaadused: Kartulid.
ex 89	Puu- ja terawili: Pinafeemned.
128	Puud: Harilikud puud: Puud ümarguised, tahumata, kantimata, foo- rega ehf kooreta, igajuguses pikkuses ja jä- medamas osas ümbermõõduga kunni 60 tsentimeetrit.

	Kanditud ehk factud puud jämeduses 80 millimeetrit ja rohkem.
	Kanditud ehk factud puud jämeduses vähem kui 80 millimeetrit, kuid rohkem kui 35 millimeetrit.
	Saetud puud jämeduses 35 millimeetrit ja vähem.
129	Puust nullitjaparkett, tükkides.
130	Tinnilauad.
131	Sindlid.
132	Tinnivitsjad ja teibad, väljatöötatud.
133	Ratid, toepuud ja teibad, väljatöötamata üle 1 m. 10 pikkuses ja jämedamas otjas läbimõõdus kuni 60 tsentimeetrit.
135 bis	Osapuud, pakfudena, foorega ehk fooreta, igasuguses läbimõõdus, pikkus mitte rohkem kui 2 m. 50.
137	Muud.
	Kiuline saadused ja finwarred:
142	Tooreslina, roppitud, joetud ehk taffudena.
142 bis	Kanep { wartena. murtud, roppitud ja tatud. joetud.
	Mitmesugused saadused ja jäämused:
163	Puumajd { mehaaniline { kuni. keemiline. { niiske.
	Joogid:
174	Destilleeritud joogid: Alkoholid: põletud viin { pudelites. muul viisil mahutatud.
	muud { kilese toodud riigi arwel kilese toodud weinide, likööride, äädika, keemia- ning farmatseutilise produktide, lakide ehk parfüümerii wabrikantide ehk nende jündikaatide poolt.
174 bis	Kiföörid.
ex 461	Paber ja paberiteosjed: Paber ehk karton, teistfugune kui n. n. fanta- siipaber: raskuses üle 30 gr. ühes ruutmeetris.
595	Puuteosjed: Tühjad waadid, walmis tarvitamiseks, kokkupandud ehk osades, wifjutatud puuga ehk metalliga.
ex 597	Õhituse ja wankri tööstuseks fassoneeritud materjalid pehmeist puust, siia hulka ka kasepuu arwatud.
600	Puu hõweldatud, joontega ja punnitud, lauad, farniisid ehk parkettilauad, hõweldatud, joontega ja punnitud.
601	Uksed, afnad, shalujid, puust wõrkluugid, rullitawad afnaluugid, puust stoorid, puust woodrilauad ja tiskeriteosjed, kokkupandud ehk osades, pehmeist puust, siia hulka ka kasepuu arwatud.

er 602	Tinnitööstus, wälja arwatud kõõksu pooli- tööstus: kastiid, walgest puust, harja käsi- pided, wäljefed warred instrumentideks, mitte piemad kui 10 sentimeetrit. Muud teo- joed } lateeritud. } lateerimata.
--------	---

Eija C.

Prantsuse tariifi para- graafid.	K a u p a d e n i m e t u s .	Mandus.
136 bis	Harilikud puud: Puitraat ja puuwil (wärwitud ehk mitte) . . Materjaalid: Marmor, kiwid, fütteained, mineraalid jne.: Tsement kiire kiwinemisega . . . . . Tsement pikaltse kiwinemisega . . . . . Alumiinijadused: Väädihappe seatina: Eehahappe seatina (linawalge) . . . . . Mitmejagused kompositsioonid: Tärklis (kartulijahu) . . . . . Klaas ja kristallid: Elektrotehnika klaasteo- jes, ilma metallita . . . . . Alumiiniklaas: lihtne . . . . . Klaas wärwiline ehk fergelt wärwitud } lainetaoline klaas } Pudelikid, siivolid (klaasid), flakoonid, lihtjad, umb- jes ehk õõnsad . . . . . Kangad: Kangad linased, kaneepist ehk takkudest, jega- mata, harilikud ehk ümbertöötatud: Toored kangad raskuses üle 40 flg. igas 100 ruut- meetris, jelle peale waatamata kui palju niitijid (koefid ja lõimejid) ühe 5-millimeetri- lises ruudus olemas on . . . . . Puitwillalised kangad, jega- mata, harilikud, laba- ses ehk lõimega, pleekimata, raskuse ja niitide arvu peale waatamata . . . . . Willalised kangad: drapp, fashmiir ja teised diagonaal- kangad, kää- ritud, kuid wanutamata: willane musliin, trükitud . . . . . Niidetakangad, drapp ja teised, mille raskus (kant ühes arwatud) ruut- meetris on: funni 250 grammi. 251 gr. funni 400 gr. 401 gr. funni 550 gr. 551 gr. funni 700 gr. üle 700 gr. . . . . Drapp, ühewärwiline, wär- witud lõngades, n. n. „Amajon“, kammitud ja karditud ehk täiel- tult karditud, mille raskus (kant ühes arwa- tud) ruutmeetris on: funni 400 gr. } üle 400 gr. }	80% 25% 25% 30% 30% 25% 20% 20% 20% 20% 30% 30% 30% 30%
er 382		
404		
440		
441 bis		
441 ter		

	Rööblid:	
590 bis	Toolipõhjad ja seljatoed, ühefordsest ehk mitme- fordsest wineerist (pehmeist puust, kasepuu taaja arvatud)	
	lakeeritud, trüütud, põletatud, väljalõigatud ehk treititud ehk soojusega wormitud	80 ⁰ / ₁₀₀
	muud	80 ⁰ / ₁₀₀
591	Õitmed, mitte foolutatud puust: õitmed üheainja wormi lõikeilustusega ehk treititud	60 ⁰ / ₁₀₀
	wahatud ehk lakeeritud	60 ⁰ / ₁₀₀
	muud	60 ⁰ / ₁₀₀
591 bis	Õitmete tüfid ja ükfitud ojad, mitte treititud	60 ⁰ / ₁₀₀
	Rööblid mitte foolutatud puust, wälja arvatud õitmed:	
592	ühefordsest ja mitmefordsest wineerist lõik- sugu puust, tüfid ehk ükfitud ojad: treititud	50 ⁰ / ₁₀₀
	lakeeritud, wahatud ehk muud	50 ⁰ / ₁₀₀
592 bis	Masiniidid, tüfid ja ükfitud ojad: treititud	50 ⁰ / ₁₀₀
	lakeeritud ehk wahatud	50 ⁰ / ₁₀₀
	muud	50 ⁰ / ₁₀₀
	Siistud ja nikerdustööd puust: toored, gipsiga factud ehk weewärwitud	50 ⁰ / ₁₀₀
	Punkteosjed:	
599	Puufingad puufingad	50 ⁰ / ₁₀₀
	Puufingad wärwitud, lakeeritud ehk ilustatud	50 ⁰ / ₁₀₀
601 bis	Puupirrud stooride jaoks	40 ⁰ / ₁₀₀
602 bis	Treialitöö: muud	50 ⁰ / ₁₀₀
603 ter	Puust warred põllutööriistade jaoks, pikkuses alla 2 m. 40 ja läbimõõdus alla 55 milli- meetri: saarepuust: wahatamata, lakeerimata ja wärwimata	50 ⁰ / ₁₀₀
	muud	50 ⁰ / ₁₀₀
	muud: lakeeritud, wahatud ehk wärwitud	50 ⁰ / ₁₀₀
	muud	50 ⁰ / ₁₀₀
603 quater	Muud punkteosjed (taaja arvatud ka paneelid): ühefordsest ehk mitmefordsest wineerist	60 ⁰ / ₁₀₀
	muud	60 ⁰ / ₁₀₀
	Teosjed mitmejagusteist materjaalideist:	
	Puust ujuwad abinõud, walmis kujuk:	
615	Merelaewad, purjedega ehk aurulaewad, tafe- lahiga ja warustusega	15 ⁰ / ₁₀₀
616	Merelaewa fered	15 ⁰ / ₁₀₀
617	Jõelaewad ja paadid, igajaguses juuruses	15 ⁰ / ₁₀₀
618 bis	Jahid ja lõbujõidu paadid, puust	15 ⁰ / ₁₀₀

Siia D.

Kohwi.

Tee.

Wirtjid.

Tubaf.

Puuwill.

Willa.

Siid.

Kautshuf.

Liste A.

Numéros du tarif Esthoniens.	Désignation des produits.	Détaxes.	
2	Riz:		
	1	Mondé	25 p. 100
	2	Non mondé (en balle)	25 p. 100
Ex 7		Pruneaux, figues, dattes non sucrés	33 ¹ / ₃ p. 100
Ex 13		Moutarde préparée; câpres, olives	50 p. 100
		Pâtés, conserves de viande, de fruits et de légumes, à l'exception de ceux dénommés aux autres numéros du tarif des douanes	33 ¹ / ₃ p. 100
Ex 15		Epices:	
	1	Vanille et safran	50 p. 100
Ex 18	Ex 3	Clous de girofle, poivre, marjolaine	50 p. 100
		Café:	
	1	Brut en fèves	25 p. 100
Ex 19		Cacao en fèves et pellicules de cacao:	
	1	Brut	20 p. 100
Ex 20		Thé:	
	a)	De toute espèce à l'exception de celui en briques noir ouvert	15 p. 100
Ex 21		Tabac:	
	1	En feuilles et en paquets de feuilles, avec ou sans côtes; côtes de tabac	20 p. 100
		Remarque. — Les marchandises dénommées dans cette position de l'article 21 sont importables seulement pour l'usage des manufactures de tabac.	
Ex 24		Confiseries, fruits et baies conservés:	
	1	Bouillons, confitures, pâte de fruits, gelée, poudre et pastilles de fruits avec sucre; fruits aux liqueurs, au rhum et au cognac; chocolat, cacao broyé avec sucre	50 p. 100
		Remarque. — Les fruits et les baies en jus, ainsi que les jus de fruits et de baies, s'ils sont importés en récipients non hermétiquement clos et mélangés d'alcool, acquittent, outre les droits susindiqués, une surtaxe de 45 marks par degré d'alcool. Les jus contenant plus de 16° d'alcool suivent le régime du numéro 27.	
Ex 27	3 a	Pains d'épices et pâtisserie	25 p. 100
		Armagnac, rhum et cognac:	
	1	Importés en fûts et en barils	20 p. 100
Ex 28	2	Importés en bouteilles	20 p. 100
		Vins de raisin:	
	1	De toute espèce, importés en fûts:	
	a)	Contenant au plus 16° d'alcool	35 p. 100
	b)	Contenant plus de 16° et jusqu'à 25° d'alcool inclusivement	25 p. 100
		Remarque. — Les vins contenant plus de 25° d'alcool suivent le régime du numéro 27.	
	2	Importés en bouteilles:	
	a)	Non mousseux:	
		aa. Contenant au plus 16° d'alcool	35 p. 100
		bb. Contenant 16° et jusqu'à 25° d'alcool inclusivement	25 p. 100
	b)	Mousseux de toute espèce	25 p. 100

		Remarque. — L'exonération de 35 p. 100 pour les vins jusqu'à 16° et de 25 p. 100 pour les vins mousseux sera portée respectivement à 45 p. 100 et à 35 p. 100 lorsque ces vins seront accompagnés de certificats émis par les laboratoires officiels français, attestant leur pureté et certifiant leur droit à une appellation régionale d'origine.	
Ex 32		Eaux minérales naturelles ci après dénommées: Sources Vichy Célestins, Vichy Grande-Grille, Vichy Hôpital, source de Contrexéville-Pavillon; source Évian-Cachat; Vittel grande source et source salée; la Bourboule; le Mont-Dore; source Pougues-Saint-Léger; sources Vals Saint-Jean, Vals Précieuse, Vals Dominique, Vals source vivaraise; source Orezza Piatier; Chatel-Guyon; source Alet Buvette; les Eaux Bonnes; Cusset; Saint-Yorre; Desaignes; Saint-Nectaire; Bourbonne-les-Bains; Châteauneuf; Martigny-les-Bains; Ryat; Uriage; La Motte-les-Bains; Vic-sur-Cère; Montmirail eau verte; Cauterets et Ribeaupvillé	40 p. 100
Ex 35		Fromage à pâte tendre	40 p. 100
Ex 37		Poisson:	
	Ex 2	Sardines à l'huile	50 p. 100
Ex 52		Cire:	
	Ex 2	Cire d'abeille	30 p. 100
Ex 55		Peaux préparées:	
	Ex 1 b	Chevreau et peaux chamoisées	25 p. 100
	Ex 2	Petites peaux vernies	25 p. 100
Ex 57		Ouvrages en peau ou en cuir.	
	2	Chaussures en étoffe de soie et demi-soie	33 $\frac{1}{3}$ p. 100
		Remarque. — Selon cet alinéa (57.2) ne sont importables que les chaussures dont la partie principale ou au moins les semelles sont de cuir.	
	3	Gants de peau de toutes sortes	33 $\frac{1}{3}$ p. 100
		Menus objets en cuir pesant $\frac{1}{2}$ livre et moins la pièce, tels que: sacs, bourses, porte-monnaie, porte-cigares et porte-feuilles; ouvrages en peau chamoisée, en peau glacée, en maroquin ou en parchemin, excepté les chaussures et les appareils de chirurgie	20 p. 100
Ex 60		Liège ouvré:	
	1	En plaques et cubes	40 p. 100
	2	Bouchons sans addition d'autres matières, bondes et tous autres articles en liège non spécialement dénommés dans le tarif des douanes	40 p. 100
Ex 61		Ouvrages en bois non spécialement dénommés:	
	3	Ouvrages en bois sculpté (autres que ceux dénommés à l'alinéa 4 du présent numéro 61); ouvrages d'ébénisterie et de tourneur avec peinture artistique ou dorés, argentés ou bronzés, ou avec ornements peints, dorés, argentés ou bronzés	20 p. 100
	4	Ouvrages d'ébénisterie, de tourneur et de sculpture, avec ornements de cuivre, d'alliages de cuivre	

		ou d'autres matières, avec incrustations ou marqueterie en bois (sauf la parqueterie), en cuivre, acier, nacre, ivoire, écaille etc., à l'exception des objets pesant moins de 3 livres la pièce, qui acquittent les droits du n° 215 . . .	20 p. 100
Ex 76	2 a	Ouvrages en porcelaine: Ustensiles de table avec peinture ou dessins, arabesques, fleurs ou autres ornements du même genre, coloriés	25 p. 100
Ex 78	1	Glaces avec ou sans tain: Glaces sans tain travaillées: mates, polies: verre en feuilles non moulé, poli, ayant en grandeur: a) Selon la somme de la longueur et de la largeur, au plus 30 werchoks . . . . . b) Selon la somme de la longueur et de la largeur, plus de 30 et jusqu'à 60 werchoks . . . . . c) Selon la somme de la longueur et de la largeur, plus de 60 werchoks	20 p. 100 20 p. 100 20 p. 100
Ex 82		Résine blanche ou colophane	30 p. 100
Ex 86		Térébenthine (raffinée)	20 p. 100
Ex 88		Gomme élastique (caoutchouc et gutta percha) préparée et en ouvrages: Ouvrages en caoutchouc mou: Pneumatiques et chambres à air	50 p. 100
Ex 95	Ex 1 2	Crème de tartre brut (non raffiné) . . . . . Crème de tartre mi-raffiné (non pulvérisé) ayant sa coloration naturelle	50 p. 100 50 p. 100
Ex 112		Produits chimiques et pharmaceutiques non spécialement dénommés: Crème de tartre raffiné	50 p. 100
113	Ex 1 b 1	Médicaments composés et produits dosés: Médicaments composés (à l'exception des emplâtres tout faits sur tissus de soie ou demi-soie) qui figurent sur des listes spéciales comme autorisés à l'importation, ainsi que tous produits chimiques et pharmaceutiques importés tout dosés	50 p. 100
	2	Emplâtres médicinaux — consistant en tissus de soie ou demi-soie imprégnés ou enduits de différentes substances — qui figurent sur des listes spéciales comme autorisés à l'importation	50 p. 100
Ex 117		Huiles végétales: Huile d'olive	75 p. 100
Ex 119	Ex 1 a 1	Cosmétiques et substances aromatiques: Fard blanc ou rouge, compositions sans alcool pour teindre les cheveux, pastilles odorantes à brûler, cosmétiques de toutes sortes non spécialement dénommés, ainsi que substances aromatiques de toute espèce en cristaux, y compris le poids des flacons, vases, boîtes ou autres emballages	50 p. 100
	2	Parfumerie et cosmétiques de toute espèce contenant de l'alcool, tels que: Parfums, eaux aromatiques, élixirs etc., ainsi que pommades	50 p. 100
Ex 120		Savon: De toilette, liquide, solide ou en poudre	20 p. 100

Ex 121	1	Vernis à l'alcool	25 p. 100
	2	Vernis à l'essence de térébenthine, vernis à l'huile, dissolutions de résines dans l'huile	25 p. 100
Ex 124		Matières à tanner:	
	Ex 3	Extraits à tanner ci-après dénommés: Extraits de châtaignier, de chêne, de quebracho liquides et décolorés	30 p. 100
Ex 125		Matières tinctoriales naturelles:	
	Ex 2 a	Ocre	40 p. 100
Ex 134		Produits tinctoriaux:	
	Ex 1	Extraits tinctoriaux ci-après dénommés: Extraits de campêche (liquides et cristallisés); hémamines plus ou moins oxydées; extraits de bois jaunes (liquides et cristallisés); extraits de bois rouges (liquides et cristallisés); extraits d'orseille (lichens tinctoriaux, liquides et cristallisés)	40 p. 100
Ex 137		Cirage, encres sèches et liquides de toute sorte	33 $\frac{1}{3}$ p. %
141		Fer-blanc (fer en feuilles étamé) verni ou non avec dessins imprimés ou irisés (moire métallique), Tôle de fer peinte vernie, zinguée, cuivrée, nickelée ou recouverte d'autres métaux communs	20 p. 100
Ex 158		Coutellerie de toute espèce, à l'exception de celle qui rentre dans d'autres numéros du tarif, et de couteaux pour machines:	
	2	Coutellerie de toute espèce, à l'exception de celle qui rentre dans les points 1 et 3 de ce paragraphe (158) du tarif, dorés ou argentés, ainsi qu'avec monture dorée, argentée, en argent plaqué, en écaille, nacre, ivoire naturel ou fossile, ou lorsque ces matières, y compris l'or et l'argent, servent d'ornements à une monture en matière commune	33 $\frac{1}{3}$ p. 100
Ex 167		Machines et appareils:	
	1 b	Moteurs à naphte, machines à vapeur, pilon à vapeur jusqu'à 500 pouds la pièce; locomobiles jusqu'à 150 pouds la pièce; machines pour travailler le bois jusqu'à 200 pouds la pièce; pompes jusqu'à 50 pouds la pièce; pompes à incendie portatives, compresseurs, machines à fabriquer la glace, machines frigorifiques, machines pour travailler la tourbe, machines à coudre	20 p. 100
	4	Machines agricoles, non spécialement dénommées et tracteurs de toute espèce	30 p. 100
	5	Locomobiles avec batteuses, nettoyant entièrement le blé	30 p. 100
	6	Charrues pour 1—2 chevaux, trieurs, machines à ensemercer dispersant largement le blé	33 $\frac{1}{3}$ p. 100
Ex 169		Instrument et appareils de physique, d'astronomie, de mathématiques etc., ainsi qu'accessoires électro-techniques:	
	Ex 1	Appareils photographiques et cinématographiques	25 p. 100
		Films cinématographiques	40 p. 100
Ex 170		Lunettes, faces à main, lorgnons et lorgnettes montés en matières communes; montures communes sans verres	40 p. 100

Ex 173	7	Voitures:	
	a)	Automobiles:	
	b)	De quatre places et plus	20 p. 100
	c)	De moins de quatre places	25 p. 100
		Automobiles plates-formes (camions)	50 p. 100
Ex 177		Papeterie:	
	2 d	Papier de tentures et bordures	25 p. 100
	2 f	Papier à cigarettes	33 ¹ / ₃ p. 100
Ex 189		Velours de coton:	
	2	Rubans et tresses en velours de coton jusqu'à 20 centimètres de largeur	30 p. 100
195		Châles et étoffes de soie tissés, y compris les foulards (excepté ceux dénommés au n° 196), rubans tressés, gaze de soie pour blutoirs, tulle de soie, koutnia et schamaladia, velours, peluche et chenille de toute espèce, en soie ou demi-soie.	
	1	Tous à l'exception de ceux dénommés aux positions 2 et 3 de cet article (195)	30 p. 100
		Remarque. — Etoffes de soies tissées (écruées) destinées à la teinture ou à l'impression dans les usines d'Esthonie, importées avec autorisation du Ministère du Commerce et de l'Industrie de l'Esthonie	40 p. 100
	2	Rubans et tresses jusqu'à 20 centimètres de largeur	30 p. 100
	3	Tulle	30 p. 100
196		Foulards de soie imprimés ou estampés, en pièces ou en mouchoirs	30 p. 100
197		Châles, étoffes, rubans, tresses, tissés en demi-soie, toile cirée ou gommée en soie :	
	1	Tous à l'exception de ceux dénommés à la position 2 de cet article (197)	20 p. 100
	2	Rubans et tresses jusqu'à 20 centimètres de largeur	20 p. 100
198		Feutres de laine et étoffes de feutre de toute espèce; objets non spécialement dénommés, découpés dans du feutre	30 p. 100
Ex 199		Etoffes de laine tissées, non spécialement dénommées dans le tarif des Douanes	25 p. 100
Ex 201		Tissus, châles, écharpes dans le genre de ceux en cachemire, avec chaîne en laine et trame en laine de couleur ou laine et soie de couleur, mélangés ou non de coton, cachemires véritables et cachemires français	25 p. 100
Ex 202		Ouvrages en laine à l'usage des fabriques et usines:	
	1	Bandes en laine et demi laine à l'usage technique avec un certificat du Ministère du Commerce et de l'Industrie de l'Esthonie	30 p. 100
Ex 205		Ouvrages tricotés et passementerie :	
	1	Ouvrages tricotés avec ou sans trace de couture :	
	a.	En soie	25 p. 100
	b.	En demi-soie	25 p. 100
	c.	Autres	15 p. 100
Ex 2		Cordons et tresses de passementerie, agréments, franges, glands, garnitures et autres ouvrages tressés.	
	a.	En soie et demi-soie	20 p. 100
Ex 207		Dentelles et ouvrages en dentelles :	
	1	En soie et avec addition de soie	50 p. 100
	2	Autres de toute espèce	20 p. 100

Ex 208		Broderies, tissus brodés et tulle :	
	Ex 1	De toute espèce excepté ceux dénommés à l'alinéa 2 du présent numéro (208).	
		a. En soie ou demi-soie	20 p. 100
Ex 209		Linge et vêtements entièrement ou mi-confectionnés :	
	1	Linge de toute espèce en tissus de coton, de lin ou de laine, marqué, mais sans autres ornements ni garnitures	25 p. 100
	2	Linge de toute espèce (à l'exception du linge en soie ou demi-soie qui suit le régime de l'alinéa 6 du présent n° 209) garni de dentelles d'entre-d'eux etc., linge brodé	10 p. 10
Ex 3		Vêtements pour hommes, avec ou sans garniture :	
	b)	En tissus de laine	25 p. 10
	4	Vêtements pour femmes et enfants et autres objets d'habillement non spécialement dénommés, en tissus de toutes espèces, à l'exception de tissus de soie ou demi-soie :	
	a)	Confectionnées sans garnitures mentionnées à la lettre 6 du présent alinéa	20 p. 100
	b)	Garnis de rubans, de velours, de fourrures de dentelles, de broderies en quantité moindre que la matière même dont est fait ce vêtement	30 p. 100
	5	Les mêmes vêtements faits en deux tissus et plus dont l'un en soie et demi-soie ne dépasse pas en quantité l'autre tissu-garnis ou non garnis	30 p. 100
	6	Vêtement de toute espèce et autres objets d'habillement (pour hommes, femmes et enfants) non spécialement dénommés en velours, demi-velours, tissus de soie ou demi-soie, garnis ou non garnis ; vêtements de toute espèce dont la majeure partie est constituée par les tissus susmentionnés ou par des garnitures en ces tissus	30 p. 10
	7	Chapeaux de dames et autres coiffures de toute espèce, garnis de rubans, de fleurs, de plumes etc.	30 p. 10
		Remarques communes aux N ^{os} 183—209 :	
		1 ^o Les ouvrages (fils, tissus, étoffes tricotées etc.) où entrent plusieurs matières textiles, à l'exception de la soie et de l'oripeau (ainsi que de l'or et de l'argent), acquittent les droits fixés par le tarif pour les ouvrages faits en celle de ces matières qui est passible des droits les plus élevés.	
		2 ^o Les fils de toute espèce contenant de la soie ou de l'oripeau (ainsi que de l'or ou de l'argent), pour moins de 20 p. 100 du poids total de l'ensemble des matières composant ces fils, — acquittent 30 p. 100 en sus des droits fixés pour ces fils non additionnés de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent).	
		3 ^o Les fils de toute espèce contenant de la soie ou de l'oripeau (ainsi que de l'or ou de l'argent) pour plus de 20 p. 100 du poids total de l'ensemble des matières composant ces fils, sont taxés comme fils de soie, d'oripeau, d'or et d'argent.	
		4 ^o Les tissus de toute espèce additionnés de	

soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) sont taxés :

a. Si la quantité de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) dépasse 50 p. 100 du nombre total des fils de la chaîne ou de la trame—d'après les n°s 195 ou 148 (alinéa 6); b. si la quantité de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) forme de 50 p. 100 à 10 p. 100 du nombre total des fils de la chaîne et de la trame — d'après les numéros du tarif qui conc. si la quantité de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) ne forme pas plus de 10 p. 100 du nombre total des fils de la chaîne et de la trame — d'après les numéros du tarif qui concernent les tissus respectifs, et, dans ce dernier cas, c. ils sont en outre passibles d'une surtaxe de 20 p. 100.

5° Les étoffes tricotées suivent le régime des ouvrages tricotés (n° 205).

6° Les ouvrages tricotés ou tressés et la passementerie mélangés de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) suivent le régime ci-après : a) Sont taxés comme ouvrages en soie dans une proportion de 10 p. 100 à 50 p. 100 à l'endroit ou à l'envers (en calculant le total de l'étoffe principale et de sa doublure) 50 p. 100 à 100 p. 100 ; sont taxés comme ouvrages en demi-soie ceux dont la surface est couverte de soie dans une proportion de 10 p. 100 à 50 p. 100 inclusivement et comme ouvrages mélangés de soie -- ceux dont la surface est couverte de soie dans une proportion de 10 p. 100 au maximum ; b) Sont taxés comme ouvrages en oripeau (ainsi qu'en or et en argent) et comme tels suivent le régime de l'alinéa 6 du n° 148, ceux dont la surface est couverte d'oripeau (ainsi que d'or ou d'argent) à l'endroit ou à l'envers (en calculant le total de l'étoffe principale et de sa doublure) dans une proportion de plus de 10 p. 100 ; sont taxés comme ouvrages mélangés de soie ou d'oripeau (ainsi que d'or et d'argent) dans une proportion de 10 p. 100 au maximum. Les ouvrages susnommés mélangés de soie ou d'oripeau dans une proportion de 10 p. 100 au maximum sont taxés selon la matière dont ils sont confectionnés et acquittent en outre une surtaxe de 20 p. 100.

Ex 210

1

Chapeaux :

Chapeaux en poil et demi-poil, en feutre et en tissus de toute espèce achevés ou préparés .

30 p. 100

Ex 211

Ex 2

Parapluies et parasols :

De toute espèce recouverts de tous autres tissus, que soie ou demi-soie.

a)

Avec garniture de tissu (dentelles, rubans, broderies etc.) . . . . .

30 p. 100

Ex 213

1

Plumes pour garnitures et fleurs artificielles :

Plumes apprêtées et peaux de toute espèce d'oiseaux (rares et communs) avec leurs plumes, plumages et tissus en plumes y compris le poids le l'emballage intérieur . . . . .

30 p. 100

Ex 215	2	Fleurs artificielles et parties de fleurs artificielles en fils et en étoffes mélangés ou non d'autres matières plantes artificielles décoratives mélangées de matières précieuses y compris le poids de l'emballage intérieur . . .	30 p. 100
	1	Articles de mercerie et de toilette non spécialement dénommés, montés ou non; jouets d'enfants : Objets de prix contenant de la soie, de l'aluminium, de la nacre, du corail, de l'écaille, de l'ivoire, de l'émail, de l'ambre ou d'autres matières précieuses du même genre, des métaux ou alliages métalliques dorés ou argentés; ouvrages de toute espèce non spécialement dénommés en nacre, écaille, ivoire et ambre	40 p. 100
	2	Objets ordinaires avec parties, monture ou ornements en métaux ou alliages métalliques non précieux (non dorés ni argentés) en corne, os, bois, porcelaine, pierres non précieuses, verre, écume de mer, baleine, jais, celluloïde, lave et autres matières non précieuses; ouvrages de toute espèce non spécialement dénommés en corne, os, écume de mer, baleine, jais, celluloïde, lave ou cire . . .	30 p. 100

Liste B.

Numéros du tarif Français.	Désignation des produits.
Ex 17	Produits et dépouilles d'animaux : Jambons désossés et roulés, jambons cuits.
17 bis	Viandes salées, du porc (jambon, lard etc.).
21	Charcuterie fabriquée. Peaux brutes, fraîches ou sèches, grandes ou petites.
Ex 34	Oeufs de volailles.
Ex 36	Fromages: à pâte ferme dits de Hollande et de Gruyère.
37	Beurre frais ou fondu ou salé.
Ex 47	Pêches : Poissons conservés au naturel, marinés ou autrement préparés. Anchois de l'espèce dite killo.
83	Farineux alimentaires : Pommes de terre.
Ex 89	Fruits et graines : Graines à ensemercer: de lin.
128	Bois : Bois communs : Bois ronds, bruts, non équarris avec ou sans écorce, longueur quelconque et de circonférence au gros bout supérieure à 60 centimètres. Bois équarris ou sciés de 80 millimètres d'épaisseur et au-dessus. Bois équarris ou sciés d'une épaisseur inférieure à 80 millimètres et supérieure à 35 millimètres. Bois sciés de 35 millimètres d'épaisseur et au-dessous.

129	Pavés en bois débités en morceaux.
130	Merrains.
131	Bois en éclisses.
132	Bois feuillards et échelas fabriqués.
133	Perches, étançons et échelas bruts de plus de 1 m. 10 de longueur et de circonférence atteignant au maximum 60 centimètres au gros bout.
135 bis	Bois d'essences résineuses en rondins, avec ou sans écorce, de tous diamètres, longueur maxima 2 m. 50.
137	Autres.
142	Filaments, tiges et fruits à ouvrer : Lin brut, teillé, peigné ou en étoupes.
142 bis	Chanvre { en tiges, { broyé, teillé et étoupes, { peigné.
	Produits et déchets divers :
168	Pâtes de cellulose { mécanique } sèches. { chimiques. } humides.
	Boissons :
	Boissons distillées :
174	Alcools :
	Eaux de vie { en bouteilles. { autrement qu'en bouteilles.
	Autres { Importés pour le compte de l'État. { Importés par des fabricants de vins, de { liqueur, de vinaigre, de produits chimiques { ou pharmaceutiques, de vernis ou de par- { fumerie ou par leurs syndicats.
174 bis	Liqueurs.
Ex 461	Papier et ses applications : Papier ou carte autre que le papier dit fantaisie. A la mécanique, au-dessus de 30 grammes le mètre carré.
595	Ouvrages en bois :
Ex 597	Futailles vides, en état de servir, montées ou démontées, cerclées en bois ou en métal.
600	Pièces de charpente et de charonnage façonnées, en bois tendre, y compris le bouleau.
Ex 601	Bois rabotés, rainés et (ou) bouvetés, planches, frises ou lames de parquet, rabotées, rainées et (ou) bouvetées.
Ex 602	Portes, fenêtres, jalousies, persiennes, volets roulants, stores en bois lambris et pièces de menuiserie assemblées ou non, en bois tendre, y compris le bouleau.
	Boissellerie, à l'exception des bobines de tous genres :
	Boîtes en bois blanc, bois de brosse et petits manches d'outils ayant moins de 10 centimètres.
	Autres objets { vernis. { non vernis.

Liste C.

Numéros du tarif Français.	Désignation des produits.	Détaxes.
136 bis	Bois communs : Paille ou laine de bois (non teinte ou teinte)	30 p. 100
185	Matériaux : Marbres, pierres, combustibles, minéraux etc. : Ciment à prise rapide . . . . . Ciment à prise lente	25 p. 100 25 p. 100
0150	Produits chimiques : Acétate de plomb. Carbonate de plomb (céruse)	30 p. 100
318	Compositions diverses : Amidon proprement dit.	30 p. 100
349 quinq	Verres et cristaux : Pièces pour l'électricité en verre, sans adjon- ction de métal	25 p. 100
351	Verres à vitres : Ordinaires . . . . . } Verres de couleur ou légèrement teintés. } Verres onvés	20 p. 100 20 p. 100
359	Bouteilles, fioles et flacons ordinaires pleins ou vides	20 p. 100
Ex 382	Tissus : Tissus de lin, de chanvre ou de ramie, purs unis ou ouvrés. Écrus, présentant en chaîne et en trame dans un carré de 5 millimètres de côté après division du total par 2 ceux pesant au-dessus de 40 kilogrammes les 100 mètres carrés quel que soit le nombre de fils	20 p. 100
404	Tissus de coton pur, unis, croisés et coutils écrus quel que soit leur poids ou le nombre de fils	30 p. 100
440 à 441 bis	Tissus de laine pure : Draps, casimirs et autres tissus doublés et tissus ras non foulés :	
440 à 441 bis (Suite.)	Mousseline de laine imprimée . . . . . Tissus pour habillement et draperie autres pesant au mètre carré lisières comprises: 250 grammes au plus. } 251 — à 400 grammes inclusivement. } 401 — à 550 — — } 551 — à 700 — — Plus de 700 grammes	30 p. 100 30 p. 100
441 ter	Drapés, unis, teints en pièces, dits „amazonne“ peignés et cardés ou entièrement cardés, pesant au mètre carré lisières comprises. } 400 grammes au plus. } Plus de 400 grammes	30 p. 100
590 bis	Meubles : Fonds de sièges ou de dossiers, plaqués ou contre-plaqués (en bois tendre, y compris le bouleau) vernis, imprimés, pyrogravés, sculptés ou moulurés ou thermoplastiques . . . . . Autres : :	80 p. 100 80 p. 100
591	Sièges, autres qu'en bois courbés :	60 p. 100

	Cirés ou vernis	60 p. 100
	Autres	60 p. 100
591 bis	Pièces et parties isolées de sièges, autres qu'obtenues au tour	60 p. 100
592	Meubles, autres qu'en bois courbé, autres que sièges plaqués et contre-plaqués de toute espèce, de bois, pièces et parties isolées:	
	Moulurés	50 p. 100
	Vernis, cirés ou autres	50 p. 100
592 bis	Massifs et pièces et parties isolées:	
	Moulurés	50 p. 100
	Vernis ou cirés	50 p. 100
	Autres	50 p. 100
594	Baguettes et moulures en bois brut plâtrées ou enduites à la détrempe	50 p. 100
	Ouvrages en bois:	
599	Sabots communs	50 p. 100
	Peints, vernis ou garnis	50 p. 100
601 bis	Bois filés pour stores	40 p. 100
602 bis	Ouvrages de tournerie, autres	50 p. 100
603 ter	Manches d'instruments agricoles en bois, d'une longueur inférieure à 2 m. 40 et d'un diamètre inférieur à 55 millimètres:	
	En frêne: non vernis ni cirés, ni recouverts d'un enduit quelconque	50 p. 100
	Autres	50 p. 100
	Autres: vernis ou cirés ou recouverts d'un enduit quelconque	50 p. 100
	Autres	50 p. 100
603 quater	Autres ouvrages en bois (y compris panneaux), placages et contre-placages	60 p. 100
	Autres	60 p. 100
	Ouvrages en matières diverses:	
	Embarcations en bois, en état de servir:	
615	Bâtiments de mer, à voiles ou à vapeur, grésés et armés	15 p. 100
616	Coques de bâtiments de mer	15 p. 100
617	Bateaux de rivière de toutes dimensions	15 p. 100
618 bis	Yachts et bateaux de plaisance de rivière, en bois	15 p. 100

Liste D.

Café.
Thé.
Épices.
Tabacs.

Coton.
Laine.
Soies.
Caoutchouc.

ofaga ja teiste rahulepingute
vastavate osadega, Rahvus-
vahelise Töö-organisatfiooni
liigetele ratifitseerimiseks,
järgmise konventfiooni eel-
nõu:

§ 1.

Lapsed alla neljateistkümnne
aasta vanuse võivad töötada
avalikkudes ehk era-põlluma-
janduslikes ettevõtetes kui
ta nende kõrvalharudes, ai-
nult väljaspool kooliõppeaega,
määratud tundisid; kui
niisugust tööd tehakse, peab
ta tarnane olema, et ta koo-
liõppimist ei saaks segada.

§ 2.

Praktilise kutsehariduse otsä-
tarbel peavad õpeaeg ja tun-
nid nii olema korraldatud, et
võimaldada lastele ferget
põllutööd, eriti kergetid töö-
sid loituse juures teha. Õgal
niisugusel ei võti üldiselt aas-
ta õpeaega lühendada rohkem kui
kahesjaks kuuks.

§ 3.

§ 1 määrused ei käi tehni-
likes koolides laste poolt
tehtava töö kohta, tingimise-
tel, et nende töö feal ameti-
wõimude loaga ja nende
walwel juinitib.

§ 4.

Selle konventfiooni wor-
mitfust ratifitseerimiseft, was-
tawalt Versailles' rahule-
pingu XIII osas ja teiste ra-
hulepingute wastawates oja-
des ettenähtud tingimistele,
tuleb teatada Rahwasteliidu

les Membres de l'Organisa-
tion internationale du Tra-
vail, conformément aux dis-
positions de la Partie XIII
du Traité de Versailles et
des Parties correspondantes
des autres Traités de Paix:

Article 1.

Les enfants de moins de
quatorze ans ne pourront
être employés ou travailler
dans les entreprises agri-
coles publiques ou privées
ou dans leurs dépendances,
qu'en dehors des heures
fixées pour l'enseignement
scolaire, et ce travail, s'il
a lieu, doit être tel qu'il ne
puisse nuire à leur assiduité
à l'école.

Article 2.

Dans un but de formation
professionnelle pratique, les
périodes et les heures d'en-
seignement pourront être
réglées de manière à per-
mettre d'employer les en-
fants à des travaux agri-
coles légers et, en particu-
lier, à des travaux légers de
moisson. Toutefois, le total
annuel de la période de fré-
quentation scolaire ne pour-
ra être réduit à moins de
huit mois.

Article 3.

Les dispositions de l'ar-
ticle 1 ne s'appliqueront pas
aux travaux effectués par
les enfants dans les écoles
techniques pourvu que ces
travaux soient approuvés
et contrôlés par l'autorité
publique.

Article 4.

Les ratifications officielles
de la présente Convention
dans les conditions prévues
à la Partie XIII du Traité
de Versailles et aux Parties
correspondantes des autres
Traités de Paix seront com-

by the Members of the Inter-
national Labour Organisa-
tion, in accordance with the
provisions of Part XIII of
the Treaty of Versailles and
of the corresponding Parts
of the other Treaties of
Peace:

Article 1.

Children under the age of
fourteen years may not be
employed or work in any
public or private agricultural
undertaking, or in any
branch thereof, save outside
the hours fixed for school
attendance. If they are
employed outside the hours
of school attendance, the
employment shall not be
such as to prejudice their
attendance at school.

Article 2.

For purposes of practical
vocational instruction the
periods and the hours of
school attendance may be
so arranged as to permit
the employment of children
on light agricultural work
and in particular on light
work connected with the
harvest, provided that such
employment shall not reduce
the total annual period of
school attendance to less
than eight months.

Article 3.

The provisions of Article
1 shall not apply to work
done by children in techni-
cal schools, provided that
such work is approved and
supervised by public autho-
rity.

Article 4.

The formal ratifications
of this Convention under
the conditions set forth in
Part XIII of the Treaty of
Versailles and of the cor-
responding Parts of the
other Treaties of Peace,

peafekretäärile registreerimiseks.

§ 5.

Käesolev konventioon astub jõusse samal päeval, kui kahe rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsioonid peafekretaari poolt on registreeritud.

Ta on aga jiduv ainult neile liigetele, kelle ratifikatsioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konventioon jõusse iga liikme kohta selle päevaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreeriti.

§ 6.

Kohe peale kahe rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsiooni registreerimist sekretariaadis annab Rahvasteliidu peafekretaar jelleit kõigile rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liigetele teada. Riisama peab tema ka edaspidi teiste organisatsioonide poolt saadetud ratifikatsioonide registreerimisest teatama.

§ 7.

Kokkufõlas § 5 määrustega, kohustub iga liige, kes selle konventiooni ratifitseerib, § 1, 2 ja 3 ettenähtud määrusi hiljemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksma panema ja selle määruse elluviimiseks jamme astuma.

§ 8.

Iga rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventiooni ratifitseerib, kohustub teda, kokkufõlas Ber-

muniquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 5.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 6.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 7.

Sous réserve des dispositions de l'article 5, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions des articles 1, 2 et 3 au plus tard le 1-er janvier 1924 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 8.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'ap-

shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 5.

This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 6.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary-General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 7.

Subject to the provisions of Article 5, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Articles 1, 2 and 3 into operation not later than 1 January 1924 and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 8.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to

faiiles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute watasawate §§-dega, maksima pakenema ka kõigis oma asu- ja teistes wõimalustes maa- des.

§ 9.

3ga litige, kes konwentsiooni ratifitseerinud, wõib sellest lahti ütelda 10 aastat pärast seda päewa, millal konwentsioon kõige esiteks jõusse astus, teatades sellest kirjalikult Rahwasteliidu peasekretäärile registreerimiseks. See lahtitulemine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimise.

§ 10.

Wähemalt ford kümne aasta festiwusel annab rahwuswahelise Töö-toimkonna juhatusnõufoogu peakonwerentse selle üle aru, misjuurde mõju sel konwentsioonil on olnud, ja wõtab kaalumisele, kas tema wõibdeemise ehk muutmise küsimust peakonwerentse päewaforda wõtta.

§ 11.

Käesolewa konwentsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Maatööliste ühinemise ja koallitiooni õiguse konwentsiooni eelnõu.

Rahwasteliidu rahwuswahelise Töö-organisatsooni peakonwerentse,

Koondatud Rahwuswahelise Töö-toimkonna juhatusnõufoogu poolt Geni ja seal kokku astunud 25. ok-

pliquer à ses colonies, possessions et protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 9.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 10.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

Article 11.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de Convention concernant les droits d'association et de coalition des travailleurs agricoles.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y

apply it to its colonies, possessions and protectorates, in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Article 9.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 10.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 11.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Draft Convention concerning the rights of association and combination of agricultural workers.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office,

toobril 1921 a. folmandats
istungjärguks,

Dijustades wastu wõtta
istungjärgu päewatorra nel-
janda punkti all maatööliste
ühinemise ja koalitsiooni
õiguse kohta teatud ettepa-
nefuid ja

Dijustades, et neid ette-
panefuid rahvuswahelise
konwenttsiooni eelnõuna tu-
leb täjitada,

wõtab wastu, kokkufõlas Ver-
sailles' rahulepingu XIII
õjaga ja teiste rahulepingute
wastawate õjadega, rahvus-
wahelise Töö-organisatssiooni
liigetele ratifitseerimiseks,
järgmise konwenttsiooni eel-
nõu:

§ 1.

3ga rahvuswahelise Töö-
organisatssiooni liige, kes selle
konwenttsiooni ratifitseerib,
kohustub kõigile põllumajan-
duses tegutsewatele isikutele
tööstuse töölisestega ühesugu-
seid õigusi ja koalitsiooni
õigusi kindlustama ja kõi-
juguseid seadustikke ja muid
määrusi ära kaotama, mis
neid õigusi maatöölistel tit-
sendawad.

§ 2.

Selle konwenttsiooni wormal-
list ratifitseerimiseks, wasta-
wast Versailles' rahulepingu
XIII õjas ja teiste rahule-
pingute wastawates õjades
ettenähtud tingimistele, tuleb
leatada Rahwaseltiidi peafek-
retääriks registreerimiseks.

§ 3.

Sääsolew konwenttsioon as-
tub jõusse samal päewal, kui
kahe rahvuswahelise Töö-ör-

étant réunie le 25 octobre
1921, en sa troisième ses-
sion,

Après avoir décidé d'a-
dopter diverses proposi-
tions relatives aux droits
d'association et de coaliti-
on des travailleurs agri-
coles, question comprise
dans le quatrième point
de l'ordre du jour de la
session, et

Après avoir décidé que
ces propositions pren-
draient la forme d'un pro-
jet de convention interna-
tionale,

adopte le Projet de Con-
vention ci-après, à ratifier par
les Membres de l'Organisa-
tion internationale du Tra-
vail, conformément aux dis-
positions de la Partie XIII
du Traité de Versailles et des
Parties correspondantes des
autres Traités de Paix :

Article 1.

Tout Membre de l'Orga-
nisation internationale du
Travail ratifiant la présente
Convention s'engage à assu-
rer à toutes les personnes
occupées dans l'agriculture
les mêmes droits d'associa-
tion et de coalition qu'aux
travailleurs de l'industrie,
et à abroger toute disposi-
tion législative ou autre
ayant pour effet de restreindre
ces droits à l'égard des
travailleurs agricoles.

Article 2.

Les ratifications officielles
de la présente Convention,
dans les conditions prévues
à la Partie XIII du Traité de
Versailles et aux Parties
correspondantes des autres
Traités de Paix, seront com-
muniquées au Secrétaire gé-
néral de la Société des Na-
tions et par lui enregistrées.

Article 3.

La présente Convention
entrera en vigueur dès que
les ratifications de deux

and having met in its
Third Session on 25 Oc-
tober 1921, and

Having decided upon
the adoption of certain
proposals with regard to
the rights of association
and combination of agri-
cultural workers, which
is included in the fourth
item of the agenda of the
Session, and

Having determined that
these proposals shall take
the form of a draft inter-
national convention,

adopts the following Draft
Convention for ratification
by the Members of the In-
ternational Labour Organi-
sation, in accordance with
the provisions of Part XIII
of the Treaty of Versailles
and of the corresponding
Parts of the other Treaties
of Peace:

Article 1.

Each Member of the
International Labour Organi-
sation which ratifies this
Convention undertakes to
secure to all those engaged
in agriculture the same
rights of association and
combination as to industrial
workers, and to repeal any
statutory or other provi-
sions restricting such rights
in the case of those engaged
in agriculture.

Article 2.

The formal ratifications
of this Convention under the
conditions set forth in Part
XIII of the Treaty of Ver-
sailles and of the corres-
ponding Parts of the other
Treaties of Peace, shall be
communicated to the Secre-
tary-General of the League
of Nations for registration.

Article 3.

This Convention shall
come into force at the date
on which the ratifications of

ganifatsiooni liikme ratifikatsioonid peasekretääri poolt on registreeritud.

Ta on aga siduv ainult nendele liiketele, kelle ratifikatsioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konventioon jõusse iga liikme kohta selle päevaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreeriti.

§ 4.

Kõne peale kahe rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsiooni registreerimist sekretariaadis annab Rahvasteliidu peasekretäär sellest kõigile rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liiketele teada. Niisama peab tema ka edaspidi teiste organisatsioonide liikete poolt saadetud ratifikatsioonide registreerimist teatama.

§ 5.

Kokkufõlas § 3 määruste, kohustub iga liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, § 1 ettenähtud määri hõlsemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksma panema ja selle määruse elluviimiseks jamme astuma.

§ 6.

Iga rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventiooni ratifitseerib, kohustub teada, kokkufõlas Versailles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute vastavate §§-dega, maksma panema ka kõigis oma aju- ja teistes võimuvahendites maa-

Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 4.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 5.

Sous réserve des dispositions de l'article 3, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions de l'article 1 au plus tard le 1-er janvier 1924, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 6.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions et protectorats conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall then be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 4.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat the Secretary-General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 5.

Subject to the provisions of Article 3, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Article 1 into operation not later than 1 January 1924, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 6.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

§ 7.

Iga liige, kes konventsiooni ratifitseerinud, võib sellest lahti ütelda 10 aastat pärast jeda päewa, millal konventsioon kõige esiteks jõusse astub, teatades sellest kirjaltult Rahvasteliidu peasekretäärile registreerimiseks. See lahtiütlemine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimist.

§ 8.

Wähemalt kord kümne aasta kestmisel annab rahvusvahelise Töö-toimkonna juhatusnõukogu peakonverentsile selle üle aru, misjaguine mõju sellel konventsioonil on olnud, ja mõtab kaalumisele, kas tema rewideerimise ehk muutmise kiisimust peakonverentsil päewaforda võtta.

§ 9.

Käesolewa konventsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konventsiooni eelnõu taajumafsimise kohta õnnetute juhtumiste puhul põllumajanduses.

Rahvasteliidu rahvusvahelise Töö-organisatsiooni peakonverents,

koondatud Rahvusvahelise Töö-toimkonna juhatusnõukogu poolt Genfi ja seal kokku astunud 25. oktoobril 1921 a. kolmandaks istungjärguks,

õtsustades wastu võtta istungjärgu päewaforra neljanda punkti all maatõeliste õnnetute juhtumiste wastu findustamife kiisi-

Article 7.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 8.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

Article 9.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de Convention concernant la Réparation des accidents du Travail dans l'agriculture.

La Conférence générale de l'Organisation internationale de Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 25 octobre 1921, en sa troisième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à la protection des travailleurs agricoles contre les acci-

Article 7.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 8.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 9.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Draft Convention concerning Workmen's compensation in agriculture.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Third Session on 25 October 1921, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the proposals with regard to the protection of agri-

muise kohta teatud ettepanekuid ja

Difustades, et neid ettepanekuid rahvusvahelise konventsiiooni eluüuna tuleb käsitada,

wõtab vastu, kokkufõlmas Versailles' rahulepingu XIII osaga ja teiste rahulepingute wastawate osadega, rahvusvahelise Töö-organisatsioon: liigetete ratifitseerimiseks, järgmise konventsiiooni eel-nõu:

§ 1.

Iga rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventsiiooni ratifitseerib, kohustub kõigi palgaliste maa-tööliste kohta laiendama seadusi ja määrusi, mis töö läbi ehk töö järeldusel juhtunud õnnetuste läbi saadud kehaliste wigastuste eest töölistele kahjutasu ette näewad.

§ 2.

Iga konventsiiooni wormitlusi ratifitseerimisest, wastawalt Versailles' rahulepingu XIII osas ja teiste rahulepingute wastawates osades ettenähtud tingimistele, tuleb teatada Rahwasteliidu peasekretäärile registreerimiseks.

§ 3.

Käesolew konventsiioon astub jõusse samal päewal, kui kahe rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsioonid peasekretääri poolt on registreeritud.

Ta on aga siduw ainult neile liigetele, selle ratifikat-

dents, question comprise dans le quatrième point de l'ordre du jour de la session, et

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie XIII du Traité de Versailles et des Parties correspondantes des autres Traités de Paix:

Article 1.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail ratifiant la présente convention s'engage à étendre à tous les salariés agricoles le bénéfice des lois et règlements ayant pour objet d'indemniser les victimes d'accidents survenus par le fait du travail ou à l'occasion du travail.

Article 2.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles et aux Parties correspondantes des autres Traités de Paix, seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 3.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura

cultural workers against accident, which is included in the fourth item of the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the provisions of Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace:

Article 1.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to extend to all agricultural wage-earners its laws and regulations which provide for the compensation of workers for personal injury by accident arising out of or in the course of their employment.

Article 2.

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 3.

This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall then be binding only upon those Members

siioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konventsiioon jõusse iga liikme kohta selle päevaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreeritakse.

§ 4.

Kõne peale kahe rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsiooni registreerimist sekretariaadis, annab Rahvasteliidu peasekretäär sellest kõigile rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liigetele teada. Niisama peab tema ka edaspidi teiste organisatsioonide liigete poolt saadetud ratifikatsioonide registreerimist teatama.

§ 5.

Kokkufõlas § 3 määrustega kohustub iga liige, kes selle konventsiiooni ratifitseerib, § 1 ettenähtud määrusi hiljemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksma päema ja selle määruse elluviimiseks samme astuma.

§ 6.

Iga rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventsiiooni ratifitseerib, kohustub teda, kokkufõlas Versailles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute vastavate §§-dega, maksma päema ka kõigis oma asjus ja teistes võimuvastuses maades.

§ 7.

Iga liige, kes konventsiiooni ratifitseerinud, võib sellest lahsti ütelda 10 aastat pärast seda päema, millal konventsiioon jõige esiteks jõusse

été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 4.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 5.

Sous réserve des dispositions de l'article 3, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions de l'article 1, au plus tard le 1-er janvier 1924, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 6.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions et protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 7.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en

whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 4.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary-General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 5.

Subject to the provisions of Article 3, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Article 1 into operation not later than 1 January 1924, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 6.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Article 7.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Con-

astus, teatades, sellest kirjalikult Rahvasteliidu peasekretääriile registreerimiseks. See lahtiütlemine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimist.

§ 8.

Wähemalt ford kümne aasta festwusel annab rahvuswahelise Töö-toimkonna juhatusnõukogu peakonwerentijale selle üle aru, mis sugune mõju sellel konwentsioonil on olnud, ja wõtab kaalumisele, kas tema rewideerimise ehk muutmise küsimust peakonwerentijil päewaforda wõtta.

§ 9.

Käesolewa konwentsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konwentsiooni eelõnu tina-walge tarwitamise kohta maalkriitõdes.

Rahvasteliidu rahvuswahelise Töö-organisatsiooni peakonwerentis,

Koondatud rahvuswahelise Töö-toimkonna juhatusnõukogu poolt Genfi ja seal kokku astunud 25. ottoobril 1921 a. kolmandaks istungjärguks,

Dfustades wastu wõtta istungjärgu päewaforra fuenda punkti all tina-walge tarwitamise kohta maalkriitõdes teatud ettepanekuid ja

Dfustades, et neid ettepanekuid rahvuswahelise konwentsiooni eelõnuna tuleb kästada,

vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 8.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

Article 9.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de Convention concernant l'emploi de la céruse dans la peinture.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail et s'y étant réunie le 25 octobre 1921, en sa troisième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à l'interdiction de l'emploi de la céruse dans la peinture, question formant li sixième point de l'ordre du jour de la session, et

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un projet de convention internationale,

vention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 8.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 9.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Draft Convention concerning the use of white lead in painting.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Third Session on 25 October 1921, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the prohibition of the use of white lead in painting, which is the sixth item of the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

wõtab wastu, kokkufõlas Versailles' rahulepingu XIII osaja ja teiste rahulepingute wastawate osadega, rahvuswahelise Töö-organisatsiooni liigetele ratifitseerimiseks, järgmise konventiooni eeldõu:

§ 1.

Ëga rahvuswahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventiooni ratifitseerib, kohustub tinawalget, tinasulfaati ja kõiki neid wärwaineid sisaldawate saaduste tarwitamist hoonete sisetõõlises wärwimisistõõdeks ära keelata, peale § 2-es ettenähtud erandite, wälja arwatud raudteejaamad ja tõõstus-ettewõtted, kus tinawalget, tinasulfaati ja kõiki neid wärwaineid sisaldawate saaduste tarwitamine kompetent wõimude poolt, peale nõupidamist tõõliste ja tõõandjate organisatsioonidega, tarwilisus on tunnistatud. Walgete wärwainete tarwitamine, mis mitte üle 2% tina metallina ei sisalda, jääb siiski lubatõus.

§ 2.

§ 1-le määrused ei läi kunstmaalaritõõde ega ka peenete joonestõõstõõde kohta. Ëga walitus määrab kindlaks eraldawa joone mitmete maalaritõõde wahel ja forraldab tinawalget, tinasulfaati ja kõiki neid wärwaineid sisaldawate saaduste tarwitamist nendes tõõdes, kokkufõlas kaisolewa konventiooni § 5, 6 ja 7 määrustega.

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie XIII du Traité de Versailles et des Parties correspondantes des autres Traités de Paix:

Article 1.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à interdire, sous réserve des dérogations prévues à l'article 2, l'emploi de la céruse, du sulfate de plomb et de tous produits contenant ces pigments dans les travaux de peinture intérieure des bâtiments, à l'exception des gares de chemins de fer et des établissements industriels dans lesquels l'emploi de la céruse, du sulfate de plomb et de tous produits contenant ces pigments est déclaré nécessaire par les autorités compétentes, après consultation des organisations patronales et ouvrières.

L'emploi de pigments blancs contenant au maximum 2% de plomb, exprimé en plomb métal, reste néanmoins autorisé.

Article 2.

Les dispositions de l'article 1-er ne seront applicables, ni à la peinture décorative, ni aux travaux de filage et de rechampissage.

Chaque Gouvernement déterminera la ligne de démarcation entre les différents genres de peinture et réglera l'emploi de la céruse, du sulfate de plomb et de tous produits contenant ces pigments en vue de ces travaux, conformément aux dispositions des articles 5, 6 et 7 de la présente Convention.

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the provisions of Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace:

Article 1.

Each Member of the International Labour Organisation ratifying the present Convention undertakes to prohibit, with the exceptions provided for in Article 2, the use of white lead and sulphate of lead and of all products containing these pigments, in the internal painting of buildings, except where the use of white lead or sulphate of lead or products containing these pigments is considered necessary for railway stations or industrial establishments by the competent authority after consultation with the employers' and workers' organisations concerned.

It shall nevertheless be permissible to use white pigments containing a maximum of 2 per cent. of lead expressed in terms of metallic lead.

Article 2.

The provisions of Article 1 shall not apply to artistic painting or fine lining.

The Governments shall define the limits of such forms of painting, and shall regulate the use of white lead, sulphate of lead, and all products containing these pigments, for these purposes in conformity with the provisions of Articles 5, 6 and 7 of the present Convention.

§ 3.

On keelatud naiste ja alla 18 a. wana alaealiste töötajate tööaru tarvitada tööstuse maalritöödes, kui sealjuures tarvitatakse tinawalget, tinasulfaati ja kõiki neid wärwiaineid sisaldavaid saadusi. Kompetent wõimudel on õigus, peale nõupidamist töötajate ja tööstuste organisatsioonidega, lubada maalritöötluste töötajate tarvitamist nende kutsehariduseks eelnevalt jaos keelatud tööstuses.

§ 4.

§§ 1 ja 3 ettenähtud keelud astuvad jõusse kuus aastat peale rahmuswahelise Töökonverentsi kolmanda istungjärgu lõpetamise päewa.

§ 5.

Iga rahmuswahelise Tööorganisatsiooni liige, kes käesolewa konventiooni ratifitseerib, kohustub järgnemate juhtööride põhjal korraldama tinawalget, tinasulfaati ja kõiki neid wärwiaineid sisaldavate saaduste tarvitamist tööstuse juures, kus nende ainetega tarvitamine keelatud ei ole.

I.

a) Tinawalget, tinasulfaati ja neid wärwiaineid sisaldavaid saadusi võib maalritööde juures tarvitada ainult niisäes seisukorras ehk walmis wärwi näol.

b) Tuleb tarwitusele wõtta arweldud hädawaju arweldamiseks wärwi tarwitamise juures pulveri näol.

Article 3.

Il est interdit d'employer les jeunes gens de moins de dix-huit ans et les femmes aux travaux de peinture industrielle comportant l'usage de la céruse, du sulfate de plomb et de tous produits contenant ces pigments.

Les autorités compétentes ont le droit, après consultation des organisations patronales et ouvrières de permettre que les apprentis de la peinture soient employés pour leur éducation professionnelle aux travaux interdits au paragraphe précédent.

Article 4.

Les interdictions prévues aux articles 1 et 3 entreront en vigueur six ans après la date de clôture de la troisième session de la Conférence internationale du Travail.

Article 5.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail ratifiant la présente Convention s'engage à réglementer, sur la base des principes suivants, l'emploi de la céruse, du sulfate de plomb et de tous produits contenant ces pigments dans les travaux pour lesquels cet emploi n'est pas interdit :

I.

a) La céruse, le sulfate de plomb ou les produits contenant ces pigments ne peuvent être manipulés dans les travaux de peinture que sous forme de pâte ou de peinture prête à l'emploi.

b) Des mesures seront prises pour écarter le danger provenant de l'application de la peinture par pulvérisation.

Article 3.

The employment of males under eighteen years of age and of all females shall be prohibited in any painting work of an industrial character involving the use of white lead or sulphate of lead or other products containing these pigments.

The competent authorities shall have power, after consulting the employers' and workers' organisations concerned, to permit the employment of painters' apprentices in the work prohibited by the preceding paragraph, with a view to their education in their trade.

Article 4.

The prohibitions prescribed in Articles 1 and 3 shall come into force six years from the date of the closure of the Third Session of the International Labour Conference.

Article 5.

Each Member of the International Labour Organisation ratifying the present Convention undertakes to regulate the use of white lead, sulphate of lead and of all products containing these pigments, in operations for which their use is not prohibited, on the following principles:

I.

(a) White lead, sulphate of lead, or products containing these pigments shall not be used in painting operations except in the form of paste or of paint ready for use.

(b) Measures shall be taken in order to prevent danger arising from the application of paint in the form spray.

c) Mäti, kui see võimalik, tuleb abinõud tarvitusele võtta hädakuu kõrvaldamiseks kuiwalt mahakraapimise juures.

II.

a) Peab sisse seatama võt-malus maalritöölistele töö-ajal ja peale tööpäpu enmast puhastada.

b) Terve tööaja kestusele peavad maalritööliste tööt-oid kandma.

c) Peab korraldatama sisse-sead, et töötajaks mahavõetud riided värviainetega et määr-duks.

III.

a) Tõnawalge tihvrituseft kui ka kahtlastest juhtumis-estest peab teatatama ja kom-petent võimude poolt nimeta-tud arst peab neid pärast taat-lema.

b) Kompetentset võimud võivad nõuda tööliste arst-likku järelewaatust, kui nad jeda tarviliselt peavad.

IV.

Maalritööliste peab mälja antama juhtöörid nende elufutsele omaSte hügieeni-liste ettevaatusabinõude kohta.

§ 6.

Ülalolevates paragrahv-ides ülesloetud korralduste läbivõtmiseks peavad kom-petentset võimud kõik abi-nõud tarvitusele võtma, mida nad tarviliselt loevad peale nõupidamisi tööliste ja töö-organisatsioonidega.

c) Des mesures seront prises, toutes les fois que cela sera possible, en vue d'écarter le danger des poussières provoquées par le ponçage et le grattage à sec.

II.

a) Des dispositions seront prises afin que les ouvriers peintres puissent prendre tous soins de propreté nécessaires au cours et à l'issue du travail.

b) Des vêtements de travail devront être portés par les ouvriers peintres pendant toute la durée du travail.

c) Des dispositions appro-priées seront prévues pour éviter que les vêtements quittés pendant le travail soient souillés par les maté-riaux employés pour la pein-ture.

III.

a) Les cas de saturnisme et les cas présumés de saturnisme feront l'objet d'une déclaration et d'une vérification médicale ultérieure par un médecin désigné par l'autorité compétente.

b) L'autorité compétente pourra exiger un examen médical des travailleurs lorsqu'elle l'estimera nécessaire.

IV.

Des instructions relatives aux précautions spéciales d'hygiène concernant leur profession seront distribuées aux ouvriers peintres.

Article 6.

En vue d'assurer le res-pect de la réglementation prévue aux articles précédents, l'autorité compétente prendra toutes mesures qu'elles jugera nécessaires, après avoir consulté les organisations patronales et ouvrières intéressées.

(c) Measures shall be taken, wherever practicable, to prevent danger arising from dust caused by dry rubbing down and scra-ping.

II.

(a) Adequate facilities shall be provided to enable working painters to wash during and on cessation of work.

(b) Overalls shall be worn by working painters during the whole of the working period.

(c) Suitable arrange-ments shall be made to prevent clothing put off during working hours being soiled by painting material.

III.

(a) Cases of lead poi-soning and of suspected lead poisoning shall be notified, and shall be subsequently verified by a medical man appointed by the competent authority.

(b) The competent autho-rity may require, when necessary, a medical exa-mination of workers.

IV.

Instructions with re-gard to the special hygienic precautions to be taken in the painting trade shall be distributed to working pain-ters.

Article 6.

The competent authority shall take such steps as it considers necessary to en-sure the observance of the regulations prescribed by virtue of the foregoing Ar-ticles, after consultation with the employers' and workers' organisations con-cerned.

§ 7.

Tuleb jisse seada statistika tinawalge fihwitituse ille maalritööde juures:

a) Saigeksjäämise kohta kõigi tinawalge fihwititumiste juhuiste teatamise ja taatlemise läbi.

b) Suremuse kohta iga maa statistika ametiasutuse poolt heakskiidetud meetodil.

§ 8.

Selle konventsiooni vormistikust ratifitseerimisest wästawalt Versailles' rahulepingu XIII osas ja teiste rahulepingute wästawates osades ettenähtud tingimistele, tuleb teatada Rahwasteliidu peasekretääriile registreerimiseks.

§ 9.

Käesolew konventsioon astub jõusse samal päewal, kui kaks rahwuswahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsioonid peasekretääri poolt on registreeritud.

Ta on aga jiduw ainult neile liiketele, kelle ratifikatsioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konventsioon jõusse iga liikme kohta selle päewaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreeriti.

§ 10.

Kõne peale kaks rahwuswahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsiooni registreerimist sekretariaadis, annab Rahwasteliidu peasekretäär jellest kõigile rahwuswahelise Töö-organisatsiooni liiketele teada. Niisama peab tema ka edaspidi teiste organisatsioonide liikete poolt saadetud

Article 7.

Des statistiques relatives au saturnisme chez les ouvriers peintres seront établies:

a) Pour la morbidité, au moyen de la déclaration et de la vérification de tous les cas de saturnisme.

b) Pour la mortalité, suivant une méthode approuvée par le service officiel de statistique dans chaque pays.

Article 8.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles et aux Parties correspondantes des autres Traités de Paix seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 9.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 10.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistre-

Article 7.

Statistics with regard to lead poisoning among working painters shall be obtained:

(a) As to morbidity — by notification and certification of all cases of lead poisoning.

(b) As to mortality — by a method approved by the official statistical authority in each country.

Article 8.

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace, shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 9.

This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 10.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary-General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them

ratifikatsioonide registreerimise kohta.

§ 11.

Iga liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, kohustub § 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 ettenähtud määrusi hiljemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksimaalsete tingimustega võttes vastu.

§ 12.

Iga rahvusvahelise tööorganisatsiooni liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, kohustub teada, kokkuvõttes Versailles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute vastavate §-dega, maksimaalsete tingimustega võttes vastu oma asja ja teistes võimalustes maksimaalselt.

§ 13.

Iga liige, kes konventsiooni ratifitseerinud, võib sellest lahti ütelda 10 aastat pärast seda päeva, millal konventsioon jõige ajaks jõusse astus, teatades sellest kirjalikult Rahvasteliidu peasekretäärile registreerimiseks. See lahtiuuletamine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimise.

§ 14.

Vähemalt kord kümne aasta kestmisel annab Rahvusvahelise Töötoimkonna juhatusele peasekretäärile selle üle aru, misjagu on võinud sellel konventsioonil olla, ja võtab kaalumisega, kas tema revideerimise eest muutmise küsimust peasekretäärile teatada.

ment des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 11.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6 et 7 au plus tard le 1-er janvier 1924 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 12.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions et protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 13.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 14.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision

of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 11.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Articles 1, 2, 3, 4, 5, 6 and 7 into operation not later than 1 January 1924 and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 12.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Article 13.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nation for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 14.

At least once in ten years the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

tafje, wälja arwatud sõjalae-
wad.

§ 2.

Alaealiised alla 18 aasta ei
tohi laewadel sõetöölistena
(trimmer) ehk kütjatena tööd
teha.

§ 3.

§ 2 määruste alla ei kuulu:

a) alaealiised, kes õpelaewadel tegewad on, tingimisel, et nende tööd seal ameti-
wõimude loaga ja nende walwe all sünnib;

b) tööd nendel laewadel, kus peajõuallikana mitte auru ei tarwitata;

c) alaealiised üle 16 aasta, keda arstid läbi katkudes keha-
haliselt kütjateks ja trimme-
riksks kõlbuliseks tunnista-
wad ja keda ainult India ning Jaapani rannasõidu laewadel tööd lastakse teha, kusjuures neid tingimisi silmas peetakse, mis nende maa-
de efirinnas seiswate tööliste ja tööandjate organisatsioonidega nõupidamise järele maks-
ma on pandud.

§ 4.

Kui kütjat või trimmerit waja on palgata kuskil fadamas, kus on võimalik saada ainult alaealiisi alla 18 aasta wanusega, võib alaealiisi tööle wõtta tingimisel, et iise kütja ehk trimmeri asemel wõetakse 2 alaealiisi. Selle alaealiise wanadus ei tohi alla 16 aastat olla.

publique ou privée, effectu-
tant une navigation mari-
time, à l'exclusion des navi-
res de guerre.

Article 2.

Les jeunes gens de moins
de dix-huit ans ne peuvent
être employés au travail à
bord des navires en qualité
de soutiers ou chauffeurs.

Article 3.

Les dispositions de l'ar-
ticle 2 ne s'appliqueront
pas:

a) au travail des jeunes gens
sur les bateaux-écoles à
condition que ce travail soit
approuvé et surveillé par
l'autorité publique;

b) au travail sur les navi-
res dont le moyen de propul-
sion principal est autre
que la vapeur;

c) au travail des jeunes
gens de seize ans au moins
dont l'aptitude physique
aura été reconnue par un
examen médical et qui se-
ront employés sur les navi-
res effectuant leur naviga-
tion exclusivement sur les
côtes de l'Inde ou sur les
côtes du Japon, sous ré-
serve de réglemens à inter-
venir après consultation
avec les organisations les
plus représentatives des
employeurs et des travail-
leurs de ces pays.

Article 4.

Au cas où il serait néces-
saire d'embaucher un chau-
ffeur ou un soutier dans un
port où il ne serait pas pos-
sible de trouver de travail-
leurs de cette catégorie
âgés de dix-huit ans au
moins, l'emploi pourra être
occupé par des jeunes gens
âgés de moins de dix-huit
ans et de plus de seize ans,
mais dans ce cas deux de
ces jeunes gens devront
être embauchés à la place
du chauffeur ou soutier né-
cessaire.

or privately owned; it ex-
cludes ships of war.

Article 2.

Young persons under the
age of eighteen years shall
not be employed or work
on vessels as trimmers or
stokers.

Article 3.

The provisions of Article
2 shall not apply:

(a) to work done by
young persons on school-
ships or training-ships, pro-
vided that such work is
approved and supervised
by public authority;

(b) to the employment of
young persons on vessels
mainly propelled by other
means than steam;

(c) to young persons of
not less than sixteen years
of age, who, if found physi-
cally fit after medical exa-
mination, may be employed
as trimmers or stokers on
vessels exclusively engaged
in the coastal trade of India
and of Japan, subject to re-
gulations made after consul-
tation with the most repre-
sentative organisations of
employers and workers in
those countries.

Article 4.

When a trimmer or sto-
ker is required in a port
where young persons of
less than eighteen years of
age only are available, such
young persons may be em-
ployed and in that case it
shall be necessary to en-
gage two young persons in
place of the trimmer or sto-
ker required. Such young
persons shall be at least six-
teen years of age.

§ 5.

Selle konventsiiooni määruste järelvalve fergendamiseks on iga kapten ehk peremees kohustatud laevas teenivate alla 18 a. wana isikute üle nimestikku pidama, ehk jeda nimestikku meeskonna nimekirja ühes alaealiste sündimise ajaga ühes märkima.

§ 6.

Meeskonnaga tehtud töölepingud peavad endas sisaldama wäljawõtteid käesolewa konventsiiooni määrustest.

§ 7.

Selle konventsiiooni wormalikust ratifitseerimisest, wastawalt Verjaillies' rahulepingu XIII osas ja teiste rahulepingute wastawates osades ettenähtud tingimistele, tuleb teatada Rahwasteliidu peasekretäärile registreerimiseks.

§ 8.

Käesolew konventsiioon astub jõusse samal päewal, kui tahe rahwuswahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsioonid peasekretääri poolt on registreeritud.

Ta on aga jiduw ainult neile liiketele, kelle ratifikatsioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konventsiioon jõusse iga liikme kohta jelle päewaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreeriti.

§ 9.

Kohe peale tahe rahwuswahelise Töö-organisatsiooni liikme ratifikatsiooni registreerimist sekretariaadis annab Rahwasteliidu peasekretäär jellest kõigile rahwuswähe-

Article 5.

Dans le but de permettre le contrôle de l'application des dispositions de la présente Convention, tout capitaine ou patron devra tenir un registre d'inscription ou un rôle d'équipage mentionnant toutes les personnes de moins de dix-huit ans employées à bord, avec l'indication de la date de leur naissance.

Article 6.

Les contrats d'engagement d'équipage contiendront un résumé des dispositions de la présente Convention.

Article 7.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles et aux Parties correspondantes des autres Traités de Paix seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 8.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 9.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la So-

Article 5.

In order to facilitate the enforcement of the provisions of this Convention, every shipmaster shall be required to keep a register of all persons under the age of eighteen years employed on board his vessel, or a list of them in the articles of agreement, and of the dates of their births.

Article 6.

Articles of agreement shall contain a brief summary of the provisions of this Convention.

Article 7.

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 8.

This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 9.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary-General of

lise Löö-organisatsiooni liigetele teada. Niijama peab tema ka edaspidi teiste organisatsioonide poolt saadetud ratifikatsioonide registreerimisest teatama.

§ 10.

Kokkufõlas § 8 määrustega, kohustub iga liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, § 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 ettenähtud määrusi hiljemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksima panema ja selle määruse elluviimiseks jamme astuma.

§ 11.

Iga rahvusvahelise Löö-organisatsiooni liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, kohustub teda, kokkufõlas Versailles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute vastavate §§-dega, maksima panema ka kõigis oma aju- ja teistes võimualustes maades.

§ 12.

Iga liige, kes konventsiooni ratifitseerinud, võib sellest lahti ütelda 10 aastat pärast seda päeva, millal konventsioon kõige esiteks jõusse astus, teatades sellest kirjalikult Rahvaseltsidu peasekretäärile registreerimiseks. See lahitudlemine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimist.

§ 13.

Wähemalt kord kümne aasta kestmisel annab rahvusvahelise Löö-toimkonna juhatuse nõukogu peakonferentstile selle üle aru, misjuures mõju sellel konventsioonil on ol-

ciété des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 10.

Sous réserve des dispositions de l'article 8, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions des articles 1, 2, 3, 4, 5 et 6, au plus tard le 1-er janvier 1924 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 11.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions et protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 12.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 13.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur

the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 10.

Subject to the provisions of Article 8, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Articles 1, 2, 3, 4, 5 and 6 into operation not later than 1 January 1924 and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 11.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates, in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Article 12.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 13.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this

itud, ja võtab kaalumisele, kas tema rewtbeertmise eht muutmise küsimust peafouwerntsi päewaforda wõtta.

§ 14.

Küesoolewa fouwentfiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konwentfiooni eelndõn laewadel töötawate laste ja alaealiste sundusliku arstliku järeelwaatusse kohta.

Rahwasteliidu rahwuswahelise Tõõ-organisatsiooni peafouwerentis,

Koondatud Rahwuswahelise Tõõ-toimkonna juhatusõndõfogu poolt Genji ja seal kokku astunud 25. oktoobril 1921 a. kolmandaks istungjärguks,

Õtsustades wastu wõtta istungjärgu päewaforra taheskanda punkti all laewadel töötawate laste ja alaealiste sundusliku arstliku järeelwaatusse kohta teatud ettepanekuid ja

Õtsustades, et neid ettepanekuid rahwuswahelise konwentfiooni eelndõna tuleb käsitada,

wõtab wastu, kokkufõlas Versailles' rahulepingu XIII osaga ja teiste rahulepingute wastawate osadega, rahwuswahelise Tõõ-organisatsiooni liigetele ratifitseerimiseks, järgmise konwentfiooni eelndõnu:

§ 1.

Selle konwentfiooni käsitamisel sisaldas endas laufe „laew“ kõiki awalikkude asu-

l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

Article 14.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de Convention concernant l'examen médical obligatoire des enfants et des jeunes gens employés à bord des bateaux.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail et s'y étant réunie le 25 octobre 1921, en sa troisième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à la visite médicale obligatoire des enfants et des jeunes gens employés à bord des bateaux, question comprise dans le huitième point de l'ordre du jour de la session, et

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie XIII du Traité de Versailles et des Parties correspondantes des autres Traités de Paix:

Article 1.

Pour l'application de la présente Convention, le terme „navire“ doit être en-

Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 14.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Draft Convention concerning the compulsory medical examination of children and young persons employed at sea.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Third Session on 25 October 1921, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the compulsory medical examination of children and young persons employed at sea, which is included in the eighth item of the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the provisions of Part XIII of the Treaty of Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace:

Article 1.

For the purpose of this Convention, the term „vessel“ includes all ships and

tuste ehk eratiftute päralt olemaid laewu ehk partijid, mida merejõiduks tarwitatakse, wälja arwatud sõjalae-wad.

§ 2.

Wapsti ja alaealijii alla 18 aastia wõib nende laemade peale, kus mitte ainult laew-niku oma perekonna liikmed tegewuses ei ole, tööle wõtta ainult arsti tunnistuse ette-näitamisel, et töötegija jelleks tööks sõlbab. See luba-tunnistus olgu wastawate wõimude poolt jelleks määratud arstilt alla kirjuta-tud.

§ 3.

Kui jarnajed lapsed ehk alaealised alajilt merel tege-wad on, peab arstlik järele-waatus nende sõlbulikkuse juhtes wähemalt kord aastia jookslu uesti korduma, ja iga uue järelewaatuje puhul tuleb eitada uus arstiun-nistus, et läbiwaadataw töö-sõlbuline on. Kui arstiun-nistuse tähtaeg reiji kestwul-jel lõpeti, pitendatakse teda reiji lõpuni.

§ 4.

Hädalistel tarbefordadel wõib jellekohane ametiajutus alla 18 a. alaealijele ilma § 2 ja 3 ettenähtud arstliku läbiwaatamijeta loa anda laewale minna, kuid jelle tin-gimijega, et arstlik järelewaatus eijimeses sadamas, kus laew peatab, toime pannakse.

§ 5.

Selle konwentsooni wormi-likust ratifitseerimijest, wastawalt Verfailes rahulepingu XIII wäsa ja teiste rahule-

tendu de tous les bateaux, navires ou bâtiments quels qu'ils soient, de propriété publique ou privée, effec-tuant une navigation mari-time, à l'exclusion des navi-res de guerre.

Article 2.

A l'exception des navires sur lesquels ne sont occupés que les membres d'une même famille, les enfants et jeunes gens de moins de dix-huit ans ne pourront être employés à bord que sur présentation d'un certificat médical attestant leur apti-tude à ce travail et signé par un médecin approuvé par l'autorité compétente.

Article 3.

L'emploi de ces enfants ou jeunes gens au travail maritime ne pourra être continué que moyennant re-nouvellement de l'examen médical à des intervalles ne dépassant pas une année, et présentation, après chaque nouvel examen, d'un certificat médical attestant l'aptitude au travail maritime. Toutefois, si le terme du certificat est atteint au cours d'un voyage, il sera prorogé jusqu'à la fin du voyage.

Article 4.

Dans les cas d'urgence, l'autorité compétente pourra admettre un jeune homme âgé de moins de dix-huit ans à embarquer sans avoir été soumis aux examens prévus aux articles 2 et 3 de la présente Convention, à la condition toutefois que cet examen soit passé au premier port où le bâtiment toucherait ultérieurement.

Article 5.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité

boats, of any nature what-soever, engaged in mari-time navigation, whether publicly or privately owned; it excludes ships of war.

Article 2.

The employment of any child or young person under eighteen years of age on any vessel, other than ves-sels upon which only mem-bers of the same family are employed, shall be condi-tional on the production of a medical certificate at-testing fitness for such work, signed by a doctor who shall be approved by the competent authority.

Article 3.

The continued employ-ment at sea of any such child or young person shall be subject to the repetition of such medical examina-tion at intervals of not more than one year, and the production, after each such examination, of a further medical certificate attesting fitness for such work. Should a medical certificate expire in the course of a voyage, it shall remain in force until the end of the said voyage.

Article 4.

In urgent cases, the com-petent authority may allow a young person below the age of eighteen years to embark without having un-dergone the examination provided for in Articles 2 and 3 of this Convention, always provided that such an examination shall be undergone at the first port at which the vessel calls.

Article 5.

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of

pingute wästawates ofades ettenähtud tingimistele, tuleb teatada Rahwasteliidu peasekretäärile registreerimiseks.

§ 6.

Käesolew konwentsoon astub jõusse jamaal päewal, kui kaks rahwuswahelise Töö-organisatšiooni liikme ratifikatsioonid peasekretäari poolst on registreeritud.

Ta on aga jiduw ainult neile liiketele, kelle ratifikatsioonid on sekretariaadis registreeritud.

Peale selle astub see konwentsoon jõusse iga liikme kohta selle päewaga, mil tema ratifikatsioon sekretariaadis registreerit.

§ 7.

Kohe peale kaks rahwuswahelise Töö-organisatšiooni liikme ratifikatšiooni registreerimist sekretariaadis annab Rahwasteliidu peasekretäär sellest kõigile rahwuswahelise Töö-organisatšiooni liiketele teada. Niijama peab tema ka edaspidi teiste organisatšioonit liikete poolst saadetud ratifikatšioonide registreerimist teatama.

§ 8.

Kokkufõlas § 6 määrustega, kohustub iga liige, kes selle konwentsooni ratifitseerib, § 1, 2, 3 ja 4 ettenähtud määrust hiljemalt 1. jaanuaril 1924 a. maksma panema ja selle määruse elluviimiseks samme astuma.

de Versailles et aux Parties correspondantes des autres Traités de Paix. seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 6.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 7.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 8.

Sous réserve des dispositions de l'article 6, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions des articles 1, 2, 3 et 4, au plus tard le 1-er janvier 1924 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Versailles and of the corresponding Parts of the other Treaties of Peace, shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 6.

This Convention shall come into force at the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered by the Secretary-General.

It shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the Secretariat.

Thereafter, the Convention shall come into force for any Member at the date on which its ratification has been registered with the Secretariat.

Article 7.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary-General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 8.

Subject to the provisions of Article 6, each Member which ratifies this Convention agrees to bring the provisions of Articles 1, 2, 3, and 4 into operation not later than 1 January 1924 and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

§ 9.

Jga rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liige, kes selle konventsiooni ratifitseerib, kohustub teda, kokkufõlras Versailles' rahulepingu § 421-ga ja teiste rahulepingute vastavate §§-dega, maksima pakenema ka kõigis oma asudes ja teistes võimualustes maades.

§ 10.

Jga liige, kes konventsiooni ratifitseerinud, võib sellest lahti ütelda 10 aastat pärast jeda päeva, millal kokkulepe kõige esiteks jõusse astus, teatades sellest kirjalikult Rahvasteliidu peasekretääri-le registreerimiseks. See lahtiiitlemine astub jõusse alles aasta pärast, peale sekretariaadis registreerimist.

§ 11.

Wähemalt ford kümne aasta feitwufel annab rahvusvahelise Töö-toimkonna juhatusnõukogu peakonferentšile selle üle aru, misjagune mõju sellel konventsioonil on olnud, ja mõtab kaalumisele, kas tema rewideerimise ehk muutmise küsimust peakonferentšil päewaforda mõtta.

§ 12.

Käesolewa konventsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Article 9.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions et protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 10.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 11.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

Article 12.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Article 9.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, possessions and protectorates, in accordance with the provisions of Article 421 of the Treaty of Versailles and of the corresponding Articles of the other Treaties of Peace.

Article 10.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 11.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 12.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Nr. 82. Riigikogu poolt 19. mail 1922 a. vastuvõetud

Seadus rahvusvahelise opiumi konventsiooni finitamisega kohta. *)

§ 1. Rahvusvaheline opiumi konventsioon, tehtud Haagis 23. jaanuaril 1912 ühes lõpu-protokollidega 23. jaanuarist 1912, 9. juulist 1913 ja 25. juunist 1914 tunnustatakse finitatuks (ratifitseeritaks).

Konventsioon eestiseelse tõlkega avaldatakse alamaljargnvalt ühes käesoleva seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema vastuvõtmisega.

Algkirjale allakirjutanud

Riigikogu abiesimees A. Kerem.

Abisekretäär F. Bergman.

Rahvusvaheline opiumi konventsioon.

Alla kirjutatud Haagis, 23. jaanuaril 1912.

Peatükk I.

Toores opium.

Definitsioon: „Toore opium“ all mõistetakse:

Uimastawa mooni (papaver somniferum) kapslitest saadud iseenekest tardunud mahla, mis ainult niivõrd ümber töötatud, kui seda pakkimine ja transporteerimine nõuab.

Artikkel 1.

Lepinguosajalised võimud annavad wälja seadusi ehk mõjuwaid määrusi toore opiumi produktiooni ja laialtlaotamise kontroleerimiseks, olgu jts, et juba makswad seadused ja määrused asja on korraldanud.

Artikkel 2.

Lepinguosajalised võimud kitsendawad, arwesse wõttes nende kaubanduslike tingimiste wahesid, linnade, sadamate ja teiste kohtade arwu, millede kaudu toore opiumi wälja- ja sisewedu lubatud.

Convention internationale de l'opium.

Signée a la Haye, le 23 janvier 1912.

Chapitre I.

Opium brut.

Définition. — Par „opium brut“ on entend:

Le suc, coagulé spontanément, obtenu des capsules du pavot somnifère (papaver somniferum), et n'ayant subi que les manipulations nécessaires à son emballage et à son transport.

Article Premier.

Les Puissances Contractantes édicteront des lois ou des règlements efficaces pour le contrôle de la production et de la distribution de l'opium brut, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière.

Article 2.

Les Puissances Contractantes limiteront, en tenant compte des différences de leurs conditions commerciales, le nombre des villes, ports ou autres localités par lesquels l'exportation ou l'importation de l'opium brut sera permise.

International opium Convention.

Signed at the Hague, January 23-rd, 1912.

Chapter I.

Raw Opium.

Definition. — By „raw opium“ is understood:

The spontaneously coagulated juice obtained from the capsules of the papaver somniferum, which has only been submitted to the necessary manipulations for packing and transport.

Article 1.

The Contracting Powers shall enact effective laws or regulations for the control of the production and distribution of raw opium, unless laws or regulations on the subject are already in existence.

Article 2.

Due regard being had to the differences in their commercial conditions, the Contracting Powers shall limit the number of towns, ports, or other localities through which the export or import of raw opium shall be permitted.

*) „Riigi Teataja“ nr. 109/110 — 1922 a.

Artikkel 3.

Pepinguosalijed wõimud astuvad samme:

a) et takistada toore oopiumi väljavedu neisjse maa desse, kes selle sissewedu teelanud ja

b) et kontroleerida toore oopiumi väljavedu maa desse, kes ta sissewedu kitesendawad,

olgu siis, et juba maks wad määrused on asja forraldanud.

Artikkel 4.

Pepinguosalijed wõimud annawad wälja määrusi, mis ette näewad, et iga wäljameoks määratud jaadetus toorest oopiumi siju aratähendawalt oleks ära märgitud, celdades, et jaadetus üle 5 kg. kaalus.

Artikkel 5.

Pepinguosalijed wõimud lubawad toore oopiumi wäljajajä sissewedu ainult selles tarwiliselt wõlitatud isfute kaudu.

Peatükk II.

Ümberistõttatud oopium.

Definiitsioon: „Ümberistõttatud oopium“ all mõistetakse: Toore oopiumi produkti, mis jaadud rea eriliste käsituste abil, eriti lahundamise (dissolutsiooni), keemise, süpetamise ja käärimise läbi, mille otstarbeks tema muutmise tarwitamisfõbulisjeks ekstraktiks.

Ümberistõttatud oopiumi hulka käib pära ja fõit teised fuisjetatud oopiumi jäitjed.

Artikkel 6.

Pepinguosalijed wõimud wõtawad abinõud tarwitusele ümberistõttatud oopiumi walmitamise, sifemise kauptemise ja tarwitamise järjese

Article 3.

Les Puissances Contractantes prendront des mesures:

a) Pour empêcher l'exportation de l'opium brut vers les pays qui en auront prohibé l'entrée, et

b) Pour contrôler l'exportation de l'opium brut vers les pays qui en limitent l'importation,

à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 4.

Les Puissances Contractantes édicteront des règlements prévoyant que chaque colis contenant de l'opium brut destiné à l'exportation sera marqué de manière à indiquer son contenu, pourvu que l'envoi excède 5 kilogrammes.

Article 5.

Les Puissances Contractantes ne permettront l'importation et l'exportation de l'opium brut que par des personnes dûment autorisées.

Chapitre II.

Opium préparé.

Définition. — Par „opium préparé“ on entend:

Le produit de l'opium brut, obtenu par une série d'opérations spéciales, et en particulier par la dissolution, l'ébullition, le grillage et la fermentation, et ayant pour but de le transformer en extrait propre à la consommation.

L'opium préparé comprend le dross et tous autres résidus de l'opium fumé.

Article 6.

Les Puissances Contractantes prendront des mesures pour la suppression graduelle et efficace de la fabrication, du commerce in-

Article 3.

The Contracting Powers shall take measures —

(a) To prevent the export of raw opium to countries which shall have prohibited its entry, and

(b) To control the export of raw opium to countries which restrict its import, unless regulations on the subject are already in existence.

Article 4.

The contracting Powers shall make regulations requiring that every package containing raw opium intended for export shall be marked in such a way as to indicate its contents, provided that the consignment exceeds 5 kilograms.

Article 5.

The Contracting Powers shall not allow the import and export of raw opium except by duly authorised persons.

Chapter II.

Prepared Opium.

Definition. — By „prepared opium“ is understood:

The product of raw opium, obtained, by a series of special operations, especially by dissolving, boiling, roasting, and fermentation, designed to transform in into an extract suitable for consumption.

Prepared opium includes dross and all other residues remaining when opium has been skomed.

Article 6.

The Contracting Powers shall prohibit the import and gradual and effective suppression of the manufacture of, internal trade in, and use

Itiüks ja mõjuvaks ärakoota= mifeks iga riigi seisukorra piirides, olgu fits, et maks= wad määrused on asja juba forraldanud.

Artikkel 7.

Lepinguosalised wõimud feelawad ära ümbertõttatud oopiumi wälja= ja sisjeweđu; kuid need, kes mitte weel walmis ei ole kofje ära feelama ümbertõttatud oopiumi wäljaweđu, feelawad selle ära nitpea kui wõimalk.

Artikkel 8.

Lepinguosalised wõimud, kes mitte weel walmis ei ole ära feelama ümbertõttatud oopiumi wäljaweđu:

a) fittendawad linnade, sadamate ja teiste kohtade arwu, millede kaudu ümbertõttatud oopiumi wõidak wälja wendada;

b) feelawad ära ümbertõttatud oopiumi wäljaweđu maadesse, kes praegu ehk hiljem sisjeweđu ära feelawad;

c) feelawad ära, wahpeal, et minisugust ümbertõttatud oopiumi ei saadetak maale, kes soowib sisjeweđu ära feelata, olgu fits, et wäljaweđaja talitab fiste tooma maa forraldustega kof= fufõlas;

d) wõtawad abinõud tarwitusele, et iga wäljaweđataw saadetus ümbertõttatud oopiumi kannaks erimärki, mis fiju ära tähendaks;

e) lubawad ümbertõttatud oopiumi wäljaweđu ainult selleks tarwilijelt wolitatud isikute kaudu.

térieur et de l'usage de l'opium préparé, dans la limite des conditions différentes propres à chaque pays, à moins que des mesures existantes n'aient déjà réglé la matière.

Article 7.

Les Puissances Contractantes prohiberont l'importation et l'exportation de l'opium préparé; toutefois, celles qui ne sont pas encore prêtes à prohiber immédiatement l'exportation de l'opium préparé, la prohiberont aussitôt que possible.

Article 8.

Les Puissances Contractantes qui ne sont pas encore prêtes à prohiber immédiatement l'exportation de l'opium préparé:

a) Restreindront le nombre des villes, ports ou autres localités par lesquels l'opium préparé pourra être exporté;

b) Prohiberont l'exportation de l'opium préparé vers les pays qui en interdisent actuellement, ou pourront en interdire plus tard, l'importation;

c) Défendront, en attendant, qu'aucun opium préparé soit envoyé à un pays qui désire en restreindre l'entrée, à moins que l'exportateur ne se conforme aux règlements du pays importateur;

d) Prendront des mesures pour que chaque colis exporté, contenant de l'opium préparé, portent une marque spéciale indiquant la nature de son contenu;

e) Ne permettront l'exportation de l'opium préparé que par des personnes spécialement autorisées.

of, prepared opium, with due regard to the varying circumstances of each country concerned, unless regulations on the subject are already in existence.

Article 7.

The Contracting Powers shall take measures for the export of prepared opium; those Powers, however, which are not yet ready to prohibit immediately the export of prepared opium shall prohibit it as soon as possible.

Article 8.

The Contracting Powers which are not yet ready to prohibit immediately the export of prepared opium —

(a) Shall restrict the number of towns, ports, or other localities through which prepared opium may be exported;

(b) Shall prohibit the export of prepared opium to countries which now forbid, or which may hereafter forbid, the import thereof;

(c) Shall, in the meanwhile, prohibit the consignment of prepared opium to a country which desires to restrict its entry, unless the exporter complies with the regulations of the importing country;

(d) Shall take measures to ensure that every package exported, containing prepared opium, bears a special mark indicating the nature of its contents;

(e) Shall not permit the export of prepared opium except by specially authorized persons.

Peatükk III.

Artikline opium, mor-
fium, kofaiin jne.

Definitsioon: „Artikli opiumi“ all mõistetakse:

Toorelt opiumi, mis kuni 60° Celsiuse järel soojendatud ja sijaldoob vähemalt 10% morfiimi, kas pulbris ehk terafesteks, ehk segatult neutraalsete olluistega.

„Morfiimi“ all mõistetakse:

Opiumi pea alkaloiidi, mille keemiline wormel $C_{17}H_{19}NO_3$.

„Kofaiini“ all mõistetakse:

Erythroxyloon Coca lehtede pea alkaloiidi, mille wormel $C_{17}H_{21}NO_4$.

„Heroiini“ all mõistetakse: Diacetyl morfiimi, mille wormel $C_{21}H_{23}NO_5$.

Artikkel 9.

Seinguoalised wõimud annavad wälja seadusi ehk korraldusi rohuaeasjanduse kohta, et piirata morfiimi, kofaiini ja nende wastawate soolade müümist ja tarwitamist ainult arstlikest ja seaduse poolt õigustatud wistarweteks, olgu siis, et maksivad seadused asja juba on korraldanud. Remad töötawad käsitäies, et takistada nende rohude tarwitamist teisteks wistarweteks.

Artikkel 10

Seinguoalised wõimud piirawad kontroleerida, ehk lasta kontroleerida kõiki neid, kes walmistawad, hõlpe weawad, müüwad, laiali laotawad ja wälja weawad morfiimi, kofaiini ja nende wastawaid soole, samuti hooneid, kus need istud seda tööstust ehk kauplust peawad.

Chapitre III.

Opium médicinal.
morphine, cocaïne
etc.

Définition. — Par opium médicinal on entend:

L'opium brut qui a été chauffé à 60° centigrades et ne contient pas moins de 10 pour cent de morphine, qu'il soit ou non en poudre ou granulé, ou mélangé avec des matières neutres.

Par „morphine“ on entend:

Le principal alcaloïde de l'opium, ayant la formule chimique $C_{17}H_{19}NO_3$.

Par „cocaïne“ on entend:

Le principal alcaloïde des feuilles de l'Erythroxyloon Coca, ayant la formule $C_{17}H_{21}NO_4$.

Par „heroïne“ on entend: La diacetyl-morphine, ayant la formule $C_{21}H_{23}NO_5$.

Article 9.

Les Puissances Contractantes édicteront des lois ou des règlements sur la pharmacie de façon à limiter la fabrication, la vente et l'emploi de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs aux seuls usages médicaux et légitimes, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière. Elles coopéreront entre elles afin d'empêcher l'usage de ces drogues pour tout autre objet.

Article 10.

Les Puissances Contractantes s'efforceront de contrôler, ou de faire contrôler, tous ceux qui fabriquent, importent, vendent, distribuent et exportent la morphine, la cocaïne et leurs sels respectifs, ainsi que les bâtiments où ces personnes exercent cette industrie ou ce commerce.

Chapter III.

Medicinal Opium,
Morphine, Cocaine
etc.

Definitions. — By „medicinal opium“ is understood:

Raw opium which has been heated to 60° centigrade and contains not less than 10 per cent. of morphine, whether or not it be powdered or granulated or mixed with indifferent materials.

By „morphine“ is understood:

The principal alkaloid of opium, having the chemical formula $C_{17}H_{19}NO_3$.

By „cocaine“ is understood:

The principal alkaloid of the leaves of Erythroxyloon Coca, having the formula $C_{17}H_{21}NO_4$.

Ba „heroïne“ is understood: Diacetyl-morphine, having the formula $C_{21}H_{23}NO_5$.

Article 9.

The Contracting Powers shall enact pharmacy laws or regulations to confine to medical and legitimate purposes the manufacture, sale, and use of morphine, cocaine, and their respective salts unless laws or regulations on the subject are already in existence. They shall co-operate with one another to prevent the use of these drugs for any other purpose.

Article 10.

The Contracting Powers shall use their best endeavours to control, or to cause to be controlled, all persons manufacturing, importing, selling, distributing, and exporting morphine, cocaine, and their respective salts, as well as the buildings in which these persons carry on such industry or trade.

Selleks otstarbeks püüa-
wad lepinguosalised wõimud
ette wõtta ehk ette wõtta las-
ta järgmisel abinõud, olgu
siis, et sellekohased määrused
juba olemas:

a) piirata morfiumi, kofati-
ni ja nende wastawate soola-
de walmistamist ainult nen-
de asutustega ja kohadega,
kes selleks wõlitatud, ehk tea-
teid muretseda asutuste ja
kohade üle, kus neid rohtusid
walmistatakse, ja sellekohast
registrit pidada;

b) nõuda, et kõik, kes wal-
mistawad, siise weawad,
müüwad, laiali laotawad ja
wälja weawad opiumi, ko-
fatiini ja nende wastawaid
soole, oleks warustatud wo-
litustega ehk loaga neid toi-
metusi ette wõtta, ehk teata-
sib sellest ametlikult kompe-
tent autoriteetidele;

c) nõuda, et need isikud si-
se kannaks oma raamatutesse
walmistatud morfiumi, ko-
fatiini ja nende wastawate
soolade arwu, siisewoed, müü-
gid ja kõik teised edasiandmi-
sed ja wäljawaed. See mää-
rus ei käi mitte funduslikult
arstiaste korralduste ja müü-
tide kohta digustatud apteek-
rite poolt.

Artikkel 11.

Lepinguosalised wõimud,
wõtawad abinõud tarwituse-
le, mis nende sisekauplemiss-
e puutus, et ära keelata igat
morfiumi, kofatiini ja nende
wastawate soolade wäljaand-
mist kõigile selleks mitte di-
gustatud isikutele, olgu siis,
et sellekohased korraldused
juba olemas.

A cet effet, les Puissances
Contractantes s'efforceront
d'adopter, ou de faire adop-
ter, les mesures suivantes.
à moins que des mesures
existantes n'aient déjà réglé
la matière:

a) Limiter aux seuls étab-
lissements et locaux qui au-
ront été autorisés à cet
effet la fabrication de la
morphine, de la cocaïne et
de leurs sels respectifs, ou
se renseigner sur les étab-
lissements et locaux où ces
drogues sont fabriquées, et
en tenir un registre:

b) Exiger que tous ceux
qui fabriquent, importent,
vendent, distribuent et ex-
portent la morphine, la co-
caïne et leurs sels respec-
tifs soient munis d'une au-
torisation ou d'un permis
pour se livrer à ces opéra-
tions, ou en fassent une
déclaration officielle aux
autorités compétentes:

c) Exiger de ces person-
nes la consignation sur leurs
livres des quantités fabri-
quées, des importations, des
ventes, de toute autre ces-
sion et des exportations de
la morphine, de la cocaïne
et de leurs sels respectifs.
Cette règle ne s'appliquera
pas forcément aux prescrip-
tions médicales et aux ven-
tes faites par des pharma-
ciens dûment autorisés.

Article 11.

Les Puissances Contrac-
tantes prendront des me-
sures pour prohiber dans
leur commerce intérieur
toute cession de morphine,
de cocaïne et de leurs sels
respectifs à toutes person-
nes non autorisées, à moins
que des mesures existantes
n'aient déjà réglé la matière.

With this object, the Con-
tracting Parties shall use
their best endeavours to
adopt, or cause to be adop-
ted, the following measures,
unless regulations on the
subject are already in exis-
tence: —

(a) To confine the manu-
facture of morphine, cocaine,
and their respective salts to
those establishments and
premises alone which have
been licensed for the purpo-
se, or to obtain information
respecting the establish-
ments and premises in which
these drugs are manufactu-
red and to keep a register of
them:

(b) To require that all per-
sons engaged in the manu-
facture, import, sale, distri-
bution, or export of morphine,
cocaine, and their respec-
tive salts shall be furni-
shed with a licence or per-
mit to engage in these op-
erations, or shall make to the
competent authorities an of-
ficial declaration that they
are so engaged:

(c) To require that such
persons shall enter in their
books the quantities manu-
factured, imports, sales, and
all other distribution, and
exports of morphine, cocaïne,
and their respective
salts. This rule shall not ne-
cessarily apply to medical
prescriptions and to sales by
duly authorised chemists.

Article 11.

The Contracting Powers
shall take measures to pro-
hibit, as regards their inter-
nal trade, the delivery of
morphine, cocaine, and their
respective salts to any unau-
thorised persons, unless re-
gulations on the subject are
already in existence.

Artikkel 12.

Lepinguosalised võimud arveste võttes nende olude lahuminekuid, katsumad piirata morfiini, kofaiini ja nende vastavate soolade siisfetoomist jelleks õigustatud iifkute peale.

Artikkel 13.

Lepinguosalised võimud katsumad võtta ehk lasta võtta abinõud tarvitusele, et morfiini, kofaiini ja nende vastavate soolade väljavedu nende maadest, posesioonidest, aumaadest ja rentmaadest teiste lepinguosaliste võimude maadest, posesioonidest, aumaadest ja rentmaadest siinuks ainult iifkute nimele, kellel olema volitused ehk load morfiini, kofaiini ja nende vastavate soolade siisfetoomiseks, ette nähtud siisfetoosa maad seadustes ja määrustes.

Selleks võib iga valitsus aeg-ajalt teada väljavedajate nende valitsuste iifkute nimekirjad, kellele on antud volitused ehk load morfiini, kofaiini ja nende vastavate soolade siisfetoomiseks.

Artikkel 14.

Lepinguosalised võimud panevad maksma morfiini, kofaiini ja nende vastavate soolade valmistamise, siisfeto, müügi ehk väljavedu seadused ja määrused:

a) arstlike opiumi kohta;
b) kõikide preparaaside kohta (offitsinaalsed ja mitteoffitsinaalsed, nende hulgas „anti-opium“ nimetatud vahud), mis siisfawad üle 0,2% morfiini ehk üle 0,1% kofaiini;

c) heroini ja tema soolade ja preparaaside kohta, mis üle 0,1% heroini siisfawad;

Article 12.

Les Puissances Contractantes, en tenant compte des différences de leurs conditions, s'efforceront de restreindre aux personnes autorisées l'importation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs.

Article 13.

Les Puissances Contractantes s'efforceront d'adopter, ou de faire adopter, des mesures pour que l'exportation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs de leurs pays, possessions, colonies et territoires à bail vers les pays, possessions, colonies et territoires à bail des autres Puissances Contractantes n'ait lieu qu'à la destination de personnes ayant reçu les autorisations ou permis prévus par les lois ou règlements du pays importateur.

A cet effet tout Gouvernement pourra communiquer, de temps en temps, aux Gouvernements des pays exportateurs des listes des personnes auxquelles des autorisations ou permis d'importation de morphine, de cocaïne et de leurs sels respectifs auront été accordés.

Article 14.

Les Puissances Contractantes appliqueront les lois et règlements de fabrication, d'importation, de vente ou d'exportation de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs:

a) A l'opium médicinal;
b) A toutes les préparations (officinales et non-officinales, y compris les remèdes dits anti-opium), contenant plus de 0,2% de morphine ou plus de 0,1% de cocaïne;

c) A l'héroïne, ses sels et préparations contenant plus de 0,1% d'héroïne;

Article 12.

Due regard being had to the difference in their conditions, the Contracting Powers shall use their best endeavours to restrict to authorised persons the import of morphine, cocaine, and their respective salts.

Article 13.

The Contracting Powers shall use their best endeavours to adopt, or cause to be adopted, measures to ensure that morphine, cocaine, and their respective salts shall not be exported from their countries, possessions, colonies, and leased territories to the countries, possessions, colonies, and leased territories of the other Contracting Powers except when consigned to persons furnished with the licences or permits provided for by the laws or regulations of the importing country.

With this object each Government may communicate from time to time to the Governments of the exporting countries lists of the persons to whom licences or permits for the imports of morphine, cocaine, and their respective salts have been granted.

Article 14.

The Contracting Powers shall apply the laws and regulations respecting the manufacture, import, sale, or export of morphine, cocaine, and their respective salts —

(a) To medicinal opium;
(b) To all preparations (official and non-official, including the so-called anti-opium remedies) containing more than 0.2 per cent. of morphine, or more than 0.1 per cent. of cocaine;

(c) To heroine, its salts and preparations containing more than 0.1 per cent. of heroine;

b) iga uue morfiimi, fokaïini ja nende wastawate foolade deriwaadi ja oopiumi iga alkaloiidi kohta, mis iteildiselt tunnustatud teaduslikkude uurimiste põhjal wõiks analoogilisi furitarwituhj wõimaldada, jamajuusete lahjulikkude tagajärgedega.

Peatükk IV.

Artikkel 15.

Seppinguosalised wõimud, kellel sepingud Hiinaga (Treaty Powers), wõtawad tofufõlas Hiina walitsusega abinõud tarwitusele, et takistada, niihästi Hiina territooriumil kui ta nende asumaade Kauges Idas, ja nende rentmaades Hiinas, toore ja ümbertõõtatud oopiumi, morfiimi, fokaïini ja nende wastawate foolade ja teiste, käesolewa konwentfiooni artiklis ettenähtud ainete jalafaubalist jissewedu. Smalt poolt wõtab Hiina walitsus analoogilised abinõud tarwitusele, et kaotada oopiumi ja teiste ülewalmimetatud ainete jalawedu Hiinas wälisajumaadesse ja rentmaadesse.

Artikkel 16.

Hiina walitsus annab wälja oma alamatele apteegi seadusi, mis korraldawad oopiumi, fokaïini ja nende wastawate foolade ning käesolewa konwentfiooni 14. artiklis ettenähtud ainete müüki ja laialilaotamist, ja annab nendest seadustest teada walitsustele, kellel Hiinaga sepingud, nende diplomaatiliste esitajate kaudu Pekingis. Seppinguosalised wõimud, kellel sepingud Hiinaga, waatawad need seadused läbi ja kui nad neid wastuwõetawaks leia-

d) A tout nouveau dérivé de la morphine, de la cocaïne ou de leurs sels respectifs, ou à tout autre alcaloïde de l'opium, qui pourrait à la suite de recherches scientifiques, généralement reconnues, donner lieu à des abus analogues et avoir pour résultat les mêmes effets nuisibles.

Chapitre IV.

Article 15.

Les Puissances Contractantes ayant des traités avec la Chine (Treaty Powers) prendront, de concert avec le Gouvernement chinois, les mesures nécessaires pour empêcher l'entrée en contrebande, tant sur le territoire chinois que dans leurs colonies d'Extrême-Orient et sur les territoires à bail qu'ils occupent en Chine, de l'opium brut et préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, ainsi que des substances visées à l'article 14 de la présente Convention. De son côté le Gouvernement chinois prendra des mesures analogues pour la suppression de la contrebande l'opium et des autres substances visées ci-dessus, de la Chine vers les colonies étrangères et les territoires à bail.

Article 16.

Le Gouvernement chinois promulguera des lois pharmaceutiques pour ses sujets, réglementant la vente et la distribution de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs et des substances visées à l'article 14 de la présente Convention, et communiquera ces lois aux Gouvernements ayant des traités avec la Chine, par l'intermédiaire de leurs représentants diplomatiques à Pékin. Les Puissances Contractantes ayant des

(d) To all new derivatives of morphine, of cocaine, or of their respective salts, and to every other alkaloid of opium, which may be shown by scientific research, generally recognised, to be liable to similar abuse and productive of like ill-effects.

Chapter IV.

Article 15.

The Contracting Powers having treaties with China (Treaty Powers) shall, in conjunction with the Chinese Government, take the necessary measures to prevent the smuggling into Chinese territory, as well as into their Far-Eastern colonies and into the leased territories which they occupy in China, of raw and prepared opium, morphine, cocaine, and their respective salts, as also of the substances referred to in Article 14 of the present Convention. The Chinese Government shall, on their part, take similar measures for the suppression of the smuggling of opium and of the other substances above referred to from China to the foreign colonies and leased territories.

Article 16.

The Chinese Government shall promulgate pharmacy laws for their subjects, regulating the sale and distribution of morphine, cocaine, and their respective salts, and of the substances referred to in Article 14 of the present Convention and shall communicate these laws to the Governments having treaties with China, through their diplomatic representatives at Peking. The Contracting Powers having treaties with China shall ex-

wad, siis astuwad tarwiliffa
jamme, et need seadused
maksima pannakse nende Hiina
asjate alamate kohta.

Artikkel 17.

Sepinguosalised wõimud,
kellel lepingud Hiinaga, wõ-
tawad ette tarwiliffa jamme
astuda, et tihendada ja kont-
roleerida opiumi juitfeta-
tamise kummet rentmaades,
asundustes ja kontfessiooni-
des Hiinas, ära faotada pa-
ri passu Hiina walitfufega
opiumi juitfetamise kohad
ja farnased asutused, mis seal
ehf meel olemas, ja ära teela-
ta opiumi tarwitamist lü-
butsemise kohtades ja awalit-
tudes majades.

Artikkel 18.

Sepinguosalised wõimud,
kellel lepingud Hiinaga, wõ-
tawad tarwitusele mõjuwad
abinõud, pari passu mõjuwa-
te abinõudega, mida Hiina
walitfus wõtab sama sihiga,
et järjeliselt wähendada toore
ja ümbertöötatud opiumi
kauplust, mis nende rentmaa-
des, asundustes ja kontfessio-
nides Hiinas weel olla
wõiks. Nemat wõtawad
mõjuwad abinõud tarwitusele
opiumiga wäikekauplemise
tihendamiseks ja kontroleer-
imiseks nende rentmaades,
asundustes ja kontfessiooni-
des, olgu siis, et juba maks-
wad seadused asja korralda-
nud.

Artikkel 19.

Sepinguosalised wõimud,
kellel postiasutused Hiinas,
wõtawad tarwitusele mõju-
wad abinõud, et ära teelata
opiumi, kas toore ehf ümber-

traités avec la Chine exami-
neront ces lois, et, si elles
les trouvent acceptables,
prendront les mesures né-
cessaires pour qu'elles soi-
ent appliquées à leurs na-
tionaux résidant en Chine.

Article 17.

Les Puissances Contrac-
tantes ayant des traités
avec la Chine entreprend-
ront d'adopter les mesures
nécessaires pour restreindre
et pour contrôler l'habitude
de fumer l'opium dans leurs
territoires à bail, „settle-
ments“ et concessions en
Chine, de supprimer pari
passu avec le Gouvernement
chinois les fumeries d'opium
ou établissements semblab-
les qui pourront y exister
encore, et de prohiber
l'usage de l'opium dans les
maisons d'amusements et
les maisons publiques.

Article 18.

Les Puissances Contrac-
tantes ayant des traités avec
la Chine prendront des me-
sures effectives pour la ré-
duction graduelle, pari pas-
su avec les mesures effecti-
ves que le Gouvernement
chinois prendra dans ce
même but, du nombre des
boutiques, destinées à la
vente de l'opium brut et pré-
paré, qui pourront encore
exister dans leurs territoires
à bail, settlements et conces-
sions en Chine. Elles adop-
teront des mesures efficaces
pour la restriction et le
contrôle du commerce de
détail de l'opium dans les
territoires à bail, „settle-
ments“ et concessions, à
moins que des mesures exis-
tantes n'aient déjà réglé la
matière.

Article 19.

Les Puissances Contrac-
tantes qui possèdent des
bureaux de poste en Chine
adopteront des mesures
efficaces pour interdire l'im-

mine these laws and, if they
find them acceptable, shall
take the necessary measures
to apply them to their na-
tionals residing in China.

Article 17.

The Contracting Powers
having treaties with China
shall undertake to adopt the
necessary measures to res-
trict and control the habit of
smoking opium in their lea-
sed territories, settlements,
and concessions in China, to
suppress, pari passu with
the Chinese Government, the
opium dens or similar estab-
lishments which may still
exist there, and to prohibit
the use of opium in places of
entertainment and brothels.

Article 18.

The Contracting Powers
having treaties with China
shall take effective measures
for the gradual reduction,
pari passu with the effective
measures which the Chinese
Government shall take with
the same object, of the num-
ber of shops, in which raw
and prepared opium is sold,
which may still exist in their
leased territories, settle-
ments, and concessions in
China. They shall adopt ef-
fective measures for the
restriction and control of the
retail trade in opium in the
leased territories, settle-
ments, and concessions, un-
less regulations on the sub-
ject are already in existence.

Article 19.

The Contracting Powers
having postoffices in China
shall adopt effective meas-
ures to prohibit the illegal im-
port into China in the form

töötatud, morfiimi, kofeiini ja nende vastavate joolade ja teiste käesoleva konventsiooni 14-s artiklis ettenähtud ainete seadusevastast Hiinasse sissetoomist, postpakside näol, samuti jaatmist ühest kohast Hiinas teise kohta nende büroode kaudu.

Peatükk V.

Artikkel 20.

Sepinguosalised võimud võtavad arutusele seaduste ja määruste andmise võimalust, mille läbi seadusevastane toore oopiumi, ümbertöötatud opiumi, morfiimi, kofeiini ja nende vastavate joolade omamine fariituse alla käiks, olgu siis, et juba maksivad seadused asja korraldanud.

Artikkel 21.

Sepinguosalised võimud teatavad üksteisele Hollandi välisministeeriumi kaudu:

a) maksivate administratiivseaduste ja määruste tekstid, mis käesoleva konventsiooni jisu kohta käib ehk mis selle tõttu välja antud;

b) statistilisi teateid, mis käsitlevad toore oopiumi, ümbertöötatud oopiumi, morfiimi, kofeiini ja nende vastavate joolade, samuti teiste rohude, nende joolade ja preparaaside kauplemist, mis käesolevas konventsioonis ette nähtud.

Need statistilised andmed antakse nii üksikasjaliselt ja nii lühikese aja jooksul, kui seda võimalikult peetafse.

portation illégale en Chine, sous forme de colis postal, tout aussi bien que la transmission illégale d'une localité de la Chine à une autre localité par l'intermédiaire de ces bureaux de l'opium, soit brut, soit préparé, de la morphine et de la cocaïne et de leurs sels respectifs et des autres substances visées à l'article 14 de la présente Convention.

Chapitre V.

Article 20.

Les Puissances Contractantes examineront la possibilité d'édicter des lois ou des règlements rendant passible de peines la possession illégale de l'opium brut, de l'opium préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, à moins que des lois ou des règlements existants n'aient déjà réglé la matière.

Article 21.

Les Puissances Contractantes se communiqueront, par l'intermédiaire du Ministère des Affaires Étrangères des Pays-Bas:

a) Les textes des lois et des règlements administratifs existants, concernant les matières visées par la présente Convention, ou édictés en vertu de ces clauses;

b) Des renseignements statistiques en ce qui concerne le commerce de l'opium brut, de l'opium préparé, de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, ainsi que des autres drogues, ou leurs sels, ou préparations, visés par la présente Convention.

Ces statistiques seront fournies avec autant de détails et dans un délai aussi bref que l'on considérera comme possibles.

of postal packages, as well as the illegal transmission through these offices from one place in China to another, of opium (raw or prepared), morphine, cocaine, and their respective salts, and of the other substances referred to in Article 14 of the present Convention.

Chapter V.

Article 20.

The contracting Powers shall examine the possibility of enacting laws or regulations making it a penal offence to be in illegal possession of raw opium, prepared opium, morphine, cocaine, and their respective salts, unless laws or regulations on the subject are already in existence.

Article 21.

The Contracting Powers shall communicate to one another, through the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands —

(a) The texts of the existing laws and administrative regulations respecting the matters referred to in the present Convention or promulgated in virtue of the clauses thereof;

(b) Statistical information as regards the trade in raw opium, prepared opium, morphine, cocaine, and their respective salts, as well as in the other drugs or their salts or preparations referred to in the present Convention.

These statistics shall be furnished with as many details and within a period as short as may be considered possible.

Peatükk VI.

Lõpu määrused.

Artikkel 22.

Konverentsil mitte esitatud riigidele lubatakse täiesolevat konventsiooni alla kirjutada. Selleks kutsub Hollandi valitsus teise peale konventsiooni alla kirjutamist konverentsist osavõtnud mõimude volinikkude poolt kõik Euroopa ja Ameerika riigid ühes, kes mitte konverentsil esitatud ei ole — nimelt:

Argentina Wabariit, Austria-Ungari, Belgia, Boliivia, Brasiilia, Bulgaaria, Tšhiili, Kolumbia, Kosta-Rika, Kuuba Wabariit, Daani, Dominikaani Wabariit, Ekwadoori Wabariit, Hispaania, Greeka, Guatemala, Haiti Wabariit, Honduras, Lussenburg, Meksiko, Montenegro, Nikaragua, Norra, Panama, Paraguaoz, Peru, Rumeenia, Salvador, Serbia, Rootsi, Saksamaa, Türgi, Uruguaoz, Weneetsuela ühisriigid,

nimetada ühi saadikut, kes warustatud oleks tarviliste volitustega Haagis konventsioonile alla kirjutama.

Konventsioon warustatakse nende allkirjadega „Konverentsil mitte esitatud mõimude allkirja protokoll“ läbi, mis juure lisatakse esitatud mõimude allkirjadele ja mis iga allkirja kuupäewa kannab.

Hollandi valitsus annab iga kuu teada kõigile allakirjutanud mõimudele igast ksta allkirjast.

Chapitre VI.

Dispositions finales.

Article 22.

Les Puissances non représentées à la Conférence seront admises à signer la présente Convention.

Dans ce but, le Gouvernement des Pays-Bas invitera, immédiatement après la signature de la Convention par les Plénipotentiaires des Puissances qui ont pris part à la Conférence, toutes les Puissances de l'Europe et de l'Amérique non représentées à la Conférence, à savoir:

La République Argentine, l'Autriche-Hongrie, la Belgique, la Bolivie, le Brésil, la Bulgarie, le Chili, la Colombie, le Costa-Rica, la République de Cuba, le Danemark, la République Dominicaine, la République de l'Equateur, l'Espagne, la Grèce, le Guatémala, la République d'Haïti, le Honduras, le Luxembourg, le Mexique, le Monténégro, le Nicaragua, la Norvège, le Panama, le Paraguay, le Pérou, la Roumanie, le Salvador, la Serbie, la Suède, la Suisse, la Turquie, l'Uruguay, les États-Unis du Venezuela, à désigner un délégué muni des pleins pouvoirs nécessaires pour signer, à La Haye, la Convention.

La Convention sera munie de ces signatures au moyen d'un „Protocole de signature de Puissances non représentées à la Conférence“, à ajouter après les signatures des Puissances représentées et mentionnant la date de chaque signature.

Le Gouvernement des Pays-Bas donnera tous les mois à toutes les Puissances signataires avis de chaque signature supplémentaire.

Chapter VI.

Final Provisions.

Article 22.

Any Power not represented at the Conference shall be allowed to sign the present Convention.

With this object the Government of the Netherlands will, immediately after the signature of the Convention by the Plenipotentiaries of the Powers which have taken part in the Conference, invite all the Powers of Europe and America not represented at the Conference, that is to say:

The Argentine Republic, Austria-Hungary, Belgium, Bolivia, Brazil, Bulgaria, Chile, Colombia, Costa-Rica, the Republic of Cuba, Denmark, the Dominican Republic, the Republic of Ecuador, Greece, Guatemala, the Republic of Haiti, Honduras, Luxemburg, Mexico, Montenegro, Nicaragua, Norway, Panama, Paraguay, Peru, Roumania, Salvador, Serbia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Uruguay, the United States of Venezuela, to appoint a delegate, furnished with the necessary full powers, to sign the Convention at The Hague.

These signatures shall be affixed to the Convention by means of a „Protocol of Signature by Powers not represented at the Conference“, to be added after the signatures of the Powers represented, the date of each signature being mentioned.

The Government of the Netherlands will, every month, notify the Signatory Powers of each supplementary signature.

Artikkel 23.

Peale selle, kui kõik võimud alla kirjutanud konventsiioonile ehk ülevõtmisele, metatud lisaprotokollile, niisasti enesest, kui ta nende posesiioonide, ajumaade, protektoratide ja rentmaade, ehk, kutsus Hollandi valitsus kõiki riikide üles konventsiiooni ühes selle protokolliga ratifitseerima.

Juhumisel, kui kõikide kutsutud riikide allkirja 31. detsembriks 1912 a. saadud ei ole, kutsus Hollandi valitsus viibimata üles neid võimusi, kes selleks kuupäevaks allkirja annud, jaadituid nimetama, et ratifitseerimise võimalust jellepärast läbi arutada.

Ratifitseerimist toimetatakse nii kiireks forras, kui vähegi võimalik, ja deponeeritakse Haagis, välisministeeriumis.

Hollandi valitsus annab iga kuu teada allakirjutanud võimudele ratifikatsioonidest, mis ta vahemaal saanud.

Nii pea kui kõikide allakirjutanud võimude, niisasti enesest, kui nende ajumaade, posesiioonide, protektoratide ja rentmaade ehk ratifikatsioonid Hollandi välisministeeriumis kätte saadud, teatab see kõigile võimudele, kes konventsiiooni ratifitseerinud, kuupäeva, millal ta viimase ratifikatsiooni akti kätte saanud.

Artikkel 24.

Käesolev konventsiioon astub jõusse 3 kuud peale eelmise artikli mainitud Hollandi valitsuse teadaandmise kuupäeva.

Article 23.

Après que toutes les Puissances, tant pour elles-mêmes que pour leurs possessions, colonies, protectorats et territoires à bail, auront signé la Convention ou le Protocole supplémentaire visé ci-dessus, le Gouvernement des Pays-Bas invitera toutes les Puissances à ratifier la Convention avec ce Protocole.

Dans le cas où la signature de toutes les Puissances invitées n'aurait pas été obtenue à la date du 31 décembre 1912, le Gouvernement des Pays-Bas invitera immédiatement les Puissances signataires à cette date, à désigner des délégués pour procéder, à La Haye, à l'examen de la possibilité de déposer néanmoins leurs ratifications.

La ratification sera faite dans un délai aussi court que possible et déposée à La Haye au Ministère des Affaires Étrangères.

Le Gouvernement des Pays-Bas donnera tous les mois avis aux Puissances signataires des ratifications qu'il aura reçues dans l'intervalle.

Aussitôt que les ratifications de toutes les Puissances signataires, tant pour elles-mêmes que pour leurs colonies, possessions, protectorats et territoires à bail, auront été reçues par le Gouvernement des Pays-Bas, celui-ci notifiera à toutes les Puissances qui auront ratifié la Convention la date à laquelle il aura reçu le dernier de ces actes de ratification.

Article 24.

La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date mentionnée dans la notification du Gouvernement des Pays-

Article 23.

After all the Powers, as well on their own behalf as on behalf of their possessions, colonies, protectorates, and leased territories, have signed the Convention or the supplementary Protocol above referred to, the Government of the Netherlands will invite all the Powers to ratify the Convention with this Protocol.

In the event of the signature of all the Powers invited not having been obtained on the date of December 31-st, 1912, the Government of the Netherlands will immediately invite the Powers which have signed by that date to appoint delegates to examine at The Hague the possibility of depositing their ratifications notwithstanding.

The ratification shall take place within as short a period as possible and shall be deposited at the Ministry of Foreign Affairs at The Hague.

The Government of the Netherlands will every month notify the signatory Powers of the ratifications which they have received in the interval.

As soon as the ratifications of all the Signatory Powers, as well on their own behalf as on behalf of their colonies, possessions, protectorates, and leased territories, have been received by the Government of the Netherlands, the latter will notify all the Powers which have ratified the Convention of the date on which it received the last instrument of ratification.

Article 24.

The present Convention shall come into force three months after the date mentioned in the notification by the Government of the Ne-

Seaduste, määruste ja teiste jelles konventsiiooni ettenähtud korralduste kohta on kokku lepitud, et jelleks tarvilised kavad valmistatakse kõige hiljemalt 6 kuud peale selle konventsiiooni jõussetumise. Mis puutub seadustesse, siis pannakse need valitjuse poolt ette parlamentidele ehk seadusandvatele koledadele jama kuue kuu jooksul ja igatahes eimesel istungil peale selle aja möödumise.

Suupäew, millest peale need seadused, määrused ja korraldused maksma hakavad, määratakse kindlaks kokkuleppe teel lepingutegjiate võimude wahel, Hollandi walitjuse ettepanekul.

Juhumisel, kui küsimused keritwad käesolewa konventsiiooni ratifikatsioonise ehk konventsiiooni ja temaga kaajas-käitwate seaduste, määruste ja korralduste maksmapaneku kohta, kui need küsimused ei saa lahendust teisel teel, kutsub Hollandi walitjus kõiki lepinguosalisi võimusi üles esitajaid määrama, kes Haagis kokku tuleksid, et wiibimata kokku leppida nende küsimuste kohta.

Artikkel 25.

Juhumisel, kui üks lepinguosalistest võimudest sooviks taganeda käesolewast konventsioonist, teatab ta lahtikõllemisest kirjalikult Hollandi walitjusele, kes õigeaegsustunnistatud ärafrjaga kõigile teistele võimudele jellest wiibimata teada annab, teatades suupäewa, millal ta teadaande saanud.

Bas, visée au dernier alinéa de l'article précédent.

A l'égard des lois, règlements et autres mesures, prévus par la présente Convention, il est convenu que les projets requis à cet effet seront rédigés aux plus tard six mois après l'entrée en vigueur de la Convention. En ce qui concerne les lois, elles seront aussi proposées par les Gouvernements à leurs Parlements ou Corps législatifs dans ce même délai de six mois, et en tout cas à la première session qui suivra l'expiration de ce délai.

La date à partir de laquelle ces lois, règlements ou mesures entreront en vigueur fera l'objet d'un accord entre les Puissances Contractantes sur la proposition du Gouvernement des Pays-Bas.

Dans le cas où des questions surgiraient relatives à la ratification de la présente Convention, ou à la mise en vigueur, soit de la Convention, soit des lois, règlements et mesures qu'elle comporte, le Gouvernement des Pays-Bas, si ces questions ne peuvent pas être résolues par d'autres moyens, invitera toutes les Puissances Contractantes à désigner des délégués qui se réuniront à La Haye pour arriver à un accord immédiat sur ces questions.

Article 25.

S'il arrivait qu'une des Puissances Contractantes voulût dénoncer la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement des Pays-Bas qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à toutes les autres Puissances, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

Netherlands, referred to in the last paragraph of the preceding Article.

With regard to the laws, regulations, or other measures contemplated by the present Convention, it is agreed that the bills or drafts required for this purpose shall be prepared not later than six months after the entry into force of the Convention. As regards the laws, they shall also be submitted by their Governments to the Parliaments or legislative bodies within the same period of six months, or in any case at the first session following the expiration of this period.

The date on which these laws, regulations, or measures shall come into force shall form the subject of an agreement between the Contracting Powers, at the instance of the Government of the Netherlands.

In the event of questions arising relative to the ratification of the present Convention, or to the enforcement either of the Convention or of the laws, regulations, or measures resulting therefrom, the Government of the Netherlands will, if these questions cannot be settled by other means, invite all the Contracting Powers to appoint delegates to meet at The Hague in order to arrive at an immediate agreement on the questions.

Article 25.

If one of the Contracting Powers should wish to denounce the present Convention, the denunciation shall be notified in writing to the Government of the Netherlands, who will immediately communicate a certified copy of the notification to all the other Powers, informing them of the date on which it was received.

Lahtiitlemine hakkab maks-
ma ainult selle riigi kohta,
kes enese lahti ütelnud, ja
iis aasta peale selle, kui
Hollandi walitsus selle tea-
daande kätte saanud.

Lõpu protokoll.

Alla kirjutatud Saagis 23. jaanuaril 1912.

Õstungite rea jooksul, mis peetud esimesest detsembrist 1911 kuni 23. jaanuarini 1912 on konverentsi kokku seadnud juurdeltjatud konventsiiooni teksti.

Konverents on muu seas järgnevalt soovisid avaldanud:

I. Konverents arwab, et oleks soovitaw üleilmilise Posti Uniooni tähelepanu juh-
tida:

1. Edasilükkamata vajaduse peale määrustada toore oopiumi saatmist posti kaudu.

2. Edasilükkamata vajaduse peale määrustada, nii palju kui see võimalik, morfiini, kofaiini ja nende wastawate soolade ning teiste, konventsiiooni 14-s artiklis ettenähtud ainete posti kaudu saatmist.

3. Vajaduse korral ära keelata ümbertöötatud oopiumi posti kaudu saatmist.

II. Konverents arwab, et oleks soovitaw uurida India kanepi küsimust teaduslikult ja statistiliselt seisukohalt, et korraldada, kui tarwis, sise-
mise seadusandluse ehk rah-
muswahelise lepingu läbi te-
ma furitarwitust.

Lõpu protokoll.

Alla kirjutatud Saagis 9. juulil 1913.

Õstungite rea jooksul, mis peetud esimesest juulist kuni 9. juulini 1913, konverents, läbi arutades küsimust, mis

La dénonciation ne produira ces effets qu'à légard de la Puissance qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement des Pays-Bas.

Protocole de clôture

Signé a la Haye le 23 janvier 1912.

Dans une série de réunions tenues du 1-er décembre 1911 au 23 janvier 1912, la Conférence a arrêté le texte de Convention ci'annexé.

La Conférence a en outre émis les vœux suivants:

I. La Conférence estime qu'il y aurait lieu d'attirer l'attention de l'Union Postale Universelle:

1° sur l'urgence de régler la transmission par la poste de l'opium brut;

2° sur l'urgence de régler autant que possible la transmission par la poste de la morphine, de la cocaïne et de leurs sels respectifs, et des autres substances visées à l'article 14 de la Convention;

3° sur la nécessité de prohiber la transmission par la poste de l'opium préparé.

II. La Conférence estime qu'il y aurait lieu d'étudier la question du chanvre indien au point de vue statistique et scientifique, dans le but de régler, si la nécessité s'en fait sentir, par la législation intérieure ou par un accord international, les abus de son emploi.

Protocole de clôture

Signé a la Haye, le 9 juillet 1913.

Dans une série de réunions tenues du 1-er au 9 juillet 1913, la Conférence, après avoir examiné la

The denunciation shall take effect only as regards the Power which notified it, and one year after the notification thereof has reached the Government of the Netherlands.

Protocol of closure

Signed at the Hague, January 23-rd, 1912.

At a series of meetings held from the 1-st December, 1911, to the 23-rd January, 1912, the Conference drew up the annexed text of a Convention:

The Conference further expressed the following vœux:

I. The Conference considers it desirable to direct the attention of the Universal Postal Union —

(1) To the urgency of regulating the transmission through the post of raw opium;

(2) To the urgency of regulating as far as possible the transmission through the post of morphine, cocaine, and their respective salts and other substances referred to in Article 14 of the Convention;

(3) To the necessity of prohibiting the transmission of prepared opium through the post.

II. The Conference considers it desirable to study the question of Indian hemp from the statistical and scientific point of view, with the object of regulating its abuses, should the necessity thereof be felt, by internal legislation or by an international agreement.

Protocol of closure

Signed at the Hague, 9-th July 1913.

In a series of meetings held from the 1-st to the 9-th of July, 1913, the Conference, having examined the

temale 23. jaanuaril 1912 a. rahvusvahelise oopiumi konventsiiooni 25 artiklis 2 par. läbi ette pandud:

I. on otsustanud, et ratifikatsioonide äraandmine võib nüüdsest peale sündida;

II. on ühel häätel vastu võtnud järgmise resolutsiooni:

Soovides jätkata Shanghai rahvusvahelise komisjoni poolt 1909 a. ja Gümneesi Haagi konverentsi poolt 1912 a. algatud sihis oopiumi, morfiini ja kofaiini, samuti nendest ümberlootud ja tuletatud rohude kuritarvituse järjekohast äraaotamist, ja olles rohkem kui ial enne weendunud rahvusvahelise kofaituleppe tarvidusest ja vastastatusest kogu, teine rahvusvaheline oopiumi konventents.

1. awaldad soovi, et Hollandi walitus oleks lahse teatama Austria-Ungari, Norra ja Rootsi walitustele, et alalirjutamine, ratifikatsioon, seadusandlike määruste ettevalmistamine ja konventsiiooni maksimaalkamine moodustavad neli erilist järku, mis lubab wõimudele nüüdsest peale asuda ilma alalirjutamiseta.

Edesti, artiklitest 23 ja 24 selgub, et 6 kuud wõivad mööduda konventsiiooni maksimaalkamise ja seaduseandlike määruste ja teiste konventsionis ettenähtud korralduste ettevalmistamise wahel. Peale selle lubab artikkel 24 § 3 kõigile lepinguosalistele wõimudele peale ratifikatsioonist kogu leppida, nimetatud seadusandlike määruste jõusseastumise kuupäewa kohta. Edasi peab tähendama, et Austria-Ungari, Norra ja Rootsi poolt ettenähtud

question qui lui était soumise par le paragraphe 2 de l'article 23 de la Convention Internationale de l'Opium du 23 janvier 1912:

I. a décidé que le dépôt des ratifications peut avoir lieu dès maintenant;

II. a adopté à l'unanimité la résolution suivante:

Desirant poursuivre, dans la voie ouverte par la Commission Internationale de Shanghai de 1909 et par la première Conférence de La Haye de 1912, la suppression progressive de l'abus de l'opium, de la morphine, de la cocaïne, ainsi que des drogues préparées ou dérivées de ces substances, et considérant plus que jamais la nécessité et le profit mutuel d'une entente internationale sur ce point, la 2-me Conférence Internationale de l'Opium

1° émet le voeu que le Gouvernement des Pays-Bas veuille bien faire remarquer aux Gouvernements d'Autriche-Hongrie, de Norvège et de Suède, que la signature, la ratification, la préparation des mesures législatives et l'entrée en vigueur de la Convention constituent quatre phases distinctes qui permettent dès maintenant à ces Puissances de procéder à la signature supplémentaire.

En effet, il ressort des art. 23 et 24 qu'une période de six mois pourra s'écouler entre l'entrée en vigueur de la Convention et la rédaction des projets de lois, règlements et autres mesures prévues par la Convention. En outre, le 3-me alinéa de l'art. 24 permet aux Puissances Contractantes de s'entendre après ratification sur la date de l'entrée en vigueur des dites mesures législatives. D'ailleurs, on ne peut s'empêcher

questions submitted to it by paragraph 2 of Article 23 of the International Opium Convention of January 23-rd, 1912:

I. Has decided that the deposit of ratifications may now take place;

II. Has unanimously adopted the following resolution:

Desiring to continue, in the direction indicated by the International Commission of Shanghai of 1909 and by the First Conference at The Hague in 1912, the progressive suppression of the abuse of opium, morphine and cocaine, as well as of the drugs prepared or derived from these substances, and more than ever convinced of the necessity and mutual advantage of an international agreement on this matter, the Second International Opium Conference—

(I-st) Expresses the wish that the Government of the Netherlands may be pleased to inform the Governments of Austria-Hungary, Norway and Sweden that the signature, ratification, preparations of legislative measures and the enforcement of the Convention constitute four distinct stages, which allow these Powers to proceed at once to supplemental signature.

Indeed, it is provided by Articles 23 and 24 that a period of six months may elapse between the enforcement of the Convention and the preparation of bills, regulations and other measures contemplated by the Convention. Also, the third paragraph of Article 24 allows the Contracting Powers to come to an agreement, after ratification, as to the date of the enactment of such legislative measures. Furthermore, it must be obser-

naal sellekohase seadusand-
luse asjus, tuleb tähendada,
et sarnaselt raskused fertsiid
juba eimesel konverentsil,
kes nad arwesse wõttis kon-
wentsiooni teksti totkusead-
misel;

4. kutsub allakirjutajaid
walitsust nende esitajatele
wäljamaal ülesandeks tegema
toetada nende Hollandi kol-
leegade ülewalmimetatud sam-
me;

III. on järgmise soowi
awaldanud: et juhtumisel, kui
föif artikkel 23 par. 1 põhjal
kutjutud wõimude allkirjad
31. detsembriks 1913 a. saa-
dud ei peaks olema, Hollandi
walitsus wõibimata üles kut-
sufk allakirjutajad wõimud,
nimetada jaadikuid, kes
Haagis 23. jaanuari 1912 aas-
ta rahwuswahelise oopiumi
konwentsiooni maksmapane-
mise wõimaluse arutamisele
ajufk.

Tõpu protokoll.

Alla kirjutatud Haagis
25. juunil 1914.

Õstungite rea jookful 15.
juunift Eumni 25. juunini
1914, konverents läbi aruta-
des küsimuse, mis temale et-
te pandud teisel konverentsil
wormuleeritud III soowi-
awalduse põhjal:

A. on awaldanud järgmised
arwamised:

I. Et on wõimalik 23-ma
jaanuari 1913 a. Rahwuswa-
helise oopiumi konwentsiooni
maksma panna, waatamata
asjaolu peale, et mõned arti-
kel 23 par. 1 põhjal kutjutud
wõimud konwentsioonile weel
alla kirjutanud ei ole.

II. Et konwentsiooni maks-

de la Convention. Quant à
la question soulevée par le
Conseil Fédéral concernant
les attributions respectives
des législations fédérales et
cantonales, il est à noter
que de semblables difficul-
tés ont été déjà envisagées
par la Première Conférence
qui en a tenu compte dans
la rédaction de la Conven-
tion;

4e invite les Gouverne-
ments Signataires à charger
leurs Représentants à l'é-
tanger d'appuyer les dé-
marches susindiquées de
leurs collègues néerlandais;

III. a émis le voeu suivant:
que dans le cas où la signa-
ture de toutes les Puissan-
ces invitées en vertu du pa-
ragraphe I de l'article 23
n'aurait pas été obtenue à
la date du 31 décembre 1913,
le Gouvernement des Pays-
Bas invite immédiatement
les Puissances Signataires
à désigner des Délégués
pour procéder à La Haye à
l'examen de la possibilité de
faire entrer en vigueur la
Convention Internationale de
l'Opium du 23 janvier 1912.

Protocole de clôture

Signé à la Haye, le 25
juin 1914.

Dans une série de réu-
nions tenues du 15 au 25
juin 1914 la Conférence ap-
rès avoir examiné la ques-
tion, qui lui était soumise
par le voeu n° III formulé
par la Deuxième Confé-
rence:

A) a émis les avis sui-
vants:

I. Qu'il est possible de
faire entrer en vigueur la
Convention Internationale
de l'Opium du 23 janvier
1912, nonobstant le fait que
quelques Puissances invi-
tées en vertu du paragraphe
I de l'article 23 n'ont pas
encore signé la Convention.

II. Que l'entrée en vigueur

consideration advanced by
the Federal Council concern-
ing the respective fields of
federal and cantonal legisla-
tion, it may be observed that
similar difficulties confronted
by the First Conference,
which took them into ac-
count while drafting the text
of the Convention.

(4-th) Invites the Signato-
ry Governments to instruct
their representatives abroad
to support the above-men-
tioned representatives of
their Netherlands colleagues.

III. Expresses the hope
that should the signature of
all the Powers invited in ac-
cordance with paragraph 1
of Article 23 not be obtained
by December 31-st, 1913, the
Government of the Nether-
lands will immediately re-
quest the Signatory Powers
to appoint Delegates to pro-
ceed to The Hague to exam-
ine into the possibility of
putting into effect the Inter-
national Opium Convention
of January 23-rd, 1912.

Protocol of closure

Signed at the Hague,
25-th June, 1914

In a series of meetings
held from the 15-th to the
25-th of June, 1914, the Con-
ference, having examined the
question submitted to it by
recommendation n° III, for-
mulated by the Second Con-
ference:

(A) Expresses the follo-
wing opinion:

I. That it is possible to
put into effect the Internat-
ional Opium Convention of
January 23-rd, 1912, not-
withstanding the fact that
several Powers, invited by
virtue of paragraph I of
Article 23, have not yet
the Convention.

II. That the coming into

mahakamine kõigi allakirjutajate mõtmude mahel sünniis siis, kui kõik mõtmud, kes tema juba alla kirjutanud, ja kellel kawatius temaqa lttitud, lepingut on ratifitseerinud.

Konventsiiooni maksimahakamiste kuupäew on see, mis artikkel 24 par. 1 kindlaks määratud.

III. Et, kui konverentfi poolt määratawaks kuupäewaks kõik allakirjutajad mõtmud oma ratifikatsioonid weel deponeerinud ei ole, on allakirjutajad, kes kelleks kuupäewaks ratifikatsiooni deponerinud, õigustatud konventsiiooni maksma panema. Sama õigus on allakirjutajatel mõimudel, kes pärast seda kuupäewa oma ratifikatsioonid deponerinud.

IV. Et par. III nimetatud kuupäew on 31. detsember 1914.

V. Et konventsiiooniqa lttimtte mõimalus jääb mõimudele, kes teda mitte weel alla kirjutanud ei ole.

B. on otsustanud:

Et protokoll, milles allakirjutajad mõtmud, kes III all tähendatud õigust tarvitada tahawad, oma nõust, konventsiiooni maksma panna, teatawad, Saagis awataffe.

Tema Eksellents, hr. Solandi Välisminister, wastu tulles konverentfi poolt ihel häälel awaldatud soovile, on nõusolekut awaldanud seda protokollu walmistada, mis allkirjabele awatuks jääb.

C. on ihel häälel wastu mõtnud järgmise resolutsiooni:

de la Convention entre toutes les Puissances Signataires aura lieu lorsque les Puissances qui l'ont déjà signée et celles qui ont exprimé leur intention d'y adhérer l'auront ratifiée. La date de l'entrée en vigueur de la Convention sera celle fixée par le paragraphe I de l'article 24.

III. Que, si à une date à déterminer par la Conférence toutes les Puissances Signataires n'ont pas encore déposé leurs ratifications, il sera loisible aux Puissances Signataires dont à cette date les ratifications auront été déposées, de faire entrer en vigueur la Convention. La même faculté sera laissée aux Puissances Signataires qui déposeront successivement leurs ratifications après cette date.

IV. Que la date visée sous III est le 31 décembre 1914.

V. Que la possibilité d'accéder à la Convention reste ouverte aux Puissances qui ne l'ont pas encore signée.

B) a décidé:

Qu'un protocole, par lequel les Puissances Signataires disposées à se servir de la faculté visée sous III, pourront déclarer leur intention de faire entrer en vigueur la Convention sera ouvert à La Haye.

Son Excellence M. le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas. satisfaisant au désir exprimé unanimement par la Conférence a consenti à faire dresser ce protocole, qui restera ouvert pour les signatures.

C) a adopté à l'unanimité la résolution suivante:

force of the Convention between all the Signatory Powers shall take place when the Powers which have already signed, and those which have expressed the intention to adhere, shall have ratified the Convention. The date of coming into effect of the Convention shall be that fixed by paragraph I of Article 24.

III. That if all the Signatory Powers have not yet deposited their ratifications by a certain date to be fixed by the Conference it shall be legal (loisible) for the Powers which at that date shall have deposited their ratifications to cause the Convention to come into force. The same faculty (faculté) shall be permitted to the Signatory Powers which shall successively deposit their ratifications after that date.

IV. That the date referred to in Article III be December 31-st, 1914.

V. That it shall be open to Powers which have not yet signed to accede to the Convention.

(B) Decides:

That a protocol shall be open at The Hague by which the Signatory Powers, intending to avail themselves of the faculty provided in Article III, may declare their intention to cause the Convention to come into effect. His Excellency the Minister for Foreign Affairs of the Netherlands, in accordance with the desire unanimously expressed by the Conference, has consented to draw up this protocol, which shall remain open for signature.

(C) Adopts unanimously the following resolution:

Konverents palub Tema Ekspellentsi Hollandi Välis-
 ministrit esineda konverentsi
 nimel viibimata ka aupakki-
 tulit allakirjutajatele võimu-
 dese, kes konverentsiooni rati-
 fikatsioonid ei ole ega soovi
 avaldanud juba teha, et saa-
 mutada nendelt nõusolekut
 oma ratifikatsioonid deponee-
 rida mäga lühikesel aja jooks-
 tul, et konverentsioon võiks
 maksima harkata nti pea fui
 võimalik.

La Conférence invite Son
 Excellence M. le Ministre
 des Affaires Etrangères des
 Pays-Bas à entreprendre au
 nom de la Conférence une
 démarche urgente et respectueuse
 auprès des Puissances
 Signataires qui n'ont pas
 ratifié la Convention ni ex-
 primé leur intention de le
 faire, démarche tendant à
 les amener à se déclarer
 prêtes, dans un très bref
 délai, à déposer leurs ratifi-
 cations afin que la Conven-
 tion puisse entrer en vigueur
 au plus tôt possible.

The Conference invites
 His Excellency the Minis-
 ter for Foreign Affairs to
 make, in the name of the
 Conference, an urgent and
 respectful request to the
 Signatory Powers which
 have not yet ratified the
 Convention, nor expressed
 their intention to do so, to
 secure a declaration from
 them that they are ready
 to deposit their ratifications
 within a very short period
 in order that the Conven-
 tion may come into force
 as soon as possible.

any power which has not
 deposited its ratification
 by a certain date to be
 by the Convention. It
 shall be legal (Article 11)
 the Powers which at that
 date shall have deposited
 their ratifications in order
 the Convention to come
 to force. The same facility
 (Article 11) shall be granted
 to the Signatory Powers
 which shall, successively,
 deposit their ratifications
 after that date.

dépôt de leur ratification
 sera légal (Article 11) de
 la Convention. Les
 Signataires dont à cette date
 les ratifications n'auront été
 déposées, de faire entre un
 vœux de la Convention. La
 même facilité sera laissée
 aux Puissances Signataires
 qui déposeront successivement
 leur ratifications après
 cette date.

any power which has not
 deposited its ratification
 by a certain date to be
 by the Convention. It
 shall be legal (Article 11)
 the Powers which at that
 date shall have deposited
 their ratifications in order
 the Convention to come
 to force. The same facility
 (Article 11) shall be granted
 to the Signatory Powers
 which shall, successively,
 deposit their ratifications
 after that date.

IV. That the date refer-
 red to in Article 11 be the
 1st of January 1914.

IV. Que la date visée soit
 le 1er de Janvier 1914.

IV. That the date refer-
 red to in Article 11 be the
 1st of January 1914.

V. That it shall be open
 to Powers which have not
 yet signed to accede to the
 Convention.

V. Que la possibilité d'ac-
 céder à la Convention reste
 ouverte aux Puissances qui
 n'ont pas encore signé.

V. That it shall be open
 to Powers which have not
 yet signed to accede to the
 Convention.

(11) Decided.

Il a été décidé.

(11) Decided.

That a protocol shall be
 drawn up at The Hague by
 which the Signatory Pow-
 ers ratifying in accordance
 themselves of the Treaty
 provided in Article 11 may
 declare their intention to
 ratify the Convention in or-
 der to effect the Treaty
 from the Minister for For-
 eign Affairs of the Nether-
 lands in accordance with
 the decision of the Confer-
 ence, and to have the
 ratification which shall
 remain open for signature

On un protocole par lequel
 les Puissances Signataires
 déposées à se servir de la
 faculté visée sous 11, pour
 leur déclarer leur intention
 de faire entrer en vigueur
 la Convention sera ouvert à
 La Haye.

Son Excellence M. le Mi-
 nistre des Affaires Étran-
 gères des Pays-Bas aura
 l'honneur au désir exprimé
 au moment de la Confé-
 rence à ce sujet à être
 dressé ce protocole qui
 restera ouvert pour les
 Signatures.

That a protocol shall be
 drawn up at The Hague by
 which the Signatory Pow-
 ers ratifying in accordance
 themselves of the Treaty
 provided in Article 11 may
 declare their intention to
 ratify the Convention in or-
 der to effect the Treaty
 from the Minister for For-
 eign Affairs of the Nether-
 lands in accordance with
 the decision of the Confer-
 ence, and to have the
 ratification which shall
 remain open for signature

(12) Adopted in substance
 the following resolution:

(12) Adopté à l'unanimité
 la résolution suivante:

(12) Adopted in substance
 the following resolution:

Nr. 89. Riigifogu poolt 27. oktoobril 1922 a. vastuvõetud

Õhimee rahvusvahelise töö-konverentii poolt Washingtonis vastuvõetud konventsiioonide eelnõude kinnitamise ja Berni 1906 a. fösfori tarvitamise konventsiiooniga ühinemise seadus.

§ 1. Õhimee rahvusvahelise töö-konverentii poolt Washingtonis (29. oktoobrist kuni 29. novembrini 1919 a.) vastuvõetud konventsiioonide eelnõud:

- 1) tööpuuduse kohta;
- 2) naiste õhtöö kohta;
- 3) laste vanaduse alammäära kohta, millest peale neid tööstustöbbe juures tarvitada võib ja
- 4) laste õhtöö kohta tööstuses tunnustatavate kinnitatud (ratifitseeritud).

§ 2. Ühineda Berni 1906 aasta rahvusvahelise konventsiiooniga walge (kollase) fösfori tarvitamise kohta tuleliku tööstuses.

§ 3. Paragrahvides 1 ja 2 tähendatud konventsiioonid ühes eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Ministrite allakirjutanud

Riigifogu esimees J. H. Kuff.

Ministriteäär W. P. Zold.

Konventsiiooni eelnõu tööpuuduse kohta.

Rahvastelkodu rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni üldine konverents,

Kokku kututud Washingtonis 29. oktoobril 1919 a. Ameerika ühiskondade walituse poolt,

Õtustades wastu wõtta mitmesugused ettepanekud Washingtoni päewakorra teise punkti all seiswa küsimuse kohta: „Kuidas tööpuudust ära hoida ja tema tagajärgi parandada“, ja

Õtustades neid ettepanekuid rahvusvahelise konventsiiooni eelnõu kujul redigeerida,

wõtab wastu rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni liigetele ratifitseerimiseks alljärgneva konventsiiooni eelnõu, kokkutõlas töökohta käiwa aja määrustega Versailles'i rahulepingus 28. juunist 1919 ja Saint-Germaini rahulepingus 10. septembrist 1919:

Artikkel 1.

Iga liige, kes käesolewa konventsiiooni ratifitseerib, saadab Rahvusvahelisele Töötoimkonnale wõimalikult lühidate wahcae-

Projet de convention concernant le chômage.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

après avoir décidé d'adopter diverses propositions „relatives aux moyens de prévenir le chômage et de remédier à ses conséquences“, question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la Conférence tenue à Washington, et

après avoir décidé que ces propositions seraient rédicées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le projet de convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail conformément aux dispositions de la partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

Article 1.

Chaque Membre ratifiant la présente convention communiquera au Bureau international du Travail, à des intervalles aussi

*) „Riigi Teataja“ nr. 141/142, 1922 a.

gade järele, mis üle kolme kuu ei tõi lesta, igajugused kätesaadavad statistilised ja muud andmed tööpunduse kohta, sealjuures ka kõig teated abinõude kohta, mis on tarvitusele mõetud ehk tarvitusele mõetaks mõitluses tööpunduse vastu. Iga kord, kui see mõima- lik, peab teadete kogumine nõnda sündima, et nende ärajaatmine kolme kuu jooksul pärast seda ajajärku, mille kohta nad käivad, jün- tida mõitks.

Artikkel 2.

Iga liige, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerib, peab looma avalikkude, tasuta tööbiuroode süsteemi, mis kehtvalitijufe kont- rolli all seisab. Töövandjate ja töölitste eita- jatest nimetatatse komiteed, kelle käest töö- biuroode tegemufe kohta nõu peab küsima. Kui on olemas riitlikud kui ka erabiurood, peab sammusi astuma, et nende tegemust iitijie riitlikku kawa järele iitlustada. Mitmeju- guste rahvuslitste süsteemide tegemus iitakse kokkufõlasje Rahvusvahelise Töötoimkonna poolt, kokku leppides vastavate maadega.

Artikkel 3.

Rahvusvahelise TööOrganisatsiooni liit- med, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerivad ja kes mingijuguse kinnituse süsteemi tööpunduse vastu on maksma pannud, pea- vad huvitatud liigete vahel kokkulepitud tin- gimistel korraldusi tegema, et töötajad, kes iitje liitme kodafondsufest on ja teije territoo- riumil töötavad, samajugust kinnituse tasuta saaksid, kui jelle teije liitme kodafondsufes olewad töötajad.

Artikkel 4.

Käesoleva konventsiooni ametlikud rati- fikatsioonid, kokkufõlas tingimistega, mis ette nähtud Versailles'i rahulepingus 28. juunist 1919 XIII oja ja Saint-Germaini rahulepin- gus 10. septembrist 1919, saadetakse Rahwaste- liidu Peasekretäärile ja registreeritakse tema poolt.

Artikkel 5.

Iga rahvusvahelise TööOrganisatsiooni liige, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerib, on kohustatud teda maksma panema oma ajumaadel, possefsioonidel ja protekwaati-

courts que possible et qui ne devront pas dépasser trois mois, toute information dispo- nible, statistique ou autre, concernant le chô- mage, y compris tous renseignements sur les mesures prises ou à prendre en vue de lutter contre le chômage. Toutes les fois que ce sera possible, les informations devront être recueillies de telle façon que communication puisse en être faite dans les trois mois sui- vant la fin de la période à laquelle elles se rapportent.

Article 2.

Chaque Membre ratifiant la présente con- vention devra établir un système de bureaux publics de placement gratuit placé sous le contrôle d'une autorité centrale. Des comi- tés qui devront comprendre des représen- tants des patrons et des ouvriers seront nommés et consultés pour tout ce qui concerne le fonctionnement de ces bureaux.

Lorsque coexistent des bureaux gratuits publics et privés, des mesures devront être prises pour coordonner les opérations de ces bureaux sur un plan national.

Le fonctionnement des différents systè- mes nationaux sera coordonné par le Bureau international du Travail, d'accord avec les pays intéressés.

Article 3.

Les Membres de l'Organisation interna- tionale du Travail qui ratifieront la présente convention et qui ont établi un système d'as- surance contre le chômage devront, dans les conditions arrêtées d'un commun accord entre les Membres intéressés, prendre des arrangements permettant à des travailleurs ressortissant à l'un de ces Membres et tra- vaillant sur le territoire d'un autre de rece- voir des indemnités d'assurance égales à celles touchées par les travailleurs ressort- issant à ce deuxième Membre.

Article 4.

Les ratifications officielles de la présente convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 5.

Tout Membre de l'Organisation interna- tionale du Travail qui ratifie la présente con- vention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses

des, kes endid mitte ise täielikult ei valitse, luid jeda järgmiste liitendustega:

1) et fohalisti olude pärast konventsiiooni määruste täitmine mõimataks ei saaks;

2) et konventsiiooni fohalisti oludega kokkufõlase viimiseks jelles tarvilikud muutused tehtaks. Iga liige peab teatama Rahvusvahelisele Töö-toimkonnale oma otusest iga oma ajumaa, posesiiooni ehk protektoraadi kohta, kes endid mitte ise täiesti ei valitse.

Artikkel 6.

Kui rahvusvahelise Töö-Organisatiooni kabe liikme ratifikatsioonid sekretariaadis on registreeritud, teatab sellest Rahvasteliidu Peasekretäär kõigile rahvusvahelise Töö-Organisatiooni liigetele.

Artikkel 7.

Käesolew konventsiioon astub jõusse sellest päewast, kus Rahvasteliidu Peasekretääri poolt eeltähenatud teadaandmine on tehtud; ta seob ainult neid liikmeid, kes oma ratifikatsioonid sekretariaadis registreerida on lastanud. Edaspidises käigus astub see konventsiioon jõusse iga ühiku liikme kohta sellest päewast, millal selle liikme ratifikatsioon sekretariaadis registreeritud.

Artikkel 8.

Iga liige, kes käesolewa konventsiiooni ratifitseerib, on kohustatud selle konventsiiooni määrused kõige hiljemalt 1. juuliks 1921 maksma panema ja nende elluviimiseks tarvilikke abinõusid tarvitama.

Artikkel 9.

Iga liige, kes käesolewa konventsiiooni ratifitseerinud, võib temast lahti ütelda, kui viimse aastat sellest päewast mööda on, millal konventsiioon kõige eiti maksma hakkas, teatades sellest kirjalikult Rahvasteliidu Peasekretäärile registreerimisefs. Lahtiütlemine astub jõusse alles aasta pärast peale sekretariaadis registreerimisest.

Artikkel 10.

Wähemalt kord viimse aasta jooksul annab Rahvusvaheline Töö-toimkonna juhatus nõukogu üleilidisele konverentsele konventsiiooni tarvitamise kohta aru ja otustab, kas tema uuesti läbiwaatamise ehk muutmise

protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

a) que les dispositions de la convention ne soient pas redues inapplicables par les conditions locales;

b) que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la convention aux conditions locales puissent être introduites dans cele-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau international du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

Article 6.

Aussitôt que les ratifications de trois Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les membres de l'Organisation internationale du Travail.

Article 7.

La présente convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, cette convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 8.

Tout Membre qui ratifie la présente convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1-er juillet 1921 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 9.

Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer u l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Secrétariat général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 10.

Le conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y

jumust üleilulise konverentsi päewaforda wõtta.

Artikkel 11.

Käesolewa konventsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konventsioon naiste õistöö kohta.

Rahwasteliidu rahwuswahelise Töö-Organisatsiooni üleiluline konverents,

Kokku kutsutud Washingtonis 29. oktoobril 1919 Ameerika ühisriikide walitsuse poolt,

Otsustades wastu wõtta mitmesugused ettepanekud Washingtoni päewaforra kolmanda punkti all seiswa küsimise kohta „Naiste töötamine öösel“, ja

Otsustades neid ettepanekuid rahwuswahelise konventsiooni eelnõu kujul redigeerida,

wõtab wastu rahwuswahelise Töö-Organisatsiooni liigetele ratifitseerimiseks alljärgnema konventsiooni eelnõu, kokkufõlas töö kohta käiwa osa määrustega Versailles'i rahulepingus 28. juunil 1919 ja Saint-Germaini rahulepingus 10. septembril 1919.

Artikkel 1.

Käesolewa konventsiooni käsitamisel loetakse tööstusettevõteteks:

a) Mäekaewandused, kiwimurrud ja teised tööstused, kus mineraalide maapinnast wälja tuuakse;

b) Tööstused, kus saadusi ümber töötatakse, muudetakse, puhastatakse, parandatakse, faunistatakse, lõpetatakse, müügilis torda seatakse, katki lõhutakse ehk ära hukatakse, ehk kus materjalid (ained) ümber moodustatakse, iihes arwatud laemade ehitus ning elektri ja igasuguse muu liikuva jõu saavutamine, transformeerimine ja ülekandmine;

c) Hoonete, raudteede, mulitaraudteede, jadamate, laematehaste, sildade, kanaalide, jõeteede, tänawate, tunnelite, sildade alusmüüride (wiaduktide), mustawee torustiste, kraawide (weejuhimise), kaewude, telegraafi ja telefoni sisseadete, elektritööstuste, gaasiwabrikute, weewärkide ehk muude ehitustööde ehitamine, uuendamine, forrasohidmine, pa-

a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite convention.

Article 11.

Les textes français et anglais de la présente convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de convention concernant le travail de nuit des femmes.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à „l'emploi des femmes pendant la nuit“, question comprise dans le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le projet de convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

Article 1.

Pour l'application de la présente convention, seront considérés comme „établissements industriels“, notamment:

a) les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

b) les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation, y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

c) la construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques,

randamine, ümberehitamine ja mahafiskimine niifamuti ka alusmüüride (vundamentide) ning igajaguuste teiste eeltööde tegemine illemalnimetatud ehituste ja hoonete jaoks.

3gal maal määrab kompetentne võim piirjoone ühest poolt tööstuse, teiselt poolt taubanduse ja põllutöö vahel.

Artikkel 2.

Käesoleva konventiooni tarvitamisel tähendab sõna „öö“ vähemalt ühetieftkümmne, iifsteifele järgneva tunni pikkuft ajaväldet, kuhu kuulub ajavahet õhtu kella kümmneft tunni kella viieni hommikul. Maades, kus mingijaguft awalikku määrufst naifte töötöö kohta tööstusajutustes maksuvuvel ei ole, võib ajutifelt ja mitte üle kolme aasta valitfufe äranägemife järele sõna „öö“ tähendada ainult kümmne tunnilifst ajaväldet, kuhu kuulub ajavahet õhtu kella kümmneft tunni kella viieni hommikul.

Artikkel 3.

Raiji nende wanadufe peale vaatamata ei või ööfi töö juures tarvitada mingijaguustes ettevõtetes ega nende ettevõtete kõrvalharudes, välja arvatud ettevõtted, kus ainult ühe perekonna liikmed töötavad.

Artikkel 4.

Paragrahv 3 ei leia tarvitamifst:

a) ülejaamata juhtumife (force majeure) puhul, kui ettevõttes tööseifak tuleb, mida võimata oli ette näha ja millel perioodilifst ifeloomu ei ole;

b) juhtumistel, kus tooresainete ehk ümberitõttamifsel olevate ainete kallal töötatakse, mis kergefti rikki lähevad, ja tarvis on neid aineid huffkamineku eest päästa.

Artikkel 5.

India ja Siamis võib käesoleva konventiooni § 3 tarvitamife valitfufe poolt feifma panna, välja arvatud manufaktuurid (factories), nagu nad rahvuslikjes seadufes ära on määratud. Rahvusvahelifele Töötöimkonnale peab teatama igast tööstuseft, mille kohta väljawaõte tehakse.

Artikkel 6.

Tööstusettevõtetes, mis aastaegade mõju all seifavad, ja kõigil juhtumistel, kui feida

installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus.

Dans chaque pays l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

Article 2.

Pour l'application de la présente convention, le terme „nuit“ signifie une période d'au moins onze heures consécutives, comprenant l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Dans les pays où aucun règlement public ne s'applique à l'emploi des femmes pendant la nuit dans les établissements industriels, le terme „nuit“ pourra provisoirement, et pendant une période maximum de trois années, désigner, à la discrétion du Gouvernement, une période de dix heures seulement, laquelle comprendra l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Article 3.

Les femmes, sans distinction d'âge, ne pourront être employées pendant la nuit dans aucun établissement ni dans aucune dépendance d'un de ces établissements, à l'exception des établissements où sont seuls employés les membres d'une même famille.

Article 4.

L'article 3 ne sera pas applique :

a) en cas de force majeure, lorsque dans une entreprise se produit une interruption d'exploitation impossible à prévoir et n'ayant pas un caractère périodique ;

b) dans le cas où le travail s'applique soit à des matières premières, soit à des matières en élaboration, qui seraient susceptibles d'altération très rapide, lorsque cela est nécessaire pour sauver ces matières d'une perte inévitable.

Article 5.

Dans l'Inde et au Siam, l'application de l'article 3 de la présente convention pourra être suspendue par le Gouvernement, sauf en ce qui concerne les manufactures (factories) telles qu'elles sont définies par la loi nationale. Notification de chacune des industries exemptées sera faite au Bureau international du Travail.

Article 6.

Dans les établissements industriels soumis à l'influence des saisons, et dans tous les

eraforraltised olud nõuavad, mõis § 3 nime-
tatud õõ pikkust 10 tunni peale lühendada 60
päewa jooksul aastas.

Artikkel 7.

Maades, kus kliima tingimised töötamise
päewal iseäranis raskest teewad, mõis õõ pik-
kus eelmistes §§ määratud pikkusest lühem
olla, kuid tingimisega, et selle eest päewal ta-
juu puhkus antaks.

Artikkel 8.

Räesolewa konwentsiooni ametlikud rati-
fikatsioonid, kokkufõlas tingimistega, mis ette
on nähtud Versailles'i rahulepingus 28. juun.
1919 XIII osa, ja Saint-Germaini rahulepin-
gus 10. septembrist 1919, saadetakse Rahwaste-
liidu Peasekretäärile ja registreeritakse tema
poolt.

Artikkel 9.

Ïga rahwuswahelise Töö-Organisatsiooni
liige, kes käesolewa konwentsiooni ratifitseer-
ib, on kohustatud teda maksma panema oma
ajumaadel, posesjioonides ja protektoraati-
des, kes endid mitte ise täielikult ei walitse,
kuid jeda järgmistele tingimistega:

a) et kohaliste olude tõttu konwentsiooni
määruste täitmise nõimataks ei saa ;

b) et konwentsiooni kohaliste oludega kok-
kufõlase wiimiseks jelles tarwilikud muutu-
sed tehtaks.

Ïga liige peab teatama Rahwuswahelisele
Töö-õimkonnale oma otjusest iga oma aja-
maa, posesjiooni ehk protektoraadi kohta, kes
ennast mitte ise täiesti ei walitse.

Artikkel 10.

Kui rahwuswahelise Töö-Organisatsiooni
kabe liime ratifikatsioonid sekretariaadis on
registreeritud, teatab sellest Rahwasteliidu
Peasekretäär kõigile rahwuswahelise Töö-Dr-
ganisatsiooni liigetele.

Artikkel 11.

Räesolewa konwentsioon astub jõusse sel-
lest päewast, millal Rahwasteliidu Peasekre-
tääri poolt eeltähendatud teadaandmine teh-
tud on; ta seob ainult neid liimeid, kes oma
ratifikatsioonid sekretariaadis registreerida on
lastnud. Edaspidises käigus astub see kon-
wentsioon jõusse iga üffiku liime kohta sel-

cas où des circonstances exceptionnelles
l'exigent, la durée de la période de nuit
indiquée à l'article 3 pourra être réduite à
dix heures pendant soixante jours par an.

Article 7.

Dans les pays où le climat rend le travail
de jour particulièrement pénible, la période
de nuit peut être plus courte que celle fixée
par les articles ci-dessus, à la condition qu'un
repos compensateur soit accordé pendant le
jour.

Article 8.

Les ratifications officielles de la présente
convention, dans les conditions prévues à la
Partie XIII du Traité de Versailles du 28
juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du
10 septembre 1919, seront communiquées au
Secrétaire général de la Société des Nations
et par lui enregistrées.

Article 9.

Tout Membre de l'Organisation interna-
tionale du Travail qui ratifie la présente
convention s'engage à l'appliquer à celles de
ses colonies ou possessions ou à ceux de ses
protectorats qui ne se gouvernent pas plei-
nement eux-mêmes, sous les réserves sui-
vantes:

a) que les dispositions de la convention
ne soient pas rendues inapplicables par les
conditions locales;

b) que les modifications qui seraient né-
cessaires pour adapter la convention aux
conditions locales puissent être introduites
dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau
international du Travail sa décision en ce
qui concerne chacune de ses colonies ou pos-
sessions ou chacun de ses protectorats ne se
gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

Article 10.

Aussitôt que les ratifications de deux
Membres de l'Organisation internationale
du Travail auront été enregistrées au Secrétariat,
le Secrétaire général de la Société
des Nations notifiera ce fait à tous les
Membres de l'Organisation internationale du
Travail.

Article 11.

La présente convention entrera en vi-
gueur à la date où cette notification aura été
effectuée par le Secrétaire général de la
Société des Nations; elle ne liera que les
Membres qui auront fait enregistrer leur
ratification au Secrétariat. Par la suite, la
présente convention entrera en vigueur au

leht päewast, millal selle liikme ratifikatsioon sekretariaadis registreeritud on.

Artikkel 12.

Iga liige, kes käesolema konventsiooni ratifitseerib, on kohustatud selle konventsiooni määruji kõige hiljemalt 1. juuliks 1922 maksma panema ja nende elluviimiseks tarvilikke abinõusid tarvitusele võtma.

Artikkel 13.

Iga liige, kes käesolema konventsiooni ratifitseerinud, võib temaist lahti velda, kui kümme aastat sellest päewast mööda on, millal konventsioon kõige esiteks maksma hakkas, teatades sellest kirjalikult Rahwaste-liidu Peasekretäärile registreerimiseks. Lahti-ütlemine astub jõusse alles aasta pärast peale sekretariaadis registreerimist.

Artikkel 14.

Wähemalt kord kümne aasta jooksul annab rahwuswahelise Töö-toimkonna Juhatamis-nõufoogu üleilidijele konverentsile konventsiooni tarvitamise kohta aru ja otsustab, kas tema uuesti läbiwaatamise ehk muutmise küsimust üleilidijele konverentsi päewaforda võtta.

Artikkel 15.

Käesolema konventsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konventsiooni eelnõu laste wanaduse alam-määra kohta, millest peale neid tööstustööde juures tarwitada võib.

Rahwasteliidu rahwuswahelise Töö-Dr-ganisationsiooni üleilidijele konverents,

Kokku kutjutud Washingtonis 29. oktoobril 1919 Ameerika ühiskriitide walit-suse poolt,

Otsustades wastu võtta mitmesugused ettepanekud Washingtoni konverentsi päewaforra punkt neliwanda all seiswa küsimuse kohta: „Kaske töö: tööle wõt-mise wanadus“, ja

Otsustades neid ettepanekuid rahwus-wahelise konventsiooni eelnõu kujul redigeerida,

wõtab wastu rahwuswahelise Töö-Dr-ganisationsiooni liigetele ratifitseerimiseks alljärgne-wa konventsiooni eelnõu, kokkufõlas töö-kohta kätwa oja määrustega Versailles ra-

regard de tout autre Membre, à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 12.

Tout Membre qui ratifie la présente convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1-er juillet 1922 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 13.

Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 14.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la conférence la question de la revision ou de la modification de la dite convention.

Article 15.

Les textes français et anglais de la présente convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de convention fixant l'âge minimum d'admission des enfants aux travaux industriels.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à „l'emploi des enfants: âge d'admission au travail“, question comprise dans le quatrième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le projet de convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la partie relative au Tra-

hullepingsus 28. juunil 1919 ja Saint-Germaini rahulepingus 10. septembril 1919:

Artikkel 1.

Käesoleva konventsiiooni käsitamisel loetakse „tööstusettevõteteks“:

a) Mäefaeandused, kivimurrud ja teised tööstused, kus mineraalid maapinnast välja tuuakse.

b) Tööstused, kus jaadusi ümber töötatakse, mundetakse, puhastatakse, parandatakse, faunistatakse, lõpetatakse, müügisks forda jätatakse, katki lõhutakse ehk ära hukatakse, ehk kus materjalid (ained) ümber moodustatakse, ihes arvatud laevade ehitus ning elektri ja igajuguse muu liikuma jõu jaavutamine, transformeerimine ja ülekandmine.

c) Hoonete, raudteede, nullisjaraudteede, jaadamate, laevatehaste, sildade, kanaalide, jõe teede, tänavate, tunnelite, sildade alusmüüride (wiaduktide), mustavee torustike, kraavide (veejuhimise), faevude, telegraafi ja telefoni sihseseadete, elektritööstuste, gaasivabrikute, meewärfide ehk muude ehitustööde ehitamine, uuendamine, forrashooldamine, parandamine, ümberehitamine ja mahafistamine, niisamuti ka alusmüüride (mundamentide) ning igajuguste teiste eeltoode tegemine ülemalnimetatud ehituste ja hoonete jaoks.

d) Inimeste ja asjade vedu maanteedel, tänavatel, raudteedel, mere- ja sijnemistel veeteedel kui ka kaupade käsitamine dokkides, jadama sildadel, ladudes, välja arvatud asjade käsitajate vedu.

Jgal maal määrab kompetentne võim piirjoone iselt poolt tööstuse, teiselt poolt faubanduse ja põllutöö vahel.

Artikkel 2.

Tapjed alla neljateistkümneme aasta ei võit teenida ehk töötada avalikkudes ehk era tööstusettevõtetes ehk nende förmalajutustes, välja arvatud ettevõtted, kus ainult ishe ja sama perekonna liikmed töötavad.

Artikkel 3.

Artikkel 2 määrused ei käi laste tööhõhta kutsekoolides, kuid tingimiseega, et see tööhõde oleks lubatud awaliku võimu poolt ja tema ülevalme all seisjaks.

vail du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

Article 1.

Pour l'application de la présente convention, seront considérés comme „établissements industriels“ notamment:

a) les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

b) les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation; y compris la construction des navires, les industries de demolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

c) la construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification ou la demolition de tous les bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus;

d) le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée ou vole d'eau, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

Dans chaque pays, l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

Article 2.

Les enfants de moins de quatorze ans ne peuvent être employés ou travailler dans les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, à l'exception de ceux dans lesquels sont seuls employés les membres d'une même famille.

Article 3.

Les dispositions de l'article 2 ne s'appliqueront pas au travail des enfants dans les écoles professionnelles, à la condition que ce travail soit approuvé et surveillé par l'autorité publique.

Artikkel 4.

Et käesolewa konventsiiooni määruste täitmise üle kontrolli pidada, on iga tööstusettevõtte juhataja kohustatud nimekirja pidama kõigi alla kaubeteistkümneme aasta isikute kohta, kes tema juures töötavad, ühes sünnimise aja äratähebamifega.

Artikkel 5.

Mis puutub käesolewa konventsiiooni tarvitamisesse Jaapanis, siis on lubatud artikkel 2 juures järgmised muudused:

a) lapsi üle kaheiteistkümneme aasta vanad võib tõlle võtta, kui nad algkooli lõpetanud on;

b) mis puutub lastesse kaheiteistkümneme ja neljateistkümneme aasta vahel, kes juba töötavad, siis võib nende ajutisi ülemineku määrusi maksuma panna.

Jaapani praeguse seaduse määruis, mis lubab lapsi alla kaheiteistkümneme aasta mõnele kergetele töödele võtta, muudetakse ära.

Artikkel 6.

Artikkel 2 määrused ei käi India kohta, kuid Indias ei või lapsed alla kaheiteistkümneme aasta töötada:

a) Manufaktuurides, kus jõumajinaid tarvitatakse ja kus üle kümme inimese töötab;

b) kaevandustes, kivimurdudes ja igajugustes tööstustes, kus mineraalid maapinnast välja tuuakse;

c) reisirajate, kaupade ja postijaadetuste vedu juures raudteedel, kaupade käsitamisel dokkides ja ladama sildadel, välja arvatud käsitse medu.

Artikkel 7.

Käesolewa konventsiiooni ametlikud ratifikatsioonid, kokkukõlas tingimistega, mis ette nähtud Versailles'i rahulepingus 28. juunil 1919 XIII oja ja Saint-Germaini rahulepingus 10. septembril 1919 saadetakse Rahvasteliidu Peasekretäärile ja registreeritakse tema poolt.

Artikkel 8.

Iga rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni liige, kes käesolewa konventsiiooni ratifitseerib, on kohustatud teda maksuma panema oma ajumaadel, posesiioonides ja protek-

Article 4.

Dans le but de permettre le contrôle de l'application des dispositions de la présente convention, tout chef d'établissement industriel devra tenir un registre d'inscription de toutes les personnes de moins de seize ans employées par lui, avec l'indication de la date de leur naissance.

Article 5.

En ce qui concerne l'application de la présente convention au Japon, les modifications ci-après à l'article 2 sont autorisées:

a) les enfants de plus de douze ans pourront être admis au travail s'ils ont achevé leur instruction primaire;

b) en ce qui concerne les enfants entre douze et quatorze ans déjà au travail, des dispositions transitoires pourront être adoptées.

La disposition de la loi japonaise actuelle, qui admet les enfants de moins de douze ans à certains travaux faciles et légers sera rapportée.

Article 6.

Les dispositions de l'article 2 ne s'appliqueront pas à l'Inde, mais dans l'Inde les enfants de moins de douze ans ne seront pas occupés:

a) dans les manufactures employant la force motrice et occupant plus de dix personnes;

b) dans les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

c) dans le transport par voie ferrée de passagers, de marchandises, et des services postaux, et dans la manipulation des marchandises dans les docks, quais et wharfs, à l'exception du transport à la main.

Article 7.

Les ratifications officielles de la présente convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 8.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses

toraalides, kes endid mitte ije täielikult ei waltitse, kuid jeda järgimiste kiitendustega:

a) et kohaliste olude pärast konwenttsiooni määruste täitmise wõimataks ei saa;

b) et konwenttsiooni kohaliste oludega kokkufõlase wiimiseks selles tarwilikud muudatused tehtaks.

Iga liige peab teatama Rahwuswahelisele Töö-Toimkonnale oma otsusest iga oma ajumaa, possessiooni ehk protektoraadi kohta, kes ennaft ije mitte täielikult ei waltitse.

Artikkel 9.

Kui rahwuswahelise Töö-Organisatssiooni kase liikme ratifikatsioonid sekretariaadis registreeritud on, teatab sellest Rahwasteliidu Peasekretäär kõigile rahwuswahelise Töö-Organisatssiooni liiketele.

Artikkel 10.

Käesolew konwentssioon astub jõusse sellest päewaft, millal Rahwuswahelise Peasekretääri poolt eeltähendatud teadaandmine tehtud on; ta jeob ainult neid liikmeid, kes oma ratifikatsioonid sekretariaadis registreerida on lajtnud. Edaspidises käigus astub jee konwentssioon jõusse iga üfiktu liikme kohta sellest päewaft, millal jelle liikme ratifikatsioon sekretariaadis registreeritud on.

Artikkel 11.

Iga liige, kes käesolewa konwentssiooni ratifitseerib, on kohustatud jelle konwentssiooni määrusi kõige hiljemalt 1. juuliks 1922 maksma panema.

Artikkel 12.

Iga liige, kes käesolewa konwentssiooni ratifitseerinud, wõib temaft lahti ütelda, kui kümme aastat sellest päewaft mööda on, millal konwentssioon kõige esiti maksma hakkas, teatades sellest kirjalikult Rahwasteliidu Peasekretäärile registreerimiseks. Lahtiütlemine astub jõusse alles aasta pärast peale sekretariaadis registreerimist.

Artikkel 13.

Wähemalt ford kümme aasta jooksul annab rahwuswahelise Töö-toimkonna Zuhatusnõufoagu üleüldisele konwrentssijale konwent-

protectorats qui ne se gouvernement pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

a) que les dispositions de la convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

b) que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau international du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

Article 9.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail.

Article 10.

La présente convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, cette convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 11.

Tout Membre qui ratifie la présente convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1-er juillet 1922 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 12.

Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer, à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 13.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Confé-

fiiooni tarvitamise kohta aru ja otustab, kas tema rewideerimise ehk muutmise käsitamist üleilmdise konverentzi päevakorda võtta.

Artikkel 14.

Käesoleva konventsiiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Konventsiiooni eelnõu laste õitöö kohta tööstuses.

Rahvasteliidu rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni üleilmdine konverents,

Kokku kutsutud Washingtonis 29. oktoobril 1919 Ameerika ühiskriitide valitsuse poolt,

Otustades vastu võtta mitmesugused ettepanekud Washingtoni konverentzi päevakorra punkt neljanda all seisva küsimise kohta: „Laste töö: õisi“, ja

Otustades neid ettepanekuid rahvusvahelise konventsiiooni eelnõu kujul redigeerida,

wõtab vastu rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni liigetele ratifitseerimiseks alljärgneva konventsiiooni eelnõu, kokkuvõlas töö kohta käiwa aja määrustega Versailles'i rahulepingus 28. juunist 1919 ja Saint-Germains rahulepingus 10. septembriist 1919:

Artikkel 1.

Käesoleva konventsiiooni käsitamisel loetakse „tööstustettewõteteks“:

a) Mäekaevandused, kiviimurud ja teised tööstused, kus mineraalid maapinnast välja tuuakse.

b) Tööstused, kus jaudu ümber töötatakse, muudetakse, puhastatakse, parandatakse, faunistatakse, lõpetatakse, müügilis korda seatakse, kaiti lõhutakse ehk ära hufatakse, ehk kus materjaalid (ained) ümber moodustatakse, ühes arwatud laewade ehitus ning elektri ja igajuguse muu liikuma jõu saavutamise, transformeerimine ja ülekandmine.

c) Soone, raudteede, nullifaraudteede, ja-damate, laewatehaste, sildade, kanaalide, jõe-teede, äänawate, tunnelite, sildade alusmüüride (wiaduktide), mustawee torustiste, kraawide (weejuhimise), faewide, telegraafi ja telefoni sisseeadete, elektritööstuste, gaasi-

rence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'insérer à l'ordre du jour de la Conférence la question d'ela revision ou de la modification de la dite convention.

Article 14.

Les textes français et anglais de la présente convention feront foi l'un et l'autre.

Projet de convention concernant le travail de nuit des enfants dans l'industrie.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations,

convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à „l'emploi des enfants: pendant la nuit“, la question comprise dans le quatrième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale, adopte le projet de convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail, conformément aux dispositions de la partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919.

Article 1.

Pour l'application de la présente convention, seront considérés comme „établissements industriels“, notamment:

a) les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

b) les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation; y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

c) la construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification, ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, via-

wabrikute, weewärkide ehk munde ehitustööde ehitamine, uuendamine, forraashoidmine, parandamine, ümberehitamine ja mahafistamine, niisamuti ka alusmüüride (wundamentide) ning igasuguste teiste eeltoodde tegemine ülemalnimetatud ehituste ja hoonete jaoks.

d) Inimeste ja asjade wedu maanteedel, tänavatel, raudteedel, mere ja sifemistel weeteedel kui ka kaupade käsitamine doffides, sadama sildadel, ladudes, wälja arvatud asjade käsitse wedu.

Igal maal määrab kompetentne wõim piirjoone ühelt poolt tööstuse, teiselt poolt faubanduse ja põllutöö wahel.

Artikkel 2.

On keelatud peale allpool ülesloetud erandite lappi alla kaheksateistkümneme aasta tarwitada wõrri awalikkudes ehk era tööstusettewõtetes, ehk nende kõrwalasutustes, wälja arvatud etewõtted, kus ainult ühe perekonna liikmed töötawad.

Sõdöö keeld ei käi laste kohta üle kuueksiteistkümneme aasta, kes töötawad allpool ülesloetud tööstustes tööde juures, mis oma loomu poolest tingimata päewa ja wõrri kestamata edasitegemist nõuawad:

a) raua- ja terasewabrikud; tööd, kus tarwitatakse werwerbiir ja regeneratiir ahjusid ja pleki ning traadi galvaniseerimise juures (wälja arvatud puhastamise töökojad);

b) klaasiwabrikud;
c) paberiwabrikud;
d) juhkruwabrikud, kus toorest juhkrut käsitatakse;

e) kulla ärti reduktsiooni juures.

Artikkel 3.

Käesolewa konwenttsiooni käsitamisel tähendab sõna „wõrri“ wähemalt üheteistkümneme, üksteisele järgnema tunni pikkust ajawälbet, kuhu kuulub ajawabe õhtu kella kümnest kuni neli kella wiieni hommikul.

Wiwijõe ja ligniidi kaewandustes wõib eelmises liites ettenähtud puhkeaja kohta kõrwalaldumisi ette tulla, kui wahel kahe üksteisele järgnema tööaja wahel harilikult wiisteistkümnend tunni on, kuid mitte italg, kui jee wahel harilikult alla kolmeteistkümneme tunni on.

Kui maa seadus wõtöö pagariarides föigil

ducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus.

d) le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée, ou eau, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

Dans chaque pays, l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

Article 2.

Il est interdit d'employer pendant la nuit les enfants de moins de dix-huit ans dans les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, à l'exception de ceux dans lesquels sont seuls employés les membres d'une même famille, sauf dans les cas prévus ci-après.

L'interdiction du travail de nuit ne s'appliquera pas aux enfants au-dessus de seize ans qui sont employés, dans les industries énumérées ci-après, à des travaux qui, en raison de leur nature, doivent nécessairement être continués jour et nuit:

a) usines de fer et d'acier; travaux où l'on fait l'emploi des fours à réverbère ou à régénération, et galvanisation de la tôle et du fil de fer (excepté les ateliers de décapage);

b) verreries;
c) papeteries;
d) sucreries où l'on traite le sucre brut;

e) réduction du minerai d'or.

Article 3.

Pour l'application de la présente convention, le terme „nuit“ signifie une période d'au moins onze heures consécutives, comprenant l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Dans les mines de charbon et de lignite, une dérogation pourra être prévue, en ce qui concerne la période de repos visée au paragraphe précédent, lorsque l'intervalle entre les deux périodes de travail comporte ordinairement quinze heures, mais jamais lorsque cet intervalle comporte moins de treize heures.

Lorsque la législation du pays interdit le

töötajatel ära keelab, mõis jelles tööstuses eelnimetatud ajawahe ajemel, mis tuurib õhtu kella kümnest kuni hommiku kella viieni, maksma panna ajawäidet kella üheksast õhtu kella neljani hommikul.

Maades, kus töö keelpäewal teatud aja jooksul keelab, mõis õõjine puhkeae alla ühe teistkümmne tunni olla, kuid tingimisega, et selle eest päewal tafuu puhkeae antaks.

Artikkel 4.

Artikkel 2 ja 3 määrused ei käi neljateistkümnest kuni kuueistkümmne aastaste laste õõtöö kohta, kui ülejaamata juhtumine (force majeure), mida mõimalik ei ole, kuid ette näha ja kõrvaldada, ja mis ei fanna perioodilist iseloomu, tööstusettevõtetez normaalsete tegewusele takistust teeb.

Artikkel 5.

Mis puutub käesolewa konwentfiooni tarwitamiseze Jaapanis, siis tarwitatakse artikkel 2 — 1. juulini 1925 ainult alla wiieistkümmne aasta wanade laste kohta, ja sellest tähtpäewast peale tarwitatakse artikkel 2 ainult alla kuueistkümmne aasta wanade laste kohta.

Artikkel 6.

Mis puutub selle konwentfiooni tarwitamiseze Indiais, siis tähendab sõna „tööstusettevõte“ ainult „wabrikuid“, mis India „wabrikute seaduses“ (Indian Factory act) kui niijugused ära on tähendatud, ja artikkel 2 ei käi meestejugu laste kohta, kes üle neljateistkümmne aasta wanad.

Artikkel 7.

Kui iseäranis rasketel olufordadel riikline huwi seda nõuab, mõis kuueistkümnest kuni kaheksateistkümmne aastaste laste õõtöö keeld awaliku mõimu otjusega ära muudetud faada.

Artikkel 8.

Käesolewa konwentfiooni ametlikud ratifitseerimised, kokkufõlas tingimistega, mis ette nähtud Versailles'i rahulepingus 28. juunist 1919 XIII oja ja Saint-Germaini rahulepingus 10. septembriist 1919, faadetakse Rahwasteidude Peasekretääriks ja registreeritakse tema poolt.

travail de nuit à tout le personnel dans la boulangerie, on pourra substituer, dans cette industrie, la période comprise entre neuf heures du soir et quatre heures du matin, à la période de dix heures du soir à cinq heures du matin.

Dans les pays où le travail est suspendu pendant un certain temps au milieu de la journée, la période de repos de nuit pourra être inférieure à onze heures, pourvu qu'un repos compensateur soit accordé pendant le jour.

Article 4.

Les dispositions des articles 2 et 3 ne s'appliqueront pas au travail de nuit des enfants âgés de seize à dix-huit ans lorsqu'un cas de force majeure qui ne pouvait être prévu ou empêché, et qui ne présente pas un caractère périodique, met obstacle au fonctionnement normal d'un établissement industriel.

Article 5.

En ce qui concerne l'application de la présente convention au Japon, jusqu'au 1-er juillet 1925, l'article 2 ne s'appliquera qu'aux enfants âgés de moins de quinze ans, et, à partir de la date susmentionnée, ledit article 2 ne s'appliquera qu'aux enfants âgés de moins de seize ans.

Article 6.

En ce qui concerne l'application de la présente convention à l'Inde, le terme „établissement industriel“ comprendra seulement les „fabriques“ définies comme telles dans la „Loi des fabriques“ de l'Inde (Indian Factory Act), et l'article 2 ne s'appliquera pas aux enfants du sexe masculin âgés de plus de quatorze ans.

Article 7.

Lorsque, en raison de circonstances particulièrement graves, l'intérêt public l'exigera, l'interdiction du travail de nuit pourra être suspendue par une décision de l'autorité publique, en ce qui concerne les enfants âgés de seize à dix-huit ans.

Article 8.

Les ratifications officielles de la présente convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Artikkel 9.

Iga rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni liige, kes käesoleva konventiooni ratifitseerib, on kohustatud seda maksma panema oma afumaadel, possessioonides ja protektoraaatides, kes endid mitte ise täielikult ei walitse, kuid jeda järgmiste tingendustega:

a) et kohaliste olude pärast konventiooni määruste täitmine võimataks ei saaks;

b) et konventiooni kohaliste oludega kohutolase viimijeks selleks tarvilikud muudtised tehtaks.

Iga liige peab teatama Rahvusvahelisele Töö-toimkonnale oma otusest iga oma afumaa, possessiooni ehk protektoraaadi kohta, kes endid mitte ise täielikult ei walitse.

Artikkel 10.

Kui Rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni kahe liikme ratifikatsioonid sekretariaadis registreeritud on, teatab sellest Rahvasteliidu Peasekretäär kõigile rahvusvahelise Töö-Organisatsiooni liigetele.

Artikkel 11.

Käesolew konventioon astub jõusse sellest päewast, millal Rahvasteliidu Peasekretääri poolt eeltähendatud teadaandmine tehtud on; ta seob ainult neid liikmeid, kes oma ratifikatsioonid sekretariaadis registreerida on lastnud. Edaspidises käigus astub see konventioon jõusse iga uiksitu liikme kohta sellest päewast, millal selle liikme ratifikatsioon sekretariaadis registreeritud on.

Artikkel 12.

Iga liige, kes käesolewa konventiooni ratifitseerib, on kohustatud selle konventiooni määrusi kõige hiljemalt 1. juuliks 1922 maksma panema ja nende elluviimijeks tarvilikke abinõusid tarwitusele wõtma.

Artikkel 13.

Iga liige, kes käesolewa konventiooni ratifitseerinud, wõib temast lahti ütelda, kui kümme aastat sellest päewast mööda on, millal konventioon kõige ehti maksma hakkas, teatades sellest kirjalikult Rahvasteliidu Peasekretäärile registreerimijeks. Rahhiütlemine astub jõusse alles aasta pärast peale sekretariaadis registreerimist.

Article 9.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

a) que les dispositions de la convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

b) que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau international du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

Article 10.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail.

Article 11.

La présente convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente convention entrera en vigueur, au regard de tout autre Membre, à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 12.

Tout Membre qui ratifie la présente convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1-er juillet 1922 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 13.

Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Artikkel 14.

Wähemalt kord kümne aasta jooksul annab rahvusvahelise Töö-toimkonna Zuhatuühenduse üleilidijele konverentse konventsiiooni tarwitamise kohta aru ja otustab, kas tema rewideerimise ehk muutmise küsimust üleilidijele konverentse päewakorras võtta.

Artikkel 15.

Käesolewa konventsiiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Berni 1906 a. rahvusvaheline konventsiioon walge (kollase) fosfori tarwitamise kohta tuletiku tööstuses.

Artikkel 1.

Rõrjed kokkuleppiwad pooled kohustuwad walget (kollast) fosforit sijaldawate tuletikude valmistamist, fisswedu ja müümist enda territooriumil ära feelama.

Artikkel 2.

Iga kokkuleppiwat riigi peal lahub kohustus tarwitusele võtta administratiivseid abi-nõudjid, mis olekjad tarwilikud käesolewa konventsiiooni täpipealse täitmise kindlustamiseks tema territooriumil. Walitijused teawad wastastikuliselt diplomaatilisel teel käesolewasse konventsiiooni puutuweste seadustest ja määrustest, mis neis määrustes malkmas on, ning saadawad aruandeid nende seaduste ja määruste käsitamise kohta.

Artikkel 3.

Käesolewa konventsiiooni määrused wõetakse tarwitusele ajumaa, posesseioonis ehk protektoraadis ainult juhtumisel, kui sellest Schweitzi föderaal Rõufogule teadaanne on tehtud metropool walitijuse poolt, tema enda nimel.

Artikkel 4.

Käesolew konventsiioon ratifitseeritakse ning ratifikatjiioonid deponeeritakse hiljemalt 31. detsembril 1908 aastal Schweitzi föderaal Rõufogule.

Deponeerimise kohta seatakse kokku protokoll, millele wastaw arakiri diplomaatilisel teel igale kokkuleppiwale riigile saadetakse. Käesolew konventsiioon astub jõusse kolm aastat peale deponeerimise protokollilõpetamist.

Article 14.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite convention.

Article 15.

Les textes français et anglais de la présente convention feront foi l'un et l'autre.

Convention internationale de Berne de 1906 sur l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans la fabrication des allumettes.

Article 1.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à interdire sur leur territoire la fabrication, l'introduction et la mise en vente des allumettes contenant du phosphore blanc (jaune).

Article 2.

A chacun des Etats contractants incombe le soin de prendre les mesures administratives qui seraient nécessaires pour assurer sur son territoire la stricte exécution des dispositions de la présente Convention.

Les gouvernements se communiqueront par la voie diplomatique les lois et règlements sur la matière de la présente Convention qui sont ou seront en vigueur dans leurs pays, ainsi que les rapports concernant l'application de ces lois et règlements.

Article 3.

Les dispositions de la présente Convention ne seront applicables à une colonie, possession ou protectorat, que dans le cas où une notification à cet effet serait donnée en son nom au Conseil fédéral suisse par le gouvernement métropolitain.

Article 4.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées le 31 décembre 1908 au plus tard auprès du Conseil fédéral suisse.

Il sera dressé de ce dépôt un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

La présente Convention entrera en vigueur trois ans après la clôture du procès-verbal de dépôt.

Artikkel 5.

Käesolevale konventsioonile mitte alla kirjutanud riikidele on lubatud teatada endi ühinemisest Schweitzi föderaal Nõukogule adresseeritud akti kaudu; Nõukogu teatab sellest igale kokkuleppivale riigile.

Artikkel 4-as ettenähtud käesoleva konventsiooni jõusse astumise tähtaeg pifendatakse mitte allakirjutatud riikidele, asumaa-dele, posesjioonidele ehk protektoraatidele viie aastani, ühinemise kohta tehtud teada-andmise päevast arvates.

Artikkel 6.

Allakirjutanud riigid, kui ka hiljem ühi-nenud riigid, asumaa-d, posesjioonid ehk protektoraadid ei või käesolevast konventsi-onist lahti ütelda enne viie aastase täht-aja möödaminemist, ratifikatsioonide depo-neerimise protokollil lõpetamise päevast ar-vates.

Article 5.

Les Etats non signataires de la présente Convention sont admis à déclarer leur adhé-sion par un acte adressé au Conseil fédéral suisse, qui le fera connaître à chacun des autres Etats contractants.

Le délai prévu par l'article 4 pour la mise en vigueur de la présente Convention est porté à cinq ans pour les Etats non signa-taires, ainsi que pour les colonies, posses-sions ou protectorats, à compter de la noti-fication de leur adhésion.

Article 6.

La présente Convention ne pourra pas être dénoncée, soit par les Etats signataires, soit par les Etats, colonies, possessions ou protectorats, qui adhèreraient ul térieurement, avant l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de la clôture du procès-verbal de dépôt des ratifications.

Nr. 99. Riigikogu poolt 18. detsembril 1922 a. wastuwõetud
**Cesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Rõukogude Wabariigi wahel
 list 25. now. 1921 a. tehtud lepingut täiendawa protokollki, mis jamade riikide wahel
 27. mail 1922 a. tehtud, finnitamise seadus. *)**

§ 1. Täiendaw protokoll lepingule 25. novembrist 1921 a. Cesti Demokraatliku Wabariigi ja Ukraina Sotsialistliku Rõukogude Wabariigi wahel, tehtud Moskwas 27. mail 1922 a., tunnustatakse finnitatuks (ratifitseerituks).

Täiendaw protokoll awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

§ 2. See seadus astub jõusse tema wastuwõtmisega.

Algkirjale allakirjutatud

Riigikogu abiesimees A. K e r e m.

Misjetretäär S. B e r g m a n.

Täiendaw protokoll lepingule
 25. novembrist 1921 a. Cesti
 Demokraatliku Wabariigi ja
 Ukraina Sotsialistliku Rõuko-
 gude Wabariigi wahel.

Allakirjutatud:

Cesti Demokraatliku Wa-
 bariigi Walitsuse wolinik:
 Ferdinand Adami p.
 W e l l n e r,

Ukraina Sotsialistliku
 Rõukogude Wabariigi
 wolinik:
 Mihail Nikolai p.
 P o l o z

leppisid kokku 25. novembri-
 ril 1921 a. tehtud Cesti-Ukrai-
 na lepingu allpooltähendatud
 artiklid järgmiselt aru jaada:

Artikkel VI: Sigustatutefš
 Ukraina kodakondsust opteeri-
 da tunnustatakse ainult need
 isikud mitte-estisjoost, kes
 ise ehk kelle wanemad seijid
 Ukraina territooriumil olemä
 linna, küla ehk seisuse kogu-
 sonna firjas.

Додатковий протокол
 до договору між естонсь-
 кою Демократичною Рес-
 публікою та Українською
 Соціалістичною Радянсь-
 кою Республікою від 25
 листопаду 1921 року.

Нижчепідписані:

Уповноважений Уряду
 Естонської Демократичної
 Республіки:
 Фердинанд Адамович
 В е л ь н е р,

Уповноважений Уряду
 Української Соціалістичної
 Радянської Республіки:
 Михайло Миколаєвич
 П о л о з

погодилися на нижеслудую-
 чім розумінню, нижчеозна-
 чених артикулів Естонсь-
 кого-Українського договору
 від 25 листопаду 1921 року:

Артикул VI: На оптацію
 українського громадянства
 мають право тільки ті особи
 неестонського походження,
 котрі самі або батьки яких
 були приписані до міських,
 сільських або станових уста-
 нов, котрі знаходяться на тери-
 торії України.

Дополнительный протокол
 к договору между Эстон-
 ской Демократической Рес-
 публикой и Украинской Со-
 циалистической Советской
 Республикой от 25-го ноя-
 бря 1921 года.

Нижеподписавшиеся:

Уполномоченный Прави-
 тельства Эстонской Демок-
 ратической Республики:
 Фердинанд Адамович
 В е л ь н е р,

Уполномоченный Прави-
 тельства Украинской Соци-
 алистической Советской Рес-
 публики:
 Михаил Николаевич
 П о л о з

согласились в нижеслудую-
 щем понимании означенных
 ниже статей Эстонско-
 Украинского договора от
 25-го ноября 1921 года:

Статья VI: Имеющими пра-
 во на оптацію Украинского
 гражданства признаются
 только те лица неэстонского
 происхождения, которые сами
 или родители коих были при-
 писаны к городским, сель-
 ским или сословным обще-
 ствам, находящимся на тер-
 ритории Украины.

*) „Riigi Teataja“ nr. 159 — 1922 a.

Artikkel X: Ukraina walitus ei wõta jelle artikli põhjal oma peale mingisuguseid kohustusi tegudest, mis Ukraina Nõukogude Walitsuse asutused toime pannud wõitluses mitmesuguste bandebega, salfadega ja waenlaste sõjawägede ja ning nõukogude õiguslike korra uuesti jaluleejadmise puhul aja jooksul toimunud eesimehe jaanuarini tehtud üheksajada faktsümmend üks aastal.

Peale tähendatu on mõlemad pooled kokku leppinud, et juhtumisel, kui antakse õigusi ja jooõigusi, mis tähendatud 25. novembril 1921 aastal lepingu artiklis VIII ja XIII (punkt c), liitepingus Cestiga (liitepingus Ukraina) olemate riifide kodanikkudele ja laewadele, need eesõigused ei laiene mitte Ukraina (Cesti) kodanikkude ja laewade peale.

Käesolew protokoll on 25. novembril 1921 a. tehtud lepingu lahutamata osa. Käesolew protokoll on kokku seatud Cesti, Ukraina ja Wene keeles. Seletamisel loetakse autentisteks kõik kolm teksti.

Käesolew protokoll ratifitseeritakse ja ratifikatsioonid wahetatakse ühel ajal 25. novembril 1921 a. tehtud Cesti-Ukraina lepingu ratifikatsioonirjadega.

Selle tõendamiseks kirjutasid mõlema poole wolinikud käesolewale protokollile kaks esemplaaris oma käega alla ja kinnitasid tema oma pitsiretega.

Москва, майкуу кавелимме жетсимендал паввал тушат үһефсјада кавелимме тежел астал.

Артикул X: Украинский Уряд на підставі цього Артикулу не бере на себе жодних зобов'язаннь, котрі випливають з діянь органів Української Радянської Влади по боротьби зі всякими бандами, загонами і ворожими військами і по встановленню Радянського правопорядку в період до першого січня 1921 року

Крім зазначеного, обидві сторони загодні, що на випадок предоставлення прав і привілеїв, обумовлених в артикулі VIII і XIII (точка „в“) договору 25 листопаду 1921 року, громадянам і судам держав, що знаходяться в договорних союзних взаєминах з естонією, (в договорних союзних взаєминах з Україною) українські (естонські) громадяне і суда цими привілеями користуватись не будуть.

Цей протокол є нераздільною частиною договору від 25 листопаду 1921 року. Протокол цей складено естонською, українською і російською мовою. При його товмаченні всі три текста вважаються автентичними.

Цей протокол буде ратифікований і ратифікації його будуть обмінені одночасно з обміном ратифікаційними грамотами естонсько-Українського договору від 25 листопаду 1921 року.

В засвідчання цього Уповноваженні обох сторон власноручно підписали цей протокол в двох примірниках і скріпили його своїми печатками.

Місто Москва, травня двадцятого сьомого дня тисячу дев'яност двацять другого року.

Статья X. Украинское Правительство не принимает на основании сей статьи на себя никаких обязательств, вытекающих из действий органов Украинской Советской Власти по борьбе с различными бандами, отрядами и неприятельскими войсками и по восстановлению Советского правопорядка в период времени до первого января тысяча девятьсот двадцать первого года.

Кроме указанного, обе стороны согласны, что в случае предоставления права, и преимуществ, обусловленных в статье VIII и XIII (пункт в), договора 25-го ноября 1921 года, гражданам и судам государств, находящихся в договорных союзных отношениях с Эстонией, (в договорных союзных отношениях с Украиной) Украинские (Эстонские) граждане и суда этими преимуществами пользоваться не будут.

Настоящий протокол составляет нераздельную часть договора 25-го ноября 1921 г. Протокол этот составлен на Эстонском, Украинском и Русском языках. При толковании все три текста считаются аутентичными.

Настоящий протокол будет ратифицирован и ратификации оного будут обменены одновременно с обменом ратификационными грамотами Эстонско-Украинского договора от 25-го ноября 1921 г.

В удостоверение чего уполномоченные обеих сторон собственноручно подписали настоящий протокол в двух экземплярах и скрепили его своими печатками.

Город Москва, мая двадцать седьмого дня тысяча девятьсот двадцать второго года.